

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 102/1 Haziran 1990/2.50 DM

Yükselen Kürdistan mücadelesine gerçekliği karşısında TC'nin tüm atakları boşa çıkarılıyor

- Cizre'de yine kitlesel başkaldırı: 10.000 kişi yürüdü
- Van-Çatak'ta çetecilik çözülüyor, düşman darbe alıyor
- Çukurca'da sömürgeci birliklere yeni darbeler indirildi
- Şemdinli'de çarpışma: Düşmandan en az 9 ölü
- Eruh-Aval'da çeteciliğe darbe vuruldu
- Midyat-Kerşavê'de sömürgeci cinayetler cevabını aldı
- Kurtalan'da düşmana ağır darbeler vuruldu
- Batman'da Mobil işçileri eyleme geçti
- Elazığ'da 10 özel tim elemanı öldürüldü
- Ceylanpınar'da 5 özel tim elemanı öldürüldü
- Ağrı'da 18 özel savaş elemanı imha edildi
- Elbistan Şeker Fabrikasına ikinci baskın eylemi
- Diyarbakır-Lice'de köy koruculuğu can çekiyor
- İstanbul'da Haki KARER ve Dörtler gösteriyle anıldı
- Uludere ilçe taburuna bir daha baskın
- Muş'ta çetelere ölüm darbesi
- Van-Erciş'te askeri araçlar gerilla mayınına çarptı
- Şırnak-Bestler'de faşist birlikler çaresiz
- Mardin-Kerboran'da bir binbaşı ve 8 asker öldürüldü
- Gercüş'te sömürgeci ordu operasyonları başarısız
- Yüksekova'da çete başı M. Zeydan'a gerilla saldırısı
- Midyat-Xelilan köylüsü sömürgeci orduya karşı direndi
- Hakkari-Yüksekova'da gerilla pususu
- Uludere-Hilal: Sömürgeci birliğe gerilla saldırısı
- Sömürgeciler çaresizlikten sivil halkımıza saldırıyor

EYLEM HABERLERİ 3-6 SAYFADA

Cizre ayaklanmacıları yargılanamaz

YAZISI 7. SAYFADA

AVRUPA ERNK HABERLERİ

- 1 Mayıs kutlamaları
- Serîhildan ile dayanışma geceleri
- Şehitleri anma toplantıları
- Kültürel dayanışma toplantı ve geceleri
- Protesto gösterileri
- Bilgilendirme toplantıları

YAZISI 14-15 SAYFADA

Kürdistan halkının Kanun Kuvvetinde Kararname'ye cevabı net: KİTLESEL İHLAL VE KİTLESEL DİRENİŞ

Baskı, sürgün ve sansür kararnamesini protesto için uyarı eylemini sömürgeci zindanlardaki savaş esirleri başlattı. 24-31 Mayıs tarihleri arasında yapılan bir haftalık açlık grevine Diyarbakır, Ergani, Bismil, Urfa, Ceyhan, Antep, Aydın, Bartın, Nazilli ve Çanakkale ile diğer cezaevlerindeki 1.000'nin üstünde siyasal tutuklu katıldı.

Diyarbakır'da 25 Mayıs'ta tutuklu yakınlarının başlattığı açlık grevi binlerin katıldığı kitlesel direnişe dönüştü. Binlerce polis açlık grevcileri ve dayanışmacı göstericilere saldırdı. En az 50 kişi yaralandı. 300'ün üstünde de tutuklama oldu. Yaralanan ve tutuklananların arasında 10 yaşında çocuklar ve 60 yaşında kadınlar var.

Sendikalar ve meslek odalarının Diyarbakır şubeleri bir basın toplantısıyla, polis saldırısını kınadılar ve 29 Mayıs'tan başlamak üzere temsilcileriyle açlık grevine başladılar.

Nusaybin'de coşku, mücadele ve akıllılık saçan, en az 10.000 dayanışmacı tarafından sürekli

desteklenen açlık grevi 29 Mayıs-2 Haziran günleri arasında oldu.

Kerboran'da açlık grevcisi kadınlara özel timler saldırdı. Halk sloganlarla tığaya yürüdü. Askerler halka ateş açtı. Esnaf üç gün kepenk kapattı.

Diyarbakır ve Nusaybin'de avukatlar, protesto amacıyla davalara girmediler. Doktorlar da önlük giymedi. Uludere, Şırnak, Beytüşşebap, Eruh, Nusaybin ve Diyarbakır'da işçiler yemek boykutu yaptı ve işi yavaşlattı.

HABERİ 10-11. SAYFADA

AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA TÜRK DEVLETİ ALEYHİNE KARAR

YAZISI 16 SAYFADA

Uluslararası Af Örgütü (AI) raporunda Türk devleti tekrar sanık sandalyesinde

YAZISI 16 SAYFADA

FAC HEYETİNİN KÜRDİSTAN'A GÖZLEM GEZİSİ İZLENİMLERİ

YAZISI 17 SAYFADA

TC'nin bir çaresizlik ve çırpınış örneği

YAZISI 11. SAYFADA

UZUN YÜRÜYÜŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

- Berxwedan uzun yürüyüşçülerle görüştü

- Uzun yürüyüşçüler Düsseldorf Mahkemesi Başkanına bir protesto metni verdi

YAZISI 12. SAYFADA

...

- Düsseldorf-PKK Davası'nda hukuk skandalı

- PKK'li tutsaklardan Selahattin Erdem'in konuya ilişkin konuşması

YAZISI 13. SAYFADA

Kahramanlık sayfası:
Faik KEZER
SAYFA 2'DE

Cezaevi mektupları
SAYFA 19'DA

...

Avrupa basınında Kürdistan
ulusal kurtuluş mücadelesi
SAYFA 20'DE

...

Dünya haberleri:
Filistin ve Romanya
SAYFA 21'DE

Devrim şehitlerini anmak, devrim şehitlerinin anısına bağlı kalmak; onların takipçisi olmakla, kanlarıyla suladıkları yolda yürümekle ve pratiklerini örnek almakla mümkündür. Bu gerçekle, hem devrim şehitlerini anmak hem de tecrübelerinden yararlanmak onlara bağlılığın zorunlu koşulu olmaktadır.

İşte direnişinden dersler çıkaracağımız, devrimci yaşam ve mücadelesini örnek alacağımız direniş şehitlerimizden biri de **Faik Kezer** yoldaştır. O **Faik** yoldaş ki direnişin, düşmana ve teslimiyete kinin eşsiz simgesi olmasını bilmiştir.

Faik Kezer yoldaş 1960 yılında Siirt'e bağlı Ciwanikan (Gökçebağ) köyünde doğdu. Yoksul bir işçi ailesinin çocuğuydu. Köyde fazla kalmadı. Ancak ilkokulu köyde okuyabildi. Babası petrol işçisi olduğundan önce Kurtalan'a taşındılar. Sonra da Batman'a yerleştiler.

Çelişkiler yumağı olan Batman ortamında **Faik** yoldaş'ın devrimci düşüncelerle tanışması geç olmadı. Babası sendikacıydı. Daha ortaokul öğrencisiyken Petkim-İş sendikasına gitmeye başladı. İşçi sorunlarını kavradı. Bu onun mutlak yön seçimi oldu. O artık sınıf mücadelesinin içindeydi. Babasından ilk defa Kürt ve Kürdistan kavramlarının siyasi anlamını kabaca öğrendi.

Kürdistan'ın birçok merkezi gibi Batman'a da ulusal kurtuluşçu düşünceler 1974 yılında itibaren girdi. **Faik** yoldaş hangi kampta yer alacağına dair hiç tereddüt etmedi. Henüz Lise öğrencisiydi. Batman Lisesinde sosyal-şoven TKP'nin çalışmaları vardı. TKP'nin inkarcı yaklaşımına karşı ilk tavır alanlardan biri **Faik** yoldaş oldu. O dönem kusuz **Mahsum Korkmaz** yoldaş öğrenci gençliğin aktif bir önderi durumundaydı. **Faik** yoldaş'ta hep onun yanındaydı. Yürüttükleri ideolojik çalışma ve eylemsel aktiviteyle öğrenci gençliği bilinçli ve diri bir ulusal kurtuluş gücü durumuna getirdiler.

Daha o dönemden **Faik** yoldaş'ta netleşen özellikler vardı: Sömürgecilik, inkarcılık ve teslimiyete düşmanlık, büyük direngenlik, inatçılık ve sürekli eylemcilik.

Faik yoldaşın o dönem büyük bir öğretmeni de vardı. **Mazlum Doğan**. **Faik**, onun öğrencisi oldu. Kısa sürede potansiyelini bilinçli ve örgütlü bir devrimciliğe dönüştürdü.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı gelişme ivmesi ve işçi, öğrenci ile köylüler arasında kitleselleşmesi, sömürgeciler ve feodal-kompradorlarla, küçük-burjuva milliyetçi grupları harekete geçirdi. Bunlar öncü devrimciler ve yurtsever kitlelere

“Düşmana karşı alabildiğine sertti. Gerçekleri savunmada inatçıydı. Hiçbir zaman yenilgi kabul etmezdi.”

Fedakarlık, cesaret ve kahramanlığın simgesi: FAİK KEZER

karşı silahlı saldırılara ve provokasyonlara giriştiler.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin en erkenden yığınsal gelişme kaydettiği alanların başında Batman vardı. **Faik** yoldaş, bu gelişmenin çocuğu ve baştan beri militanıydı. Bu nedenle sömürgeciler ve uşaklarının boy hedefi haline gelen devrimcilerden biri oldu.

Mücadelenin şiddetlenmesi birçok geçici yol arkadaşını elerken, **Faik** yoldaş'ın militanlık ölçüleri arttı. O, sömürgeciler ve feodal-kompradorların korkulu rüyası haline geldi. Alanda eylemsel mücadelenin korku bilmeyen millitani oldu.

Bir yandan çok aranması ve diğer yandan mücadelenin gelişiminin yarattığı talep nedeniyle **Faik** yoldaş, 1979'da faaliyet alanını değiştirdi. Siirt'in Erüh ilçesinde görevlendirildi.

Erüh'un direnişçiliği ve halkının yurtseverliği biliniyordu. Fakat küçük olan ilçe merkezinde ulusal kurtuluş çalışmalarımız henüz yeni sayılırdı. Kazanın sömürgecilerle içli dışlı bürokratları DDKD'liydi. Bunlar, PKK'nin alana girmemesi için herşeyi yapıyor ve bunun içinde sömürgecilerle işbirliği yapmaktan çekinmiyorlardı.

Faik yoldaş, Erüh'ta reformist milliyetçilerin büyük bir komplosuyla karşılaştı.

Bir ibret tablosu olan komployu **Faik** yoldaş şöyle anlatıyordu:

"Erüh'a gider gitmez gençliğe el attım. Gerek gençlikte gerekse halkta mücadeleye zaten büyük bir ilgi vardı. Kısa sürede bir sempatizan grubumuz oluştu. Bu durum sömürgecilerden de erken Erüh'taki işbirlikçi hainlerin ve bunların başını çeken DDKD'li reformistlerin huzurunu kaçırttı. PKK'nin Erüh'ta gelişmesini önlemek için vargüçleri ile propaganda giriştiler. Kitlelerin önünde tartışmaktan kaçıyor, iftira ve karalamalarla propaganda yapıyorlardı. Gelişmemizi önleyemeyince komplo yapmaya karar verdiler.

Erüh'ta hareketimizin taraftarı olan bir akrabamın yanında kalıyordum. Çoğunlukla Bölge Yatılı Okulu'nda yatıyordum. Bir gün buraya giderken DDKD'li Hayrettin Atabey, öğretmen kardeşi, bir akrabaları ve o da DDKD'li olan okul müdürü Musa Hoca, yolunu keserek beni dövmek istediler. Sayıları çok olunca saldırmalarını önlemek için silahımı çektim. Üzerime gelerseniz vururum dedim. Bu kez alttan aldılar. 'Bizim kötü bir niyetimiz yok. Seninle tartışmak istiyoruz' dediler. Red etmedim. Okulun öğretmenler odasına gittik. Bir anda bunlar ve orada bulunan öğretmen Feridun Bilek ile Derik'li bir öğretmen olan Yusuf aniden üzerime atıldılar. Silahımı çekmeye fırsat bulamadan beni

hareketsiz duruma getirip bağladılar. Hem bir yandan işkence ediyor diğer yandan da 'seni polise teslim edeceğiz' diyorlardı. Ben kendilerine beni öldürün fakat polise teslim etmeyin dedim. Eğer sizde zerre kadar şeref ve namus varsa beni sömürgecilere teslim etmezsinin dedim. Onlarda zeresi yokmuş ki kaymakam ve jandarma komutanına telefon ettiler. Komutan ve kaymakam çok sayıda askerle geldiler. Beni aldılar. Büyük işkence gördüm. Beni teslim eden alçaklar karakolda üzerime ifade verdiler, 'Bu Apocudur. Burada çalışma yürütüyor. Silahı var. Bir akrabasının yanında kalıyor. Onunda silahı var' dediler. Böylece onunda yakalanıp işkence görmesine neden oldular."

Sömürgeciler, avlarını yakalamışlardı. Onu hemen Diyarbakır Askeri cezaevine götürdüler. Çok geçmeden 12 Eylül askeri-faşist darbesi oldu. **Faik** yoldaş, artık **Mazlum**'un, **Hayri**'nin ve **Kemal**'in yanındaydı ve sürekli ölesiye direnişin içindeydi.

Faik yoldaş, uzun yargılamalardan sonra 24 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Ceza umurunda değildi. Çünkü ceza verenler beliydi. O, asıl olarak DDKD'li komploculara kinlendi ve hiçbir zaman onları unutmadı. Komployu hep kin ve öfkeyle anlatırdı. Sürekli olarak, "Kürdistan halkı bu hainlerden mutlaka hesap soracaktır. Ama bu hesabı biz zat ben sormalıyım. Eğer dışarı çıkarsam mutlaka hesap soracağım" derdi.

Askeri-faşist darbeden sonra **Faik** yoldaşın babası **Mehmet Kezer**'de tutuklanır. Yavrusunu yiyen canavarlar gibi faşizm, reformistlerede yönelir. DDKD'li komploculardan **Hayrettin Atabey**, **Faik** yoldaş'ın babasıyla birlikte aynı hücreye konur. Hain konuşacak olur, yüzüne tükürük ve şamar alır.

Şu gördüğün yoldaşım, üstünde boylu boyunca uzandığım topraklar... Kanımın süzülerek zerreciklerinden hücrelerine damladığı, birazdan son nefesimle son arzumu haykırıp onun uğruna şehitler kervanında ölümsüzleşerek bağrına gömüleceğim topraklar... Senin... senin de uğruna elde silah kavga verdiğin bu topraklar topraklarımız çoraktı yoldaşım. Kan istedi hep susuzdu zira... yağmur damlasına hasret ıssız çöller gibi. Can istedi hep yenden diriliş ve yaşam için... Doymak bilmedi, benden de istiyor: Kanımı canımı... ama direnerek ama elde silah savaşarak...

Faik yoldaş, tam 8 yıl cezaevinde kalır. Dönem imha programıyla hareket eden faşist sömürgecilik dönemidir. Diyarbakır'da direniş tarihi yazılmaktadır. **Faik** yoldaş, korku, görev savsaklama ve ikircilik bilmedi. "Direnmek Yaşamaktır" sloganı yazılan direniş bayrağının altında büyük bir irade ile yürüdü. En ağır işkencelere maruz kaldı. Hep direndi; her direnişte, açlık grevinde ve ölüm orucu eylemlerinde oldu.

Faik yoldaş, sadece sömürgeci zindanda değil, mahkemede

de hem de işkence ve hakaret altında ulusal kurtuluş mücadelesini savundu, PKK'nin bir neferi olduğunu ve bundan hiçbir zaman pişmanlık duymadığını faşist hakim ve savcılarının yüzüne haykırdı.

Faik yoldaş anlatırken alçak-gönüllülüğünü özellikle vurgulamalıyım. Arkadaşları için yapamayacağı hiçbir fedakarlık yoktu. Her işe koşma ve herkesten önce yapma istemi onda bir özellikti. Bu özelliklerinden dolayı arkadaşları tarafından daha da sevilirdi. En zor koşullarda bile ağır atmosferi ince bir espri ile değiştirebilen bir mizaça sahipti. Düşmana karşı da alabildiğine sertti. Gerçekleri savunmada inatçıydı. Hiçbir zaman yenilgi kabul etmezdi.

Sömürgeci zindan gerçek anlamda **Faik** yoldaş için bir okul ve yetkinleşme alanı oldu. Nerede ise orayı mücadele alanı bildi. Zindan kin ve öfkesini daha da arttırdı. 15 Ağustos Atılım onu artık zaptedilmez kılmıştı.

Botanlı'ydı. Botan'ı çoğu arkadaşından çok önce görmüş ve tadmıştı. Hep, "Kürdistan dağlarında gerilla saflarında kavga vermek, türkü söylemek ne kadar güzeldir" derdi. Hapisten çıkana kadar hep bu sevdayı taşıdı. 1988 yılında tahliye oldu. Hiç beklemedi. Sözüne yerine getirdi. Garzan'daki ARGK birimine yetiştirdi. Özgürlük silahını bir daha asla bırakmamak üzere eline aldı. Bir daha düşmanın eline canlı geçmek mi, asla! **Faik** yoldaş, ihanete ve sömürgecilığe biriktirdiği kinini şimdi hayata geçirmenin imkanını yakaladı.

Hele Kürdistan'da ölüme randevu verilmez. Devrimde şahadet her an gelebilecek günlük olağan kaza gibidir. **Faik** yoldaş, dağda çok kalmaz. Fakat kavganın havasını solumuş, silahı bırakmamak üzere kavramıştı. Ölüm onu Bismil'de yakalar. Şubat 1989'da bir grup yoldaşıyla Bismil ve Silvan arasında sömürgecilerle çarpışmaya girerler. Alan düzlüktür. Beş savaşıya karşı düşman en az birkaç bin asker yığılmıştır. Kurtulmanın olanağı yok gibidir. Fakat sonuna kadar direnmenin olanağı vardır. **Faik** yoldaş'ta öyle hareket eder. Sömürgecilere büyük kayıp veririr. Dört yoldaş ile birlikte şehit düşer.

Faik yoldaşın şahadeti herkesi, bütün tanıyanları üzer. Bunlardan biri de babasıdır. Babası şahadet haberini Siirt'te duyar. Acıya dayanamaz. Görgü tanıkları haberi alır almaz öldüğünü söylerler.

Faik yoldaş daha nasıl tanımlayacağız. O direnişti, isyandı, alçak gönüllüktü, günün yirmi-dört saatinde çalışmaydı, uyumdu. **Faik** yoldaş'ı hep anacağız. Ama onu anarken ona düzenlenen komplo ve sahiplerinide hiç unutmayacağız. Onun dediği gibi ihanetçiler hiçbir zaman cezasız kalmamalıdır.

Mücadele arkadaşları

Yükselen Kürdistan mücadelesi gerçekliği karşısında TC'nin tüm atakları boşa çıkıyor!

28 Mart Kararnamesi'nin yürürlüğe koyuluşunun üzerinden iki ay gibi bir zaman geçti. TC, bu kararnameyle kurtuluş savaşımızın Serihildan'la ulaştığı yeni boyutlarına cevap vermeyi amaçladı. Kararname ile Türk ordusu daha da fütursuzca özel savaşa sürüldü. İnönü'nün deyiimiyle artık "silaha silahla" karşılık verilecekti. Bunun anlamı, halka karşı TC'nin bütün askeri, siyasi, sosyal ve kültürel kurumlarının savaşa sürülmesiydi. Diğer bir ifade ile PKK Önderliği'ndeki Kürdistan halkının topyekün savaşına TC de topyekün bir sömürgeci savaşla karşılık verdi. Yine, sömürgeci valinin yetkilerinin artırılmasının yanı sıra genelkurmaylık da savaşın yönetimine bütünüyle katıldı. TC kararnameyle girdiği yeni süreçte, kısa kadar ulusal kurtuluş mücadelemizin önder güçleri PKK, ERNK ve ARGK'yi tümünden imha etme veya en azından etkinliklerini düşürerek TC'nin kafasını fazla ağrıtmayacak bir düzeye indirme hedefini önüne koydu. Fakat bunu başarmak da TC lehine sorunun çözümü anlamına gelmiyor. Çünkü bağımsızlık ve özgürlük özlemi, bu tarz yaşama bilinç ve istemi halkımızın bütün hücrelerine nüfuz etmiştir artık. Kürtlük bilinci, kendi benliğine kavuşma, kendisini özgürce tanımlama, ifade etme ve bu yönlü davranış içine girme ruhu gidererek derinleşiyor. Bu temelde uyanan Kürt halkı, ulusal ve toplumsal bilincini, ölüm de içinde olmak kaydıyla her türlü fedakarlık ve azmi göstererek, bu yüce ideallere ulaşmak için eyleme kalkarak ortaya koyuyor. İşte bu ruhu öldürmek mümkün değildir. Bu uyanış ve ayağa kalkış durdurmanın tek yolu var, o da; 30 milyonluk bir halkı fiziki olarak toplu yok etmektir. Bunu yapmaya da ne TC'nin gücü yeter, ne de iç ve dış koşullar buna fırsat tanır.

Bu noktada TC, ayrıntıları açıklanmayan kararnamein ikinci yönünü gündeme almayı hedefliyor. Bu da PKK'nin ezilmesiyle güçsüz düşürülecek olan halka, dil ve kültür özerkliğini bir çözüm olarak dayatmaktır. Planın bu parçası; "Biz de Kürt vardır, dillerini konuşabilirler, enstitüler kurup kültürlerini araştırabilirler" mantığını içeren kapsamdadır. Bununla kör inkarcılık terk edilecek. Fakat pratikte köklü bir durum değişikliği olmayacaktır. Sadece Türk sömürgeciliğinin kısmi biçim değişikliği ortaya çıkacak ve TC, görünüşle Kürdistan sorununu kendi lehine çevirmeye çalışacaktır. Elbette buna dününden hazır olan teslimiyetçi-işbirlikçi çevreler var. Bu durumda bunlar zil çalıp oynayacaklardır. Ruhunu TC'nin önüne yatırmış bu çevreler, hemen işbirliğine hazır olacaklardır. Zaten çoktandır valizlerini hazırlamış, TC'den böyle bir işaret beklemekteydiler. Böyle bir işaretle hemen hepsi Ankara'ya doluşacaktır.

TC, kararnamede önüne koyduklarını Kürdistan'da hemen uygulamaya başladı. Şiddeti en gelişkin araçlarla uyguladı ve ordusunun büyük bölümünü Kürdistan'a kaydırıp sömürgeci savaşa soktu. Fakat iki ay geçmesine rağmen, birakalım kurtuluş

savaşımızı imha sürecine sokması, kendisi gerilemeyi daha hızlı yaşıyor. Kürdistan'ın dört bir yanında gerilla birlikleri eskiye kat kat aşan nitelikli eylemler, saldırılar geliştiriyorlar. Son kısa bir sürede onlarca askeri karargaha, garnizona, karakola baskınlar düzenlendi. Bu baskınlarda ARGK gerillaları düşman üslerini roketatarların da içinde bulunduğu ağır silahlarla dövdüler. Bu saldırılarda düşmana yüklü maddi zararlar verilirken, TC'nin ölü sayısı yüzlere vardı. Yine, onlarca şehir baskını düzenlendi. Bu baskınlarda da Türk ordu birlikleri, varlıklarından söz edilemeyecek düzeyde idiler. Genellikle kışalılarında korku ve panik içinde ARGK gerillalarının saldırılarını beklediler. Türk ordusu istediği zaman operasyonlar da yapamamaktadır. Operasyon yaptığı zaman da ancak binlerce asker, özel tim elemanı ve çeteyle operasyona çıkabilmektedir. Böyle tam tekmil çıkmasına rağmen, yine de ağır kayıplar vererek dönmektedir. Özellikle Botan'da Türk ordu gücü fiiliyatta büyük çıkmazla yüzyüzedir. Kent merkezlerinde konumlanan düşman gücü buralarda da denetimi elinden kaçırmamak için çırpınmaktadır. Bir yandan kent kitlesinden tecrit olup kışlasına kapanmış, diğer yandan burada da rahat değil, sürekli gerillaların saldırılarına uğramakta ve ağır zayıatlar vermektedir. Aslında Türk ordusu Kürdistan'da kapana sıkışmış fare gibi avlanmayı beklemektedir. Bu tablo 28 Mart Kararnamesi'nin askeri yönüyle aşıldığını göstermektedir. TC'nin bütün gizleme ve çarpıtmalarına rağmen, gerçek tamına böyledir. Kararname ile birlikte başaşağıya giden süreci çok hızlı yaşadı. Aşınmaya uğradı ve askeri açıdan iflas etti. Bu yüzden Sömürgeci Vali Hayri Kozakçıoğlu'nun sesi soluğu çıkmıyor. Dut yemiş bül-büle dönmüş, demec verecek gücü bile kendisinde bulamamaktadır. Halbuki kararname ilan edildiği zaman bu zat zafer kazanmış gibi demec üstüne demec veriyor, açıklamalar yapıyor ve tehditler savuruyordu. Kozakçıoğlu'nun bu durumu bile TC'nin 28

Mart Kararnamesi'ne rağmen savaş kaybettiğini iyi izah ediyor.

Askeri açıdan iflası yaşayan kararname siyasi yönüyle zaten Kürdistan'da hiçbir varlık göstermedi, ölü de olsa doğumu gerçekleştirmedi. Açıklanan kararnamede yer almayan, ama başta Cumhurbaşkanı Özal olmak üzere Türk yetkililerince çeşitli vesilelerle dile getirilen "gizli" planlara göre, PKK'nin "ezilmesinden" sonra Kürtlere dil ve kültürel haklarının verilmesi düşünüldüyor, bunun propagandası yapılıyor. Sözde muhalefetin liderleri İnönü ve Demirel bu amaçla Kürdistan seferine çıktılar. Ugradıkları her yerde bu konuyu işlemeye özel bir önem verdiler. Bunu yapmadığı için sözümona iktidar partisini eleştirdiler. Kürdistan halkına sabretmesini salık verdiler, kendileri iktidara geldiklerinde bütün sorunları çözeceklerini, sıkıntıların biteceğini halkımıza yalvarırcasına anlatmaya çalıştılar. Fakat bütün yalvarmalarına, yakarmalarına halkımız ilgi göstermediği gibi, büyük tepki ve öfkesini de ortaya koydu. İnönü'ye sadece çocuklar ilgi gösterdi. Onların bu ilgisi de taşlamak, yuhalamak ve "ülkemizden defol" demek içindi. Zaten halkımızdan korktuklarından ancak askeri birliklerin eşliğinde dolaşabildiler.

İnönü gezisinin son durağı olan Van'da yaptığı basın toplantısında TC'nin durumunun çok vahim olduğunu işaret ettikten sonra, kararnamede kendi imzası yokmuşcasına şunları söyledi:

"Anadilde konuşmayı engellemek, manevi baskıdır. Bir an önce kaldırılmalıdır. PKK karışındayken bunun kaldırılmasını bir taviz olarak kabul etmiyoruz. Kürtçe konuşan insanların sakıncalı olarak görmek, PKK'ya ummadığı bir destek veriyor. Bunun karşındayız." İnönü'nün bu tavrını alkışlayan Oktay Ekşi şunları söylüyor: "Bir insanın anadilini kullanma hakkını savunmanın ayrılıkçı yahut bölücü olmakla değil, 'insan' olmakla, 'uygar' olmakla ilgisi var.

Bırakın adam konuşsun. Bırakın derdini bildiği dile anlatsın. Eğer size ulaşmak istiyorsa, sizin dilinizi öğren-

meye, bırakın o kendini mecbur hissetsin." (Hürriyet, 8 Mayıs 1990). Bu sözleriyle O. Ekşi TC'nin yeni siyasi yaklaşımının yönünü ortaya koymaktadır.

TC'nin bütün bu çabaları tam bir sıyaskodur. İnönü'nün son Kürdistan seferinde uğradığı hezimet, aslında Türkiye sömürgeci devletinin TBMM'nin hezimetidir. Çünkü İnönü ordu mensubu ve başkanı bulunduğu parti de ordu partisidir. Türk ordusunun kumanda merkezi tarafından İnönü Kürdistan'a, ordunun yeni siyasi çözümünü halkımıza anlatmak için gönderildi. O da gitti, gördü ve anlattı. Yalnız büyük bir tepki ve öfkeyle karşılaştı. Yuhalandı, taşlandı ve "defol" haykırılarıyla karşılaştı. Bu yüzden, "Durum çok vahimdir" diye açıklamalar yapmak zorunda kaldı. Aslında babasının oğlu İnönü şu gerçeğe çok yakından tanık oldu: Kürdistan halkı TC'ye ait her şeyden umudunu kesmiş, onlara soylu ve haklı olarak kin ve nefret duyuyor. Tümüne yaman bir düşman olmuş. Türk parlamentosunun halk üzerinde hiçbir etkinliği kalmadığı gibi, burada yer alan parti veya kişilerin yapacağı "çözüm" önerilerine de büyük kuşkuyla bakılmaktadır. Halk, TBMM'de üretilen sözde çözüm önerilerinin niçin üretildiğini ve hangi amaçları taşıdıklarını da çok iyi görmektedir. Bunların verilen soylu ve onurlu mücadelenin bir sonucu, ama onu boğmayı hedefleyen yaklaşımlar olduğu yediden-yetmişe her Kürdistanlı tarafından görülüyor ve biliniyor. TC bu yaklaşımlarla, halkımızı ve öncülerini boğarak, biraz biçim değişikliği ile esareti ve köleliği dayatıyor, kabul ettirmek istiyor. Kürdistan halkının İnönü'ye gösterdiği tepkinin anlamı budur ve İnönü'yü oldukça rahatsız eden gerçekler bunlardır. İnönü, Kürdistan'da biten SHP'de, TC'nin tükenişini iliklerine kadar hissetti ve yaşadı.

Bugün Kürdistan'da iki olgu var: Bunlardan biri PKK'nin önderlik ettiği halkımızın ulusal bağımsızlık mücadelesi, diğeri de Türk ordusunda temsilini bulan sömürgeci TC egemenliğidir. Bu temelde kalın iki çizgi oluşmuştur. Bütün insanlar bu çizgiler

karşısında aldıkları pratik tutumlarına göre ölçülüp değerlendiriliyor. Diğer söylenen ve yapılanlara itibar edilmiyor ve kuşkuyla bakılıyor. Bu temelde bağımsızlık mücadelesi her gün yeni mevziler kazanıp özgürlüğe doğru ilerlerken, Türk egemenliği dağılıyor ve varlığı yokoluşa gidiyor.

Bu durumu Yalçın Doğan şöyle değerlendiriyor: "...Şimdi ise Güneydoğu'da çok, ama çok çarpıcı bir olay yaşanıyor. Güneydoğu'da devlet var. Güneydoğu'da PKK var. O halde Güneydoğu'da iki tercih var!.. Üçüncü bir seçenek sanki yok... Devletin izlediği politika, 'partiye bağlı siyasal bilinci kısıtlıyor.' Bundan da en büyük zararı SHP görüyor.

'Sen SHP'li misin, DYP'li misin, ANAP'lı mısın?' sorularına Güneydoğu'da artık yer yok. Güneydoğu'daki soru, 'Sen devletten yana, yoksa PKK'dan yana mısın?' İşte bu tavır siyasal partilerde, oradan uzanarak, demokrasinin ta kendisinde inanılmaz yaralar açıyor." (Milliyet, 12 Mayıs 1990).

TC'nin Kürdistan'daki varlığı orduyla eşit hale gelmiştir. Durum böyle olunca söylenenler gayet açıktır. Kürdistan'da Türk rejimi bu düzeyde soyutlanmış, sadece orduya dayanarak, "Ben varım" demek zorunda kalıyorsa, bu sömürgecilik sisteminin çöküşünün itirafıdır. Kararname uygulamasının ikinci ayında askeri ve siyasi yönleriyle işlevsiz hale getirildi. Açık ki bunda yine Partimiz PKK'nin şaşmaz öncülüğü, ARGK gerillalarının kahramanca vuruşları ve ERNK'de kenetlenen halkımızın yiğit başkaldırısı belirleyici olmuştur. Halkımız Kürdistan'da sürekileştirdiği Serihildan'la bu süreçte de çeşitli biçimlerde eylemlerini yükseltti. Diyarbakır'da, Batman'da işçiler grev yapıyor. Yine Nusaybin, Dargeçit, Diyarbakır, Batman'da kitleler açlık grevleri yapıyor, binler bunlarla dayanışma eylemleri gerçekleştiriyor. Öğrenciler okul boykotları yapıyor. Cizre'de onbinler sokağa dökülüyor. Esirler tek hücreye alınmalarını ve ve kararnameyi protesto etmek için açlık grevini yükseltiyor. Gerilla TC'ye vurdukça halk heyecanlanıyor, kenetleniyor ve eyleme geçiyor. Zaten TC'yi tanımama, onun bütün kural ve kaidelerine uymama, itaatsizlik gösterme artık Kürt insanının vazgeçilmez bir yaşam biçimi olmuştur.

Bugün Kürdistan'da yaşam çok güzeldir. İnsanlar onurlu ve başı diktir. Gelecek aydınlık ve güvenlidir. Buna ulaşmak için yol belli, herkesin yapacakları netir. TC'nin varlığı oldukça sınırlandırılmıştır. Biz korkuyu temelli yendik, TC ise ölüm korkusunu ensesinde çok güçlü duymakta ve halkımız karşısında tir tir titremektedir. O halde yapılması gereken; son hamleye iyi hazırlanmak, bunun gereklerini yerine getirmede her Kürdistanlının üzerine düşeni eksiksiz ve tam yapmasıdır. Bunu yapmanın olanakları da sonuna kadar mevcuttur. Bu temelde PKK'nin yol göstericiliğinde ERNK ve ARGK'de örgütlenelim, barbar TC'yi ülkemizden söküp atmak için bütün benlik ve varlığımızla savaşalım!

Cizre'de yine kitlesel başkaldırı: 10.000 kişi yürüdü

15 Mayıs 1990 tarihinde yurt-sever Cizreliler yine ayaktaydılar. Cizrelileri kitlesel başkaldırıya götüren yine bir şehitti. Uludere'de bir çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası **Emîn**'in cenaze töreninde binler kenetlendi. Düşmanın bütün tehditlerine ve yasaklarına rağmen, halk şehidine sahip çıktı ve O'nu görkemli bir törenle toprağa verdi. Cenaze törenine yaşlıs-geç, kadın-çocuk onbinin üzerinde kitle katıldı. Kitleler ulusal kurtuluş savaşına bağlılıklarını attıkları sloganlarla bir kez daha dile getirdiler. Sömürgecilerin yüzlerine karşı kin ve nefretlerini haykırdılar. Sömürgecilerin özel savaş güçleri kitlenin kararlı tutumu karşısında müdahale etme cesaretini kendilerinde bulamadı. Ancak halka yönelik tehditleri değişik biçimde sürdürmektedirler. Son dönemlerde sömürgeciler tek tek evlere yaptıkları baskınlarda "yatakçılık ve kur-yelik" yaptıkları gerekçesi ile 11 yurtseveri gözaltına aldılar.

Cizre, Newroz şafağında Nusaybin'de patlak veren Serihildan'ı hemen yükseltmiş, bu ayaklanmayla halk ayaklanmamızı daha ileri bir mihaleye sıçratmıştı. Son şehidimizin cenaze töreninde ortaya koyduğu görkemli tavırla 28 Mart sömürgeci karnamesini de parçalayıp atmıştır. Bununla Cizre'de direnme ruhu ve kazanma azminin çok daha taze ve diri olduğunu bir kez daha TC'ye göstermiştir.

10 Mayıs günü gerillalar Şırnak-Cizre arasında bulunan Kasrik Boğazı'na pusu attılar. Pusuya düşenlerden 8 asker ve 10 çete öldürüldü. Ayrıca düşmana erzak taşıyan 8 araç tahrip edildi. Aldıkları bu darbeden sonra özel savaş birlikleri operasyon başlattılar. Operasyonda önemli çarpışmalar oldu. Bu çarpışmalarda düşman ağır kayıplar verdi. Ayrıca 3 ARGK gerillası da şehit düştü.

Çatak'ta çetecilik çözülüyor, düşman darbe üstüne darbe alıyor

Kurtuluş savaşımızın yoğunlaştığı alanlardan biri de Van'ın Çatak ilçesi ve çevresidir. Sömürgeciler, bu alandaki devrimci savaşın yükselişini durdurmak ve giderek imha etmek amacıyla alana sürekli askeri güç yığdirmektedirler. Mayıs ayının ortalarında Eskişehir'den hava indirme birlikleri, Bolu'dan da komando birlikleri Çatak'a aktarılmaya başlandı. Yine, özellikle son bir yıldan bu yana çeteciliği geliştirmeye de özel bir önem verilmektedir. Bunun için de sömürgecilerin dayandığı güçler işbirlikçi ağalar olmaktadır. Bunların başında SHP Van İl Başkanı Abdurrahman Ağa ile Sadun Ağa gelmektedir. Bu unsurların öncülüğünde çetecilik örgütlen-dirilmeye çalışılmakta, köylülere zorla silah almaları dayatılmaktadır. Silah almayı reddedenler ise sürgün ediliyor. Ayrıca çeteleştirmenin başını çekenlere çe-

teleştirdiği her kişi başına sömürgecilerce 100.000 TL. para ödeniyor. Böylece çeteleştirilme servet edinme kaynağı haline getirildiğinden ve çete başlarına halka her türlü baskı yapma imkanı tanıldığından, bunlar pervasız bir uygulama içine girmektedirler.

Baskı, tehdit ve sürgün dayatmalarıyla Çatak ve çevresinde 2.000 civarında kişiye silah verilmiş bulunuyor. Fakat bunlardan ancak 300 kadarının gönüllü silah aldığı, diğerlerine ise zorla silah verildiği bildirilmektedir. Bütün bu uygulamalara rağmen, silah almayanlar da sürgün ediliyorlar. Bu nedenle Mayıs ayında Gevdanlılara ait Urulu köyü tümünden sürgün edilerek boşaltıldı. Sürgün edilenler Çatak merkezi, Van veya İzmir'e gönderiliyorlar.

Sömürgeciler barbarca yürüttükleri bu özel savaşa rağmen halkın mücadeleye desteğini engelleyememektedirler. Halka dayanan gerilla, hem çeteciliğe, hem de özel savaş güçlerine ağır darbeler indirmektedir. Çeteciliğe karşı yürütülen mücadelede çok sayıda kişi silahsızlandırıldı. Bunlar içinde Mayıs ayında önemli bir kesimi silahsızlandırılan Xelilan korucuları başta gelmektedirler.

Çatak'ta özel savaş güçleriyle ARGK kuvvetleri arasında yaygın ve geniş kapsamlı çarpışmalar da yaşanıyor. Özellikle 10 Mayıs'tan itibaren bu çarpışmalar daha da şiddetlenmiş durumdadır. Bu çarpışmalarda sömürgeciler ciddi kayıplar verirken, bazen bölgeye giriş-çıkışları da denetim altına alarak yasaklamakta, böylece kayıplarını gizlemeyi hedeflemektedirler.

Bu çarpışmalardan biri de 21 Mayıs günü gerçekleşti. Çarpışma, Çatak-Beytüşşebap-Pervari arasındaki Farkiniş (Övecək) köyü yakınında bulunan Kato Dağı'nda oldu. Düşman gücü üç bölük asker ve bir bölük kadar da çeteden oluşmuştu. ARGK gerillalarıyla günboyu süren çarpışmada ilk ulaşan bilgilere göre, 1 çavuş ve 2 asker öldürüldü. Ancak çarpışmanın kapsamlılığı gözönüne getirildiğinde, düşman kayıplarının daha da fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Çukurca'da sömürgeci birliklere üst üste darbe

5 Mayıs tarihinde özel tim, asker ve çetelerden oluşan en az 600 kişilik sömürgeci birlikler, Çukurca-Bêgav muntikasında bulunan ARGK'nin bir kampına saldırı düzenlediler.

Sömürgeciler, daha önce Nisan ayında Komata muntikasında elde ettikleri sonucu varmak istiyorlardı. Ancak hevesleri kursaklarında kaldı. Gerillalar böyle bir saldırıya hazırlıklıydılar.

Sayıcı üstün düşman birliklerinin saldırısı geri püskürtüldüğü gibi, en az 50 asker ve çete öldürüldü, 11'i yaralandı ve 10'u da gerillaların eline esir düştü.

Daha sömürgeci birlikler bu darbenin şaşkınlığını üzerlerinden atmadan bu defa bölgedeki inlerinde darbeyi aldılar.

10 Mayıs'ta bir ARGK gerilla birliği, Çukurca'da bulunan taburu kuşattı. Kuşatmaya alınan tabur roketatarlarla dövüldü. Düşman güçlerinin büyük bir korku ve panik yaşadığı kuşatma hareketinde tabura ait binalar yı-

kıldı. Gerek yıkılan binaların enkazı altında kalarak, gerekse de gerillaların roket ateşiyle sömürgeci askerler çok sayıda ölü ve yaralı verdiler. Eylem kent merkezinde düşmana güçlü darbe vurduğundan halkta büyük moral ve coşku yaratmış, sevinç kaynağı olmuştur.

12 Mayıs'ta Kadişê köyü civarında meydana gelen kısa süreli çarpışmada yine darbe alan taraf sömürgecilerdi. Bu çarpışmada sömürgeci askerler dört ölü verdiler.

Yine Mayıs ayı ortalarında Çukurca'nın Marufan (Kurudere) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının attığı pusuya düşen özel savaş güçleri hezimete uğradı. Düşman bu noktada sürekli gerillalara pusu kurmaktaydı. Fakat bu sefer tersi oldu. Düşmandan önce gerillalar aynı noktaya pusu kurdular. Düşman güçleri pusu kurmak için geldiklerinde gerillaların pususuyla karşılaştılar. Gerillaların yoğun ateşi altında neye uğradıklarını şaşırarak düşman güçleri, büyük panik yaşadı ve karşı ateşle cevap veremedi. Çil yavrusu gibi dağıldı. Gerillaların etkin darbeleri sonucu 10 asker, 1 üsteğmen ve bir çavuş ile 2 özel tim elemanı olmak üzere düşman güçlerinden 14 kişi öldürüldü.

Yine 18 Mayıs günü Çukurca şehir merkezinde bulunan ilçe taburuna ARGK gerillaları ikinci bir baskın düzenledi. Bu baskın esnasında da 25 asker öldürüldü, birçoğu yaralandı. Tabura ait su deposu da imha edildi.

Ayrıca bize ulaşan son bir haberde, 1 Haziran günü öğlen saat 1'de Marufan köyü civarında meydana gelen diğer bir çarpışmada düşmana ağır bir darbenin indirildiği bildirilmektedir. Bu çarpışmada en az 6 düşman askerinin ARGK gerillaları tarafından öldürüldüğü kesinlik kazanmıştır. Diğer taraftan sömürgeciler, koruculuğu kabul etmeyen köylülerin etrafını mayınlarla döşeyip, bombalar bırakarak katliamlara yol açıyor. Böylece halkı cezalandırmak ve sindirmek istiyorlar.

Son bir ay içinde iki köy çevresinde patlayan mayın ve bombalardan 3 kişi öldü, 7 kişi de yaralandı. Çukurca'nın Marufan köyünde bir grup çocuğun bulunduğu bombanın patlaması sonucu, 15 yaşındaki Hikmet Demir hayatını kaybederken 7 çocuk da yaralandı. Çayırli köyünde ise Şerif Keskin ve Eyüp Korkmaz adlı yurtsever köylülerin bastıkları mayının patlaması sonucu hayatlarını kaybettiler. Sömürgeciler bu yolla katliamcı karakterlerini ve insanlıkdışı yüzlerini bir kez daha ortaya koydular. Böylece Kürdistan'ı bir avuç hain işbirlikçi dışında kimseye yaşanmaz hale getirmek istiyorlar. Ancak, hangi yola başvurulursa vursunlar Kürdistan sömürgeciler ve işbirlikçilerine mezar olacaktır.

Mamustan Dağı'nda çarpışma: Düşmandan en az 9 ölü

Şemdinli'nin Garê (Tekeli) köyü yakınlarında 24 Mayıs günü ARGK gerillalarıyla sömürgeci güçler arasınd büyük bir çarpışma yaşandı. Köy yakınında bulunan Mamustan Dağı'nda stratejik

bir noktaya pusu atan gerillaların pususuna düşman güçleri düştü. Gerillaların yoğun ateşiyle başlayan çarpışma 4 saat kadar sürdü. Ağır darbe alan sömürgeciler, ilk bilgilere göre; 15 ölü, çok sayıda da yaralı verdiler. Bu çatışmada yara alan bir helikopter Berêkaşê köyüne düştü. Düşman aldığı darbelerden çılgına dönerek alanı üç gün boyunca top ateşine tuttu. Ayrıca sömürgecilerin helikopterle Van'a sürekli ölü ve yaralı taşıdıkları da bildirilmektedir. Bu da düşman kayıplarının çok büyük olduğunu göstermektedir.

Öte yandan ARGK gerillaları, Şemdinli'nin Dê (Samanlı) köyündeki çetelere yönelik bir baskın eylemi gerçekleştirdiler. 14 Mayıs'ta gerçekleşen eylemde 2 çete ölümle cezalandırıldı.

Gerillalar ikinci bir baskın eylemini de bir karakola yönelik geliştirdiler. Baskın eyleminde karakol yok edilerek, karakolda bulunan askelerden birçoğu öldürüldü ya da yaralandı.

Aval'da çeteciliğe darbe: 2 çete öldürüldü

Bir ARGK birliği, Eruh'a bağlı 300 hanelik Aval (Tünekpınar) köyünde toplantı yaptı. 10 Mayıs günü yapılan toplantıda gerillalar, çeteciliği teşhir ve tasfiye ettiler. Köyde bulunan bütün korucular silahsızlandırılırken, suçu ağır olan 2 korucu da ölümle cezalandırıldı.

Kerşavê'de sömürgecilerin cinayeti cevapsız kalmadı

Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Kerşavê (Budaklı) köyünde sömürgeci caniler yeni bir cinayet işlediler. 21 Mayıs günü işlenen cinayet şöyle gelişti: Beşir Algan adındaki yurtsever çiftçitmek için sabah namazından sonra köyden ayrılır. Fakat daha önceden sömürgeciler köyü kuşatmaya almışlardır. Köy açıklarında Beşir Algan'ın üzerine kurşun yağdırarak sömürgeciler onu alçakça katlederler. Ardından da işledikleri cinayete çatışmada ölüm olduğu süsünü vermek için yurtseverin cesedini dağa götürmek isterler. Fakat silah seslerini duyan yurtsever köylüler, sömürgecilerin bu sinsi planını boşa çıkarır. Köylüler katledilen yurtseverin cenazesine sahip çı-

karlar, onu düşmana vermezler. Kadın ve çocuklar işgalci askerleri taşar tutarlar. Kitlenin kararlılığı karşısında doğrudan üzerlerine ateş etmeye cesaret edemeyen düşman askerleri, havaya ateş ederek kitleyi dağıtmaya çalışırlar. Buna rağmen kitle dağılmaz ve cesedin götürülmesine de izin vermez.

Düşmanın sadırganlığı karşısında iyice öfkelenen kitle Midyat'a doğru yürüyüşe başlar. Kent girişine yanan kitle, özel tim, asker ve polislin kurduğu barikatla karşılaşır. Düşman, isyanın yayılmasını durdurmak için Midyat Belediye Başkanı'nı devreye sokar. Belediye başkanının yatıştıncı konuşması üzerine köylüler geri dönerler. Fakat düşmanın cinayetlerini teşhir için köylüler yurtseverin cesedini uzun süre yerinden kaldırmazlar, bekletirler.

Kerşavê köyünde 150 aile ikamet etmektedir ve tümü de yurtseverdir. Aynı zamanda bu köy şehit Mustafa BİLMEN yoldaşın köyüdür. Köy bu olumlu ve mücadeleye bağlı özellikleri ile hep sömürgecilerin hedefi olmuştur.

Sömürgeciler köylüleri teslim almak için geçmişten beri çeşitli komplolara başvurmaktaydılar. Bunlar sonuç vermeyince bu sefer de cinayetler işleyerek ve köylüleri korkutarak sürgüne zorlamaktadırlar. Beşir Algan bu amaçla hunharca katledildi. Fakat köylülerin mücadelemize bağlılık ve kararlılıkları düşmanın bu oyununu da boşa çıkardı ve düşman teşhir-tecrit edildi.

Kurtalan'da 3 ARGK gerillası düşmana ağır darbe vurarak şehit düştü

Siirt'in Kurtalan ilçesinin kırsal kesiminde bir göreve giden 3 ARGK gerillası düşmanın pususuna düştü. Pusu noktası Saribê (Kayatepe) köyünün Helerê mezarındaydı. 13 Mayıs'ta pusuya düşen gerillalarla çok sayıda düşman gücü arasında uzun süre devam eden bir çatışma yaşandı. Çok az sayıdaki ARGK gerillaları bütün olumsuz şartlara rağmen son mermilerine kadar savaşarak düşmana ağır darbeler indirdiler. Çarpışmada 4 özel tim elemanı ve 6 asker öldürüldü. Düşmanın bu kayıplarına karşın 3 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Şehit düşen üç gerilla şunlardır: Halit BALTA (Kurtalanlı olup ailesi Batman'da işçi olarak çalışmaktadır), Ali AGAL (Beşiri'nin Bazıvan-Kumgeçit köyündendir) ve kod adı Kendal olan, ama ismi tespit edilemeyen diğer bir şehidimiz.

Düşman şehitlerin cesetlerine alçakça saldırdı. Cesetleri parçalayarak barbalığını bir kez daha gösterdi. Parçalanmış üç şehidin cesetlerinden sadece Halit BALTA'nın cesedi ailesine teslim edildi. Düşman 3 gerillayı ağır yaralı olarak esir alıp, yaralı gerillalara vahşice işkence ederek ve vücutlarını parçalayarak katlettiği, yurtseverler arasında yaygınca konuşulmaktadır.

Halkımız şehitlerine bir kez daha sahip çıktı. Yurtseverler akın akın şehit ailelerine taziyeye gidiyorlar. Onların kahramanca direnişlerinden güç aldıklarını, onurlandıklarını gururla belirtiyorlar.

Batman ve Şırnak'ın il yapılıp özel savaş karargahı haline getirilmesi TC'yi beklenen sonndan kurtaramayacak

Batman özel savaşın karar-gahı haline getiriliyor. 28 Mart Kararnamesi'yle il haline getirilen Batman ve Şırnak'ın ne amaçla il yapıldıkları iyice açığa çıkmaya başladı. Bilindiği gibi Şırnak, devrimci savaşımızın en çok boyutlandığı bir alandır. Kırsal kesimde gücünü tamamen kaybeden düşman Şırnak'a sıkışmış durumdadır. Burada düşman kendini güvencede görmemektedir. ARGK gerilla birlikleri şimdiye kadar sayısız kere Şırnak'a baskınlar yapıp askeri karargah ve garnizonlara saldırılar düzenlemişlerdir. Bu saldırılarda yüzlerce düşman askeri ölmüş, yine yüzlercesi de yaralanarak savaş dışı kalmıştır. Gelenen noktada düşmanın savaş gücü tutunamamaktadır. İşte Şırnak'ın il yapılmasıyla TC, kendisine göre, bu başaşağıya gidişi durdurmayı planlamaktadır. Şırnak'ı il statüsüne alarak buraya daha büyük askeri birlikleri konumlandırmaya çalışıyor. İl yapma da bunun yasal kılıfını oluşturmak içindir. Ayrıca kararnameyle Kürdistan'a ayırdığı 50 bin memur ve 40 bin işçi kadrosunun önemli bölümünü de yeni il yaptığı Batman ve Şırnak'a ayırmaktadır. Kürdistan'da görevlendireceği bu kadroların niteliği bellidir. Bunlar Türk şovenizmiyle donatılmış, sadist ruhlu ve Kürt düşmanı tiplerden seçilmektedir. Dolayısıyla bu 90 bin kişi çeşitli şekillerde mücadele-mize karşı savaşacak yeni bir ordudur.

Batman ise Kürdistan'da işçi yatağı olarak bilinmektedir. 12 Eylül öncesinde Partimiz bu alanda işçi tabanına oturmuş, Edip SOLMAZ yoldaşı belediye başkanı seçtirecek kadar güçlenmişti. Edip yoldaş, belediye başkanı seçilmesinin üzerinden daha 28 gün geçmeden TC'nin işbirlikçileri feodal-komprador çeteleri tarafından katledildi. Bu katliam sonunda Batman halkı PKK'nin etrafında daha da kenetlendi. Bu yüzden Batman'da Partimizin kökleri çok derindir ve eskilere dayanır. Nitekim 1990 Newroz'unda başlayan Serhildan'a Batman halkı da güç katmış, esnaf kepenk kapatmış, halk özel savaş güçleriyle çatışmıştı. Kürdistan'da en bilinçli işçilerin Batman'da olması, Batman'ın Kürdistan'da siyasal bir ağırlığının olmasını da birlikte getirmektedir. Batman'ın mücadelelin lehine tavır koyması, özellikle çevre il ve yerleşim birimlerinde de bu yönlü tavır almalarda önemli bir etki yaratmaktadır.

Bunu bilen ve son gelişmelerle de ölüm korkusunu iliklerinde hisseden TC, Batman'ı il yaparak özel savaşın karargahı haline getirme çalışmalarına başladı. İlk etapta Diyarbakır'daki 7. Kolordu'yu Batman'a taşıyarak konumlandırıyor.

Diğer taraftan "sivil savunma" adı altında 1.000 özel "işçi" TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı-Batman Rafinerisi)'ya alınıyor. Bu "işçi"lerin görevi, üretime katılmak olmaya-

caktır. Bunlar işçileri izleyecek ve topladıkları bilgileri işveren ve askeri yetkililere rapor edeceklerdir. Yani ajanlık ve muhbirlik faaliyeti yürüteceklerdir. Böylece işçilerin kurtuluş mücadelemize destek sunmalarına fırsat tanımamaya çalışacaklardır.

Bu durumu protesto etmek, iş koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerin artırılması amacıyla Batman'daki 100 Mobil işçisi açlık grevine başladı. Açlık grevi eyleminin olumlu bir etki bıraktığı ve başarıyla sürdüğü bildirilmektedir.

Elazığ'da özel time ağır darbe: 10 özel tim elemanı öldürüldü

Elazığ'ın Palu ilçesinin kırsal kesiminde büyük bir çarpışma oldu. 20 Mayıs'ta gerçekleşen çarpışma saatlerce devam etti. Çarpışmada ARGK gerillaları üstün bir savaş pratiği sergilediler ve sömürgecilere ağır kayıplar verdirdiler. Gelen ilk bilgilere göre, düşmanın 6 özel tim elemanı öldürüldü, çok sayıda da yaralı verdirildi.

Öte yandan Mayıs ayının ortalarında büyük bir çarpışma da Karakoçan kırsalında yaşandı. Burada da düşman güçlerine gerillalar aman vermedi. Çarpışmada 4 özel tim elemanı öldürüldü.

TC, Bingöl'de yükselen gerilla savaşımızın halkta yarattığı etkiyi kırmak ve halkı mücadeleden koparmak için sürgünü dayatmaktadır. Bu amaçla baskı ve işkenceyle köyleri boşaltma çalışmalarına hız vermiştir. Köylere sömürgeciler, baskınlar düzenlemekte ve köylüleri sürgüne göndermektedirler. Bunun sonucu bazı köyler boşaltılmış durumdadır.

Ceylanpınar'da 5 özel tim elemanı öldürüldü

15 Mayıs günü Urfa'nın Ceylanpınar ilçesi civarında ARGK gerillaları sömürgeci güçlere yönelik bir saldırı düzenlediler. Saldırıda 1 teğmen, 2 polis ve 1 asker öldürüldü. Eylem halk üzerinde olumlu etki bıraktı. Gerillaların kayıp vermeden geri çekilmeleri halkta sevinç yarattı.

Sömürgeci kolluk kuvvetleri, 23 Mayıs'ta Ceylanpınar'ın Ribin (Taşlıdere) köyünde operasyon düzenlediler. Ceylanpınar'da son günlerde artan operasyonlar nedeniyle kırsal alana çekilen 5 yurtsever Cephe çalışanının köyde bulunduğuun ihbar edilmesi üzerine köye baskın yapıldı. Yurtseverler ile sömürgeciler arasında çıkan çatışmada 1 özel tim elemanı öldürüldü, 4'ü de yaralandı. Ayrıca kırsal alana çekilen gruptan Bişar AKBAŞ (Bişar Hoca) isimli yurtsever ile 1 yurtsever daha şehit düştü. Bişar AKBAŞ uzun süre cezaevinde yatmış, çıktıktan sonra Ceylanpınar'da faaliyetler içinde yeralmaya başlamıştı. Operasyonların artması üzerine korumak ve gerillalarla ilişkiye geçmek amacıyla yanındaki diğer yurtseverlerle birlikte Ribin köyüne gitmişlerdi. Sömürgecilerle çıkan ve uzun süre devam eden çatışmada gerillaların da

yeralması ihtimali bulunmaktadı, ancak henüz ayrıntılı bilgi alınamamıştır.

Ağrı'da 18 özel savaş elemanı imha edildi

17 Mayıs'ta ARGK gerillalarıyla düşman güçleri arasında büyük bir muharebe oldu. Doğubeyazıt'ta gerçekleşen muharebe uzun saatler devam etti. Muharebede baştan sona kadar insiyatif gerillaların elindeydi ve düşman tam bir panik ve hezimet yaşadı. Gerillaların üstün vuruşlarıyla 3 özel tim elemanı ve 15 asker öldürüldü. 5 asker de kayboldu. Kaybolan askerlerin gerillalarca birlikte götürüldüğü sanılıyor. Ayrıca 3 gerilla da yiğitçe dövüşerek şehit düştü.

Şehit düşen gerillalar; İğdir'dan Ekrem KAYALI (Sait), Kars'ın Göle ilçesinden Enver GÜNGÖR (Ferhan) ve Erzurum'un Karayaz ilçesinden Aydın... (Ali) yoldaşlardır.

Öte yandan 6 Nisan tarihinde Ağrı'da meydana gelen bir çatışmada, düşmana ağır darbeler indirilirken, ARGK gerillası Zeyyat KAYA (İhsan) yoldaş da şehit düştü.

Elbistan Şeker Fabrikası'na ikinci baskın eylemi

Elbistan Şeker Fabrikası'na ARGK gerillaları yeni bir baskın düzenlediler. 21 Mayıs'ta gerçekleştirilen baskında fabrika önemli oranda tahrip edilerek düşmana ağır maddi kayıp verdirildi. Ayrıca TC'nin fabrikayı korumakla görevlendirdiği 5 kişi de yaralandı. Bu fabrika daha önce de gerillaların baskınına uğramış ve yine ağır maddi kayıp meydana gelmişti.

Lice'de köy koruculuğu can çekiyor

Lice'de koruculuk sistemi büyük oranda işlevsiz kılındı. ARGK gerillalarının korucuları silahsızlandırma faaliyetlerinde önemli başarılar elde ettikleri bildirilmektedir. Son dönemlerde bu faaliyet sonucu çok sayıda korucu silahsızlandırılırken, çok sayıda silaha da gerillalarca el kondu.

İstanbul'da Haki KARER ve Dörtler anıldı

Enternasyonalist devrimci Haki KARER yoldaş, şehit düşüşünün 13. yıldönümünde İstanbul Beyazıt Meydanı'nda 18 Mayıs günü korsan bir gösteriyle anıldı. 200 kişiyi aşkın Kürdistanlı yurtseverden oluşan bir grup, Beyazıt Meydanı'nda gösteri yaptı. Göstericiler attıkları sloganlarla Haki KARER ve ateşle ölümsüzleşen Dörtler'in anılarına bağlılıklarını gösterirlerken, TC'yi lanetlediler. Bu eylem de göstermektedir ki, Kürdistanlılar bulundukları her yerde şehitleri anmakta ve davaya bağlılıklarını ilan etmektedirler.

Uludere ilçe taburuna bir daha baskın

13 Mayıs gecesi Uludere merkezinde gerçekleştirilen ARGK saldırısında, tabur binaları roketlendi ve kurşun yağmuruna tutuldu. Roketatar ve kurşun yağmuruna tutulan tabur binaları yerle bir edilirken çok sayıda

kolun yoluna yerleştirilen mayına sömürgeci birliklerin araçları denk geldi. Mayına çarpan araçtaki rütbeleri belirlenemeyen dört asker öldü.

Bestler'e faşist birlikler büyük kayıp vermeden giremiyor

11 Mayıs'ta Şırnak'ın Bestler denen Hêzil Deresi'nin kollarından oluşan vadilerden birine operasyon düzenlemek isteyen özel tim, asker ve çetelerden oluşan sömürgeci birlikler, ARGK gerillalarının pususuna düştüler. Birkaç saat geniş bir alanda süren çarpışmada 1'i üsteğmen, 6'sı er 7 asker öldürüldü, onlarcası yaralandı. Bu çarpışmada gerillaların kaybı olmadı.

Siirt'ten telefonla aldığımız haberlerde, şehir hastahanesine helikopterlerle durmadan yaralı asker taşındığı belirtilmekte. Helikopterler Botan ve yeryer de Bitlis yönlerine uçuyorlar. Sömürgeciler, halkı uzak tutarak kayıplarını gizlemek istiyorlar. Bu çabaları, kesin kayıplarını rakam olarak gizleyebilse de, hal-

kın vardığı kanı ve yaptığı propagandadan, düşmanın kayıplarının gittikçe daha çok arttığı anlaşılıyor. Bu nedenle düşmanın sansür çabaları kesinlikle sonuçsuzdur. Zira savaşta felaket haberlerinin gizlenemeyeceği, birkaç yüzyıllık bir savaş gerçeğidir.

Kerboran'da barbarlığı ile namlı bir binbaşı ve sekiz asker öldürüldü

KKK ile ilçe haline getirilen Kerboran (Dargeçit)'da sömürgeciler gerilla eylemlerini durdurmak ve kitlesel ulusal kurtuluş uyanışının önüne geçmek için ilçe merkezi ve köylerde operasyonlarını sıklaştırıyorlar.

25 Mayıs'ta ARGK gerillaları düşmanın öncü bir operasyon kolunu pusuya düşürdüler. Gerillaların çapraz ateşiyle sömürgeci askerler dört bir yana kaçıştılar. Başarılı gerilla pususunda biri binbaşı sekiz asker öldürüldü. Cezalandırılan binbaşı, son birkaç yıldır alanda bulunuyordu ve sayısız Kürt insanının ka-

Muş'ta çetelere ölüm darbesi

20-22 Mayıs tarihlerinde Muş ile Sason arasındaki bölgede en az 5 köy korucusu canı ölümle cezalandırıldı. Aynı alanda çok sayıda köy korucusu da silahsızlandırıldı.

Erciş'te gerilla mayını

Erciş yakınlarında bir kara-

nına girmede nam salmış azılı bir sadistti.

Bu eylemle salt Kerboran'da Mayıs ayı içinde sömürgecilere iki büyük darbe vurulmuştur. Bu da, KKK ile sömürgecilerin alanda hayata geçirmek istedikleri planlarına en net cevap oldu.

Gercüş'te sömürgeci ordunun operasyonları başarısız

Mayıs ayının ortalarından itibaren Gercüş'te önceden konumlanmış olan sömürgeci ordu tuğayına bağlı askeri birlikler, bölgenin Dicle'ye yakın Hizbinê muntikasında operasyonlar yapmaktadırlar. Bölgeden aldığımız haberlere göre, ARGK gerillaları birçok defa operasyon birlikleriyle çarpışmalara girdiler. Pusu ve ani saldırılarla çok sayıda asker öldürüldüğü gibi, sömürgeci ordunun operasyonları da boşa çıkarıldı.

Bölgede gerillaların sömürgeci birliklere saldırılarından biri Xirabê Bênan köyü yolunda oldu. Gerillaların mayınına iki askeri araç çarptı. Tümüyle tahrip olan iki düşman aracının içindeki askerlerin çoğu da öldü ya da yaralandı.

Yüksekova'da Mustafa Zeydan'a yapılan gerilla saldırısı Van ve Hakkari'deki tüm çete başlarını ölüm korkusuna sevketti

30 Mayıs gecesi Yüksekova'da Mustafa Zeydan'ın çok sayıda muhafızı tarafından korunan konağına ARGK gerillaları saldırı düzenledi. Birkaç saat devam eden saldırıda gerillalar roket kullandılar. Çetelerin mukabelesi sonuç vermedi. Hainin evi tahrip edildi.

Mustafa Zeydan'ın şimdilik hayatını kurtardığı gerilla saldırısı, tüm hainlerin kalbine korku saldı. Gerillalar sadece Mustafa Zeydan'ın konağına saldırmadılar. Sömürgeci binaları da taradılar.

Bilindiği gibi Mustafa Zeydan, bölgede sömürgecilerin en güçlü dayanağıdır. Yukarı Pinyaniş aşiretlerinin reisi olan Mustafa Zeydan'ın uşaklık tarihi çok eskidir. Bilinen bütün tarihleri uşaklıktır. Mustafa Zeydan, Kürt halkına karşı olan her şeye hizmet etmektedir.

Yakın dönemde sömürgeciler bölgede çeteciliği örgütlemek isterken yine başı çeken Mustafa Zeydan oldu. 1985 baharında Ferit Melen ve Mustafa Zeydan, bölgede ağalarla toplanlar yaptılar, sömürgeci efendilerine taktiler verdiler. O tarihten bu yana Zeydanlar fiilen çetecilik yapmakta, kendilerini, uşaklıklarının göstergesi olarak "Türk" göstermektedirler.

Daha önceden bu hain takımına gerilla saldırıları olmuştu. Mustafa Zeydan'a yapılan saldırı, alandan aldığımız emin bilgilere göre, bölgenin diğer milis başı ağalarında panik yaratmıştır. Birçok ağa Van'daki evlerini

satarak daha batıya göç etmeye hazırlanmaktadır.

Xelîlan'da köylüler, sömürgeci orduya karşı direndi

Özel tim ve askerlerden oluşan sömürgeci birlikler, köylülerini cezalandırmak amacıyla 28 Mayıs günü Kerboran'a bağlı Xelîlan köyünü bastı. Gerekçe: köylüler silah almıyor ve PKK'yi destekliyorlar.

Köyün erkeklerini köy meydanında toplayan sömürgeciler, önce işkenceye başlarlar. Belli yurtseverler üzerinde işkencenin dozajı o kadar artırılır ki, sonuçta en az iki yurtsever öldürülür. Bunun üzerine, köyün tüm kadın ve çocukları, işkencecilere saldırır. En az 20 askerin kafasını kırarlar.

Sömürgeci caniler, Xelîlan köyünün toplu direnişi karşısında geri çekilmek zorunda kalırlar.

Bu son olay da gösteriyor ki, Kürt halkı artık sömürgeci barbarlık karşısında sessiz kalmamakta, direnişin her koşulda, neye mal olursa olsun en soylu davranış olduğunu kavramıştır. Nitekim Xelîlan köylüleri, Kerboran'a giderek bu defa KKK'ye karşı toplu açık grevi eylemine katılarak direnişlerini sürdürürler.

Yüksekova'da ARGK pususu

24 Mayıs'ta Yüksekova'nın Esendere muntikasında ARGK gerillalarının pususuna düşen sömürgeci askerlerden 7'si öldürüldü, 4'ü de yaralandı. Panik içinde kalan düşman askerlerinden kendini nehre atıp suda boğulanlarda oldu.

Hilal'de sömürgeci birliğe gerillanın roketli saldırısı

28 Mayıs gecesi, Hilal'de bulunan ve çoğunlukla özel timlerin de konakladığı düşman karakoluna roketli saldırı yapıldı. Saldırı en az bir saat sürdü. Gerillaların kaybının olmadığı bu saldırıda düşmanın kaç kayıp verdiği öğrenilemedi.

Sömürgeci caniler, çaresizliklerini masum Kürt insanlarını katlederek gidermek istiyor

Özel tim tarafından Midyat'ın Kevzengê (Dolunay) köyünde kurşunlanan 13 yaşındaki bir kızın cesedi, köy yakınındaki bir kuyuda bulundu. Yie Midyat'ın Dêrik köyünden Ahmet isimli bir yurtsever, aynı şekilde öldürölüp, cesedi ortadan kaldırılmak istendi. Köylülerin cesedi bulunması üzerine katliamı, özel timlerin yaptığı ortaya çıktı.

Mayıs ayının son haftasında Hilal'de Mala Beyrêler çetesi, 60 yaşındaki Mihê Heydo Ali (Mihe-med Kara) adlı köylüyü katlettiler. Bu olay bölgede büyük bir nefret yarattı. Katledilen yurtsever, yaşları birbirine yakın dört kardeşten birdir. Dürüst davranışlı bu dört kardeş, ilerlemiş yaşlarına rağmen halen evli değillerdi. Köyde ve çevrede iç barışın ve kardeşliğin simgesi olarak bilinirler. Çeteler, bu yaşta ki yurtseveri katletme gerekçesi olarak, "dağda ARGK gerillalarına ekmek vermesini" gösterirler.

Yine Mayıs ayının sonlarına doğru Uludere-Hilal'a yakın Mi-jîn (Akdamar) köyünde bir köylü sömürgecilerle işbirliği halindeki Mala Beyrê çeteleri tarafından katledildi. Sömürgeciler, katledilen köylünün cesedi üzerine roket koyup fotoğraf çektikten sonra, gazete ve diğer basın organlarında onu bir PKK militanı olarak lanse etmeye, bu tavırlarıyla bir kez daha katliamcı ve barbar yüzlerini maskeleye çalıştılar.

31 Mayıs 1990 günü öğlen saatlerinde Van'a bağlı Başkale ilçesi Yukarı Dikmen köyünde 40 yaşlarındaki Faris Denür adlı başka bir yurtsever köylümüz, özel tim tarafından vuruldu. Van Devlet Hastahanesi'nde yoğun bakıma alınan ağır yaralı yurtsever, belden aşağı felç olmuş durumdadır. Hastahane de bile konuşmaması için ağır baskı altında tutuluyor.

Aktardıklarınız, sömürgeci vahşet ordusunun halkımıza uyguladığı günlük baskının ve işlediği cinayetlerin sadece küçük bir bilançosudur. Sömürgeci-faşist rejimin bu cinayetler, tükenişinin bariz bir çaresizliğidir.

Batman'daki devlet terörünün hesabı soruluyor

3 Nisan 1990 günü, Kürdistan halkının Serhildan'ı yankısını Batman'da da buldu. Batman esnafı dükkanlarının kepenklerini indirerek, Kürdistan'ın diğer il ve ilçelerinde süren ayaklanmanın yanında olduğunu ortaya koydu. Ancak sömürgeciler, Batman'da devlet terörünü en had safhaya çıkararak, kepenkleri indirilen dükkanları zorla açma yoluna gittiler. Başlangıçta hoparlörden tehditler savurarak esnafı dükkanlarını açmaya zorlayan sömürgeci yetkililer, direnişin kararlıca sürdürülmesi karşısında zorbalıklarını boyutlandırdılar. Başta Siirt Valisi ve Batman Kaymakamı olmak üzere sömürgeci yetkililer ve polis güçleri ile özel timler, silah, balyoz, çekiç, demir kesme makasları vb. araçlarla kepenkleri kırmaya, dükkan camlarını yere indirmeye başladılar. Eşi görülmemiş bu zorbalık sonucu 2000'i aşkın dükkanın cam ve kepenkleri tahrip edildi, dükkanlar yağmanlandı, dükkan sahiplerine saldırıldı.

Tam bir devlet terörü olan bu uygulama çeşitli burjuva çevrelerde dahi tepki yaratmasına karşılık sömürgeci İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu başta olmak üzere sömürgeci yetkililer bu barbar uygulamayı alkışladılar. Sömürgecilerin, her türlü demokrasi safsatasının arkasında yatan ve Kürdistan'a yönelik uygulamalarının özünü teşkil eden bu tutumu sömürgeci bakan Aksu, "PKK dükkanları kapatırken suç olmuyor da biz zorla açınca mı suç oluyor" diyerek savunuyor ve TC'nin karakterini bir kez daha tüm netliğiyle ortaya koyuyordu.

Kürdistan'daki "orman kanunu" uygulamasının çarpıcı bir örneği olan bu saldırı karşısında Batmanlı esnafın suskun kalmadılar ve saldırıdan sorumlu olan kesimler aleyhine dava açılması için başvuruda bulundular. Halkımızın sömürgeci saldırılar karşısında suskun kalmayacağını ve her yolla hakkını arayacağını bir örneği olan şikayet dilekçesini yayınlıyoruz:

CUMHURİYET SAVCILILIĞINA

SIİRT

Müşteri: Av. Zübeyir AYDAR, İnsan Hakları Derneği Siirt Şubesi Başkanı. Bankalar Cad. No: 2/B - SIİRT

Sanıklar:

- 1) Atilla KOÇ, Siirt Valisi
- 2) İsmail Bardakçı, Siirt Emniyet Müdürü
- 3) Ali Ülger, Batman Kaymakamı
- 4) Adını tesbit edemediğimiz yüzlerce polis ve özel tim mensubu.

Suç: İşhanı Karşı Şiddet Kullanarak Nası Izrar, Suç İşlemeye Teşvik, Keyfi Muamele ve Memuriyet Görevini Suistimal.
Suç Tarihi: 03.04.1990

Açıklamalar:

1) Olay günü sabahтан itibaren tüm Batman esnafı işyerlerini açmamışlardır. Bunun üzerine işyerlerinin açılması için defalarca anons yapılmış, fakat esnaf işyerlerini açmamıştır. Benzer eylemler son günlerde bölgemizin değişik yerlerinde meydana gelmiştir. Fakat Batman'da esnaf değişik bir uygulamayla karşılaşmıştır. Batman'daki uygulama bölgenin hiçbir yerinde yoktur. Bu da sanıkların ne kadar suç işlemeye meyilli kişiler olduğu ve insanlara nasıl yaklaşıtlarını göstermektedir.

2) Esnafın işyerlerini açmaması üzerine yukarıda isimleri yazılı sanıklar öncülüğünde dükkanların zorla açılmasına başlamıştır. Zorla açma kararı yukarıda adı geçen sanıklar tarafından verilmiş ve onların öncülüğünde uygulanmıştır. İlk saldırı Vali'nin emriyle Batman Kaymakamı Ali Ülger yapmış ve Çarşı Karakolu'nun yanında bulunan Öncü Eczanesi'nin vitrin camları sanık Ali Ülger'in ayak darbeleriyle parçalanmıştır.

3) Bundan sonra adı geçen sanıkların özel timden oluşan ekipler Batman çarşısında bulunan işyerlerine ellerindeki silah, çekiç, balyoz ve demir kesme makaslarıyla saldırıya geçmişler, saldırı esnasında yüzlerce işyerinin camları kırılmış, kilitler balyozlarla parçalanmış, kepenkler yırtılmıştır. Olay esnasında kendi işyerine sahip çıkmak isteyen kişiler dövülmüş ve onların gözleri önünde işyerleri tahrip edilmiştir. Olaydan sonra Batman Çarşısı'nın görünümü savaş alanından farksızdır. Bu vahşi saldırının yüzlerce tanığı vardır. Olayda milyarlarca lira hasar meydana gelmiştir.

4) Sanıklar devlet memurudurlar, memuriyetten doğan yetkilerini kötüye kullanmışlardır. Sanıkların eylemleri Türk Ceza Kanunu'nun 228/1-2, 240, 311, 516/2, 517 ve 522/1 ilk cümlede sayılan suçları oluşturmaktadır. Sanıklar bu suçları işlemelelerine rağmen halen haklarında soruşturma yapılmamıştır. Sanıklar halen tehditlerine devam etmektedirler. Sanıkların işledikleri suçlar ağır cezalıktır ve Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanmaları gerekir. Ayrıca soruşturmanın selameti için dava sonuna kadar görevden uzaklaştırılmaları da gerekir.

Sonuç: Yukarıda izah edilen nedenlerle sanıklar hakkında gerekli tahkikatın yapılarak haklarında KAMU DAVASININ AÇILMASINI saygıyla arz ederim.

İHD Siirt Şubesi Bşk.
5.4.1990

İlerici insanlığa ve insan haklarından yana tüm kurum sözcülerine

“Masum Kürt insanlarının ırkçı ve terör mahkemelerinde yargılanmasına karşı durun!”

Türk sömürgeci devleti Kürdistan'da yeni bir insanlık suçuna hazırlıyor; Diyarbakır'da kurulan “Olağanüstü Hal Yasası Mahkemesi”nde (Devlet Güvenlik Mahkemesi) masum Kürt insanları kendi ülkelerinde “bölücülük”, sömürgeci rejime karşı “ayaklanmak” ve olmayan “hür demokratik rejim” aleyhine “suç işlemekten” yargılanmak isteniyor.

21 Mayıs tarihinde başlayan bu yeni davada salt Cizre Halk Ayaklanması'ndan dolayı 155 Kürt yurtseveri yargılanacaktır. Bunların arasında kadınlar olduğu gibi 14 yaşında çocuklar (Abdullah Caner) olduğu gibi 60 yaşında ihtiyarlar da (Resul Akyürek) mevcuttur.

Bilindiği gibi Mart 1990 ayı ortalarından itibaren Kürdistan'da Nusaybin ve Cizre ilçelerinde başlayan ve İdil, Silopi, Kızıltepe, Derik, Midyat, Gerçüş, Çınar, Diyarbakır, Lice, Batman, Siirt, Kozluk ve Dersim gibi il ve ilçeleri kapsayan meşru kitle direnişleri olmuştu. En az iki milyon Kürt insanının katıldığı bu gösterilerde kitleler dükkan kapama, boykot, yürüyüş, vb. dünyanın çoğu ülkesinde yasal olan eylemler yapmış; bu gösterilerde sömürgeci zulmü lanetlemiş; ulusal bağımsızlık ve demokratik toplum talebini net bir şekilde dile getirmişti.

Barbar Türk sömürgecileri kadın, çocuk, yaşlı ve gençlerden oluşan kitlelerin üzerine tankları ve faşist-terör timlerini sürmüş, Nusaybin'de en az bir, Cizre'de beş Kürt yurtseveri katletmiş, 50'nin üstünde kişiyi yaralamış, 'yasal' olmayan gösteriler yaptıkları ve ayaklandıkları gerekçesiyle en az 2000 insanımızı tutuklamış, Batman'da 2000 dükkan ve işyerinin kapı ve camlarını kırıp içindeki eşyaları yağmalayarak en az yüz milyar TL zarar verdirmişlerdi ve Türk İşçileri Bakanı Abdulkadir Aksu, bu barbar eylemi “meşru” ilan etmişti.

Tutuklanan Kürt yurtseverlerinin tümü en ağır işkencelerden geçirilmiş, hakaret edilmiş, zorla Türk bayrağının altından geçmeye zorlanmış ve ayaklanma suçuyla yargılanmak üzere mahkemeye sevk edilmişlerdi.

Türk savcıları daha da ağır cezalar vermek için davayı 28 Mart tarihli KKK (Kanun Kuvvetinde Kararname)'nin 9 Nisan 1990 tarihinde kanunlaşmasını beklediler.

Tüm toplumsal yaşamı etkileyen bu kararname ile Kürdistan'da geçerli sömürgeci savaş yasaları daha da katılaştırılıyor, hiçbir yasayla sınırlandırmayı keyfi bir baskı, sansür, sürgün ve terör rejimi yasallaştırılıyor.

Bu yasaların en sert ve “ilginç” olanı hukuki alanla ilgili olanıdır. Buna göre Kürt yurtseverlerine verilen ve zaten oldukça ağır olan cezalar PKK'yi destekledikleri gerekçesiyle, **iki katına** çıkarılıyor, tüm Kürdistan'ı kapsayan **Olağanüstü Hal Bölgesi**’ndeki yargılama ve uygulamalardan dolayı hiçbir sömürgeci yetkili hakkında herhangi bir kanuni işlem yapılamıyor.

Dünyada örneği görülmeyen bu hukuk vahşeti, 1980'den beridir Kürdistan devrimcileri ve yurtseverlerine uygulanmış; ölüm kararları ve müebbed hapis cezaları en olağan ceza durumuna getirilmişti.

Şimdi ise Türk sömürgecileri, uygulamalarının kapsamını genişletiyor, tüm Kürdistan insanlarını yargılamaya, zindana atmaya ve ağır cezalara çarptırmaya hazırlanıyor.

Sömürgeci devletin Cumhuriyet Başsavcısı Yardımcısı'nın hazırladığı iddianamede “Yaşasın Kürdistan”, “Bijî Apo”, “Yaşasın PKK”, “Kahrolsun Faşist Türk Devleti”, “Sonuna kadar direneceğiz” sloganları en ağır suç haline getirilmektedir.

21 Mayıs tarihinde açılan Cizre Davası ile Türk sömürgecileri, Kürt halkının PKK'ye olan yığınsal desteğini önlemeyi ve halkı yıldırma hedefliyorlar. Halk ayaklanmalarından sonraya denk düşürülen bu dava yeni dönemde tümüyle halktan insanların yargılanacak en büyük yığınsal davadır. Türk devleti, bundan hareketle bu tür davaları yaygınlaştırmayı amaçlıyor. Çünkü mahkemeye sevk edilen Kürt yurtseverlerinin sayısı Cizre'de tutuklanan 155 kişi ile sınırlı değildir. Nusaybin, Diyarbakır, Silopi, Batman, Kızıltepe vd. yerlerde tutuklananların da aynı suçlarla yargılanmaları planlanmıştır.

Bağımsızlık ve özgürlük istedikleri için Kürt yurtseverlerinin yargılanacakları bu davada meşruiyet ve hukuk yoktur. İnsanlarımız ulusal kimliklerinden dolayı ağır cezalara çarptırılmak isteniyor.

Kürt halkının varlığına kasdeden Türk sömürgecileri, tıpkı 1925 **İstiklal Mahkemeleri**'nde olduğu gibi salt Kürt oldukları ve bağımsızlık istedikleri için cezalandırmak istiyor.

Bir yanda ordu-özel tim-korucu terörü, zoraki göç, sürgün ve işkence; diğer yanda yeni soykırım ve terör mahkemeleri. Ülkesinin efendisi olmak, ülkesinde bağımsız ve özgür yaşamak, özgür ve bağımsız bir halk olarak dünya halkları arasında yeralma mücadelesini veren Kürt halkının bu istem ve mücadelesinin önüne çıkarılan ırkçı terör mahkemelerinin yargılamaları tüm insanlığa hakaret anlamı taşıyor.

Halk olarak Türk sömürgecilerine bir daha hatırlatıyoruz; bağımsızlık için ayaklanan bir halkın amacına ulaşmasını önleyecek hiçbir zor sistemi mevcut değildir. Haksız sömürgeci zulüm ve yargılamalar neticede halkımızın anti-sömürgeci kinini ve PKK'ye desteğini artırmaktan başka sonuç vermeyecektir.

Dönemde 1925 dönemi değildir. Her Kürt yurtseveri direnecek ve sömürgeci savcıların yargılamasını reddedecektir.

Tüm uluslararası hukuk ve insan haklarından yana kurum sözcülerini ve güçlerini, Türk sömürgecilerinin ırkçı uygulamalarına karşı durmaları ve mahkemeye gözlemci göndermeleri için çağrıda bulunuyoruz.

Tüm ilerici insanlığa çağrıda bulunuyoruz: sömürgeci-faşist Türk rejiminin Kürt yurtseverlerini yargılamasına izin vermeyiniz; bağımsızlık ve özgürlük için savaşan Kürt halkıyla dayanışmanızı yükseltiniz.

Kürdistan yurtseverleri,

Halk olarak varlığımızda kasteden düşmanımız Türk sömürgecileri halk kurtuluş mücadelemizde yeni bir dönemin müjdecisi olan halk ayaklanmalarının kahramanlarını yargılamak ve ağır cezalara çarptırmak istiyor. Buna izin vermeyelim, ayaklanma esirlerimizle dayanışma içinde olalım, yargılamayı sömürgeciliğin yargılanmasına ve 1925 İstiklal mahkemeleri kurbanlarının intikamlarının alınmasına dönüştürelim.

— Sömürgeci ırkçı-terör mahkemelerinin yargılamalarına hayır!

— Cizre Ayaklanmacıları yargılanamaz!

CİZRE AYAKLANMACILARI YARGILANAMAZ

Cizre Halk Ayaklanmamızda en az 200 yurtsever gözaltına alındı. Savcılığa sevk edilen yurtseverler hakkında toplu dava açıldı. 21 Mayıs 1990 tarihinde yapılan ilk duruşmada tutuklu 77 yurtseverden 44'ü tahliye edildi. Yurtseverler mahkemede siyasi savunma yaptılar. TC. savcıları tarafından haklarında hazırlanan iddianameyi olduğu gibi yayınlıyoruz.

Reyhan Sakcak: (1971), Mehmet Değer: (1943), Osman Şaşmaz: (1971), Ahmet Akyürek: (1964), Mehmet İdiz: (1963), Ömer Akın: (1953), Halef Nantu: (1970), Derviş Özalp: (1953), Resul Akyürek: (1930), Ali Balçak: (1972), Salih Baykara: (1957), Halil İdi: (1945), Celal Ertürk: (1966), Lokman Nas: (1966), Mehmet Aryürek: (1954), Beşir Nas: (1958), Nurettin Ciresun: (1960), Tahir Orak: (1966), M. Emin Güzel: (1973), Kamil Oğuş: (1961), Şahin Yıldız: (1973), Ömer Akın: (1966), Sabri Cica: (1943), Tahir İdiz: (1972), Şahin Saço: (1968), Abdullah Durman: (1955), Aydın Tetik: (1973), Ahmet İlgetek: (1971), Abdullah Ercan: (1965), Selahattin Matsoy: (1934), Hasan Demir: (1964), Ahmet Mendes: (1968), Mehmet Ercan: (1968), Ramazan Turgay: (1954), Hüsnü Yıldız: (1965), Mehmet Hakkolu: (1970), Selim Gaysak: (1967), Ali Bağdur: (1936), Nurettin Akbaş: (1962), Abdullah Caner: (1976), Beşir Sakçak: (1962), Ahmet Ertağur: (1964), Ömer Oğuş: (1966), Mehmet Selim Ak: (1960), İbrahim Nay: (1945), Mehmet Zeki Acar: (1962), Ebubekir Erkul: (1971), Hacı Yay: (1950), Hamit Oğuş: (1963), Ahmet Güzen: (1941), Selahattin Akbaş: (1966), Ata Parmak: (1963), Emin Parmak: (1962), Lokman Dudak: (1972), Abdülkerim Kayasız: (1965), Fevzi Aşrak: (1966), Halil Yağarcık: (1967), Hüsnü Tatar: (1971), Asker Eklik: (1967), Ahmet Ögüş: (1970), Reşit Kaya: (1966), Mehmet Tanrıbilir: (1954), Muhsin Ögüş: (1974), Mehmet Usan İvrendi: (1960), Tahir Kaplan: (1970), Beşir Elinc: (1958), Mehmet Cavlak: (1970), Abit Aşrak: (1968), Şükrü Evcimik: (1969), Mehmet Yanarak: (1964), Abdulgafur Aşrak: (1963), Zeki Geran: (1962), Faysal Saço: (1973), Ali Akın: (1963), Hidir İba: (1968), Murat Kırmızıgül: (1972), Hüseyin Ertene: (1965), Hakan Aşut: (1971), Mehmet Emin Makaracı: (1975), Mehmet Nezir Batur: (1974), Kadri İğde: (1973), Ramazan Akbaş: (1967), Abdulaziz Şen: (1961), Kasım Kaydı: (1966), Nurettin Monis: (1964), Ahmet Acar: (1963), Yusuf Ergin: (1966), Seracettin Çeken: (1957), Mehmet Örüç: (1962), Derviş Dimen: (1971), Süleyman İğdi: (1962), Ömer Tanrıverdi: (1970), Mehmet Şimşek: (1958), Tahir Şen: (1929), Mehmet Mendes: (1966), Hasan Aslan: (1965), Nurettin Geldeş: (1964), Mehmet Emin Akbaş: (1966), Ömer Denlier: (1965), Mahmut Aşuk: (1966), Ömer Tadik: (1973), Mehmet Şükrü İde: (1973), Hasan Akıl: (1966), Hakim Duymak: (1974), Salih Ediz: (1958), Ahmet Bagana: (1972), Müslüm Gündüz: (1962), Ramazan Kasırğa: (1965), Salih Barlık: (1970), Abidin Denli: (1968), Celalettin Dadak: (1966), Mehmet Selim Malgır: (1972), Veysi Nurbige: (1965), Tahir Aşrak: (1961), Abdurrahman Yılmaz: (1974), Selahattin Aşrak: (1965), Hasan Aşrak: (1939), Abdulaziz Aşrak: (1956), Ayhan Kaplan: (1974), Mahmut Değer: (1969), Ramazan Ercan: (1943), Fahrettin Oğlağ: (1965), Emin Akın: (1974), Halil Erdoğan: (1965), Temel

Özden: (1966), Mehmet Saltık: (1955), Abdullah Karataş: (1950), Abdurrahim Tanrıbilir: (1972), Şefik Akbaş: (1965), Mehmet Ofnaz: (1967), Alaattin Atabey: (1961), Salt Butanrı: (1965), Ramazan Özdemir: (1949), Resul Erdem: (1970), Mehmet Sabit Matsor: (1963), Abdurrahman Akay: (1964), Ahmet Ünanç: (1964), Selman Değer: (1974), Cemil Barlık: (1967), Şükrü Kaplan: (1964), Musa Tün: (1973), Nihat Kılıcı: (1968), Abdülkerim Acar: (1974), Galip Kumak: (1950), Şerif Erdoğan: (1958), Abdülvahap Akdoğan: (1961), Hacı Karataş: (1975), Miho İşkembe: (1942), Çeçan Ecevit: (1974), Osman Aksever: (1972), Emine Yıldız: (1965), Nezir Cilesun (1965) Muhyettin: (...), İbrahim Şen: (1965).

Suç:

- 1) 2911 Sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet etmek;
- 2) Toplu Nası Izrar,
- 3) Kamu binalarını kasten yakmak,
- 4) Görevli memurlara mukavemette bulunmak,
- 5) Bölücülük propagandası yapmak

Suç tarihi: 20-23.03.1990

Tevkif tarihi: 25.03.1990 (1. sıradaki sanıktan 49. sıradaki sanığa kadar.

- 26.03.1990 (50. sıradaki sanık dahil 74. sıradaki sanığa kadar)
- 29.03.1990 (Sanıklar Selahattin Akbaş ve Ahmet Güzen)
- 09.04.1990 (Sanık Hüseyin Ertene için)

Sanık Hüseyin Ertene hakkında ayrı hazırlık dosyası diğer sanıklar hakkında da ayrı bir hazırlık dosyası tanzim edilmiş Savcılığımıza intikal etmiş 1990/331 Hz. ve 1990/445 Hz. sayılı dosyalar olayların aynı olması arada fiili ve hukuki irtibat bulunması nedeni ile 1990/331 Hz. dosyası ile BİRLEŞTİRİLİP bu dosya üzerinden tahkikat sürdürülmüştür. İkmal edilen bu hazırlık dosyasının tetkikinde;

Genelde Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ve kırsal alanda vatan topraklarından toprak bölerek müstakil Kürdistan ismini verdikleri bir devlet kurmak için faaliyet gösteren kısa adı ile PKK örgütü 1990 yılı atılımlarını şehir merkezlerine de kaydırarak bu amaçla kısa süre önce Savur ilçesi Seren köyünde güvenlik güçleri ile silahlı çatışmaya giren örgüt üyelerinden 13 tanesi öldürülmüş, bunlardan bir tanesinin Nusaybin ilçesinde defin sırasında bu hadiseyi protesto amacı ile kanunsuz yürüyüş tertip edilmiş, yine Cizre ilçesinde de örgütün telkin ve tavsiyeleri sonucu olarak vatandaşlar 19.3.1990 tarihinde Cizre ilçesinde işyerlerini kapatmışlardır. Bu kapatma eylemi devam ettiği sırada 20.3.1990 tarihinde saat 10.00 sıralarında Cizre ilçesinde, ilçenin değişik yerlerinde insan grupları kısa süre içerisinde toplanıp gruplar halinde Buğday Pazarı, Belediye Caddesi, Mardin Caddesi, Nusaybin Caddesi, İdil yolu ve Dört yola doğru ellerinde taş ve sopalar olduğu halde “Yaşasın Kürdistan, Kahrolsun Türk devleti, Bijî APO, Serok APO, Faşist Türk

devleti kahrolsun, Davamız için sonuna kadar direneceğiz, Yaşasın Bağımsız Kürt halkı, Yaşasın PKK, Her şey PKK için, Yaşasın ERNK ve ARGK, Kahrolsun Türk polisi, Yaşasın PKK talepleri, Türk polisine ölüm” şeklinde slogan atıp yürümüşlerdir. Emniyet güçleri daha önce bu hadiselerin olacağını haber aldığından gerekli güvenlik tertibatı alınıp, kanunsuz yürüyüş yapanlara megafonla dağılmaları gerektiği mükerreren anons edilmesine rağmen dağılmayarak yürüyüşlerine devam ettikleri, bu arada Keşif Taburundan zırhlı araçlarda geldiği, bunlarla birlikte hadiseleri önlemek için güvenlik güçleri çaba sarf ettiği, buna rağmen göstericiler taş ve sopa ile gerektiğinde silahla güvenlik güçlerine mukavemet ettikleri bu arada yürüyüşçüler genelde Kamu Binalarına hedef olarak aşağıda zikredilen binalarda yakma ve tahrip etmek sureti ile hasar meydana getirdikleri bunlar;

- 1) Cizre Lisesi bahçesinde bulunan atölye olarak kullanılan bina camlarının taşlanarak kırılması ve kurşunlanması,
- 2) Cizre Devlet Hastahanesi camlarının kırılması,
- 3) Cizre Kaymakamlık Lojmanının camlarının taşlarla kırılması,
- 4) Cizre TKİ'ye ait Dört yol'da bulunan misafirhane ve bu misafirhane önündeki kulübe camlarının kırılması,
- 5) TKİ'ye ait çamaşırhane olarak kullanılan yer ile daha önceden karakol olup şu anda misafirhane olarak kullanılan bina camlarının kırılması,
- 6) TKİ'ye ait misafirhane bahçesinde bulunan 50 cm. çapında ve tahminen 8 m. boyunda hurma ağacı yapraklarına kadar olan gövde kısmının yakılması,
- 7) İlçe Tarım Müdürlüğü binası bahçesinde bulunan 47 DK 331 plakalı Toyota marka kamyonetin yakılması, binanın cam ve çerçevelerinin kırılıp tahrip edilmesi, binada yangın çıkartılarak yakılması,

8) İlçe Nusaybin Caddesinde muhtelif şahıslara ait dükkanların camlarının kırılması, kurşunlanması, TEK'na ait bina camlarının kırılması; bu kırılan yerler;

a- Galip Usta'ya ait lokantanın yola bakan camlarının taş ve kurşunla kırılması,

b- Bu lokanta yanındaki yazıhane camlarının taş ve kurşunla kırılması,

c- Yazıhane yanındaki çayevi camlarının kırılması, ve bu çayevi yanındaki Tanır atölyesi camlarının kırılması,

d- Atölye üzerinde bulunan TEK'na ait bina camlarının kırılması ve kurşunlanması, duvarlarında hasar meydana getirildiği ayrıca yine TEK'na ait 1983 model Doç Pikap'ın tahrip edilmesi,

9) Cizre Belediye Lojmanları başında bulunan lojmana saldırı yapıp 2. kat ve alt kattaki lojman camlarının kırılması, 4 nolu lojmana silahla eteş edilmesi,

10) Cizre Gümrük Lojmanlarına saldırı düzenlenip ön ve arkadaki bina camlarının kırılması,

11) TKİ'ye ait pifefabrik 6

adet binanın ateşe verilip tamamen yakılması,

12) Keşif taburuna ait 2 adet zırhlı araca taş sopa ve silahlarla ateş edilerek hasar meydana getirilmesi,

13) İlçe Tarım Müdürlüğü önünde Atatürk büstünü, Türk bayrağına sararak yolda bu büst ve bayrağın yakılması,

14) Şehmus Şangir'e ait plakasız traktöre saldırılarak hasar meydana getirilmesi,

15) MİT binası ve Endüstri Meslek Lisesi'ne saldırı düzenlenerek binada hasar meydana getirilmesi,

Hadiselerini meydana getirmişlerdir.

Yukarıda hüviyeti yazılı sanıklarda bu olaylara katılmışlar. Sanıklar sorgulamaya alındıklarında özellikle hazırlıkta vermiş oldukları ifadelerinde olayların içinde olduklarını ve bu olaylara katıldıklarını belirtmişler. Sanıklardan Ahmet Yanarak, Hıdır İba, Murat Kırmızıgül, Fevzi Aşrak, Ali Akın, Faysal Saço, Zeki Gören, Asker Keklik, Beşir Elinç, Hüsnü Tatar, Mehmet Cavlak, Abit Aşrak, Halil Yağarcık, Mehmet İhsan İvrendi, Abdülkerim Kayasız, Muhsin Ögüş, Mehmet Tanrıbilir, Reşit Kaya, Şükrü Evcimik, Ahmet Ögüş, Tahir Kaplan hadise işlendiği sırada veya işlendikten sonra kaçarken görevlilerce yakalanmış bu husustada her sanık için ayrı yakalama tutanağı tanzim edilmiştir. Diğer sanıklarda görevlilerce teşhis edilerek veyahutta ifadeler üzerine olaylara katıldığı anlaşılmış ve bu yönde de yakalanarak zabıtlar tanzim edilmiştir.

21.03.1990 tarihli teşhis zabtında da sanıklar Sabri Cığa, Ahmet Akyürek, Ömer Akın, Mehmet Akyürek, Resul Akyürek, Derviş Özalp, Ali Balçık, Salih Baykara, Aydın Tetik, Ahmet İtekin, Abdullah Durman, Selahattin Matsor, Ahmet Salih Matsor, Abdurrahman Karataş, Lokman Nas, Halef Nantu, Tahir Orak, Haluk Nantu, Abdullah Ercan, Beşir Nas, Nurettin Celeşun, Şahin Saço ve Şahin Yıldız olaylara katıldığı bu teşhis zabtından da ortaya çıkmaktadır.

Zarar gören yerlerde Cizre Sulh Ceza Mahkemesince keşif yapılmış zararın ne şekilde meydana geldiği miktarları bilirkişilerce 21.03.1990 tarihli ve 1990/37 sayılı bu mahkemenin keşif tutanağında tesbit edilmiştir. Keşif sırasında olay yerine ait resim de çekirilerek dosyaya konmuştur.

Sanıkların bir kısmının olayları gerçekleştirirken gazeteler tarafından fotoğrafları çekilmiş, gazeteye çıkmış, bu gazete küpürleri delil zarfında dosyaya konmuştur. Keza emniyet tarafından olay sırasında bazı görüntüler video kesetine alınmış bu kasette emanete alınmıştır.

Sanık Hüseyin Ertene 20.03.1990 tarihinde yukarıda zikredilen olaylara katıldığı gibi daha sonra 23.03.1990 tarihindeki kanunsuz yürüyüşe de katılmıştır.

Aynı hadiselerde Yusuf Şahin, Salih Elçioğlu, Mehmet Gündüz, Emin Gün isimli şahıslar silahla ateş edilmesi sonucu ölmüş, yine silahla iddianamenin 144. sırasındaki sanık dahil 155. sıraya kadar olan sanıklarda yaralanmıştır.

Silahla yaralanma, silahla öldürme, 6136 Sayılı Yasaya muhalefet, Türk bayrağını tezvil, 5816 Sayılı Yasaya muhalefet etmek ve bomba bulundurmaktan dosya tefrik edilmiş, görev-

sizlikle Cizre Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

Sanıklar değişik aralıklarla olmaksızın aynı gün içerisinde aynı suç işleme kastı altında birden fazla kamu binasını tahrip etmişler. Keza özel şahıslara ait binalara hasar vermişler. Yine kamu binalarını yakmışlar, bazı kamu hizmetine tahsis edilen araçları da yakmışlardır. Bu durum her eylem için ayrı bir suç oluşmadan ziyade TCK'nun 80. maddesinin tatbik edilmesi gerektiği kanısına varılmış, bu suretle değerlendirilmiştir.

Sanıklara yükletilen suçlardan bölücülük yapmak suçunun haricindeki suçlar 2845 Sayılı Yasanın 9. maddesinde ve a, b, c, bentlerinde sayılan resen mahkemenin görevine giren suçlardan olmamakla birlikte aynı yasanın e fıkrasında belirtildiği üzere Devletin Ülkesi ve Milleti ile Bölünmez Bütünlüğün ve Hür Demokratik Düzen aleyhine işlendiğinden ve bu şart bu hadiselerde görüldüğünden, bu suçlardan da yargılanma yapılmak üzere Devlet Güvenlik Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

Sanıklardan Abdullah Caner 11-15 yaş arasında bulunduğundan işlemiş olduğu suçların farik ve mümeyyizi olup olmadığı için Diyarbakır Adli Tıp Kurumu Şube Müdürlüğü'nden rapor alınmış, alınan raporda işlemiş olduğu suçun farik ve mümeyyizi olduğu belirtildiği gibi sanığın yaşında fiziki görünüm ve akli ve fikri durumuna göre 18 yaşlarında olabileceği belirtilmiştir.

Sanıkların atfedilen suçu işledikleri yukarıda zikredilen delillerden anlaşılmakla yargılamalarının 2845 Sayılı Yasa hükümlerine göre yapılabileceği sanıklardan,

1) Abdullah Caner'in TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, TCK'nun 516/3, 517, 80, 522, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, TCK'nun 258/2, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, 2911 Sayılı Yasanın 33/c, 2253 Sayılı Yasanın 12/2 ve TCK'nun 71, TCK'nun 142/3 2253 Sayılı Yasanın 12/2 TCK'nun 370, 2253 Sayılı Yasanın 12/2, 71 ve 40 maddelerince,

2) Sanıklar Emin Üzel, Şahin Yıldız, Aydın Tetik, Muhsin Ögüş, Faysal Saço, Mehmet Emin Makaracı, Mehmet Nezir Batur, Kadri İde, Ömer Tadik, Mehmet Şükrü İde, Hakim Duymak, Abdurrahman Yılmaz, Ayhan Kaplan, Emin Akın, Selman Değer, Musa Tün, Abdülkerim Acar, Hacı Karataş, Çağan Ecevit'in TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, 55/3 - 516/3, 518, 80, 522, 55/3 - 258/2, 55/3 - 2911 Sayılı Yasanın 33/c, TCK'nun 55/3 - TCK'nun 142/3, 370, 71 maddeleri uyarınca,

3) Sanık Hüseyin Ertene'nin TCK'nun 516/1, 517, 80, 522, - 516/3, 517, 80, 522, 258/2, 2911 Sayılı Yasanın 32/1, - 33/c, TCK'nun 142/3, 370, 71, 31, 33,

4) Diğer sanıkların TCK'nun 516/1, 517, 80, 522-516/3, 517, 80, 522-258/2, 2911 Sayılı Yasanın 33/c TCK'nun 71, TCK'nun 142/3, 370, 80, 71, 31, 33 maddeleri uyarınca tecziyeleri, sanıkların tutukta ve nezarette kaldıkları sürelerin TCK'nun 40. maddesi uyarınca cezalarından mahsubu kamu adına iddia olunur. 19.14.1990

Fevzi Tetik
DGM C. Savcısı 20988
M. Tarık Kale
Hakim Binbaşı
DGM C. Savcısı

Deniz Gezmiş ve arkadaşları anıldı

Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN idam edilişlerinin 18. yıldönümünde Hamburg Kültür Merkezi'nde düzenlenen bir toplantıyla saygıyla anıldılar. ERNK taraftarlarının düzenlediği toplantıya 200'ün üstünde Kürt yurtseveri katıldı.

*Ben bir militandım!
Savaşı, sömürsüz
Bir dünya içindi kavgam
Henüz yirmi yedisindeyken ve
Gencecik bir fidanken daha,
Bağımsızlığın ve özgürlüğün
Kutsal özlemi uğruna
Al kanlara boyandım*

18 Mayıs 1977 tarihinde Sterka Sor adlı ajan örgüt tarafından katledilen, Kürdistan halkının enternasyonalist önderi **Haki KARER** yoldaş, ölümünün 13. yıldönümünde Nürnberg'de ERNK taraftarlarınca yapılan bir toplantıyla anıldı. Toplantıda Haki yoldaşın kişiliği, pratiği ve büyük

Ermenistan Yurtsever Kurtuluş Cephe'sinin Kürdistan halkının Serîhildan'ı ile ilgili olarak dağıttığı bildiriği yayınlıyoruz:

Kürdistan'da Cizre, Nusaybin, İdil başkaldırılarını selamlıyoruz

Yüzyılımızın başında Ermeni halkı ülkesi Ermenistan'ın özgürlük ve bağımsızlığı için verdiği mücadelede, Türk işgalcilerine karşı Van, Sason, Zeytun ve Musa Dağ'ında yiğit direniş hareketleriyle diğer ezilen halklara da örnek olmuş, yol göstermişti. Ne yazık ki, o dönem Türk yönetiminin kurnaz ve hain planlarıyla kandırılan, müslümanlık duyguları sömürülen, cehaletlerinden yararlanan Kürt halkının ezici çoğunluğu Ermeni halkıyla beraber, işgalci Türk yönetimine karşı savaşmak yerine, Türk katillerinin oyununa alet edilerek, Ermeni soykırımına katılmışlardır.

O dönem iktidarı "Genç Türkler" yönetimin katil temsilcileri kullandıkları Kürt halkıyla alay edercesine; "Zo'ları halettik, sıra Lo'lara geldi" diyorlardı. Söylenen, TC devletinin var olduğu tarihten itibaren tüm Türk hükümetleri tarafından gerçekleştirilmeye çalışıldı. Kürt ulusunun varlığı inkar edilerek, ülkesi sömürgeci güçlerin sürekli baskısı altında tutulup, zulüm ve barbarlığın en iğrenç metodları kullanılarak, halk katliamlara uğratıldı.

Dünyada eşi görülmemiş bir barbarlıkla bu ulusun ana dili Kürtçe yasaklandı ve kültürel

Enternasyonalist önder HAKİ KARER ölümsüzlüğünün 13. yıldönümünde Serîhildan'la selamlandı

cesareti dile getirildi. Yapılan konuşmada, "Soylu cesaretinin karşılığını şerefli bir ölüme bulan Haki KARER yoldaş, daha sonra anısının PKK'de somutlaşmasıyla gerçekten hiçbir öndere nasip olmayan bir yücelik kazanır" denilerek, şu mesaj sunuldu:

"Evet Haki yoldaş, hayatınla ödediğin zorlu mücadeleden seni, ölümsüzlüğünün 13. yıldönümünde isyanla selamladı. Kürdistan devrimi, mücadelenin zorlu yılları olarak tarihimize damgasını vuran 70'li yılları aştı. Senin anına bağlılığın bir gereği olarak da kurulan PKK; her türlü komplo ve saldırıları boşa çıkararak bağımsız ve özgür Kürdistan'a daha da yaklaştı. Halkımız ERNK bayrağı altında örgütlenerek ARGK safalarında savaşıyor ve savaşacak. Daha bitmedi Haki yoldaş, bir adım daha kaldı özgür vatana kavuşmak için. Bunun hazırlığında'yız. Sizlerin manevi komutasında, sizlere la-yık olmaya çalışarak yürü-

yoruz o büyük güne doğru.

O büyük gün geldiğinde, bir kez daha mezarının başında halk olarak saygıya geçeceğiz. Sizleri özgür bir Kürdistan'da saygıyla anmanın cesaretti çabaları sürekli güç kaynağımızdır.

- Haki KARER'in anısı ölümsüzdür!"

Mayıs Ayı Şehitleri toplantı ve gecelerle anıldı

B. BERLİN: Hunerkom Şubesi'nin düzenlediği geceye yaklaşık 300 yurtsever katıldı.

Gecede yapılan konuşmada, şehitlerin ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri, oynadıkları rol ve dayattığı görevler üzerinde duruldu. Koma Botan, Ozan Seyidhan, Ozan Şah Turna, Ozan Şiar ve Ozan Meçhuli söyledikleri müzik parçalarıyla kitleleri coşturdular. Hunerkom Şubesi folklor ekiplerinin sergiledikleri oyunlar kitlelerin beğenisini kazandı.

PARİS: 26 Mayıs günü, Fransa'nın başkenti Paris'te 400'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever bir araya gelerek, Mayıs ayı şehitlerini anmak amacıyla bir gece düzenledi.

Yapılan konuşmada direniş şehitlerimizin ulusal kurtuluş mücadelemizin manevi komutanları olarak Kürdistan devriminde büyük bir yere sahip oldukları belirtildi. Ayrıca gecede kültürel gösteriler de sunuldu.

Anma gecesi, geleneksel halay çekilerek sonuçlandı

Kürdistan Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Derneği (KŞTADD) açıldı.

27.5.1990 tarihinde İsviçre'nin La Chaux de Fonds şehirindeki derneğin açılışında 100 kadar yurtsever ve 20 kadar İsviçreli Kürdistan Halkının Dostları hazır bulundu. Bunlar arasında La Chaux de Fonds'un eski belediye başkanı ile milletvekili André Sandoz'da onur konuğu olarak yer aldılar.

Açılış konuşmasında cezaevlerinin durumu, son siyasal gelişmeler ve derneğin açılış nedenleri Fransızca olarak anlatıldı. Açılış konuşmasının ardından davetlilere geleneksel Kürt yemekleri sunuldu. Kürtçe türkülerle ve halaylarla devam eden açılış programı "Apo Hate Hilvane" türküsüyle sonuçlandırıldı.

Ermenistan Yurtsever Kurtuluş Cephesi (FPLA)

ARGK 4. Bölge Komutanlığı'nın gazetemize ulaşan bildirisini yayınlıyoruz:

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKINA!

PKK önderliğinde ve ARGK komutanlığında 1990 atılımı, halkta vücut bularak ve kendi öz gücüne dayanarak, Kürdistan'ın her köşesine bir kıvılcım gibi yayılmaktadır. Mücadelemizin direniş kalesi haline gelen BOTAN eyaletimiz isyan ateşini Kürdistan'ın en ücra köşelerine yayarken, direniş kıvılcımları Türkiye metropol kentlerine de sıçramıştır. Kürdistan'da sürdürülen ulusal kurtuluş mücadelemizi desteklemek amacıyla Türkiye'de devrimci hareket çeşitli mücadele biçimleriyle (boykot, yürüyüş, açlık grevi vb.) geliştirdikleri eylemlerle mücadelemize güç katmaktadır.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında çıkmaza düşen faşist Türk sömürgeci güçler "Terör zirvesi" diye adlandırdıkları toplantı sonucu, Olağanüstü Hal Bölge Yasası'na ek olarak sömürge valiliğinin yetkilerini arttıran Kanun gücünde bir kararname ile faşist uygulamalarının dozunu arttırarak halkımız üzerindeki psikolojik baskıyı arttırma yoluna gitmişlerdir. Oysa bu alınan kararlar 12 Eylül faşist rejimin uygulamaya çalıştığı kararlardır. Çünkü Faşist Türk sömürgecileri son çare olarak askeri yöntemlerle kendi ömürlerini uzatmak istiyorlarsa da, bunun onların son çırpınışları olduğu bilinmektedir. Kürt halkının bu zorluklardan çelikleşeceği, Sömürgecilerin uyguladıkları şiddet politikasının fiyaskoyla sonuçlanacağı da bilinmelidir. Her ne kadar karşı devrimci uygulamalarıyla şiddet politikasını sürdürüyorlarsa da, devrimin politikası karşısında hüsrana uğruyacakları açık bir gerçektir.

Faşist Türk sömürgecileri kendi basınına sansür koyarak gerçek dışı propagandalarla halkı kandırmaya çalışıyorlarsa da kimseyi buna inandıramazlar. Çünkü yıllarca uyguladıkları sansürleriyle halkın üzerinde bir psikolojik savaş yürütmektedirler. Her çatışma sonucunda kendi kayıplarını gizleyip "bu kadar terörist ele geçirildi" diye yalan makinası gibi haber üretiyorlar. Oysa bu söylediklerinin gerçeğe hiç bir ilgisi olmadığı açıktır. Bu yalanlarla halkımızın moral gücünü çöktirmek istemektedirler.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Faşist Türk sömürge rejimi her yönde sizlere savaş açmış bulunmaktadır. Suçsuz insanlarımız hunharca katledilmektedirler. Düşman menfi propaganda yöntemlerini kullanarak, sizleri özbe öz davanızdan uzaklaştırmak istemektedir. Bilindiği gibi düşman propagandasında şu yöne ağırlık verilmektedir. "Bunlar Ermeni teröristler" diyerek halkın dini duygularını istismar etmektedirler. Oysa Kürdistan bağımsızlığı için şehit düşenler, bu toprakların ve sizlerin evlatlarıdır. Düşman en değerli olan evlatlarımızı şehit etmektedir. Bu katliamlara karşı sessiz kalmak, düşmanın baskılarına boyun eğmek demektir. Oysa halkımız artık korku çemberini kırmıştır. Bunun en açık örneği kahraman Cizre, Silopi, Nusaybin vb. yerlerdeki halkımızın şanlı direnişidir. Onurlu yaşamak istiyorsak barbar Türk faşist rejimine karşı neyimiz varsa mücadelemiz için seferber etmeliyiz.

Çete ve çete reislerine!

Yıllardır faşist Türk cuntası sizleri birer piyon ve maşa olarak kullanmaktadır. Şunu çok iyi bilmelisiniz ki; Faşist Türk sömürgeci güçleri belli bir süre kullandıktan sonra, "Hamidiye Alayları"nın uşaklığını yapanlar gibi, sizleri de idam sehpasından geçirirler. Eğer bu gün size değer veriyorlarsa, Kürt halkının verdiği şanlı direnişten dolayıdır. Faşist cuntaya yıllarca çanak yalayıcılığı ve uşaklık yapan, Kürt halkının kanuna giren Devall Öztunç gibi işbirlikçilerin, sonunda hüsrana uğrayacağı bilinmelidir. Düşman gözdesi olan Devali Öztunç her ne kadar kendisini korumaya çalışıp askeri kışlalarda saklandysa da, ARGK (Artêsa Rizgariya Gelê Kurdistan) 'ye bağlı gerilla birliğinin kurşunlarına hedef olmaktan kendini kurtaramadı. Aynı zamanda Beytuşşebap'ın Komatê mıntıkasında yerli işbirlikçi-uşak ve hain cahşlar tarafından şehit edilen yoldaşlarımızın anularına bağlı olmanın bir gereği olarak, işbirlikçi, uşak Devali ÖZTUNÇ'un öldürülmesi bir misillemedir.

Vatan haini, çete (cahş) reisleri olan Sadun Seylan ve Abdurrahman Özbek gibilerinin en kısa zamanda sonları böyle olacaktır.

- Yaşasın Ulusal Önderimiz APO!
- Yaşasın 1990 Atılımımız!
- Yaşasın Komatê Direniş!
- Kahrolsun işbirlikçi-uşak çete (cahş) reisleri!

ARGK 4. Bölge Komutanlığı
16 Nisan 1990

Yurtsever Kürdistan halkına

Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'yi Donatma ve Güçlendirme Kampanyasına Katıl!

Bir halkın en değerli varlığı, onun ulusal çıkarları ve kurtuluş mücadelesinde en büyük güvencesi devrimci silahlı güçleridir. Tarih boyunca sömürgeciler, her defasında halkımızı silahsızlandırarak ve örgütlenmesini dağıtarak ülkemizde egemenliklerini tesis etmeyi becerdiler.

Yüzyılları alan sömürgeci egemenlik tarihinde halkımız kurtuluşun yolunu PKK ile yakaladı. Ulusal kurtuluş mücadelemizde sağlanan gelişmelerin, kazanılan mevzilerin güvencesi Halk Kurtuluş Ordumuz - ARGK, direniş içinde, kızgın savaş hattında varoldu. Küçük silahlı birimler çığ gibi büyüyerek gerilla ordusu haline geldi.

Bu gelişmenin anlamı tarihidir. Çünkü halkımızın kölelik tarihi tersine çevrilmiş, Kürdistan halkının sürekli yenilgiden ileri gelen umutsuzluğu aşılmış, bunun yerine sarsılmaz ulusal kurtuluş bilinci geçmiş, savaşan ve ayaklanan bir halk gerçekliğine varılmıştır. Çünkü, NATO'nun ikinci büyük ordusu olan Türk sömürgeci ordusunun yenilmez efsanesi yıkılmış; düzenli ordusu, özel terör timleri ve çeteleri ile yüzbinlerle sayılan sömürgeci ordunun imha savaşı boşa çıkarılmış, altı yıldır fiili savaş içinde tutulan sömürgeci orduya tarihinin en büyük yenilgisi tattırılmıştır.

Bu gelişmede ARGK'nin rolü belirleyicidir. Çünkü, silahlı mücadele olmadan Kürdistan'da hiçbir devrimci gelişmeden söz edilemez. Bu gerçeği çok iyi bilen sömürgeci düşman, sürekli olarak imha taarruzları düzenlemiş, kimyevi silahlar kullanmış, fakat ARGK'nin gelişimini önleyememiştir. Buna hiçbir zaman gücü de yetmez.

Çünkü ARGK, inancın, fedakarlığın, deneyin, savaş içinde çelikleşmenin ve yetkinleşmenin adıdır. Sömürgeci ordunun hantallık, amaçsızlık ve yenilgiye mahkum oluşuna karşılık ARGK, diridir, gelecek ve zafer doludur.

ARGK, şehit kanlarının ürünü ve mirasçısıdır. Dünyanın hiçbir halkının kurtuluş ordusu bu denli güç koşullarda mücadele etmedi, bu kadar şehit vermedi ve altı yıl gibi kısa zamanda bu kadar büyük gelişme sağlayamadı. Hiçbir şehit savaşının silahı yerde bırakılmadı. Her şehidin adı yeni bir ARGK birliğine verildi. Her şehit ulusal kurtuluş eylemlerinde isyan bayrağı oldu.

Bugün Kürdistan'ın dört bir yanında eylemden eyleme koşan ARGK birlikleri, sömürgeci ordunun korkulu rüyasıdır. ARGK birlikleri sadece askeri eylem birlikleri değildir. ARGK, toplantı yapmakta, halkı bilinçlendirmekte ve örgütlemektedir.

ARGK, halkla bütünleşmenin, halktan beslenmenin ve halk için savaşmanın örgütüdür. Bu gerçekledir ki halkımız ARGK savaşçılarının çağrı ve şehadetlerini ayaklanma mesajı olarak almıştır. Tüm Kürt ulusunu ayağa kaldıran ve Kürdün gür bağımsızlık ve özgürlük sesini tüm dünyaya duyuran Mart 1990 Halk Ayaklanmalarımız ve direnişlerimizde ARGK'nin rolü belirleyicidir.

Kürdistan Yurtseverleri!

Bugün ARGK'nin silahlı birimleri çoğalmış, on'lar yüz ve bin'ler olmuştur. ARGK, bugün kimyasal silahlarla donanmış sayıca ve donanımca çok üstün düşman güçlerine karşı herbiri birkaç gün süren büyük muharebelere girmektedir. Sömürgeci devleti yeni savaş yasalarını çıkarmaya zorlayan ARGK'nin bu devrimci eylem gücüdür.

ARGK'nin kaynağı, öncesinde olduğu gibi bugün de halktır. Sayı ve eylem gücü artan ARGK, daha fazla silah, daha fazla erzak, daha fazla giyecek ve daha fazla ilaç demektir.

Ayaklanma öncümüz ARGK'yi daha fazla donatmak, beslemek, desteklemek, gelecek zaferleri çabuklaştırmak; vahşet ordusuna, terör timlerine ve çetelerine daha büyük darbeler vurma anlamına gelmektedir.

ERNK-Avrupa Örgütü, her yıl olduğu gibi bu yıl da "ARGK'yi Donatma ve Güçlendirme Kampanyası"nı başlatmıştır. 15 Mayıs 1990'da başlatılan kampanya 30 Haziran tarihine kadar devam edecektir.

Hepimiz, maddi koşullarımız ne olursa olsun gelirimizin bir kısmını ulusal kurtuluşumuzun güvencesi ARGK'ye ayıralım!

Her birimiz bir gerillayı donatalım!

Daha fazla destek, daha güçlü ve daha fazla moral almış gerilla demektir!

Daha fazla destek, daha büyük ve daha etkili ulusal kurtuluş eylemi demektir!

- Kahrolsun barbar Türk sömürgeciliği!
- Yaşasın Ulusal Ayaklanma Ordumuz ARGK!
- Yaşasın Kürdistan ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi mücadelemizi!

ERNK-Avrupa Örgütü
15 Mayıs 1990

Kürdistan halkının Kanun Kuvvetinde Kararname'ye cevabı net: Kitlesele ihlal ve kitlesele direniş

Direnış Kivilcımı savaş esirlerinden

PKK'li savaş esirlerinin başlattığı, Devrimci-Birlik Platformu güçlerine mensup tutsakların fiilen ve diğer sol gruplara mensup tutsakların da kısmen desteklediği KKK'yi ve cezaevlerinde savaş esirleri üzerindeki özel savaş politikasını protesto amacıyla gerçekteştirilen bir haftalık açlık grevi öncesinde, savaş esirleri eylem amaçlarını kamuoyu ve basına açıkladılar.

Diyarbakır cezaevinde kalan tutsakların açıklaması şöyledir:

“Kamuoyuna,

“Nusaybin, Cizre, Kızıltepe, Diyarbakır, Silvan, Batman ve diğer il ve ilçelerde halkımız baskıya, zulme, işkenceye ve sömürüye karşı her alanda kendi kaderini eline almış, özgür bir toplum yaratmak amacıyla geliştirdiği intifada hareketi karşısında paniğe kapılan çağdışı kafalar 424 sayılı kararname ile halkımıza yeni bir 'Takrir-i Sükün' yasası dayatmış, aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının yükselen mücadelesini de boğmak istemişlerdir.

“Bu kararnamenin amacı, geçmişte olduğu gibi, halkımızın kendi kaderini özgürce tayin etmesini engellemek, ona boyun eğmekten başka bir yolun olmadığını dayatmak, Türkiye devrimci-demokratlarının seslerini kesmektir.

“Biz cezaevindeki tutsaklar kamuoyunu sesini yükseltmeye, bu çağdışı uygulamalara boyun eğmemeye davet ediyoruz. Ayrıca, Eskişehir Cezaevi'nde yapılan tek tip hürelere götürölüp konulmak istenen tutsaklara sahip çıkılmasını istiyoruz.

“Bu isteğimizin somut bir ifadesi olarak 424 saygılı kararnameyi ve tutsakların Eskişehir Cezaevi'ndeki hürelere konulmak istenmesini protesto etmek için 24 Mayıs 1990 tarihinden başlamak üzere bir haftalık açlık grevine başlıyoruz. (Diyarbakır E-Tipi Cezaevindeki tutsaklar adına Remzi AVCI)”

Ceyhan Özel Tip Cezaevi'nden “PKK” ve “THKP-C (Acilciler)” adına açıklama yapan savaş esirleri, devrimci gruplar ve kamuoyu önüne şu dayanışma görevlerini koydular:

“- Cezaevleri direnişi ve bu direnişin mahiyeti en geniş biçimde duyurulmaya çalışılmalı. Bunun için;

a- Cezaevlerinden gönderilecek basın açıklamalarının günlük basına yansıtılmasını sağlama; haftalık gazete, haftalık ve aylık dergilerde direnişimizin ajltasyon ve propaganda-sını yapma,

b- Cezaevlerindeki direnişe destek veren ilan ve basın toplantılarını örgütleme,

“- Direnişimizi desteklemek için aile ve yakın çevrelerimizin Ankara, İstanbul, Urfa ve Diyarbakır'da başlatacakları açlık grevi eylemlerine yeni katılımlarla güç verme; ailelerin eylemlerini ve eylemlerin nedenlerini başta sosyalist basın olmak üzere günlük basına yan-

sıtmaya çalışma,

“- Sosyalist basını bir araya getirmeye çalışarak, ağızlarında siyah bantla basın toplantısı düzenleme temelinde kararnameyi protesto etme,

“- Sosyalist basından bir heyet oluşturarak gazeteleri dolayıp onlarla konuşma vb. yollarla gazeteler üzerinde baskı kurma,

“- Basının sessiz kalması halinde, gazeteler önünde toplanarak siyah çelenkler bırakma veya oturma eylemleri yapma,

“- Demokratik kitle örgütlerinin (sendika, dernek, mesleki kuruluş vb.'leri) kampanyaya katılmalarını sağlama. Bu doğrultuda şunlar üzerinde durulabilir;

a- Örgütlü olunan yerlerde işi yavaşlatma, yemek almama vb. boykotlar yapma,

b- İHD (İnsan Hakları Derneği), SP (Sosyalist Parti) ve mesleki kuruluşlarda açlık grevi yapma ve kararnameyi protesto eden ilanlar, basın toplantıları vb. aracılığıyla geniş kamuoyu oluşturma,

c- Öğrenci gençliğin açlık grevi, form ve çeşitli gösterileri yapmasını sağlama,

“- Mümkün olduğuunca geniş bir şekilde TBMM'ye protesto telgraflarının çekilmesini sağlama,

“- Gösteri, bildiri ve çeşitli araçlarla kararnamenin teşhir edilmesini gerçekteştirme,

“- Konsolosluklar ve büyükelçilikler önünde oturma eylemleri yapma.”

Kitleleri dönüşümlü ama sürekli bir direnişe sevketmeyi amaçlayan savaş esirlerinin sömürgeci kararnameye karşı protesto eylemi 30 Mayıs akşamı amacına ulaşarak sonuçlandı.

Diyarbakır E-Tipi Özel Cezaevi'nde kalan tutsakların gönderdiği mesaj 31 Mayıs günü, açlık grevini destekleyen ve bizzat katılan sendika ve demokratik

meslek odalarının temsilcilerinin düzenlediği bir basın toplantısında kamuoyuna açıklandı.

Tüm tutukluları temsilen Remzi AVCI adına okunan açıklama şöyle:

“Devlet yıllardır halkımız üzerinde uyguladığı çağdışı baskılarına son çıkardığı 413 sayılı kararname ile bir yenisini eklemek istemektedir. Baştan beri ailelerimizi de etkileyen baskı ve işkencelere kazandırılan 'yasal' zihniyetin bir ürünü olarak, Diyarbakır'da tutuklu ailelerine saldırı yapılmış, ailelerin demokratik taleplerinden öte doğal görevlerini yerine getirmelerine bile tahammül gösterilmeyerek ve devletin güvenlik güçleri polis-asker saldırılarına maruz bırakılarak onlarca kişi yaralanmış, yüzlerce kişi tutuklanmıştır. Ailelerimizin ve halkımızın kendi sorunlarını ifade etmeleri doğal haklarıdır. Son çıkarılan basına sansür ve sürgün yasaları, ailelerimizi de yakından ilgilendirmektedir. Bu yasalarla her türden insanlık dışı uygulamaya meşruluk kazandırılması zihniyetinin bir sonucu olarak biz tutukluların açlık grevine eşlik amacıyla eyleme geçen ailelerimize saldırı yapılmış, bir çok kişi ciddi şekilde yaralanmıştır.

Tek yönlü devlet terörünü tirmandırma politikası, gerek biz tutuklular, gerekse aile çevremiz ve halkımıza karşı bir gelenek durumuna getirilmiştir. Cezaevinde tek kişilik havalandırma ve tek kişilik hücre sistemi, sansür, sürgün kararnameleri bu politikanın açık ifadesidir. Halkımıza ve ailelerimize yönelik meşrulaştırılmış bu devlet terörünü lanetliyor, tutuklanan ailelerimizin salıverilmesini istiyor ve tüm demokratik kurum ve kuruluşları duyarlı olmaya çağırıyoruz.”

Diyarbakır'da tutuklu yakınlarının açlık grevi kitlesele direnişe dönüştü

Tutuklu aileleri ve yakınlarından oluşan en az 300 kişi, 25 Mayıs'ta Diyarbakır SP (Sosyalist Parti) binasında açlık grevine başladı. Sayı daha ilk günden artarak 700 kişiye çıktı. Açlık grevine girenler arasında kadınlar çoğunluktaydı. Ayrıca çocuklar, gençler, aydınlar, işçiler ve köylüler vardı.

SP il merkezinin bulunduğu Güçlü Pasajı insanlarla doluydu. Öyleki üst üç katına açlık grevine girenler yerleşmiş, diğer katlara sığmayan dayanışmacı ziyaretçiler caddeye taşıyorlardı.

Sömürgeciler açlık grevinin bu kitlesele boyutuna tahammül edemedi. Batman ve Siirt polislerinin de iştirakiyle en az 2.000 kişilik sömürgeci polis gücü ayırmadan kitleye saldırdı. Saatlerce süren yumruklaşma ve taşlamalar oldu. Kitleler slogan atarak polis saldırısına direndi. Polis, aynı gün Diyarbakır'da olan işçileri Bakanı Abdulkadir Aksu ve Devlet Bakanı Kamran İnan'ın bizzat emriyle saldırdı. Bu saldırıda çoğu kadın ve çocuk olan en az 80 kişi yaralandı. 300'ün üstünde de tutuklama oldu. 1 Haziran tarihine kadar gözaltına alınanlardan 24'ünün tutukluluk durumu halen devam ediyordu.

Polisin saldırısı üzerine aynı günün gecesini (28'i 29 Mayıs'a başlayan gece) sendikalarından Petrol-İş (Batman ve Diyarbakır şubeleri), Belediye-İş, 2 Nolu Yol-İş, Tez-İş ile meslek odalarından İnşaat, Ziraat ve Makina Mühendisleri Odası, Ba-

rolar ve Eczacılar Birliği'nin Diyarbakır şube temsilcileri yaptıkları toplantıda polis saldırısını protesto ve açlık grevini destekleme kararı aldılar. Kendileri temsilcileriyle açlık grevine katılma yanında yemek boykotu ve işi yavaşlatma tarzındaki protesto eylemlerini gerçekteştirmek için tüm üyelerine çağırıldılar.

Polis saldırısı, açlık grevi ve diğer protesto eylemlerinin daha da kitleseleleşmesi sonucunu doğurdu. 3 günlük açlık grevi 8 güne çıkarıldı ve kitlesele olarak 31 Mayıs gününe kadar sürdürölüdü.

Telefonda açlık grevcileriyle konuştuk. Coşkuları, kararlılıkları ve bilinçlilikleri karşısında duygulanmaktan ve başarı dilemekten başka bir şey yapamadık.

Gazetemiz Berxwedan vasıtasıyla tüm yurtseverlere iletmek istedikleri mesajları şu oldu:

“Şunu net yazın. Eylemimiz 413 ve 424 sayılı kararnamelere karşıdır. Açlık grevimiz siyasidir. Önceki açlık grevlerinden farkı vardır. Halk olarak eylemin içindeyiz. Korkmuyoruz. Eylemimiz sadece bir uyarı ve bir başlangıçtır. Kararnameyi kitlesele olarak ihlal ediyoruz. Kesinlikle boşa çıkacağız. Eylemlerimiz yaygınlaşarak sürecektir. Yurt dışındaki tüm yurtsever insanlarımız ve dostlarımıza uyanan ve direnen halkımızın kararlılık selamlarını iletiniz.”

Nusaybin kitlesele açlık grevinde akıllılık ve kararlılık egemen

Nusaybin açlık grevi 29 Mayıs'ta başladı, 2 Haziran gününe kadar devam etti. Burada da çoğunluk kadınlardı. Sayı hep 200'ün üstünde oldu. İlçe'de bulunan 80 petrol işçisi de açlık grevine katıldı.

Diyarbakır açlık grevcileriyle olduğu gibi, Nusaybin'dekilerle de görüştük. Önce tanıyamadılar. Bu nedenle bilgi vermediler. Araya tanıdık koyduk. Bizi K. Press'ten sanmışlar. Onun için cevap vermiyorlardı.

Birbirimizi tanıdıktan sonra biz sorduk, onlar cevapladı:

“Grevde kadınlar çoğunlukta. Ancak her yaştan ve her halk kesiminden insanlar var. Köylüler de katılıyor. Yerimiz çok dar. Bu yüzden çocukları, çok yaşlıları ve hastaları geri çeviriyoruz. Yerimiz olsaydı en az 5.000 kişi eyleme katılırdı. Tüm şehir ayakta. Köylüler grup grup ziyaret ediyorlar. Esnaf, pasajı bize verdi. Şimdiye kadar en az 10.000 kişi dayanışma amacıyla bizi ziyaret etti.

“Türk basınına haber verdik. Fakat yazmadılar. Nedenini biliyorsunuz. 'Newsweek' ve 'Le Monde'den iki gazeteci gelmişti. Siyasal polis, onları yaka paça götürdü. İlk gün polis çok baskı yaptı. Kitlesele kararlılığımız karşısında geri

adım attılar.

"Eylemimizi sürdürmek eğilimindeyiz. Henüz yeni ısındık. Komşu ilçelerden bazılarının güçlerini Diyarbakır'a yığmalarını hatalı görüyoruz. Çünkü, aynı eylem tüm ilçelerde geliştirilebilir.

"Mart ayaklanmamızdan dersler çıkardık. 7'den 70'e hepimiz eylemimizin bilincindeyiz. Hepimize coşku, akıllılık, kararlılık ve mücadele egemen. Korkmuyoruz artık. Hepinize selamlar."

Sömürgeci kararnameye topyekün direniş bayrağı Kerboran'da

30 Mayıs'ta en az 200 kadın ilçenin hükümet konağı önünde açlık grevine başladı. Daha birkaç saat geçmeden özel tim saldırıya ve tutuklamaya başladı.

Özel timin bu vahşeti halkın kitlesel tepkisine yolaçtı. İlk okul, ortaokul öğrencileri ve kadınlar, götürülenlerin serbest bırakılması için tugaya yürüdüler. Sömürgeciler tugayın etrafına asker ve tank çemberi atmışlardı. Özel tim ve askerler, silahsız ve büyük çoğunluğu kadın ile çocuklardan oluşan kitleye ateş ederler. Fakat halk yılmaz. Gür sloganlarla sömürgeciliği, soykırım kararnameini ve özel tim vahşetini protesto eder. Halkın yığın halinde tugayın etrafında toplanıp slogan atması karşısına şaşkına dönen sömürgeciler, en az 50 Kürt kadınıni askeri araçlarla Mardin'e kaçırlılar.

Bu olay halkın tepkisini daha da artırır. Esnaf kepenk kapatır. Tüm tehditlere rağmen dükkanlar üç gün kapalı kalır. Kerboran'daki gergin durum hala sürmektedir. Halk sürekli direnmeye kararlı.

İşçiler ve aydınlardan destek

Diyarbakır ve Nusaybin'de doktorlar, 30 ve 31 Mayıs tarihlerinde önlük giymeyerek protesto eylemine katıldı. Avukatlar da

iki gün duruşmalara katılmadı. Diyarbakır, Nusaybin, Uludere, Şırnak, Beytüşşebap ve Eruh'taki petrol, kömür, belediye ve yol işçileri de yemek boykotu yaparak ve işi yavaşlatarak 424 sayılı kararnameyi protesto kampanyasına katıldılar.

Bir haftalık süre için planlanan sömürgeci kararnameyi protesto kampanyası yeni direnişlere kapı aralayarak başarı ile sonuçlandı. Protesto kampanyası öğretici dersler ortaya çıkardı:

Şehir kitleleri artık fiilen ve yığınsal olarak ulusal kurtuluş mücadelesinin içindedir. Her eylem yığınsal olmakta, her eyleme işçisinden aydınına, çocuğundan yaşlısına kadar her halk kesimi mutlaka katılmaktadır.

Her eylemde yeni yeni mücadele yöntemleri kullanılmakta ve halkımızın zengin ve yaratıcı bir mücadele potansiyeline sahip olduğu sergilenmektedir. Son eylemler, sömürgeciliğe karşı kitlesel sivil itaatsizliğin en güzel örneğidir.

Şehir kitlelerinde korku yok olmuştur. Ulusal kurtuluş bilinci doruk noktasındadır. Herkes ne yaptığını ve neyi amaçladığını bilmektedir. Halka egemen olan duygu sürekli direniştir.

Kürt halkının Türkiye'deki odaklara politik iç bağımlılığı bitmiştir. Halk parlamentodan vazgeçmiştir. Halk kurtuluş için içe, kendi kaynaklarına, kendi gücüne ve mücadelesine yönelmiştir. Halkın sırt çevirdiği sadece Türk burjuva parlamentosu değildir. Sendikalar, meslek odaları ve basın için de bu geçerlidir. Son eylemlerde tüm sendikalar ve meslek odalarının Diyarbakır şubeleri, genel merkezlerinin karşı koyuşuna rağmen eylem kararını almışlardır. Kürt halkı illegal ve legal biçimleriyle kuşa sürede kendi iç basınıni da yaratarak sansürü paramparça edecektir.

Halk, 424 sayılı kararnameye kitlesel olarak meydan okuyor ve onu ihlal ediyor. Yapılan sadece bir uyarıydı. Bir ısınma hareketiydi. Sömürgeciler hazır olsun. Daha büyük kitlesel direnişler kapıdadır.

Çünkü; Kürdistan halkı, artık herşeyi ile kendisi için düşünüyor, kendi dilini konuşuyor ve kendisi için mücadele ediyor.

Türk sömürgecileri, diplomatların da Kürdistan'a ziyaretlerini yasaklıyor

Danimarka, Norveç ve Finlandiya'nın Ankara Büyükelçiliğine bağlı diplomatlar gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini, halkın mücadeleye yaklaşımını ve son çıkan 424 nolu kararnameye tepki alarak gelişen halk direnişini yerinde görmek ve gözlemlemek için gittikleri Kürdistan'da polis tarafından göz altına alındılar.

Danimarka Büyükelçisi Müsteşarı Allan Chpotemas, Norveç Büyükelçiliği Müsteşarı Irvan Hoyland ile Finlandiya Büyükelçiliği ikinci katibi Pino Valinorof, Siirt'te İnsan Hakları Derneği Başkanı avukat Zübeyir Aydar'la görüşürlerken polis tarafından gözaltına alınarak 2,5 saat içeride tutulmuşlardır. Gözaltına alınmalarının gerekçesi diplomatların içişleri bakanlığından bölgeye "giriş izni" al-

mama gösterildi. Kürdistan'dan gözaltına alınarak çıkarılan diplomatların bağlı oldukları Ankara'daki Büyükelçilik yetkililerinin cevabı; "biz Antalya'ya giderken izin almıyoruz da, Siirt'e giderken neden izin alalım" şeklinde oldu.

TC. yeni çıkarttığı baskı, sürgün ve sansür yasalarıyla Kürdistan'daki devlet kurumlarını ve buna karşı gelişen halk direnişlerini Türkiye ve dünya kamuoyundan gizlemeyi amaçlamaktadır.

Kürdistan'ı kapalı bir kutu haline getirme çabalarına rağmen ulusal kurtuluş mücadelemizin kitlesel boyutu başta, Avrupa olmak üzere dünya kamuoyunun meraklı bakışlarının Kürdistan'da yoğunlaşmasını doğurmaktadır. TC. hiç bir önlemle bu gelişmeyi önleyemez.

TC'NİN BİR ÇARESİZLİK VE ÇIRPINIŞ ÖRNEĞİ

Milliyet gazetesi 20 Mayıs 1990 tarihli sayısında, ilk bakışta hemen Özel Harp Dairesi kaynaklı olduğu anlaşılan şu haber manşetten verilmektedir: "Örgütün Bekaa'daki kampında silahlı çatışma. PKK'da iç savaş." Habere göre Başkan APO da bu arada silahlı saldırıya uğramış ve yaralı olarak hastahaneye kaldırılmıştı. Aynı manşetin altına yerleştirilen başka bir haberde, Federal Almanya Başsavcısı Rebmann'ın açıklamaları "PKK'dan hesap sorulacak" başlığıyla anımsatılmaktaydı. Türk burjuva basınında bu tür yalan ve asılsız haberlerin yer alması, ilk kez görülen bir olay değil. Daha önceleri de MİT tarafından buna benzer uydurma haberlerin pek çok kereler ortaya atıldığı biliniyor. Fakat böyledir diye, olaya, "Burjuva basınının sıradan bir yalanı" deyip geçmek doğru değildir. Tersine birçok bakımdan üzerinde düşünülmesi gereken son derece anlamlı bir olayla karşı karşıyayız. Çünkü kimi zaman düşmanın durumunu ve gerçekliğini kavramada bu tür yalan haberler, çoğu doğru haberlerden daha öğretici olmaktadır.

Herşeyden önce bu, PKK önderliğinde gelişen ulusal direniş mücadelemiz karşısında TC'nin çaresizlik ve çirpinişinin bir belgesi olmaktadır. Bahar Atılımı sürecinde yaratılan Serhildan'ın, sömürgeciler açısından bir bozgun anlamına geldiği ve bu bozgunun yaz atılımıyla daha da derinleşeceği açıktır. Bu bozgunun önünü almanın telaşındaki TC, sansür uygulamasıyla ulusal kurtuluş kuvvetlerinin başarılarını gizleme veya Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin bildirimlerinde çarpıtarak yansıtma ile de yetinmiyor, bir de fazladan böyle yalan haberler yayma ihtiyacı duyuyor. Yani faşist rejim askeri ve siyasi iflasını bu tür psikolojik savaş yöntemleri ile önlemeye çalışıyor. Bu bir.

İkincisi, bu uydurma haberin yanına Rebmann'ın PKK karşıtı açıklamalarının konması da tesadüfi değil; bilinçli, anlamlı ve dikkat çekicidir. Öyle anlaşıyor ki, ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında tutunamayıp hızla çöküşe giden TC, umudunu bazı provokasyon girişimleriyle FAC'nde açılmış bulunan davaya bağlamıştır. Bugün yalan haberini yaydığı olayı gerçekleştirebilmek için sömürgecilerin öteden beri nasıl hummalı bir faaliyet içerisinde olduğu biliniyor. Bu amaçla Akademi alanına kadar sızdırılan onlarca ajanı ve bunların açığa çıkarıldıktan sonra yaptıkları açıklamaları anımsamak gerekiyor. Söz konusu iki haberin yan yana yer aldığı 21 Mayıs tarihli Milliyet'in birinci sayfası, durumu adeta bir ayna gibi yansıtıyor. 1988'de Avrupa'da ortaya çıkan ve esas olarak Başkan APO'yu hedefleyen provokasyon hareketi ile aynı dönemde gündeme gelen Federal Almanya-PKK Davası'nın, parti ve ulusal kurtuluş hareketimize yönelik kapsamlı bir komplonun birbiriyle yakından ve doğrudan ilişkili birer parçası olduğu şimdi daha açık görülebiliyor. Çeşitli kollardan yürütülen komplocu çabalar boşa çıkınca, çare yalan haberler yaymakta görünüyor. Gerçekten de ne provokatörler hayal ettikleri gibi Avrupa'da partiyi ele geçirebildiler, ne aynı amaçla Ortadoğu alanına giden-

ler yakayı ele vermekten kurtulabildiler ve ne de Federal Başsavcı Rebmann işleri sandığı gibi kolay yürütebildi. Tümünün hevesleri kursaklarında kaldığı içindir ki, gerçekte ve pratikte yapmak isteyip de yapamadıkları yıkıcılık ve bozgunculuğu şimdi böyle uydurma haberler yayarak geliştirmeyi deniyorlar. Nafile çirpinişlerin bir nedeni de budur.

Üçüncü bir husus ise, arkasında Türk sömürgeciliği ve emperyalizmin bulunduğu 1988 komplosunun görünürdeki üç unsurunun -provokatörler, Federal Savcılık ve Milliyet gazetesi- yeniden, adeta kendi eylemlerine sahip çıkarcasına bir araya gelmiş bulunmalarıdır. Milliyet gazetesinin rolü giderek daha belirgin biçimde açığa çıkmaktadır. Bazı "önlü" yazarlarıyla birlikte Milliyet'in, ulusal kurtuluş mücade-

lemize yönelik komplocu güçlerin ve provokatörlerin sesi olma gibi bir işlev yüklendiği de, bu konudaki her yeni yayınıyla daha iyi anlaşıyor. Milliyet gibi bir yayının Kürdistan halkının haklı mücadelesine düşmanlık yapmasında yadırganacak bir yön yok. Ancak gazetecilik adına kirli komplolara bulaşmak çirkin bir olaydır. Ayrıca bu gazete, "faşizme amigoluk işte böyle yapılır" dercesine ve adeta Özel Harp Dairesinin resmi bir organı gibi faaliyet yürütüyor. Lafa gelince okuyucuya karşı sorumluluğu herşeyin üstünde tuttuğunu söyleyen ve basın ahlakı, doğru habercilik konusunda başkalarına ders vermeyi pek seven Milliyet, böyle asılsız haberler yazmak ve ölçsüz bir faşizm borazanlığı yapmakla herşeyden önce kendi okuyucusuna karşı ne denli saygısız olduğunu ortaya koymaktadır. Ve kuşkusuz bu sorumsuzluğunun kaçınılmaz sonucuyla da karşılaşacaktır.

Halkımızın Kürdistan'da başlattığı, MİT'in güdümündeki Türk burjuva basınıni protesto eylemini sürdürmeliyiz. Yurtseverler ve demokratlar Avrupa alanında da bu tür gazeteleri satın almalı, onları kendi yalanları ve ahlaksızlıklarıyla başbaşa bırakmalıdır. Öte yandan ulusal kurtuluşcu basınıımızı maddi ve manevi her tür katkılarımızı arttırarak haftalık ve giderek günlük bir yayın düzeyine ulaştırmayı hedeflemeliyiz. Düşmanın maksatlı ve asılsız yayınlarına ancak bu biçimde gerekli karşılığı verebiliriz.

2000'e Doğru / 27 Mayıs 1990

Basın tarihine geçecek mizah olayı. Bir büyük gazetenin 20 Mayıs Pazar günü, "Örgütün Bekaa'daki kampında çatışma-PKK'da iç savaş" manşet haberi, Diyarbakırlı gazetecilerin kendi aralarındaki masum şakalaşmanın eseri. Haber, bütünüyle senaryo. Ama senaryo, gazetede çıksın diye hazırlanmamış. İki gazeteci bir meslektaşlarını "işletmek" istemişler, o kadar.

Diyarbakır'daki büyük gazetelerin birini bürosundan diğerine bir faks haberi geçiyor. İnandırıcı olsun diye sayfalarının başına "Kürd Press" anteti konmuş, kaynak olarak da Almanya'daki PKK'lılar gösterilmiş. Faksı alan genç bir muhabirdir. O sırada dışarda bulunan ve şakanın asıl hedefi durumdaki arkadaşının yerine bakmaktadır. Haber önemlidir. Bekaa Vadisi'ndeki PKK kampında örgüt içi çatışmalardan söz edilmekte, Abdullah Öcalan'ın yaralanıp Şam'da hastahaneye kaldırıldığı anlatılmaktadır. Muhabir haberi hemen İstanbul'a, gazetenin merkezine geçer.

Gazete merkezi, böyle bir haberi "atlamayı" düşünemezler bile. Ama soruşturmak da gerekir tabii, ilk akla gelen, Olağanüstü Hal Valiliği'dir! Oradan gelen yanıt, "Bize böyle bir bilgi gelmedi, ama haberin çıkmasında bizce bir sakınca yoktur" şeklindedir. Gazetenin haberinde "Ayrılkçı eylemleri yakından izleyen bazı yetkililer" diye tanımlanan kaynak ise Bekaa Vadisi'nde "Gerginlik olduğunu" belirtmiştir. Eh, soruşturma böylece tamamlanınca, ertesi günün manşeti hazırdr. "PKK'de iç savaş". Bu arada habere Almanya Federal Başsavcısı Kurt Rebmann adına bir açıklama da girmiştir. Rebmann, "Bekaa Vadisi'ndeki idamlar konusunda geniş bilgi sagibi olduğunu" belirtmektedir.

Aynı gün BBC'de sözkonusu gazeteyi kaynak göstererek akşam bülteninde "olayı" dinleyicilerine duyurur. BBC'den sonra haber bir başka günlük gazetenin daha İstanbul baskısına girer. Ertesi gün gazete bürolarına ve BBC'ye telefonlar yağar. Bu arada BBC işin gerçeğini öğrenmiştir. Daha sonraki bültenlerinde dinleyicilerinden özür dileyerek ilk haberinin doğru olmadığını açıklar.

Süreç bu kez de tersine işlemektedir. 21 Mayıs günü Cumhuriyet, "Düzeltilme" başlıklı kısa bir yazıyla ilk haberini tektip eder. Hürriyet ise 22 Mayıs'ta "BBC günah çıkardı-PKK'da iç savaş haberi asılsız çıktı" başlıklı bir habere sayfalarında yer verir. 2000'e Doğru'ya Alman Başsavcısı Rebmann'dan sekreteri aracılığıyla iletilen bir bilgi de şöyledir: "Federal Başsavcı, yakın zamanda herhangi bir gazeteyle konuyla ilgili bir açıklama yapmış değildir."

Gazeteciliğin hızlı temposu hiçinde zaman zaman yanlışlıklara düşmek tabii ki mümkündür.

Ama bu olayı "tempo" mazaretiyle açıklamak mümkün değil. Cumhurbaşkanı'nun basın zirvesinde verilen sözlerin, Kozakçıoğlu'nun Güneydoğu ve PKK haberleri konusunda "milli maç spikerliği" telkinlerinin ve Kararname ortamına biraz da gönüllü olarak uyum gösterme endişelerinin yansımasıdır sözkonusu olan.

Hepimiz için alınacak dersler var diye olayın üzerinde durduk.

UZUN YÜRÜYÜŞ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

Düsseldorf-PKK Davası'nı protesto amacıyla 19 Mayıs'ta Bielefeld'ten başlatılan yürüyüş 29 Mayıs'ta Düsseldorf "Tanen" caddesindeki mahkeme binası önünde yapılan mitingle sonuçlandı.

Yürüyüşe düzenli olarak ERNK taraftarı 130 yurtsever ile ikisi Alman, ikisi Türkiyeli dört dayanışmacı katıldı. Ancak sayı bu kadarla sınırlı kalmadı. Güzer-gah boyunca Kürdistanlı yurtseverler ve Alman dayanışmacılar yürüyüşçülere eşlik ettiler.

Yürüyüş kitlesinin mola verdiği Gütersloh, Beckum, Hamm, Dortmund, Bochum, Essen, Duisburg kentlerinde yürüyüş korteji büyük ilgi gördü. Yürüyüşçüler dayanışmacı gruplar tarafından sürekli ziyaret edildi. Şehir merkezlerinde mitinge dönüşen toplantılar yapıldı. Bu toplantılarda eylemin amaçları Almanca yapılan konuşmalarla kamuoyuna duyuruldu. Aynı amaçla bildiri, dergi ve gazeteler dağıtıldı. Toplantılara Hunerkom, ozan ve folklor ekipleri katıldı. Bu da kamuoyunu yürüyüşçülere ve eylemlerine olan ilgisini daha da arttırdı.

Uzun yürüyüş, örgütlenme ve

disiplin açısından muazzam geçti. Yürüyüşte Kadın, Gençlik ve İşçi Birliği'nin temsilcileri yer aldı. Yürüyüşçüler manga düzenlediler. Her manga bir şehidin adını taşıyordu. Yürüyüşçü yurtseverler her konaklama yerinde değerlendirmeler yapıyor ve siyasi gelişmeleri tartışıyorlardı. Yürüyüş boyunca da biri "Kürdistan'da Halk Ayaklanmaları", diğeri "Neden FAC'ta PKK Davası?" olmak üzere iki seminer verildi. Böylece uzun yürüyüş iç eğitimin olduğu, devrimci uyum ve kuralların edinildiği bir okul işlevini de gördü.

FAC yönetimi polisiyle yürüyüşü provoke etmek istedi. Basın, radyo ve televizyonu uzak tutmaya çalıştı. Yer engeli çıkararak yürüyüşçüleri sokaklarda konaklatmak istedi. Bazı yerlerde hazırlanmış Alman ve Türk faşist grupları, yürüyüşü provoke etmek istedi. Tüm bunlarla yürüyüşün başarılı geçmesini önlemek istediler.

Yürüyüşçü yurtseverler, tüm bunların farkındaydılar ve her türlü engellemeye rağmen başarmak azmindeydiler. Nitekim öyle de oldu. Engeller, kamuoyunun yü-

rüyüşe olan ilgisini önleyemedi.

Yürüyüş, planlandığı gibi 29 Mayıs günü mahkeme binası önünde mitinge dönüştü. Almanya'nın dörtbir yanından Kürdistanlı kitleler otobüslerle mahkeme binasının bulunduğu "Tanen" caddesinde toplandılar.

Yürüyüşe başından sonuna kadar katılan ve başarının gururunu taşıyan yurtseverler büyük gruplar halinde mahkeme salonuna girdiler. Mahkeme salonu ve dışarısı sloganlarla inledi.

Mahkeme salonuna giren yürüyüşçü yurtseverler, tutuklu PKK kadrolarına birer kırmızı gül verdiler ve dayanışma mesajı ilettiler. Ayrıca mahkeme başkanına da bir protesto yazısı verdiler.

Buradaki kitlesel gösteriye Türküleriyle Ozan Xelil Xemgin ve oyunlarıyla Hunerkom folklor ekibi katıldı.

Başarılı yürüyüş eyleminin sonuç mitinginde yapılan konuşmada, FAC emperyalizminin komplosunda asla başarılı olamayacağı önemle bir daha vurgulandı.

Miting ve gösteri, direniş ve dayanışma sloganlarıyla akşam saat 5'te amaçlarına ulaşarak sonuçlandı.

Uzun yürüyüşçülerle görüştük

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe nerede, ne zaman ve hangi amaçla başladınız?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 19 Nisan 1990 tarihinde Bielefeld'den başladık ve 11. gününde yürüyüşümüzü tamamladık. Almanya'da yapılan tutuklamalarla, yoldaşlarımızın şahsında Kürdistan ulu-

sal kurtuluş mücadelesini ve Serhildan'ı terörist ilan etmek ve uluslararası alanda ulusal kurtuluş mücadelemizi tecrit etmek amaçlanmaktadır. Almanya'da yaşayan yurtseverler olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemiz ve yoldaşlarımızla dayanışmamızı 200 km.'yi yürüyerek gösterdik.

Berxwedan Muhabiri: *Neden başka eylem değil, uzun yürüyüşü tercih ettiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 130 Kürdistanlı ve davamızı destekleyen Türk ve Almanlarla kamuoyunun dikkatlerini çekmek için böyle bir eylemi düzenledik.

Berxwedan Muhabiri: *Baştan sona kadar kaç kişiydiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: 130 kişiydik.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüş düzeniniz nasıldı, kısaca izah eder misiniz?*

Yürüyüş Komite Üyesi: Yürüyüş kolumuzu 10 mangadan oluşturduk. Bu mangaların isimleri şöyle: Şehit Haki KARER, şehit Kemal PİR, şehit Mazlum DOĞAN, şehit HOGIR, şehit HAMZA, şehit Deniz GEZMİŞ, şehit AGİT, şehit BÉRİVAN vd. Her manganın komutan ve komutan yardımcısının tespit ettik ve tek sıra halinde yürüdük.

Berxwedan Muhabiri: *Hangi manganın sorumlusunuz?*

Cuma: Şehit Kemal PİR mangası sorumlusuyum.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüş şeklinin mangalar biçiminde olmasının ne tür faydası oldu?*

Cuma: Bu gerek Alman kamuoyunu gerekse de bizimle daya-

şma içerisindeki yurtseverleri etkiledi ve daha fazla duyarlı kaldı.

Berxwedan Muhabiri: *Manganız kaç kişiden oluşmaktaydı?*

Cuma: Mangamız 13 kişiden oluşmaktaydı.

Berxwedan Muhabiri: *Adınız, manganızın ismi ve manganız hakkında bilgi verir misiniz?*

Şilan: İsmim Şilan. 16 yaşındayım. Şehit BÉRİVAN mangası içerisinde yer aldım. Mangamız 11 bayandan oluşmaktaydı.

Berxwedan Muhabiri: *İsminiz ve yürüyüş hakkındaki görüşleriniz nedir?*

İzzet: İsmim İzzet. Şehit HOGİR yoldaş mangasının sorumlusuyum. Yürüyüş boyunca attığımız Almanca sloganlar, dağıttığımız bildiri, gazete ve "Report"larla sesimizi hemen hemen tüm kamuoyuna duyurabildik.

Berxwedan Muhabiri: *İsminiz nedir? Yol boyunca yurtse-*

verlerden yürüyüşe gösterdikleri ilgiyi anlatır mısınız?

Emin: İsmim Emin. Şehit HAMZA yoldaş manga sorumlusuyum. Yol boyunca uğradığımız yerlerde iyi karşılandık. En büyük ilgiyi Duisburg yöresinde gördük. Coşkulu bir şenlikle karşılandık. Bu da bizi çok duygulandırdı.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe dayanışmacı olarak katıldınız. Yürüyüş hakkındaki izlenimlerinizi anlatırmısınız?*

Murat (SVP): Partim, Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesi yürüten ve büyük başarı elde eden PKK'ye verdiği önem ve değerden dolayı beni bir temsilci olarak buraya gönderdi.

Devamı 24. sayfada

Tutuklu PKK kadrolarının uzun yürüyüşçü yurtseverlere mesajı

Halkımızın PKK önderliğinde bağımsızlık ve özgürlük için sürdürdüğü uzun yürüyüşün içindeyiz. Bağımsızlık mücadelesi tüm halklar için ayağa kalkma ve bir uzun yürüyüştür. Gerilla mücadelesi, halk ayaklanmaları, zindan direnişleri ve bunların yanında sayılabileceğimiz başkaldırmanın ve direnmenin bütün biçimleri uzun yürüyüşün içinde atılan adımları oluştururlar. Şüphe yok ki, biz bu süreci şimdi en güçlü yaşayan bir halkız. Ancak, bağımsızlık ve özgürlük doğrultusundaki bu uzun yürüyüşümüzün henüz başlangıcında sayılabileceğimizi, adımlarımızı daha da sağlamlaştırmamız gerektiğini de biliyoruz.

Bu uzun yürüyüş içinde başlattığınız eylem, sembolik anlamda ulusal-toplumsal eylemimizin Avrupa alanında güzel bir temsilini teşkil etmektedir. Anlamlıdır. On günlük bir süreci kapsamış da olsa, her şeyden önce bu temel niteliğinden ötürü bu eyleme, sadece biz değil, halkımızın mücadelesini uzaktan ya da yakından izleyen dost ya da düşman herkes de bir değer biçecektir.

Yaptığınız on günlük uzun yürüyüş eylemi somut talepleri itibariyle de, halkımızın emperyalizme karşı olan mücadelecili tutumunu temsil etmektedir. Mücadelemiz üzerinde oynanmak istenen uluslararası oyunlara ve komplolara karşı bu tarzda bir cevap, isyan halindeki bir halkın kendi taleplerini dile getirme üslubunun ancak "eylem" olabileceği gerçeğini bir kez daha gösteriyor. Bu eylem, bu anlamıyla da malum güçlere verdiğimiz güçlü bir mesajdır-uyarıdır. Halkımızın -bir kaç yoldaşın şahsında- tutsak alınmak istemesine karşı güçlü bir cevabı ve yarının nasıl geçeceğini belirliyoruz ki, bundan herkes kendisine düşen payı almak zorundadır.

Avrupa'da 1984 baharında da iki koldan düzenlenen bir uzun yürüyüş eylemi gerçekleştirilmişti. 1984 baharı ülkede gerilla mücadelesinin yoğun hazırlıklarının sürdürüldüğü bir dönemdi. Doğuş sancısı içerisindeki gerillanın ihtiyaç duyduğu desteğe ilk karışılığı veren alanlardan birisi burasıydı. Yani Avrupa'daki Kürdistanlı emekçi kitleleriydi. Şimdi, mücadelemiz Kürdistan'da kitlelerin ayaklandığı, halkın ordulaştığı bir süreci yaşıyor. Artık militanlaşan bir halktan bahsediyoruz. İster emekçi olarak, isterse siyasal mülteci olarak Avrupa'ya gelmiş olunsun, bu alandaki halkımızın mücadelenin bu sürecindeki görevlere de en büyük sorumlulukla sahip çıkması kaçınılmazdır. Ülkedeki gelişmelere, o gelişmelerin seviyesine layık biçimde sahip çıkmak ve onları selamlamak bir ulusal görevimiz olduğu gibi, görüyoruz ki tek tek bireyler olarak güçlenmemiz de, nerede olursak olalım eylem içinde mümkün oluyor. Bu tür eylemler bizleri büyütüyor. 1984 uzun yürüyüş eylemi bu bakımdan da örneklerden biridir. O yürüyüşün başını çeken ya da içinde yer alan yurtseverler bugün ölümsüz komutanlarımız haline gelmişlerdir. Şehit Rauf AKBAY yoldaş bu komutanlarımızdan sadece biridir. O halde şunu söylemek isteriz ki, bu tür eylemleri bir de militan ruhun bilenmesi, yoldaşça dayanışma ve yaşamın tanınması, mücadele sorunlarına sahip çıkılması anlamında kendimizi eğittiğimiz bir okul olarak değerlendirmeliyiz. 1990'da gerçekleşen bu uzun yürüyüş eylemi, içinde yer alan her yurtseverin güçlü bir militan olarak esas büyük yürüyüşe katılımının başlangıcı olmalıdır.

Eyleminiz, halkımızın emperyalist güçlere şimdilik "küçük" bir uyarısıdır. Burada tutsak edilmiş bizlerin cezaevleri ve mahkemedeki mücadelemiz de bir uzun yürüyüştür. Eyleminizi sonuçlandıracağınız nokta, birleştığımız noktadır. O birlik noktasından güçlenerek çıkacak ve geleceğe doğru çok daha güçlü yürüyeceğiz.

Aynı mücadele coşkusu ve aynı uzun yürüyüşün kararlılığıyla sizleri selamlıyor ve başarılı eyleminizden dolayı sizleri kutluyoruz.

- Kahrolsun emperyalizm ve sömürgecilik!
- Yaşasın Kürdistan halkının PKK önderliğindeki bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi!
- Yaşasın Başkan APO!

...

Uzun yürüyüşe katılan 130 yurtseverin Düsseldorf mahkeme başkanına verdikleri protesto metni

Sayın Başkan,
Mahkemeniz 24.10.1989 tarihinden beridir 18 Kürt politikacısına karşı bir "dava" sürdürmektedir.

Hem Kürdistan'da hem de yurtdışında yaşayan Kürtler, bu Kürt politikacılarıyla dayanışma içinde olduklarını ve onları desteklediklerini açıklamış bulunuyorlar.

Mahkemeniz, Kürtlerin kitlesel olarak desteklediği bir partiye karşı göstermelik bir mahkeme sürdürüyor. Bu gerçeği bu yılın Mart ve Nisan aylarında 1 milyon üstünde insanımızın katıldığı ayaklanmalarda gösterdik.

Mahkemeniz, Türk ordusunun Kürdistan'daki baskı ve terör politikasını teşvik ediyor.

Bielefeld ile Düsseldorf arasında düzenlenen uzun yürüyüşe katılan biz 130 Kürt, sizin göstermelik davanıza karşı çıkıyoruz. On günlük yürüyüşümüzle şu isteklerimizi dile getiriyoruz:

- Dava derhal düşürülsün,
- Tutuklu tüm Kürt politikacıları derhal serbest bırakılsın!

Düsseldorf PKK davasında iddia makamının yeni bir komplosu açığa çıkarıldı

PKK DAVASINDA HUKUK SKANDALI

30 Mayıs 1990 günkü dava oturumuna savcı ve hakimlerin en büyük "koz"larından biri getirilecekti. İtirafçı olarak lanse edilen iftiracı Hasan DoĒan mahkemeye gelecekti.

Nitekim getirildi de. Mahkeme salonunda bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin "Kahrolsun teslimiyet, yaşınsın direniş" sloganlarını haykırarak teslimiyet ve ihaneti lanetledikleri bir anda; mahkeme salonuna bitmiş, ç km ş, defalarca hakimler tarafından uyarılmasına rağmen sözleri anlaşılacak kadar yüksek konuşamayan, yaşını bile hatırlamayan, altı saat devam eden duruşma boyunca sürekli kafası  nde bir noktaya sabit bakan, ezberletilmiş bir kaç kelimeden başka konuşmayan robot bir Hasan DoĒan getirildi.

Hasan DoĒan, insanın nasıl alçalabileceĒi ve nasıl alçaltılabileceĒinin en çarpıcı  rneĒini yansıtıyordu. Sözde tanık iken suçlu konumunda oturdu salona.

Suçlu pozisyonda olan sadece Hasan DoĒan deĒildi. Davanın savcıları, hakimleri ve bir hukuk kalpazanı olan Hasan DoĒan'ın avukatı da aynı durumdaydı.

Zira en g c anlarını yaşıyorlardı. Komploları açığa çıkacaktı. Bunu gizleme imkanları kalmıyordu.

Kimdi Hasan DoĒan? Bu piyon 1988 Şubat'ında bir kaçırılma senaryosu uydurmuş, savcıların dayattığı ifadelerle en az on Kürt devrimci ve yurtseverinin tutsak düşmesine yol açmıştı. Daha sorguda Alman Kriminal Dairesi (BKA)'nın uzmanları, bu piyonun korkak, inançsız ve yalancı kişiliĒini hemen keşfeder ve istedikleri ifadeyi benimsetirler. BKA uzmanları bile bir an olur, birbirleriyle çelişen açıklamalarından dolayı piyonlarını uyarırlar. Van der Lubbe karakterli piyon, basit bir yaşıam uĒruna her türlü sefilliĒi sergileyecek kişiliktir. Savcılara ve sorgu polisine "istediĒiniz her ifadeyi verdim, beni aldattınız. EĒer beni bırakırsanız, dışarıda da ömrüm boyunca yerleştireceĒiniz bir yerde kalmaya ve polise hizmet etmeye devam edeceĒim" der.

Hasan DoĒan'ın, diĒer iki dava piyonu gibi kamuoyuna önemli açıklamalarda bulunacaĒı reklamı yapıldı. Onca masraf,  nlem ve tutuklamalara bu gerekçe gösterildi.

DoĒal olarak Hasan DoĒan'ın mahkemede konuşması ve suçlamalarını kamuoyu ve hakimlerin önünde yapması gerekirdi. En ilkel kurallarla işleyen bir hukuk mekanizması bile bunu gerektirir.

Ancak Düsseldorf Mahkemesi'nde durum, kendine demokrasi ülkesi, insan haklarına saygılıym diyen Federal Almanya'nın mahkemesinde tam tersi oldu. Davanın hakim ve savcıları "tanık"ın konuşmamasını saĒladılar. Tabi ki piyon ve avukatı önceden hazırlatıldıkları için tasmalarını tutan efendilerinin buyruklarına uydular.

Davanın hakim ve savcıları, FAC ceza hukukunun 55. maddesini gerekçe gösterdiler. Buna göre aynı zamanda "sanık" -ki hakkında da dava açılmış- olan "tanık"ın konuşmama hakkı var.

Ancak Hasan DoĒan hiçbir zaman sanık muamelesi görmedi. İddianamede de onun hakkında tek bir suçlama yok. Piyon başta serbest bırakılmak için kendini

bile suçluyor. BKA ve savcılık, bunu araştırıyorlar ve yalan s ylediĒini saptıyorlar. Böylece Hasan DoĒan hakkındaki suçlamalar daha 1988 Mart'ında düşüyor. Savcılar ve davanın hakimleri, Hasan DoĒan'ın mahkemede konuşmasından korktular. Zira o zaman yalanları ve haliyle savcılıĒın komplosu açığa çıkacaktı. Onlar için en iyisi Hasan DoĒan'ın konuşmamasıdır. Bunun da iki yolu vardır. Bir taraftan Hasan DoĒan a ılabilecek bir davayla korkutulacak, diĒer yandan da "işe kılıf uydurularak" komponun hukuki örtüsü hazırlanacak. Hiç açılmamış bir dava gerekçe gösterilerek Hasan DoĒan'a konuşmama imkanı tanınır.

Bu aşamada, mahkemede dünyada  rneĒi çok istisnai görülebilecek bir hukuk rezaleti ortaya çıktı. Tutsaklar ve avukatları açıklamalarıyla haklı olarak Hasan DoĒan'ın suçlamaları varsa tekrarlamasını isterken, mahkeme heyeti de rezil bir g kilde Hasan DoĒan'ın konuşmasını önlemek için hukuki gerekçeleri sıralar.

Açıklamalar karşısında savcı suskunluĒu tercih ederken, suçüstü yakalanan hakimler özünde siyasi olan, ama hukuki kılıf geçirilmiş ve aylar öncesinden hazırlanmış bir kararı açıkladı.

Buna göre Hasan DoĒan konuşmayacak, verdiĒi ifadenin doĒruluĒunu tasdik eden ve piyonun sorgusunu yapan BKA uzmanları "güvenilir" şahit olarak dinleneceklerdi.

Peki, o zaman Düsseldorf'taki mahkemenin, onca hukuki formalitenin, hakim ve savcı kılıĒına bürünmenin ne anlamı var? Nerede kaldı hukukun baĒımsızlıĒı ve insan hakları? Sergilenen mantık ve yapılan uygulama faşist gericilikten de öte deĒil midir? Suçsuz yere o kadar insanı tutuklamanın, saĒlıklarıyla oynamanın, terörist olarak lanse etmenin anlamı burada ortaya çıkmıyor mu?

Bunların tek bir izahı vardır: Yapılan korsanlıktır. Düsseldorf mahkemesinde hukuk yok, adalet yok; ahlaksızlık ve emperyalist gericilik var. Mahkeme heyetinin yüzündeki hukuk maskesi bir yana atılmıştır. Dava siyasi-dir ve kararlar başka yerden gelmektedir. EĒer insanlar bu yolla mahkum edilecekse sokaklar Hasan DoĒan gibi düşkün itiraf ılarla doludur.

Yok eĒer davanın hakim ve savcıları halen davanın hukuki bir ceza davası olduĒunu iddia edeceklerse, artık buna imkanları kalmamıştır. Komplo açığa çıkmıştır. Düsseldorf'ta Kürdistan halkına ve kurtuluş öncüsü PKK'ye savaş açılmıştır. Korsanca yürütülen davada verile-

cek her karar siyasi olacak ve tutsaklar için hiç bir anlam taşımayacaktır.

Batı-Berlin'de oturma eylemi

Kürdistanlı Yurtsever İşçiler BirliĒi-YKWK, 26 Mayıs 1990 tarihinde Batı-Berlin'de oturma eylemi düzenledi. Oturma eylemi 50 dolayında yurtseverin katılımıyla Berlin şehir merkezine yakın en işlek yerlerden olan Gedenknis Kirche'de gerçekleştirildi.

Halen Düsseldorf'ta devam etmekte olan davanın derhal durdurulması ve tutuklu bulunan devrimci-yurtsever Kürt politikacıların serbest bırakılması amacıyla yapılan "Uzun Yürüyüş"  desteklemek ve İsmail Beşikçi'nin tutukluluĒunu protesto amacıyla yapılan oturma eylemine çok sayıda kadın ve  ocuk da katıldı.

Yaklaşık 4 saat süren oturma eylemi sırasında Kürt folklor oyunları sergilendi. DaĒıtılan yüzlerce bildiriyle FAC devletinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'ne yönelik siyasi tutumu ve tutuklamaları teşhir ve protesto edildi. Kamuoyu, eylemin amaçları doĒrultusunda bilgilendirilerek eylem sona erdirildi.

Hamburg

23 Mayıs tarihinde 60 dolayındaki Kürt yurtseverler tutuklu Kürt politikacılarının serbest bırakılmaları için Hamburg'daki Rathaus'u (Belediye binası) işgal ettiler.

Eylem anında Rathaus'ta parlamentelerinin ve 600'  aşan genç Alman polislerinin toplantıları da vardı. Eylem sırasında çevreyi saran polisler önce sözlü, daha sonra saldırı biçiminde işgali kırmak istedikler. Polisler yurtseverler arasında çıkan çatışmada 3 taraftar yaralandı. Olay yerine gelen basın ve televizyonu polis içeriye almadı. Al ak a saldırılarını kamuoyundan gizlemeye çalışmalarına rağmen bina içindeki devlet memurları, (SPD ve FDP) parti temsilcileri olaya tanık oldular. Olayı görüntülemek için içeriye girmeye çalışan gazeteci Alman bir bayan, polis tarafından dövülerek dışarı atıldı.

Uzun bir direnişten sonra elleri baĒlı olarak karakola getirilen yurtseverler, kimlikleri tespit edilerek fişlendiler. Alman polisi nezarete attığı tüm yurtseverlere aynı Türk polisinin aĒzıyla "sizi daĒ Türkleri,  ingeneleler" gibi sözlerle hitap ettiler. 8 saat gözaltında tutulan yurtseverler daha sonra aralıklı olarak serbest bırakıldılar.

Almanya-PKK Davası tutuklu ve tutuksuz yargılananları adına 30 Mayıs 1990 tarihinde Selahattin Erdem'in yaptıĒı konuşma

PKK, Kürt insanının ve Kürdistan toplumunun içine düşürülmüş olan bu çok olumsuz durumdan kurtulması mücadelesini veriyor

Burada adına "sanık" denerek bulundurululan hemen herkes, Hasan DoĒan'ın "görgü tanıklıĒı" ile tutuklanmış, söyledikleri ile bu hale getirilmiştir. şimdi burada Hasan DoĒan'ın "sorulara cevap vermediĒi" ya da "konuşmadıĒı" söyleniyor. Acaba gerçek böyle midir?

Gerçek olan şu ki, Hasan DoĒan "konuşmuyor" deĒil, konuşturulmuyor; kendisini "tanık" olarak gösterenler tarafından, Federal Başsavcılık tarafından, burada konuşmasına izin verilmiyor. Hasan DoĒan için, savcının tanığı için buraya yeni ve eĒitilmiş "tanıkların" getirileceĒi söyleniyor. Hasan DoĒan'ın burada kamu önünde s yleyemediĒi, fakat gizli yerlerde s ylediĒi iddia edilen ya da tehdit ve vaadlerle s ylettirilmiş olan şeylerin, böylesi kişilerin "tanıklıĒı" ile ifade haline getirilmesi isteniyor. Oysa açıkça görülüyor ve biliniyor ki, Hasan DoĒan, canı istediĒi zaman bülbül gibi konuşuyor; sadece sorulan sorulara da deĒil, sorulmayan sorulara bile cevap veriyor. Eminiz ki, eĒer üzerinde baskı olmasa, eĒer önce açılmış ve fakat sonra durdurulmuş dava dosyasıyla, hapis cezasıyla korkutulmasa, şimdi burada da konuşur, hem de çok konuşur. Ancak konuşmasına izin verilmiyor, Hasan DoĒan'ın burada konuşmasından korkuluyor. Peki ama, kamuoyu karşısında konuşulmasından neden korkuluyor?

Hasan DoĒan, Alman toplumunun "mahkumiyet" olarak g rd Ē  bir yaşıama kendini mahkum etmiş zavallı bir kişidir. Bundan da öte, kendi deyimiyile " ocukluĒundan beri yalan söyleyen" biridir. Hakaret etmiyoruz, yalancı olduĒunu bizzat kendisi söylüyor. Bunu, başta Federal Savcılık olmak üzere, hepimiz biliyoruz. İşte sorun burada ortaya çıkıyor. EĒer Hasan DoĒan burada konuşursa, avukatlarımızın soracaĒı sorulara cevap verirse gerçekler ortaya çıkacak, olayların üzerindeki sis perdesi kalkacak, gerçek durumun nasıl çarpıtıldığı ve yalanlarla, tehdit ve vaadlerle nasıl bir suç olayı yaratılmaya çalışıldığı herkes tarafından görülecek. Yani yalanlar ve yalancılar açığa çıkıp, gerçekler kamuoyu tarafından görülür hale gelecek. Federal Başsavcılık işte bundan korkuyor. Bundan korktuĒu için de, Hasan DoĒan'ın burada konuşmasına izin vermiyor. Onu, dava dosyalarıyla korkutarak, burada susmasını saĒlıyor. Çok açık ki, bu, kurnazca d ş n lm ş bir oyundur. Bizim, iki yıldan beri tutuklu bulundurulmamız için gösterilen önemli gerekçelerden biri, "delilleri ortadan kaldıracılabileceĒimiz" savıdır. Peki ama, bu durum da, Federal SavcılıĒın kendi g sterdiĒi delili bizzat kendisinin ortadan kaldırması olmuyor mu? Kendi tanığını bile kamuoyu karşısında susturmayı yeĒleyen Federal SavcılıĒın daha ne inandırıcılığı olabilir? Burada olduĒu halde kamuoyu karşısında dinlenemeyen, soruları cevaplamayan bir kişiye "tanık" denebilir mi? Böyle bir kişinin gizli yerlerde s ylediĒi iddia edilen sözlerin gerçekte bir deĒeri olabilir mi?

EĒer "sanık" denen bizler, burada susuyorsak, bu durum, söyleyecek sözümüz olmadıĒı biçiminde görülmemelidir. Sanılmamalıdır ki, yalan ve çarpıtmalarla uydurulmuş iddiaları kabul ediyoruz. Mevcut iddialara, iddia edenlerin düzeyinde cevap vermeyişimiz, bunların iddia edenleri ilgilendirmemesinden dolaydır. Almanya Federal Cumhuriyeti'nin ve Federal BařsavcılıĒın uluslararası hukuk kurallarını hiçe sayarak davranış g sterdiĒi ve sömürgeci bir yaklaşımla halkımızın ve ulusal kurtuluş mücadelemizin iç işlerine ölçsüz bir biçimde karışmak istediĒi içindir. Fakat, avukatlarımız sorguluyorlar, gerçekleri ortaya çıkarmak için yoĒun çaba harcıyorlar. Peki, iki yılı aşkın süredir kamuoyuna reklam edilen meşhur "tanıklar", avukatlarımızın ve kamuoyunun  n nden neden kaçırılıyorlar?

Daha önce, buradaki durumun, Kürdistan'daki mevcut yaşıamın tipik bir maketi olduĒunu söylemiştik. Bu gerçek, yaşanan olaylarla hergün doĒrulanıyor. Daha d n, yani 29 Mayıs günü, Nusaybin ve S rt'e giden Avrupalı    diplomat ile iki gazeteci, "buraya izinsiz gelemesiniz" denerek Kürdistan'dan çıkarılmış bulunuyor. Türk polisi, Avrupalı diplomat ve gazetecileri Kürdistan'dan alarak Ankara'ya götürüyor. Sömürgeci Türk devleti tarafından Kürdistan'a girilmesine izin verilmiyor. Burada da, gerçekler ortaya çıkmasını diye, sözde "tanık"ların konuşmasına izin verilmiyor.

"İtiraf yapmak" ya da "pişmanlık göstermek" Türkiye'de işkencenin ve idam cezasının alternatifini oluy r. Burada ise, cezaevinde yatmanın alternatifini olarak ya da iyi yaşıam vaadleriyle ortaya çıkıyor. Hasan DoĒan ve benzerleri bilinen insanlar, kim etkinse ya da hangi ortamda bulunuyorlarsa ondan yana oluy rlar, onun hesabına çalışıyorlar. Bunlardan, kendilerine de bir hayır gelmeyeceĒini Federal Savcılık da çok iyi biliyor. Fakat yazık; Türk Milli İştiharar Teşkilatı (MİT) ile emperyalist çıkarlar, hiçbir insanlık deĒeri tanımıyor; insanı, insanlıĒından boşaltacak kadar düşürüyor. Bunlara bakınca insan, insan soyunun ne kadar d ř nelebileceĒini açıkça görüyor. Ayrıca, Alman makamlarının Türk Milli İştiharar Teşkilatına bu kadar baĒlı kaldığını görmek, gerçekten şaşırtıcı ve üzücü oluyor.

PKK'nin bir tespiti var. Ve Türkiye'deki bilim adamlarının, sosyologların çalışmaları da bunu doĒruluyor. Kürdistan'da yüzyıllardır süren sömürgeci egemenlik, Kürdistan'ın emperyalizmin b l-yönet politikasına maruz kalması, Kürt insanını düşürmüştür; onu kimliksiz ve deĒersiz hale getirerek kişiliksiz kılmıştır. PKK, mücadelesini, işte bu temele kadar inerek yürütmek zorunda kaly r. Kimliksiz ve ölçsüz hale getirilmiş insana, bir kimlik, ölçü ve kişilik kazandırmak kolay olmuyor. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ancak böyle bir mücadeleyle geliştirilebiliyor. PKK'nin mücadelesi, belki gerçekten de Federal Başsavcılık için tuhaf ve anlaşılmaz geliyor. Fakat, bir kişinin eleştirilmesi ve insanların özeleştiri yapmasının bu kadar anormal bir olay ve korkunç bir şey gibi görülmesi ve gösterilmek istenmesi de, aynı biçimde bize tuhaf ve anlaşılmaz geliyor. PKK, Kürt insanının ve Kürdistan toplumunun içine düşürülmüş olan bu çok olumsuz durumdan kurtulması mücadelesini veriyor. Emperyalizm ve sömürgecilik ise, onun geri durumuna ve kişiliksiz yapısına sarılıyor, bu yapıya sahip çıkıyor, böylece Kürdistan toplumunu daha da d ş r erek onun üzerindeki egemenliĒini sürdürmek istiyor. Burada, insani olan hangisidir diye sormak bile yersizdir. Emperyalizm ve sömürgecilik ne yaparsa yapsın Kürdistan toplumunu artık bu d ş k n l ortamında tutamayacak, yarattığı bu yapı içinde kendisi boĒulacaktır. Toplumsal yaşıamda bunu gerçekleştirerek, Kürdistan halkı, baĒımsızlıĒını ve  zg rl Ē n  mutlaka kazanacaktır.

Avrupa'da Kürt yurtseverleri 1 Mayıs'ı kitlesel kutladılar

1 Mayıs 1990 - Hamburg / ERNK'li yurtseverler miting alanında

BATI ALMANYA

Nürnberg: DGB ve ilerici güçlerin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüş ve kutlamalarına ERNK taraftarı 500 yurtsever katıldı. ERNK'nin yürüyüş kortejine Alman dayanışmacı demokratları da katıldı. Yürüyüş boyunca ve şenlik alanında açılan masalarda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tanıtıcı bildiri ve dergiler dağıtıldı. Ayrıca İsmail Beşikçi'nin serbest bırakılması için imza toplandı, dayanışma kartları dağıtıldı.

Aynı gün mitingden sonra 200 kişilik ERNK'li yurtsever ve dayanışmacılar Türk konsolosluğunun önünde, Türkiye'deki 1 Mayıs kutlamalarına karşı Türk polisinin gerici ve faşist saldırılarını protesto etti.

Münih'te de daha küçük katılımıla ERNK temsil edildi.

Duisburg: 1 Mayıs kutlamalarına 1000 kadar yurtsever katıldı. Tanıtıcı yazılı materyaller dağıtıldı. Çocuk folklor ekibi, Kürt folklorundan gösteriler sundu. Mitingten sonra, faşistlerin oturduğu bu semte yürüyüş yapıldı. Daha sonra dernekte toplanan kitle 1 Mayıs üzerine değerlendirme toplantısı yaptı.

Stuttgart: En az 400 yurtseverin katıldığı 1 Mayıs kutlamalarından sonra Kürdistan İşçiler Birliği Kültür Derneği'nde 1 Mayıs'ın önemi üzerine değerlendirme toplantısı düzenlendi.

Hamburg: Hamburg ve Hamburg'a bağlı şehirlerde ERNK bayrağı altında 1000 yurtsever 1 Mayıs kutlamalarına katıldı.

Celle: 1 Mayıs kutlamasına 380 kişilik katılım sağlayan ERNK taraftarları, attıkları sloganlar ve yaptıkları konuşmalarla ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yaptılar. Ayrıca çok sayıda bildiri, Almanca broşür ve dergi dağıtımı yapıldı.

Braunschweig: Buradaki kutlamaya 45 civarında yurtsever katıldı. ERNK taraftarlarının korteji yoğun ilgi gördü. Yurtseverler sloganlarla, bildiri broşür

ve dergi dağıtımıyla Kürdistan'ı tanıttılar.

Kassel: Türkiye ve Kürdistan'daki 1 Mayıs gösterilerine yönelik TC polislerinin faşist saldırılarını kamuoyunda teşhir etmek amacıyla, ERNK ve HK taraftarları ortaklaşa DGB binasını işgal ettiler. Türkiyeli ve Kürdistanlıların talepleri, DGB yetkilileri tarafından desteklenerek yerine getirildi.

Mannheim: ERNK taraftarlarının katılımı 100 civarında oldu. DGB sendikasının stand açtırmama vb. şeklinde çıkarıldığı zorluklara rağmen, Kürdistan'lı yurtseverler coşkulu korteji; slogan, konuşma, bildiri dağıtımı ve folklorik gösteriyle kamuoyunun büyük ilgisini çektiler.

Saarbrücken: 1 Mayıs kutlamalarına 100 kişilik katılım sağlayan ERNK taraftarları, burada da DGB'nin engelleme çabalarıyla karşılaştılar. DGB yetkilileri Kürdistanlı yurtseverlerin 1 Mayıs kutlamasına katılmamalarını istediler. Yurtseverler DGB'nin dayatmalarını kabul etmeyerek, kararlı ve coşkulu bir katılımıla 1 Mayıs'ı kutladılar.

Karlsruhe: Buradaki kutlamaya yurtseverlerin katılımı 40 kişi civarında oldu. Yurtseverler yazılı ve sözlü propaganda ile Kürdistan halkını temsil ettiler.

Ofenburg: Kutlamaya 70 civarında ERNK taraftarı katıldı. Coşkulu katılım sağlayan yurtseverler, ulusal kurtuluş mücadelesinin yoğun propagandasını yaptılar ve TC faşizmini protesto ettiler.

Ayrıca Köln, Düsseldorf ve Frankfurt'ta da aynı kitlesellikle ERNK 1 Mayıs kutlamalarına katıldı.

FRANSA

Alsace Lorraine alanındaki 1 Mayıs kutlamalarına: Strasbourg 200, Maulhouse 200'u aşkın; Metz 250 ve Motebiard 200 Yurtseverler katıldı. Yurtseverlerin oluşturduğu kortejler büyük ilgi gördü. Montbiard'deki ERNK taraftarlarının kutlama-

ya katılımını basın yorumlu şekilde verdi. Gazetelerden biri haberi şu başlıkla verdi: "Yürüyüşe şenlik katanlar Kürtler oldu."

Yürüyüş boyunca yazılı ve sözlü olarak ulusal kurtuluş mücadelesine destek ve uluslararası dayanışmanın önemi dile getirildi. Miting alanlarında kültürel gösteriler sunuldu.

AVUSTURYA

Viyana: 1 Mayıs kutlamalarına ERNK taraftarları, Av. Dev-Genç, MLSPB, Devrimci Partizan, TKP-ML Hareketi, TKP-ML ve TDKP taraftarlarıyla birlikte aynı platformda katıldılar. Toplam 2000 civarında Kürdistan'lı ve Türkiyeli emekçilerin katılımı oldu. Yürüyüş boyunca sloganlar atıldı ve üç dilde konuşmalar yapıldı. Yurtseverler folklorik gösterileriyle dikkatleri daha da yoğunlaştırdılar.

1 Mayıs yürüyüşü ardından, Türk polisinin Türkiye'de 1 Mayıs günü baş vurduğu saldırıları protesto etmek amacıyla platformdaki güçler, TC Konsolosluğuna kadar protesto yürüyüşü düzenlediler.

İSVİÇRE

İsviçre'deki Kürdistan'lı yurtseverler, Fribourg, Basel, Zürih, Bern, Lozan, Cenevre St. Gallen, Nuşatel ve La Chaux de Fonds'da ERNK bayrağı altında 1 Mayıs gösterilerine katıldılar. Toplam 4000'e yakın katılım sağlayan ERNK'li yurtseverler, coşkulu kortejleri, slogan ve konuşmalarla ulusal kurtuluş mücadelesine destek sundular ve TC faşizmini teşhir ettiler. Kültürel gösteriler de sunan ERNK taraftarları büyük ilgi gördüler.

AVUSTRALYA

Sydney: 3 Mayıs günü ERNK, Dev-İşçi ve Av. Dev-Genç taraftarlarının oluşturduğu "Kürdistan ve Türkiye Halklarıyla Dayanışma Komitesi", Türkiye'deki 1 Mayıs gösterilerine karşı TC faşist polislerinin giriştiği saldırıları protesto etmek amacıyla, Türk Sydney Konsolosluğu önünde bir miting yaptı. İlgi gören protesto eylemini TV, radyo ve

gazete muhabirleri yerinde izlediler.

İTALYA

Bellinzona: Düzenlenen 1 Mayıs kutlamasına yaklaşık 150 ERNK taraftarı katıldı. Yurtse-

verler, kortejlerine Cephe bayrağını, A. ÖCALAN yoldaşın posterini ve Cephe birliklerinin amblem ve pankartlarını taşıdılar. Konuşma ve sloganlarla TC faşizmini lanetlediler ve ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yaptılar.

Beşikçi mahkemeye çıkarılmıyor, gıyabında yargılanıyor

Dr. İsmail Beşikçi'nin yargılanmasına, gıyabında yapılan 15 Mayıs 1990 günü ikinci duruşma ile devam edildi. Beşikçi, "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" adlı yapıtından dolayı tutuklanmıştı. Daha sonra bu kitabın devamı niteliğinde olan "Bilim, Resmi İdeoloji, Devlet, Demokrasi ve Kürt Sorunu" kitabı da daha matbaada iken toplatılmış ve ikinci bir dava daha açılmıştı.

Beşikçi'nin birinci davasının ilk duruşması 18 Nisan günü İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yapılmıştı. Beşikçi yaptığı ön savunmasında da bir bilim adamına yakışır, tavizsiz ve onurlu bir tablo çizdi. Bilimsel ölçülerde Türk egemenlik sistemine yaklaştı ve resmi ideolojinin çağdışılığı, bilim karşıtlığı ve inkarcılığına çarpıcı bir üslupla ortaya serdi. Savunmasının bir yerinde; "Resmi ideoloji herhangi bir ideoloji demek değildir. Resmi ideoloji cezai yaptırım içermektedir. Gerçeklerin söylenmesi, incelenmesi, araştırılması ceza tehdidi altında tutulmaktadır. Resmi ideolojinin kabullerinin dışına çıkanlara; sorunlara, olgulara özgürce yaklaşanlara, bilimin kavramıyla yaklaşanlara cezaevinin yolu gösterilmektedir. Düşünce hayatı üzerinde, resmi ideolojinin bu baskısı bilimin gelişmesini engellemektedir. Bu baskı, düşünce hayatını felç etmekte, zihinleri kötürümleştirmekte, beyinleri ve yürekleri körleştirmektedir" demekteydi. Savunmasında PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş ve Serxwebûn'dan alıntılar yapan Beşikçi, Kürt ve Kürdistan gerçeğini de çok çarpıcı olarak analiz etti.

Beşikçi'nin mahkemede koyduğu bu kararlı tutumu TC kaldıracak güfte değildir. Nitekim, kaldırmadı ve Beşikçi'yi daha sonraki duruşmalara çıkarmayarak gıyabında yargılamaya başladı. Çünkü Türk rejimi çağdışı bir rejimdir. Bu, onun gerçeklerin karşısında ve bilim düşmanı olduğunu da göstermektedir. Tabii tersi de doğrudur; bilim ve gerçekler de TC'nin düşmanıdır. Bu yüzden TC'nin bilimsel gerçeklerin sanık kürsüsünde de olsa savunulmasına tahammülü yoktur. Gerçekler vurgulandıkça rejimin çürümüş, dökülmüş, kokuşmuş yapısı ve tüm pislikleri su yüzüne çıkmaktadır. Onun ne kadar insanlık karşıtı, özgürlük düşmanı, anti-demokratik ve başta Kürt halkı olmak üzere halklar katili barbar bir rejim olduğu anlaşılmaktadır. Beşikçi, mahkemeye çıkarılırsa bu gerçekleri tek tek yüzlerine karşı haykıracak ve sorgulayacaktır. Türk egemenlik sistemi hem de kendi mahkemesinde yargılanacaktır. TC, bu yükün altından -hele hele Kürdistan'da savaşın geldiği bu düzeyde- hiç kalkamaz. Bundandır ki TC Beşikçi'den korkuyor, yine zor kullanarak, onu meşru hakkı olan duruşmalara katılmaktan men ediyor.

18 Nisan'da yapılan ilk duruşmada 175 avukat Beşikçi'nin savunmasını üstlenmişti. Davaya İstanbul'daki Kürdistanlılar büyük ilgi gösterdiler ve Beşikçi'nin çevresinde büyük bir sevgi ve dayanışma çemberi oluşturdular. Beşikçi'ye uluslararası çevrelerde de ilgi büyük, dayanışma yükseliyor. Bütün bunlar gösteriyor ki TC, Beşikçi'yi gıyabında da yargılamaya çalışsa, kendisini bilim ve tarih karşısında yargılanmaktan kurtaramayacaktır.

Strasbourg'da Serîhildan ile dayanışma eylemleri

Fransa'nın Strasbourg şehrinde ERNK, Dev-Sol, TDKP ve Partizan-DABK bölge örgütleri eylem birlik komitesi kurdular. Komite, Kürdistan'daki gelişmeleri desteklemek ve faşist Türk devletinin terör uygulamalarını protesto etmeyi önüne amaç olarak koydu.

İlerici kesimlerin, Kürdistan ve Türkiye'deki gelişmelere karşı duyarsız kalmalarını protesto etmek için 19 Nisan günü, televizyonun 3. kanal kulesi işgal edildi. İşgal eylemini televizyon haber olarak gösterdi.

Yine aynı amaçla 21 Nisan'da bir protesto yürüyüşü de düzenlendi. Çoğunluğunu ERNK taraftarlarının oluşturduğu 450'ye yakın kitle katılımı sağlandı. Yürüyüş kortejinin TC Konsolosluğu'na yakınlığı bir yerde, kalabalık sayıda Fransız polisi bariyer kurdu. Bunun üzerine yürüyüşçüler 5 dakikalık oturma eylemine geçtiler ve TC bayrağını yıktılar. Basın ve yayın dik-kati bu şekilde çekildi. Ortak bildiri okunduktan ve ardından coşkulu halay çekildikten sonra eylem sonuçlandırıldı.

Almanya - Kassel'de Serîhildan'la dayanışma gecesi

Batı Almanya'nın Kassel şehrinde 28 Nisan günü Kürdistan Serîhildan'ı ile dayanışma gecesi yapıldı.

Kassel'de ilk kez bu türden bir gece yapıldı. 500'ün üzerinde katılımın gerçekleştiği gecede, folklor gösterileri ve Ozan Diyar ile Ozan Zamanî'nin sundukları devrimci halk türkülleri kitlelerde coşku yarattı. Yapılan konuşmada, Kürdistan'daki gelişmeler değerlendirildi ve bu gelişmelerin dayattığı görevler üzerinde duruldu. Gece olumlu bir etki bıraktı.

Bottkyrk - İsveç'te kültürel dayanışma gecesi

5 Mayıs tarihinde Bottkyrk-Kürt Kültür Derneği'nin düzenlediği gece oldukça coşkulu geçti. Yaklaşık olarak 400 kişi katıldı.

Dayanışma gecesinde, Koma Herekol, Bitlis yöresinden folklor oyunları sunarken, koro, yurtseverlerden oluşan müzik grubu, Ozan Birindar ve Ozan Armanc türküler söylediler. Sahnelenen tiyatro oyunu, TC barbarlığının teşhirine yönelikti. ERNK adına siyasi konuşmanın da yapıldığı gecede, ayrıca Kürt Halkının Dostları Komitesi Başkanı da, İsveç devlet politikasını hedef alan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyen bir konuşma yaptı.

YABANCI DÜŞMANLIĞINA KARŞI PROTESTOLAR

28 Nisan günü İtalya'nın Bellizona şehrinde ERNK, EKİM, TKP-ML/DABK, TKP-ML, Dev-İşçi, TDKP ve TKEP taraftarları ortaklaşa yabancı düşmanlığını protesto amaçlı bir gece düzenlediler.

Yaklaşık 350 kişinin katıldığı gecede yapılan konuşmada, Türkiye ve Kürdistan halkına en büyük düşmanlığı TC sömürgeciliğinin yaptığı belirtilerek, ulusal kurtuluş mücadelesine desteğin verilmesinin zorunlu olduğu açıklandı. Gecede folklor gösterilerinin yanı sıra, ozanlar tarafından türküler de söylendi.

4 Mayıs günü Celle'nin Walsrode kasabasında, yabancı düşmanı faşist parti REP (Cumhuriyetçiler)'in yapmayı planladıkları toplantıyı engellemek ve yeni çıkarılan yabancılar yasasını protesto etmek için Alman anti-faşistleri tarafından bir yürüyüş düzenlendi. Eyleme 80'e yakın ERNK taraftarı olmak üzere toplam 130 civarında katılım oldu.

Yarım saatlik bir yürüyüş ardından miting yapıldı. Mitingde bir Alman demokrati yabancı düşmanlığı üzerine konuşma yap-

tı. Ardından ERNK taraftarları adına yapılan konuşmada, Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi, buna karşı TC'nin terörü ve B. Alman devletinin açtığı PKK Davası'nın anlamı konularında açıklama yapıldı.

Öte yandan, 5 Mayıs günü Düsseldorf'ta çeşitli anti-faşist grup ve örgütler de, düzenledikleri bir yürüyüşle yabancılar yasasını protesto ettiler. Eyleme 700'e yakın kişi katıldı.

Yürüyüş esnasında yer yer durularak konuşmalar yapıldı. Çeşitli grupların yanı sıra ERNK taraftarları adına da konuşma yapıldı. PKK Davası tutuklularının serbest bırakılması da istenerek, B. Alman devletinin anti-demokratik uygulamaları protesto edildi.

Protesto yürüyüşünün ardından, eylemde yer alan anti-faşist grup ve örgütler, NRW (Kuzey Ren Westfalya Eyaleti) 12. Konferanslarını yaptılar. Konferans sonunda Kürt Halkının Dostları Komitesi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için bir yardım kampanyası başlattı.

BELÇİKA: 19 Mayıs günü Levven şehrinde Belçikalı demokratların düzenlediği bir festivale ERNK taraftarları da katıldı. Festivalde Kürdistan Komitesi adına yarım saatlik bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Kürt yemeklerinin de tanıtıldığı festivalde Koma Botan iki kez folklor gösterilerini sundu. Ayrıca yaygın şekilde yayın, broşür ve kaset dağıtımı yapılarak onbinlerce kişiye Kürdistan ve mücadelesi tanıtıldı.

NORVEÇ: Kuzey kutbundaki Norveç'in Stanvanger şehrinde 12 Mayıs tarihinde ERNK taraftarları, bilim adamı İsmail Beşikçi'nin serbest bırakılması için stand açarak imza kampanyası yürüttüler. Şehrin en kalabalık caddesinde açılan standda Norveçlilere dağıtılarak, İsmail Beşikçi hakkında bilgi verildi.

Tamil Kurtuluş Kaplanları Halk Cephesi'nin 22.5.1990 tarihinde yaptığı basın açıklaması:

PFLT'nin Kuzey-Doğu'da Başlattığı Grevler Tam Başarılı Olmaktadır.

PFLT Merkez Konseyi'nin bildirdiğine göre, 21.5.1990'da Kuzey-Doğu'da Tamil plantasyonlarını savunmak amacıyla başlayan genel grev tam anlamıyla başarıya ulaşmıştır. Yapılan açıklamada ayrıca, "Kuzey-Doğu tam duraklama noktasına gelmiştir. Tüm bakkallar, okullar, devlet ve özel kurumlar kapatılmıştır.

Açıklamada vurgulandığına göre, Sri Lanka devleti en son olarak halka söylemeden yüzbinin üzerinde yerli Tamil Hindistan'a sürgün etmek istemiştir. Açıklamada daha sonra; "Sri Lanka devleti, geçen haftadan itibaren sürgün etmeye karşı yapılan protestolar karşısında askeri güçlerle vahşet uygulamaları başlatıp bu olayları bastırmak istemektedir. Bazı insanlar polis tarafından hakarete uğramış, bazı gençler polis tutuklamalarından sonra kaybolmuştur. Sri Lanka devleti, diyaloglar sırasında verdiği barış sözlerini tutmayıp, tam tersine Tamilce konuşan yerlilere karşı iğrenç uygulamalara başvurmaktadır" denilmektedir.

Ayrıca PFLT yönetimi, Sri Lanka devletinin 150 yıldan beri adada yaşayan ve çalışan Tamil halkına karşı uyguladığı insanlık dışı sürgün politikasının durdurulması için baskı yapılmasını umuyor.

BATI ALMANYA'DA BİLGİLENDİRME TOPLANTILARI

Mayıs ayı içinde Almanya'nın birçok kentinde Alman kamuoyuna yönelik çok sayıda "bilgilendirme toplantıları" düzenlendi. Kürdistan'da halk ayaklanmalarının yarattığı etki sonucu, toplantılara katılım ve ilgi yüksek oldu.

Kürdistan'da "Serîhildan" ve Almanya'da "PKK Davası" konularının işlendiği toplantılar, Feyka-Kürdistan, Kürdistan Komitesi, Kürt Halkının Dostları ve diğer dayanışmacı Alman grup ve örgütleri tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Toplantıların konularını, siyasi değerlendirmeler, video filmleri, dia gösterileri, tartışmalar, Kürdistan'daki ayaklanmalar ile Alman devletinin gerici tutumu üzerine yapılan konuşmalar oluştu.

28 Nisan'da Bielefeld, 30 Nisan ve 9 Mayıs'ta Frankfurt, 10 Mayıs'ta Göttingen, 17 Mayıs'ta Osnabrück, 18 Mayıs'ta Stuttgart, Hamburg ve Lübeck'te dü-

zenlenen toplantılara 1000 civarında düzenleyici ve dinleyici dayanışmacı katıldı.

Öte yandan 19 Mayıs günü yine Lübeck'te, Alman demokratları Kürdistan halkı ve mücadelesiyle dayanışma gecesi düzenledi. Gecede kültürel gösteriler sunuldu, şiirler okundu, konuşmalar yapıldı ve Kürdistan'a ilişkin film gösterildi. Coşkulu ve zengin programlı geçen geceye 100'ün üzerinde kitle katıldı.

Benzer toplantılar önümüzdeki aylarda da devam edecektir. B. Almanya, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine saldırıların Avrupa geneli içinde en fazla yoğunlaştığı alandır. Alman demokratik aydın çevrelerinden dayanışma toplantılarına olan bu ilgi ve büyük katılım, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için önemli bir kazanımdır. Bu katılım, FAC savcılarının komplolarında ne denli başarısız kaldıklarının açık göstergelerinden biridir.

İsveç'te kimyasal gaz kullanımı protesto eylemi

27.5.1990 günü İsveç'in Bollnäs kentinde ERNK taraftarları ve Bollnäs Kürt Derneği tarafından ortaklaşa bir miting düzenlendi. Sömürgeci-faşist Saddam rejimi ve Türk sömürgeciliğinin katliamları protesto edildi. Mitinge Kuzey ve Güney Kürdistanlılardan oluşan kalabalık yurtsever kitle katıldı.

Kürtçe ve İsveççe olarak siyasi konuşmalar yapıldı. Miting sırasında ERNK Gäuleborg taraftarları ile Bollnäs Kürt Derneği-

nin imzasıyla İsveççe, Kürtçe ve Arapça dillerinde hazırlanan bildiriler, yaygın olarak dağıtıldı.

Ayrıca İsveç kamuoyunun dikkati, sömürgeci-faşist Saddam rejiminin kimyasal silahlarla yaptığı katliamlardan kaçarak Kuzey Kürdistan'da Diyarbakır, Muş ve Kızıltepe'deki esir kamplarında tutulan ve Türk sömürgeciliğinin her an Irak'a geri gönderme tehdidi altında bulunan Kürt mültecilerin durumuna çekildi. Miting amacına ulaştı.

Baskıhırlarla kültürel dayanışma

7 Nisan günü Bask örgütünün davetlisi olarak, Nevers'ten Kürdistanlı yurtseverlerin folklor ekibi, Fransa'nın İspanya sınırına yakın olan Bayonne şehrine gitti. Kürdistan folklor ekibi, büyük bir sevgi ile karşılandı. Basklılar, kendilerinin Kürt halkının dostları olduklarını belirttiler. Bir yurtsevere, radyo ile röportaj yapma olanağını sağladılar. Yurtsever, röportajda Kürdistan halkının mücadelesini ve TC'nin soykırım uygulamalarını anlattı. Kürdistan folklor ekibinin sunduğu folklor oyunları büyük bir sevgi ve sempati ile izlendi. Folklor ekibi programını bitirip sahneyi terkettikten sonra ikinci kez sahneye davet edildi.

Fransa - Nevers'te kültürel dayanışma

28 Nisan günü, Fransa'nın Nevers şehrinde Fransız demokratlarının düzenlediği kültürel geceye Kürdistan folklor ve müzik grubu davet edildi. Geceye değişik halklardan kültür grupları da katılmıştı. Kürdistan grubu, milli giysilerle üçüncü sırada sahneye çıktı. Kürdistan'ın kısa tanıtımını yapan grubun, okuduğu türküler ve sergilediği oyunlar, salonda bulunan yüzlerce kitle tarafından alkışlandı ve büyük ilgi gördü. Küçük Mizgin'in söylediği "Dersim, Hani, Zilan, Maraş" türküsü, büyük dikkatle dinlendi. Kürdistan kültür grubu, sahneyi terkederken, kitlenin gür sesli "Kürdistan, Kürdistan" sloganıyla uğurlandı.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ (AI) RAPORUNDA, TÜRK DEVLETİ TEKRAR SANIK SANDALYESİNDE

Örgütün 15 sayfalık Mart '90 raporunun altı sayfası Türkiye'deki, geriye kalan dokuz sayfası da ise Kürdistan'daki somut devlet terör uygulamalarına değinmektedir.

PKK'nin 1984'ten beri geliştirdiği ulusal kurtuluş mücadelesine yorumsuz olarak geniş yer verilen raporda, Kürdistan'da süreklileşen askeri durum, 19 Temmuz 1987'de kurumlaştırılan Bölge Valiliği uygulamasına da değinilmekte ve Türk ordusunun düzenli 50.000 askeri, 2.500 özel tim elemanı ve en az 20.00 köy korucusunun gerillalara karşı savastığına yer verilmektedir.

Rapor, 1923'teki bir yasaya dayanarak aşiretlerden para karşılığı devşirilen köy korucularının devlet karakollarına bağlı olarak karıştıkları öldürme, kaçırma ve işfal etme gibi suçlarını ana konu yapmaktadır.

Af Örgütü (AI) raporunda köy korucularının neden olduğu öldürme ve kaçırma olaylarını özetle veriyoruz.

- 17 Ekim 1988'de M. Emin Akyıldız, Siverek'in Konurtepe köyünde öldürüldü. Çermik'in Kuslukçayırı köyünden olan M. Emin Akyıldız'ın aynı köyden olan, bölgedeki karakola bağlı çalışan Gül kabilesinin köy korucuları ile çatışmalara varan top-rak anlaşmazlığı vardı.

- Mardin'e bağlı Alımlı köyünden Musa Dinç, 5 Ocak 1988'de yüklü eşeği ile giderken köy ko-

rucuları tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Vücudundan 40 Kurşun vardı.

- Diyarbakır'ın Ergani ilçesine bağlı Özbilek köyünde İsa Aslan'da Özbilek köyü korucuları tarafından öldürüldü.

- Siirt'in Erüh ilçesinde vuku bulan üç öldürme olayının sorumluları yine köy korucularıdır. 52 yaşında ve dokuz çocuk babası Mehmet Esendemir 3

Haziran 1989'da köy korucuları tarafından kaçırıldı ve bir daha görülmedi. 18 Haziran'da kimliği, yanmış ceset artıklarının yanında bulundu.

Aynı ilçenin Ormaniçi köyünde 36 yaşındaki ve üç çocuk babası Ömer Savun, 6 Mayıs'ta Findik Karakolunda gözaltına alınmış ve bir daha haber alınmamış. Köy muhtarı Halil Ekin, kendisinin Ömer Savun'u teslim ettiğini ve kendisinin dört gün işkence gördüğünü ve bırakıldığında, Ömer'in halen tutuklu tutulduğunu söyledi. Haber çıkmayınca köy muhtarı bir dilekçe ile Siirt valisine müracaat ediyor. Aldığı cevap Ömer'in karakolda bir saat tutulduğu ve bırakıldığı şeklinde oluyor.

Ömer'in kardeşi Ahmet Savun, köy korucusu Bahattin Aktuğ'un 1 Mayıs'ta gerillalar tarafından öldürülen yeğeninin intikamını almak için Ömer, Hüseyin Demirtaş ve Osman Esendemir'i öldürdüğünü söyledi. Aynı kaynak Hüseyin Demirtaş'ın 26 Mayıs'ta askerler tarafından gözaltına alındığını ve ardından Bahattin Aktuğ'a teslim edildiğini ve öldürüldüğü tarihe kadarda bunun evinde haps tutulduğunu söyledi. Eşi koruculardan kocasının sorunca, aldığı cevap; "Cesedini belki nehirde bulursunuz" olmuştur.

Uluslararası Af Örgütü'nün başvurusuna Türk hükümeti 22 Ocak 1990'da şu cevabı vermiştir; "PKK'yi desteklediği gerekçesiyle Ömer Savun gözaltına alınıp bırakılmış, diğer ikisi de hiç gözaltına alınmamıştır". Bu cevaba rağmen cesetlerini hayvanlar ortaya çıkarmıştır.

Siirt'in eski SHP il başkanı Zübeyir Aydar ve diğer 7 kişi Olağanüstü Hal Yasaları'nın geçerli olduğu 11 il'in sınırlarının dışına çıkarılmıştır.

Devletin yarattığı karşılık içinde koruculuk sistemiyle Kürtler birbirini vurmaktadır. Devlet önce kendi yanlısı aşiretlere silah dağıtmakta, sonra silah almaları için diğer aşiretleri zorlamaktadır. Eldeki somut bulgular askerlerin köylülere silah almayı kabul etmeleri için zor kullandıkları ve gönüllü silah aldıklarına dair zorla kağıt imzalattıklarını gösteriyor.

- Edinilen bilgiye göre silah almayı reddeden bir aşiret reisinin kardeşi Nedim Öner (evli ve üç çocuk babası) 2 Ekim 1989'da Gürpınar'ın Yukarı Başparmak köyünde güvenlik güçleri tarafından katledilir.

Bölge valisi, 4 Ekim 1989'da yaptığı açıklamada, köyü terk eden bir araçtan güvenlik güçlerine ateş edildiğini, çıkan çatışmada 6 teröristin öldürüldüğünü, bunlardan birinin Nedim Öner olduğunu söyledi. Yaralılarından biri ise ölen Nedim Öner'in yeğeni Mehmet Öner idi.

Nedim Öner'in annesi ise olayı değişik anlatıyor. Onun anlattıklarına göre Nedim eve geliyor. Dışarıdan kurşun sesleri geliyor. Dışarı çıktığında askerlerin yakın mesafeden çobanları ve keçileri kurşunladığını görüyor. Nedim, komutana kuşunlananların "terörist" olmadıklarını söylüyor. Gidip bakmayı teklif ediyor. Komutan kabul ediyor. Dışarı çıktığında hemen öldürülüyor. Komutan kendini yaralı olarak eve zor atan Mehmet Öner'e Nedim'in çatışmada öldürüldüğünü zorla bir kağıda imzalatıyor. Yine annesinin söylediğine göre Nedim korucu olmayı kabul etmediği için öldürülüyor.

- Diğer bir olayda 16 Eylül 1989'da oluyor. Hasan Utanç (28) Tahsin Sevim (25) ve Hasan Caner (39) köylerine gitmek üzere Şırnak'tan ayrıldıktan az sonra araçları durduruluyor ve kaçırılıyor. Görgü tanıkları ellerinin bağlanıp araçtan uzaklaştırıldıklarını söylüyor. Kaçırılma saati akşam 7'dir. Cesetleri aynı gecenin saat 11'inde Mardin-Özbek Köyü yakınlarında bulunuyor.

Güvenlik güçleri cinayeti gerillalar işledi diyor. Ancak bu olanaksız. Çünkü kaçırılma ve öldürme olayı arasında sadece 4 saat var. Halbuki iki noktarın arası en az 9 saattir. Ve gerillaların yaya hareket ettikleri biliniyor. Üstelik iki nokta arasında hem nehir hemde yol boyunca pekçok yerde asker barikatı var. Köylülerin de değerlendirmesi güvenlik kuvvetlerinin cinayeti işlediği yönünde. Çünkü ancak onlar araba ile hareket ederler ve hiçbir engelle karşılaşmadan yol-daki askeri barikatları aşarlar.

Bu tür olayların çoğu askerler tarafından desteklenen özel timler tarafından gerçekleştiriliyor. Pekçok defa mahkeme dışı idam kararları kırdı polis gibi davra-

nan askerler tarafından gerçekleştiriliyor.

- Şırnak'ın Kemerli Köyünden olan çoban Mahmut Yaşar (14 yaşında), öldürüldüğü 19 Temmuz 1989 günü kardeşi ile birlikte koyun atlatıyor. Kardeşi hayvanları sulamaya giderken, o bir ağacın altında uzanıyor. Bu esnada askerler tarafından kurşun yağmuruna tutularak katlediliyor.

Uluslararası Af Örgütü, bu konuda yaptığı araştırma ve taleplere bir cevap alamadı.

Küçük birimler halinde dolaşan özel tim grupları Kürtçe konuşmakta, gerilla elbiseleri giymekte, bu durumda köylere girmekte, yiyecek istemekte, köylüler yiyecek verince PKK'yi destekledikleri gerekçesiyle tutuklanmaktalar. Aynı zamanda Kürt gerillalarında asker elbiseleri giyebilmekteler. Bu durum bazen karışıklık yaratıyor. Fakat Temmuz ve Eylül 1989 olaylarının özel timler tarafından yapıldığı eldeki dökümanlarla kesin olarak saptanabiliyor.

- Hakkari'nin Yoncalı Köyü muhtarının, bölge askeri komutanlığına verdiği dilekçeye göre, köylüler dağda ot biçerken silahlı bir grubun yaklaştığını görüyorlar. Köylüler kaçıyorlar. Arkalarından ateş ediliyor. Ateş edenler komando. Bünyamin ve Sabri Orhan öldürüyor. Muhtar Sıddık, Sıddık, Salih, Aziz, Abdullah ve Şehmus Orhan komutanlığa gidiyor ve durumun açıklığa kavuşturulmasını istiyorlar. Komutan hepsinin gözleri önünde Şehmus Orhan'ı öldürüyor. Diğer beş kişiye de ağır işkenceler yapıyor. Bünyamin ve Sabri'nin gömülmelerine izin verilmiyor. Bünyamin Orhan'ın eşi görgü tanığı ve kocası ile Sabri'nin hiç uyarı yapılmadan vurulduğunu söylüyor.

- Altı köylünün öldürüldüğü başka bir olayda, 17 Eylül 1989'da Mardin'in Silopi ilçesi'nin Derebaşı köyü yakınlarında oluyor. Öldürülen köylüler; Feyzi Beyan (1945 doğumlu), Reşit Eren (1967), Üzeyir Arzik (1962), Abbas Çiğdem (1962, evli ve dört çocuk babası), Münir Aydın (1967). Öldürülenlerin çatışmada vurulan teröristler oldukları şeklinde ilk açıklamayı yapan bölge valisi (Olağanüstü Hal Valisi yardımcısı) Nazif Kaya-ahı oldu. Haber, olayın görüntüleriyle birlikte aynı akşam devlet televizyonunda da çıktı. Aynı iddiayı İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu ve Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nda tekrarladılar.

Kimlik tespiti sonunda bunların "terörist" olmadıkları, sıradan köylüler olduğu ortaya çıktı. Görgü tanıkları olan Hasan Beyan, Selim Oktay ve Hasan Adıyaman, öldürülen altı köylünün askerler tarafından götürüldüğünü görmüşler.

- Benzer bir olayda Fehmi Yarer'indir. Asuri Hristiyanı olan Fehmi Yarer, Kasım 1988'de Midyat'ta öldürülüyor. Polis, çatışmada öldürüldüğünü ileri sürmekte. Eşi Necbah Yarer ise kocasının komiser yardımcısı tarafından yakın mesafeden öldürüldüğünü, olayın herkesin gözleri önünde olduğunu, polisin çatışma süsü vermek için sonradan havaya ateş ettiğini söylüyor. Hakkında dava açılan komiser yardımcısı, dava bitmemesine rağmen 1 Aralık 1989 tarihinden beridir Kirşehir'de görev yürütüyor.

Avrupa Parlamentosu'nda Türk devleti aleyhine karar

Avrupa Parlamentosu'nun 16 Mayıs 1990 tarihli oturumunda, Türk sömürgeci devletinin Kürdistan ve Türkiye'deki insan hakları ihlalleri değerlendirildi.

Daha çok Kürdistan'daki durumun geniş politik çerçevesiyle değerlendirildiği toplantıda Türk devleti kınandı. Oturma sunulan önerge onaylanarak karar durumuna getirildi. Kararda açık ad kullanılmasada Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi güç olarak kabul ediliyor. Bu karara ERNK'nin çalışmalarıyla varılması, Kürdistan kurtuluş mücadelesinin önemli bir politik ve diplomatik başarısıdır.

Türk sömürgeci devletinin kararı önleyici manevraları sonuç vermedi.

Sosyalist grup adına Bay METTEN, Bayan DURY ve Bay ROMEOS; Avrupa Demokratları grubu adına Bay NEWTON DUNN; Birleşik Avrupa solu adına Bay VECCHI; sol koalisyon grubu adına Bay EPHREM PAGORPOULOS tarafından hazırlanan ve Bayan DURY, Bay ROMEOS, Bay PAGORPOULOS, Bay ROMEOS (Sosyalis grubu adına) Bay VECCHI ile PAPAYANNAKİS (Birleşik Avrupa solu grubu adına) ve Bay EPHREMİDİS (Sol Koalisyon grubu adına) sunulan karar taslağının onaylanarak karar haline getirilen metni veriyoruz.

A- Öncelikle Türkiye'de insan hakları ve azınlıkların durumunu gözönünde bulundurarak, Türkiye'nin AT-Karma-Komisyonu'na AT üyelik başvurusuna olumsuz cevap vermek için yeterli neden görmesi,

B- Türk ceza kanununun düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yasaklayan 141, 142 ve 163. maddelerini Türkiye'deki en önemli insan hakları problemlerinden görüyor olması,

C- Sayısız güncel haberde de yansıtıldığı gibi Uluslararası Af Örgütü ve Helsinki Bildirgesi maddeleri ile yasaklandığı halde işkence, tehdit ve santajla itirafa zorlama vb. uygulamaların devam ettiği,

D- Türk hükümetinin gözaltında geçen uzun tecrit dönemini -ki en çok işkence olayları bu arada yaşanmaktadır- kısaltmak için talimatına rağmen, emniyet

görevlilerinin buna uymadığı,

E- Türk hükümeti, uzun süredir düşündüğünü belirtmesine rağmen 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması için bugüne kadar meclise somut bir öneri sunmaması,

F- Türk parlamentosu, Türkiye'de insan hakları konusunda gösterilen tepkileri dikkate alarak, bir komisyon oluşturup durumun iyileştirilmesi için uğraş vermemesi,

G- Türk hükümeti, teröristlere karşı mücadele adına 9 Nisan, 1990'da bir kararname çıkardı. Bu kararnameyle basın özgürlüğünün kaldırıldığı, grev hakkının yasaklandığı, insan hakları ihlallerinin süreklileştirildiği, sürgün önlemlerinin getirildiği,

H- Türk sosyolog İsmail Beşikçi, toplatılan "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabında bölücülük yaptığı gerekçesiyle

12 Mart 1990 tarihinden beridir cezaevinde olması,

I- İstanbul 1 Mayıs gösterilerinde 300 kişinin tutuklanması ve tüm Türkiye çapında 1 Mayıs kutlamalarının düzenleyicileri ve işçilerin taciz edilmesi,

Nedenleriyle Avrupa Parlamentosu;

1- Türk ceza kanununun 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılmasını talep eder.

2- Türkiye'nin toplumdaki ve dünya kamuoyu nezdindeki kötü imajının değiştirilmesi için gözaltına alınanlara uygulanan tecrit ve işkencenin sona erdirilmesi gerektiği inancındadır.

3- 1 Mayıs göstericilerine karşı girişilen kanlı saldırıyı mahkum eder ve işçi bayramına konan yasakların kaldırılması ile tutuklu göstericilerin serbest bırakılmasını talep eder.

4- Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını selamlar, gelecek seçimde Türk halkının geleceği konusunda Komünist partisine imkan tanınacağını umar.

5- İsmail Beşikçi ve diğer düşünce suçlusı tutukluların bir an önce serbest bırakılmasını bekler.

6- Ancak Kürt azınlığın politik, sosyal ve kültürel haklarının verilmesi durumunda Güneydoğu bölgesiyle beraber kalınabileceğini belirtir; Kürtlerin barışçıl gösterilerinin şiddetle bastırılmaması konusunda Türk hükümetini uyarır.

7- Türk hükümeti insan haklarına aykırı 9 Nisan 1990 tarihli kararnameyi vakit geçirmeden kaldırmak zorundadır.

8- Terörizmi kınar.

9- Tarafların ilişkiler geliştirmelerini azimle ister, ki şiddetten vazgeçip Kürt azınlık sorununda barışçıl ve demokratik bir çözüm amaç edilebilsinler.

10- Başkanlarını, bu kararları Türk hükümeti, Türk parlamentosu ve Türkiye'ye komşu ülke hükümetlerine ulaştırmakla görevlendirir.

FAC HEYETİ'NİN KÜRDİSTAN'A GÖZLEM GEZİSİ İZLENİMLERİ

Angelika Beer
(Yeşiller Partisi Parlamenterleri)

Eberhard Schultz
(Almanya PKK Davası
Avukatlarından)

Jutta Oesterle-Schwerin
(Yeşiller Partisi Parlamenterleri)

Büyükelçiliğimizin, heyetimize gönderdiği yazıyla başlamak istiyorum. Büyükelçilik, Türk hükümetinden aldığı emir ve onu müdafa duygusuyla gezimizi önlemeye çalıştı. Her iki hükümette, T. Kürdistan'ındaki insan hakları konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesinin önüne geçmeyi ve dikkatleri başka yöne çekmeyi amaçlıyor. T. Kürdistan'ında sıkıyönetim yeni yasalarla sertleştiriliyor, basın üzerinde sansür uygulanıyor. Dışişleri bakanlığımızda bu kampanyayı destekliyor.

Bu nedenlerden dolayı şu çağrıda bulunmak istiyorum:

Kürdistan'a gidin. Türkiye'yi boykot edin. T. Kürdistan'ındaki insan hakları ihlallerini ancak korkuya kapılmadan kamuoyuna aktarabiliriz. İyi hazırlanmış programlarla gidip incelemelerde bulunuman ve tartışmalardan kaçınılmamalıdır.

MİT'in pratiği gözönüne alınırsa, iki hükümetin son dönemlerde elçilik düzeyinde anlaşmazlıklar içine düştüğü görülür. Almanya'da açığa çıkan 15 MİT elemanı yerine 4'ünün Türkiye'ye geri gönderilmesi ve Türkiye'nin de bir Alman memurunu Almanya'ya geri göndermesi gerçekten bir skandaldır.

Bizler, oğlu yürüyüşte öldürülmüş (Nusaybin halk ayaklanmasında bn.) bir aileyi ziyaret ettik. Ziyaretimizden önce siyasi polis ve MİT, bu aileye uğramış, bir gün sonra da milletvekilleri ziyaret etmiş (!)

Türk hükümetinin kendisine karşı gelişmeleri bastırmak için

çıkardığı karamame, NATO çevreleri tarafından daha önce görülmüş. Burda, Türkiye ve Kürdistan'daki insan haklarının zedelenmesinde Avrupalı bazı çevrelerin sorumluluğu var.

Gezimiz sırasında kayda değer bir gelişme oldu. Avusturya İçişleri Bakanlığı, Türkiye'ye tüm askeri yardımları yasakladı. Biz Yeşiller, Türkiye'ye yapılan askeri yardımların durdurulmasını ve Almanya Hükümeti'ne Avusturya Hükümeti gibi davranması çağrısında bulunuyoruz.

1 Mayıs'ta, Almanya'da eğitilmiş kurt köpeklerinin İstanbul'da göstericilere saldırması ve dışişleri bakanlığımızın gezimizden bir hafta önce bu tür olayları Türkiye'nin iç sorunu olarak gösteren açıklaması korkunç bir olaydır.

Kürt mültecilerin kışlık ihtiyaçları için Uluslararası İnsan Hakları Hümanist Birliği'nin yaptığı yardımların ulaşip ulaşmadığını izlemek amacıyla, Mardin'deki kampa gitmek istedim. İstemim reddedildi. Ancak Medico International'den öğrendiğimize göre yapılan yardımların 1 milyon Markı kışlık çadırların alımına harcanmış. Ancak bu miktarın sadece 725.000 DM.'i çadırlara harcanmış. Bu çadırlarda kışlık olmayıp, patates çuvalını andırmaktadır. Demek ki 725.000 DM. bilinçli olarak başkalarının cebine aktarılmıştır.

GSG-9'ların ve Alman kurt köpeklerinin operasyonlarda kullanıldığı tespit edilmiştir. Derhal buna son verilmesi çağrısında bulunuyoruz.

Kürdistan sömürge bir ülkedir ve bu durumu görmek acı yaratıyor. Türk devleti, devlet terörü uyguluyor ve halk buna karşı direniyor. Halk, "Biz Kürdüz, Kürdistanlıyız" deyip kendi davalarına, diline ve kültürüne sahip çıkıyor. Bunun mücadelesini veriyor.

Sonuç olarak bir Kürt arkadaşımın dediği gibi, Kürtlerin şunları söylediğini söyleyebilirim: "**Önce biz polisten cenazelerimizi almaya korkuyorduk. Şimdi ise polis bize cenazelerimizi vermekten korkuyor.**"

Benim heyetlerle birlikte Türkiye ve Kürdistan'a üçüncü gidişimdir. Bu tür heyetlerin görevi gelişmeleri yerinde izlemektir. 1984 ve 1989'da da Türkiye ve Kürdistan'a gitmiştim. Bugün anlatılanlar o zamanda anlatılıyordu.

Gezimizden şu izlenimi de edindik: Kürt halkı artık bu şekilde yaşamak istemiyor. Cizre ve Nusaybin'deki olayların anlamı budur. Tutuklanabileceği, işkence görebileceği ve öldürülebileceği tehlikesine rağmen, artık Kürt halkı direniş gösteriyor. Bundan dolayı halk ayaklanmasının meydana geldiğine inanıyoruz.

İsteklerimiz şunlardır:

– Türk hükümetine verilen her türlü askeri yardımın durdurulması,

– Kürt halkının varlığının kabul edilmesi, dil ve kültür haklarının hukuk devleti sınırları içinde verilmesi,

– Kürt halkının kendi ülkesinde istediği biçimde yaşaması,

– Kürt halkının kendi ulusal kimliğine sahip çıkması için kendi kaderine kendisinin karar vermesi,

– Kürt ve Türk arkadaşlarla birlikte Türkiye'ye turizm boykotunu uygulamak ve bunun organizmesine girişmek.

Son bir noktayı belirtmek istiyorum. İstanbul'daki basın toplantısına çok sayıda gazeteci katılmıştı. Bir gazetecinin bize aktardığı şu: SHP Genel Başkanı E. İnönü'ye gezisi sırasında Kürt bir belediye başkanı, bölgede iki hafta önce (Nisan 1990 ortaları bn.) kimyasal silah kullanıldığını dair bir yazı vermiş. Bu silahlar PKK'lılara karşı kullanılmış. Halepçe'den sonra T. Kürdistan'ında da bu tür bombaların kullanılmasının gündeme geldiği, hatta iki yıldan beridir kullanıldığı bilinmektedir.

Bu konuda gazeteciden daha fazla bilgi almaya çalıştık. "Kusura bakmayın. Siz yarın Almanya'ya gideceksiniz. Ben ise burada kalıyorum" cevabını aldık.

Ilona Hepp
(Berlin Yeşiller Partisi
Yönetim Kurulu Üyesi)

Gezimiz sırasında yakılıp yıkılan köyleri gördük. Buralarda köylülerle görüştük. Bir köylü göçetmek zorunda bırakılmış. Silopi'de bir tarlada gündelikçi olarak çalışıyor. Tarlada çalışırken üç asker tarafından taranıyor. Ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırılıyor. Zaten şehirlere göç edenler de, iş bulamıyor.

Köylülerin göç etmesi şöyle oluyor: Köy erkekleri köy meydanında askerler tarafından toplatılıyor. Meydan dayağından geçiriliyorlar. Bu, kadınlar ve çocukların gözleri önünde oluyor. Kadınlara tecavüz ediliyor. Köylülerin malları darmadağın ediliyor. Köylülerin göç etmesinden başka çareleri kalmıyor.

Salt PKK'yi destekledikleri için de değil, devletin ırkçı politikasının ürünü olarak köylüler göç ettiriliyor. Sadece Irak Kürtlerinin değil, Türkiye'de Türkiye Kürtlerinin de kampları var.

Bu geziye başlamadan önce Ankara'daki Büyükelçilik tarafından, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla gezimiz konusunda uyarıldık. Bize iletilen yazıda gezi programına aldığımız ve gideceğimiz illerin can güvenliğimiz açısından rizikolu olduğu, hatta tutuklanabileceğimiz ve geri gönderilebileceğimiz belirtiliyordu. Milletvekili olmayan gezi elementleri için bu riskin çok daha fazla olduğu belirtiliyordu.

Bizler Türkiye'de rahatsız edildik. Sürekli siyasi polis ve MİT takibi altında tutulduk. Ziyaret ettiğimiz belediye başkanları, yerel seçim adayları, sendikacılar vd.leri ile görüşmelerimiz ya siyasi polis tarafından engellendi ya da konuşmalarımız banda alındı.

Biz bunlara karşı çıktık. Nusaybin'deki görüşmemizde hazır bulunmak isteyen sivil polisi dışarı çıkardık. Silopi'de bir yerel seçim adayını ziyaret ederken, sivil polis davetimiz olmadan sila-

hı ve teybi ile içeri daldı. Konuşmalarımızı kaydetmek istiyordu.

En kötüsü de Batman'da Petrol-İş Sendikası Başkanı'nı ziyaretimizde oldu. Henüz çayımızı içmemiştik. Başkanın odasına polis silahı ve elinde teybi ile girdi. Heyet üyeleri olarak şiddetle karşı koyduk. Bizi rahatsız ettiğini ve hemen dışarı çıkması gerektiğini söyledik. Dışarı çıktı, ama beş dakika sonra şefi ve bir başka polis içeri girdiler ve içerde kalacaklarını söylediler. Tartıştık. Fayda vermedi. Toplantıyı yasakladılar. Utanmazlıkların üzerlerindeydi.

Bunların davranışına Almanya'da haneye tecavüz denir.

Zorunlu olarak konuşmalarımızı kestik. Ev sahibi ile birlikte bir restoranta gittik. Polis yine hemen arkamızdaki masaya oturdu. Tek imkanımız kalıyordu. Sendika başkanı ile birlikte Diyarbakır'a hareket ettik. Kendisinin arabasıyla Diyarbakır'a giderken yol boyunca birkaç kelime konuşabildik. Bu birincisi.

İkincisi ise yollardaki aramalardı. T. Kürdistan'ında her 20 km.'de arama var. Sürekli, "Kim-sin? Nereye gidiyorsun?" sorularıyla karşılaşıyorsun. Bir de can güvenliğimizin olup olmadığını soruyorlardı.

Daha çok bizimle birlikte gelen Kürt ve Türk arkadaşlardan dolayı korkuyorduk.

Tüm bunları gördükten sonra şunu söyleyebilirim: Türkiye bir polis ülkesi, T. Kürdistan'ı da işgal edilmiş bir ülkedir.

Rainer Ahues
(Cumhuriyetçi Avukatlar Yönetim Kurulu Üyesi)

uygulanıyor. Yasanın parlamentoda görüşülmesine gerek görülüyor. Bölgedeki tek yetkili olan Özel Vali, istediği zaman istediği kişi hakkında soruşturma açabiliyor.

İkinci önemli nokta da şudur: Anayasa Mahkemesi, karamameyi denetleyemiyor. Bu karamameyle suç işleyen görevliler hakkında soruşturma açılmıyor. Kısaca yeni çıkan karamame sansür ve sürgünü içeriyor.

Sansür şu anlama geliyor; o bölge hakkında olumlu haber yazılamaz. İzlenimlerden edindiğim şu, gazete satışları %20 ile %30 arasında düşüş göstermiş. Gazetelerde yazılanlar halkı ilgilendirmiyor. Çünkü dünya haberleri yer alırken bölge haberleri yasaklanıyor.

Kısa bir örnek vereyim. İstanbul'da aldığım Cumhuriyet gazetesinde gezimiz hakkında hiç bir şey yoktu. Ama uçakta aldığım aynı gazetede gezimize yer veriliyordu.

Görüştüğümüz avukatlar, sürgün olayının karamame ile birlikte güncelleştğini söylediler. İnsanlar arasında bir tedirginlik var. Kimin ne zaman nereye sürgün edileceği bilinmiyor. Bu sürgün olayı özellikle halk ayaklanması olan Cizre, Nusaybin gibi alanlarda gündeme gelecektir. Yani ağzını biraz açarsan 1000 km. uzakta bir yere sürgün olmayı göze almışın demektir.

Alisa Fuss
(Uluslararası İnsan Hakları Ligası Başkan Y.)

lini, kültürünü yasakladığını gördüm. Kürtler kendi geleceklerine karar vermelidirler. Bunun içinde onlara yardım etmeliyiz.

Dr. İsmail Beşikçi, 1969 yıllarında İstanbul Üniversitesi'nde çalışıyordu. Çalışmaları genellikle Kürt tarihi ve toplumu üzerine. Çeşitli dönemlerde bu çalışmalarından dolayı tutuklandı. Yazmış olduğu üç yeni kitap yüzünden tekrar tutuklandı. Hakkında 49 yıl hapis cezası isteniyor.

Biz burada (Almanya ve diğer Avrupa ülkeleri bn.), bu insanlarla dayanışmaya girmeliyiz. Özellikle İsmail Beşikçi için bir dayanışma kampanyası geliştirmeliyiz. Onlarla birlikte uluslararası dayanışma kampanyası açmalıyız.

Bence Kürdistan'daki gelişmeler sadece insan hakları ile ilgili sorunlar değil. Aynı zamanda politik sorunlardır. TC anayasasındaki bazı maddelerin Kürt di-

Mahsum KORKMAZ Akademisi öğrencilerinden Avrupa'daki yurtseverlere

Dünya insanlığı içindeki yerimizi ancak savaşıarak alabiliriz

Değerli Dostlara!

Kürdistan bağımsızlık savaşı içinde yer alan bir yakınınız olarak sizlere bir mektup yazmak ve selamlarımı iletmek istedim. Arada uzun yıllar geçti ve çok şey yaşandı. Kürdistan sorunu üzerine başlayan tartışmalar ve düşmanın asker-polis gücüne karşı okullarda kenetlendiğimiz günler daha tüm canlılığıyla gözlerimin önünde. O günlerin sıcaklığı ve halkın bizleri destekleyerek gösterdiği yakınlık devrimimiz için bir başlangıçtı. O yıllardan başlayarak mücadelemiz bir çok zorlu ve acımasız koşullarda geçerek en güçlü gelişmelerle bugüne ulaştı. Ve bugünkü aşamada zafere yakın yılları yaşıyor.

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin vardıgı aşamayı dostta, düşmanda kabul ediyor. Bu açıdan herşeyden önce sizlerinde mücadelemize karşı sorumluluk taşıdığınızı ve görevlerinize sahiplik ettiğinizi umarım. Özellikle mücadelemizin ilk gelişmeye

başladığı yıllarda harekete katılan şu yada bu düzeyde hizmet eden dost ve arkadaşların emeklerinize sahip çıkarak geline aşamada daha güçlü katılımınızı bekliyorum. Partimizin hepimizden beklediği budur. Karşılıklı bizlerinde birbirimizden beklediklerimiz bu yönlü olur. Ve dostça selamlaşmamız da bu gerçek üzerinde olabilir.

Yoksa vatan topraklarından kopmuş, basit bir mülteci gibi yaşamın akıntısına kapılmış olanlara fazla söyleyeceğimiz bir şey yoktur. Beklentilerimiz daha çok geçmişte partiye hizmet etmiş, düşmana karşı direnmesini bilmiş, hala şu veya bu oranda partiyle ilişkilerini sürdürenleredir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de düşmanın oyun ve dayatmalarına boyun eğmeyin. Düşmanın dayatmaları ve yoğun baskıları sonucu terk edip geldiğiniz vatan topraklarını ve onun uğruna savaşanları unutmayın. Sizlerde iyi biliyorsunuz ki bağımsız bir vatan olmadan insanca, onurluca ve şereflice yaşanmaz. Onun için

Partimizin her Kürdistanlı devrimci ve yurtsevere gösterdiği doğru yolda yürüyerek halk kimliğimize sahiplik edelim. Vatandan uzak, yabancı ellerde basit yaşam tutkularına kapılmadan, doğru yaşam yolunu seçelim. Düşmanın bizlere dayattığı toprakları terketme politikasını boşa çıkararak kaynağa dönüşü zamanında yapalım. Geçici ve hiçbir zaman bizim olmayan şeylerle zaman geçirmeden bizlere düşeni mutlaka yapmalıyız.

Kürdistan'ın bağımsızlığı için değerli yaşamlarını feda eden önderlerimizi ve tüm şehitlerimizi unutmayalım. Onlar insanca yaşama kavuşmamızın bedelleri olarak dağda, zindanda ve en zor koşullarda düşmana karşı savaşarak bizleri zaferin yaşanacağı bu yıllara ulaştırdılar. Sizlerde biliyorsunuz, halkımız Newroz ateşini bu yıl daha gür yaktı. Nusaybin'de, Cizre'de binlerce kitle ayaklandı. Düşmana karşı direnerek bağımsız Kürdistan şiarını haykırdılar. Bu bir kıvılcımdır. Tüm Kürdistan'ı saracaktır. Artık halkımız kendi öz kimliğine sahip çıkarak PKK'nin önderliğinden MAZLUM ve HAYRİLERİN alan özgülünde harcadıkları emeğin karşılığını vermenin kararlılığı içinde olmalıyız. Büyük komutanlarımızdan DELİL ve ZEKİLERİN en zor şartlarda, olanaksızlıklar içinde düşmanın yüzlerce askerine karşı tek başlarına savaşarak haykırdıkları sloganları ve dile getirdikleri gerçekleri unutmadan davalarına bağlı kalmalıyız.

Haklı ve kutsal davamızın kazanacağı bu yıllara doğru yaklaşmak gerekir. Hepimizin mücadeleye katacağı çok şey vardır. Özellikle genç arkadaşların, oralarda basit yaşama takılarak, özgürlük kokan, gerillanın yuvası olan dağlarda uzak yaşaması doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Yüzlerce Kürdistanlı gencin silaha sarılarak özgürlük için savaştığı bir dönemde, sizlerde yabancı gibi uzak diyarlarda seyirci kalırsınız. Vatan borcu deyip geçmemek lazımdır. Aynı zamanda ülkemiz için savaşmak bir insanlık borcudur. Dünya insanlığı içindeki yerimizi ancak savaşıarak alabiliriz. Ve böyle kabul görebiliriz. Yoksa Avrupa'da sizlere sundukları o basit yaşam tarzına yaşam demeyin, aldanmayın. Zamanında görevlerinize sahip çıkın. Kürdistan devrimci gençliğine sahip özelliklerinizle harekete geçin. Çoğunuzun ailesi ve yakınları düşmanın ağır baskı ve işkencelerini yaşad. Hala bazılarınızın yakınları ve kardeşleri zindanlarda, yada dağlarda savaşıyor. Evet, savaşıyor bir yakınınız ve kardeşiniz olarak sizlerde sıcak savaş cephesinde görmek en büyük istemimdir. Acılar, ayrılıklar ve yıllardır düşmanın üzerimizde estirdiği terör ancak böyle son bulur. Düşmana hesap sormanın ve özgür vatan yaratmanın zamanıdır. Buna kayıtsız kalamayız. Bu konuda kayıtsız kalmayacağınıza inanıyorum.

Dostça saygı ve sevgilerimi iletir, hepinize, özgür vatan yaratmanın uğraş ve bilinci içinde başarılar dilerim.

Devrimci selamlarımla.

Gönül T.

Foto:Honkel

Mücadelemizin asıl sahipleri, şehitlerimiz ve özgürlük uğruna akıttıkları kanlardır

Değerli ERNK çalışanları,

Yurtseverliğin görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için bu görevleri bir bütün olarak bilince çıkarmak gerekir.

Günümüzde ulusal kurtuluş mücadelemiz her alanda ve her cephede yükselmektedir. Kuşkusuz ki; mücadelemizin asıl sahipleri, şehitlerimiz ve özgürlük uğruna akıttıkları kanlardır. Şehitlerimizin anılarına bağlılık görevlerimizi daha da artırmaktadır.

Türk sömürgeciliği ve yerli gericiiliğin halkımıza ve mücadelemize yönelimleri açıktır. Buna dur demek için Kürt halkının evlatları olarak görev ve sorumlulukları yerine getirmekte hiç bir kişisel çıkar gözetmeksizin başta; şehitlerimizin kanlarıyla sulanan Kürdistan topraklarını adım adım özgürleştirmek, her görevi tereddütsüz yerine getirme gerçekliği ile karşı karşıyayız. Bu görevleri yerine getirme, bizi özgürlüğe, bağımsızlığa daha da yakınlaştırmaktadır. Mücadelemiz önündeki engelleri aşarak bağımsızlığa yakınlaşırız.

Bilindiği gibi, toplumumuzun bazı kesimleri "özgür yaşam, rahat yaşam" adı altında Avrupa'ya, özel savaşın bir kolu olan "göç" politikası ile gönderilmektedirler. Buraya (Avrupa) gelen toplumumuzun bazı kesimleri bir bütün olarak Avrupa'nın yoz yaşam ortamından kendi değer yargılarından uzaklaşarak tipik bir Avrupa'lı olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Özellikle gençlik kesimi bu yoz ortamdan alabildiğince etkilenmekte, başta kendi ailelerine, toplumuna ve vatanına yabancılaşmaktadır.

Şu bir gerçektir ki, bireyin kurtuluşu ancak ve ancak toplu-

mun kurtuluşuyla gerçekleşir. Kürdistan toplumunun diğer toplumlardan farklı özellikleri düşünüldüğünde; kendi özünden boşaltılmış, kendi kimliğine yabancılaşan bir toplum fertleri olarak bizlerin kurtuluşumuzun nereden geçeceği kendiliğinden anlaşılmaktadır. Egemen olan yargılar, hakim ulusun dayattığı Ortaçağ'dan kalma düşünce sistematiğidir. Elbette ki, bütün bu gerici düşünceler halkımızın beyinine asimilasyon kurumları olan Türk burjuva okullarından eğitimle empoze edilmiştir. Bundan dolayıdır ki; halkımız dünyayı çok yönden yanlış ve daha çok da gericiilik ışığında yorumlamak durumunda bırakılmıştır.

Ülkemizde uygulanan devlet terörü ve dayatılan provokasyonlarla halkımız insanlık alemine karşı suçlu duruma düşürülmek istenmektedir.

Halkımızın haklı mücadelesini veren Partimizin gelişimini engellemek ve geri adım attırmak için içte sömürgecilik, yurtdışında ise bu görevi Federal Alman Emperyalizmi yerine getirmektedir. İşte, Federal Alman Emperyalizmi ve sömürgeci barbar Türk devletinin uluslararası alanda ne kadar insan haklarına saygılı oldukları açığa çıktı. Halkımızın haklı mücadelesini veren Partimiz PKK halkımızın kaderi olmuştur.

Bu tür uygulamaları ve provokasyonları boşa çıkarmak için tüm emekçi, yurtsever halkımızın görevi budur. Tüm emekçi, yurtsever halkımıza görevin bilinciyle çalışmalarında başarılar dilerim.

Devrimci selam ve saygılarımla

Nevzat

Sizlerden istediğim mücadeleden kopuk değil, dört elle mücadeleye sarılmanızdır

Değerli arkadaşlar,

Sizlere iki satır yazarak seslenmeyi düşündüm. Hepimiz aynı toprakların evlatlarıyız. Aynı acıları, aynı mutlulukları beraber yaşadık. Mücadeleyi beraber tanıdık. Bir çok şehit arkadaşlarımızı yakından tanıyor ve yaşamlarını, niçin mücadele ettiklerini, halkı ve vatanı uğruna nelere katlandıklarına bizzat şahit olduk. O arkadaşların hal ve hareketleriyle, konuşmalarıyla ne kadar dürüst olduklarını da biliyoruz. Geride bıraktıkları silahu alıp, onların bağımsız vatan yaratma mücadelesini daha ileri götürmek bizlerin önümüzde bekleyen en temel ve zorunlu bir görevdir.

Evet, orda şimdiye kadar düşmanın yaptıklarına karşı yurtseverlik görevlerimizi şehitlerimize layık olabilecek düzeyde yerine getirebildik mi? Bu sorumu özellikle aileme ve yakınlarıma sormak istiyorum. Düşünüyorum da en yakından tanıdığımız şehitlerin anılarını görevlerimizi yerine getirmede gerekçe yapabildik mi? Düşmana karşı kinimiz katbekat artması gerekirken, yine görevlerimiz üzerinde yoğunlaşma, bizde bekleneni layıkıyla yerine getirmede döneme cevap veribildik mi? Evet mevcut durumda bunun aksini iddia edebilir miyiz?

Sizlerde istediğim mücadeleden kopuk değil, dört elle mücadeleye sarılmanızdır. Kürdistan'da halk ayaklanırken, vatan topraklarında oluk oluk kan akarken, halk evlatlarını savaş alanına gönderirken; birşeyler yapmamız için peşimizde koşulmasını, saatlerce konuşulmasını bekleme yerine; bizlere görev verilmiyorsa bıkmadan usanmadan göreve talip olmak ve verilen görevleri çöşkuyla, sevinçle kucaklamamız ve bunları içtenlikle yerine getirmemiz en önemli görevlerimizdir.

Ben bu alana geldikten sonra çok şey bilmediğimin farkına vardım. Hatta kendimi iyi tanımadığımı anladım. Burası kendimi görüp tanımamda bir ayna oldu.

Bu aynada kendimi ve yaşamı gördüm. Kendimize Kürt dediğimiz için Sömürgecilerin işkence ve baskılarına maruz kaldık. Bütün bu gerçeklere rağmen neden halkımızın hergün yükselen isyan haykırışlarına gerekli cevabı veremeyelim, bu bizim en doğal görevimiz değildir? Mücadelemiz gelişirken elbette bizim görev ve sorumluluğumuzda ağırlaşacaktır. Bulunduğunuz ortam, sıcak savaş alanının dışında ama mücadelenin geliştiği bir ortamdır. Bulunduğunuz alanda da emperyalizmin kişiliksizleştirme, yozlaştırma ve özünde boşaltma politikalarına karşı amansız bir mücadele söz konusudur. Bu çok önemli ve sahip çıkmanızı gereken görevlerin başında gelmektedir. Unutulmamalıdır ki var olan değerler halkın ve dolayısıyla bizim değerlerimizdir. Görev ve sorumluluklar da aynı ölçüde ele alınmalıdır.

Burda durup öğüt verme niyetinde değilim. Ancak bazı gerçekler konusunda sizlere düşen sorumluluklara değinmek istedim. Tek tek isim belirtmeden ziyade tüm yurtsever arkadaşlara seslenmek istedim. Mücadelemizin atar damarı rolünde olan gençliğin temel görevi mücadeleye inançlı ve kararlıca katılımı sağlamaktır. Gelişmeleri siz sizlerden daha iyi takip edebiliyorsunuz. Gün özgürlüğe koşuş günüdür. Bütün bunları bildiğimiz halde neden bekliyoruz, emin olmadığımız ne var? Partimizin bizlere sunduğu olanakları neden iyi değerlendirmiyelim? Kürdistan halkının birleşmesini engelleyen ve hatta buna yönelik politikalar geliştiren sömürgeci Türk devletinin bu oyunlarını neden boşa çıkarmayalım? Gün mücadele ve halkla el ele verme günüdür.

Mektubumu sonuçlandırırken sizlere devrimci selam ve sevgilerimi sunar, devrimci mücadeleden hepinize üstün başarılar temenni eder, saygılarımı sunarım.

Yunus

Ben de insanım, varım, onurumla meydandayım deyip tankların üzerine yürümek insanı yüceltir

Ortaya çıkışımız, tarihimizi, toplumumuzu sorgulayarak, eleştirerek oldu. Var olanı kabul etseydik, var olan lanetli hal, kölelik ve mevcut statüko sürecekti. Ama kabul etmedik ve görüldüğü gibi bu kabul etmeyişin, sorgulayışın adı PKK oldu. Bu ad bugün Kürtlerin tarihe çıkışının adıdır. Düşürülmüş halkımızı ayağa kadir, savaştıran, İntifada'lar yaratıp tarihe "Halk olarak bizde varız" demenin adıdır Partimiz. Sorgulamaya devam edeceğiz, etmemiz gerekir. Var olanla, yaratılanla yetinmemeliyiz. Birey olsun, Parti olsun neyi, nasıl yaptık, eksik ve yetmez olan nedir? Onu açığa çıkarıp kendimizi, ulusal kurtuluş mücadelemizi daha güçlü ve sağlam kılacağız. Bunu yapma güç ve yeteneğinde olduğumuz içindir ki diğer gruplar gibi çürümüyor, kendimizi yeniden üretip geliştiriyoruz.

Partimizi çokları yeterince bilmiyor ve tanımıyor. Yakla-

şmaları yüzeysel ve basit, böyle olmamalı. İyi irdelenip bilince çıkarılmalı. Kazanımlar büyük bedellerin, emeklerin ve yüksek bir bilincin ürünüdür. Karşılığını iyi vermek gerekir. Bu hareket şehitlerde, direnişlerde kurumlaşmıştır. Bazıları olsun olmasın, bu kervan yürüyor, yürüyecek. Halkımızdan istenen nedir? Asgaride olsa düristlülük ve kendini katmadır. Bu büyük kutsal özgürlük davası için verilmeyecek bir şey değildir. Mütevazı bir yaklaşım daha da yeterlidir. Halkımıza güveniyoruz. Bu güven olmasaydı bu kavga yürütülmezdi. Böylesi karanlıklara gömülmüş, paramparça edilmiş bir halkın, tüm zor aygıtının acımasızca ve yetkince kullanılmasına rağmen ayağa kalkması, bizim için büyük bir kıvançtır. Ben de insanım, varım, onurumla meydandayım deyip tankların üzerine yürümek insanı yüceltir.

Muzafer Ayata
Gaziantep Özel Tıp Cezaevi

Bizler gelişmelerin seyircisi değil, yaratıcısı olmalıyız

...İnsan üzerine düşenleri yaptıktan sonra, bulunduğu alan neresi olursa olsun, önemli değildir. Her alanı kavgamızın ayrılmaz birer parçaları olarak kabul ediyorsak, bunu böyle görmek gerekir. Bilindiği gibi her türlü sorunumuz salt şiddetle çözümlenmiyor. Kavgayı güzelleştirerek vermemizde bir zorunluluktur. Çünkü güzelliklerin yaratıcısı bizzat kavganın kendisidir.

Bizler, gelişmelerin seyircisi değil, yaratıcı olarak, bunun ağır sorumluluklarıyla donanırken; ve bu donanımla kavganın içine daldığımızda karşımıza bir yığın engeller doğal olarak çıkar. Ama bizde öyle bir güç varki, engelleri hiç tanımıyor. Nusaybin'den Silvan'a ve diğer alanlara doğru dalga dalga coşan insanlarımızın sesi, öncüsü, temsilcisi ve militanı olmanın zorluklarını yaşıyoruz. Süreç dolu geçiyor. Baharın yaratıcılığını gerçek anlamda yaşıyoruz. Sevinç ve hüznü bir arada harmanlıyor ve katık ediyoruz. Eski, kokuşmuş, çürümüş olanlarının yerine; çağdaş olanı, yeni olanı inşaa ediyoruz. Eskiden yalnız inançlarımız ve bilimsel düşüncelerimizle çağdaş olana karşı duruyorduk; şimdi ise, maddileşen inanç ve düşüncelerle parça parça özgürlüğe doğru yürüyoruz. Ninova'nın kullenmiş ateşini devleştiriyoruz. Cudi'de yanan Newroz alevi dağlardan yayılarak ovaları, köyleri, ilçeleri ve şehirleri sarıyor, sarmalıyor. Artık analar evlatlarını gözyaşları eşliğinde değil, zılgıların eşliğinde toprağa veriyor. Bir-

birine kenetlenen kollar, söylenen türküler eşliğinde kadınlarımız, erkeklerimiz, gençlerimiz ve çocuklarımız halava dırıyor; nam-luların, panzerlerin göğesinde, korkusuzca, kinle öfkeyle...

Bizde burada sınırlı olanaklar ortamında Newroz'u kutladık. Bu sefer dışarıda da Newroz bir başka oldu. İnsanlarımız Mazlum'a çağdaş anlamda yanıt verdi. Bu güne kadar böyle bir Newroz kutlamamıştık cezaevinde. Türküler, halaylar, şairler ırmaklar gibi coşan insanları alev alev yakıyordu.

- Bişi NEWROZ

Ali Kastalması
Aydın E Tipi Cezaevi

Değerli Dostlar!

İNTİFADA'mızı dost-düşman herkesin kavlince tartıştığı, değerlendirip sonuçlar çıkardığı bir ortamda, bizim herkesten daha çok kafa yormamız, tartışıp değerlendirmemiz, sonuçlar çıkartıp; bilince ve yeniden pratiğe dönüştürmemizin temel ve öncel görev olduğu, karşılığının biraz da böyle verileceği açıktır.

Yalnız ülkemizde değil, Türkiye'de, bölgede hatta uluslararası alanda da bir çok şeyi netleştirilen, daha da netleştirecek olan bir gelişmedir. Kim terörist kim değil, kim bölücü kim birleştirici, kim halktan kopuk kim halkla birlik, kim sahtekar ve demagog, kim doğru ve samimi, kim işbirlikçi-uşak, kim özgüce dayalı ve bağımsızlıkçı bunu artık herkes gördü. İntifada'muz, halkımızın bağımsız yaşama özlemiyle, kendi kendisini yönetme becerisi ve önderlerine sahip çıkma bilinc ve yürekliğinide çok çarpıcı bir biçimde sergilenmiş, yaratıcı özgücünün kudrettini de kendi pratiğinde görüp öğrenmesi ve göstermesi olanağında vermiştir.

Celal Salgut
Aydın E Tipi Cezaevi

Mücadelemizde tempomuzu öncülüğümüze göre ayarlıyabilirsek başarısızlık diye bir sorunun ortaya çıkması mümkün değildir

Biliyorsunuz, ülkemizde bu ayın gelişmeleri 1990 yılının atılımında halkımızla birlikte NEWROZ'un ruhuna denk ilk kez kitlesel bir hareketle Newroz'umuzu kutladık. Onun ateşini ilk kez bu denli harlandırarak. Bu ateş; yurdumuzun en ücra köşesine kadar yayılmaktadır. İlk hamlenin Mardin, Siirt, Diyarbakır'a uzaması, 1990 yılı atılımının ne denli güçlü olacağının müjdecisi olmuştur. Biz savaş esirleri de halkımızın bu direnişine omuz vermek amacıyla beş günlük açlık grevine gittik. Tabi Diyarbakır'daki direnişin amacı Nusaybin, Cizre katliamını, yine halkımıza yönelik zoraki göç politikasını ve diğer cezaevlerindeki haksız uygulamaları ve baskıları protesto etmek içindi. Diğer cezaevlerindeki tutsaklar da bu temelde direniş omuz verdiler. Halkımızın İntifada'sıyla gerek düzenin ve

nesi olarak değerlendirmektedir.

Bu ayda çok sayıda insanımızı tutukladılar. Genellikle İntifada'dan dolayı tutuklanmışlardı. Genel mevcudumuzun yarısını bu insanlarımız teşkil etmektedir. Her yaşta insanımız vardır. Bunların tümü Silopi, ve Şırnak'ta baskı sonucu Cizre'ye yerleşen, köyünden toprağından ayrılmak zorunda bırakılan insanlarımızdır. Bunların içinde sınırlı sayıda kişinin işi gücü vardır. Diyerlerinin tümü köyden koştukları için boş kalan kahvelerde sürekli müşteriler durumundaki kimselerdir. Cezaevi yaşamını şöyle ifade ediyorlar. "Esaret altındayız ama dışarıya göre daha özgürüz" diyorlar. İşte böyledir durumumuz.

Esaret altında özgür olmak ne demektir? Görülüyor ki, düzenin terörünün zirvede olduğunun en açık ifadesi oluyor. Buna rağmen insanlarımız kendisini tanımla-

gerekse düzenin hizmetindeki basın, bunun yanında iktidarıyla muhalefetiyle herkes, halkımızın bu haklı çıkışına karşı tavır birligine girdiler. Tabi bazı "solcu"ların, "devrimci", "demokrat"ların tavırları burjuva muhalefetinin tavrından farklı değildi. Bununla aslında gerçek yüzlerini açığa çıkardılar.

Can Dostum!

Ülkemizin koşullarında diğer mücadelelerin yanısıra İntifadalarla halkın öz yönetimleri daha güçlenir ve gelişir. Bu yolla kitle yönetimi erkleri sınanır, mücadelenin meşruluğunun yanında düzeni daha fazla siyasal çözüm arayışlarına sokar. Düzen, askeri çözüm konusunda tamamen iflas etmiştir. Sömürgeci devlet, klasik savaşın yanında özel savaşı da sürdürdü. Bundan da bir sonuç alamadı. Günlük politikalarla işlerini idare etmek istediler. Ancak bu güne kadar işi idare edebildiler. Mücadelemizde tempomuzu öncülüğümüze göre ayarlıyabilirsek başarısızlık diye bir sorunun ortaya çıkması mümkün değildir.

Hayri yoldaş yıllar önce yukarıdaki izahata parmak basmıştı. Her konuda ve şartta mücadeleyi sürdürecektik kapasiteye ulaştık. Çünkü, her konuda önümüz açılmıştır. Ayrıca, biz halkımıza bir veriyorsak, onlar bize on kat fazlasını verebiliyorlar. Bunların değerini hepimizin bilmesi gerekir. Ve bu potansiyeli bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz için harekete geçirmen tam zamanıdır bence. Sömürgecilerin ve emperyalistlerin gedikli uşakları bile gerçekliğimiz karşısında boyun eğmek zorunda kalmışlardır. Bize olumlu bakmayanları, her insanımız düzenin bir step-

yabiliyorlar. Yine de çok şey ihtiyaçları vardır. Her konuda yardıma ihtiyaçları vardır. Biz de insanlarımızı tanıdığımız oranda yardımcı olabiliyoruz. Hepimiz için geçerli olan şey, görevlerimizi yapmamak, bir noktada buna miras yedilik denir. Bence en kötü şey miras yediliktir. Şartlarımızda hantal ve her türlü hastalıklı bünyeden kendimizi arındırmaya, ivedi görevlerimizi tespit ederek, dışarının mücadele temposuna ayak uyduracak biçimde kendimizi yenilemeye çalışıyoruz. Aslında her insanımızın yenilenmeye ihtiyacı vardır. Çünkü, bizlere karşı çok yönlü bir savaş sürdürülmektedir. Düzenin bize karşı tutumu gayet açıktır. Yargıtaydaki davalar, örneğin Mardin grubu, Elazığ grubu, Hilvan-Siverek grubu 9-10 yıllık devam eden davalarıdır. Henüz bir sonuç alınmamış. Bu, rehin almadır. Bu tavıra karşı bilinçli bir tavır takınmak-tayız. Halkımızın ve insanlığın gün geçtikçe daha iyi bir biçimde bize sahip çıktığını görüyoruz. Bu da coşumuzu ve bağlılığımızı daha da pekiştirmektedir. Hatırlatayım; Mardin grubu 10 Nisan 1990 da büyük ihtimalle karara bağlanacak. Elazığ grubu bir ihtimal 22 Mayıs'ta sonuçlanır. Hilvan-Siverek grubu 27 Haziran'da sonuçlarına ihtimali vardır.

Arkadaş, cezaevi cephemizden şahsınızda tüm dostlarımıza en içten sevgi ve saygılarımızı sunar, yaşamınızda başarılar dileriz. Ayrıca koşumumuzun önemli nüfusunu oluşturan arkadaşlardan oluşan bir adet fotoğrafı gönderiyorum.

Saygılarımla

Enver Şimşeksoy
1 Nolu E Tipi-Cezaevi
Diyarbakır

21 Mart zulme, zorbalığa ve despotluğa karşı Ortadoğu halklarının başkaldırdığı gündür. İçinde bulunduğumuz süreçte bu gün bayram olarak kutlanıyor. Bayramlar toplumların nicel birikimlerinin patlamaya dönüşüp, toplumun da dönüşümünü gerçekleştirdiği gündür. Bazı bayramlar vardır, tarihi miatını doldurup ortadan kaybolur, bazıları da tarihin tüm akışına ışık tuttuğu için süreç onu anlamsızlaştıramaz, tersine daha da anlam kazandırır. İşte 21 Mart Newroz gününde bu günlerden biridir.

Tüm Siyasi Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Komitesinin bayramını kutlarız.

M. Ali Hüseyinoğlu

*Ey zulmü yakan
ateş yürekli kız!
Newroz güzeli!
Keskin çığlıklarında
duyduğum
başkaldırı!
Sen,
şahadet andım
gün ışıgım
halk yangınım
Dörtlerin aşkıyla
tutuşan ALKAN'ım!
Sen,
yüreklere düşen
Medyalı cesaret!
Göğsünde yükseliyor
bu yangın
şahadetinle kutsanan
bu toplumsal
BAHAR!*

Alaattin Aktaş

Sevgili dost

Sizlerden bedenlen ayrı bir bayramı daha içeride geçirdik. Ülkemiz ve halkımız İntifada'yı yaşarken, bizler uzakta da olsak, onun heyecanını yüreklerimizin derinliklerinde hissediyor ve bu coşkuyla dolup taşıyoruz. Bazı üzücü durumlar duyuyorsak da, bu bizlerin yaşama daha da azimkar sarılmamızı zorunlu kılıyor. Yaşam tüm hızıyla ve emin adımlarla devam ederken, mutlu günleri vaad eder. Öz güveni perçinlerken, bedeller de istiyor. Acı ve mutluluğu birlikte dayatıyor. Ama mutlu yarınların müjdecisi, tüm üzüntülerimizde gideriyor.

Böyle bir duygu içinde Bayramınızı candan kutlar, ülke özlemleriyle kucaklarız.

Cevdet-İbrahim İnək

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Taz (F. Almanya) 28 Nisan

T. Kürdistan'ı dağlarında halk savaşı

Türk askerinin Mart sonunda barışçıl yürüyüşe ateş açmasından bu yana Kürdistan'da savaş hüküm sürmektedir. Kürtler, kitleler halinde altı yıldan beri savaşıyor. PKK gerillalarıyla dayanışma içindeler. Çatışmalar artık şehirlere de sıçradı. Askeriye "de-facto" sıkıyönetimle cevap verdi.

İntifada'ya götüren mermi olan PKK'nin etkisi gittikçe güçlenmektedir. Artık konu, "Bugün artık ölümlerimize sahip çıkıyoruz.", "Askerlere karşı yumruk ve taş.", "Türk askeri etkisini kaybediyor.", "Gerilla görülebi-lecek mesafede.", "Devlet terörü temel politika.", "İstanbul'da bombalar patlayacak." gibi başlıklar altında ele alınmaktadır.

Kırk yaşlarında görünüş yirmibeş yaşında olan bir adam bizi karşıladı. Onunla, hükümetin açıkladığı yeni kararname üzerine biraz konuştuk:

- Bu kararnamenin büyük etkileri olacak mı?
- Fazla farklı birşey olmayacak. Zaten teröre alıştık. Ama kanun ve yasalara inanan ikircikli Kürt entellektüelleri şimdi korkuya kapıldılar.
- Sizde gelecek ne olacak?
- Örgütün yaptıklarının terör olmadığını söylüyorum. Sizin Türklerin buradaki suçsuz Kürt insanını katlediyor, sizin orada değil. Eğer böyle devam ederse siz terörün ne olduğunu göreceksiniz. İstanbul istasyonunda, turistik tesislerde bombalar patlarsa suçsuz insanlar ölecek, değil mi? Evet, bizde de suçsuz insanlar katlediliyor. Suçsuz insanların kanı akacak.

Türk devleti, üzerinde, "Medenileşmeyen uluslar medeni ulusların mandası altında yaşamak zorundadır" cümlesi yazılı bulunan saç levhalarını Kürt kenti Diyarbakır'ın sokak ve caddelerine asmış.

"Kadınlar Savaşmak İstiyor" başlığı altında Lissy Schmidt şöyle yazıyor: Kürt şehri Cizre'de, şehire giriş-çıkış yasağının kalktığı gün de sokak ve caddeler boştu; sadece altı kurşunla vurulmuş bir köpek leşi ile yanmış araba lastikleri vardı. İpek Yolu'nda özel tim cemseleri ve elleri tetikte olan askerler dolaşıyordu. Kim burada gözükse tutuklanabilirdi. Yaralıları zorunlu olarak evlerde gizli tedavi ediliyordu. İnsanlar, doktorlara güvenip gidemiyorlardı. Bir kurşun yarısı kesinlikle "terör olaylarına" katılma anlamına geldiğinden, tutuklanma için yeterli bir nedendir. Genellikle kadınlar yaralıları ilgilenip ilaç sağlıyorlar.

Bir keresinde arka avlu ve bahçelerin birinde, çok sayıda kadın toplanmıştı. İçlerinden bir kadın, kocasını çatışmalar esnasında kaybetmişti. Ama artık ölüm olayı ardından kimse ne şikayetçiydi nede ağlıyordu. Söyledikleri hep sakın ve soğukkanlıydı. Gerçekler göz önündeydi. Sonuç olarak kadınlar şöyle söylediler: "Biz artık Türkiye'den hiç birşey beklemiyoruz. Biz kendi devletimizi istiyoruz. Halen Türkiye'ye güvendiğimize mi inanıyorsunuz? Benim üç kızkardeşim okuma-yazma bilmiyor. Türkiye'de baskı ve zulüm devam ettiği müddetçe onlar için okul

olmayacak. Biz kadınlar Türkçe bilmiyoruz, kendi ana lisanımızı konuşmak istiyoruz. Bu nedenlerden dolayı savaşıyoruz."

Birçok kadın "Rambo"ların kurbanı olmuştur. Gece yapılan baskınlar esnasında, evlerinde hakaret ve zorbalığa uğramıştır. Ayaklanma esnasında aşağı yukarı 20 kadın tutuklandı. Artık kendilerine karakolda yapılan açıklamaktan utanmıyorlar ve çekinmiyorlar. Ak saçlı bir kadın, "Sadece çocuklarımı değil, kendi canımı dahi kaybetsem yine de savaşmaya hazırım. Biz savaşıyoruz. Ben bu uzun ömrümde tek şeyi öğrendim, oda bizim bizden başka dostumuzun olmadığıdır. Biz kendi hakkımız için kadınlı erkekli savaşmak zorundayız" dedi.

Cizre halkı İpek Yolu'nu işgal ettiğinde 70 yaşında yaşlı bir kadın da içlerindeydi. 15.000 insan ateşe hazır makinalı tüfekler ve panzerler karşısında çekinmeden protesto yürüyüşü yapıyordu. Kürdistan tarihinde yeni olan birşey de, yürüyüşe katılanların yarısının kadın olmasıydı. Şehrin mahallelerinde örgütlenilen yürüyüşte, askerler tarafından provoke edilmesinde ve ikinci kan gölünün oluşmasının engellenmesinde en aktif görevi kadınlar almıştı. Eylemden sonra 3 kadın gazetecilerin toplandığı otele geldi. Tutuklananların durumu hakkında bilgi vermek istiyorlardı. Nöbet tutan askerler kadınların eşlerine götürdüğü yemekleri onların gözleri önünde köpeklerle atmışlardı. Bunu, otelin etrafında dolaşan, nöbet tutan askerlerin gözünün içine baka baka bize Kürtçe aktardılar. Cizre kadınları artık korku tanımıyorlar. Bunların birçoğu önce erkeklerini sonra da korkularını kaybettiler. İlk olarak 20 Mart olaylarında gerçekleri kavrayıp doğru sonuç çıkardılar.

NRC Handelsblad (Hollanda) 20 Nisan

Kürt sorunu kontrolden çıkmak üzere

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde Türkiye'nin en büyük Kürdologu ve Türkiye'nin Sacharov'u olarak bilinen 55 yaşındaki toplum ve dilbilimcisi sosyolog İsmail Beşikçi'ye karşı yeni bir duruşma başlatıldı. Son 25 senedir Kürtlerin tarihini ve kültürünü araştırmakla meşgul olan Beşikçi, sonuç olarak yaşamının üçtebirini hapis hanelerde geçirmiştir.

Son çıkan "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" adlı kitabından dolayı hakkında 20 yıl hapis isteniyor. Beşikçi'nin son duruşmasına, Türk parlamenterlerin yanısıra çok sayıda yabancı gözlemci de katıldı. Beşikçi'yi savunacak avukatların sayısı aniden yüzün üstüne yükseldi.

Kürt sorununun, Suriye'den geçen "bir kaç teröristin" olayı ile sadece sınırlı olmadığını ve bu sorunun derin kökleri olduğunu kanıtını Nusaybin, Cizre ve öteki alanlarda yapılan protesto gösterilerinde bulmak mümkündür. Türkiye ve Atatürk karşıtı sloganlarla halk sokaklara döküldü. Askeri araçları taşıladı. Diyarbakır'da bile esnaf dükkanları kapadı: "Kürt İntifadası!"

Olaylar, 11 gerilladan birinin cenaze töreninde başlayarak bütün Türkiye'de etkisini gösterdi.

Hükümet basına sansür uygulamada yanında, sürgün ve toplu göçettirmeye başvuracağını belirtti. İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut, Kürdistan üzerine çıkan bütün yayınların toplatılmasının yanısıra, gazetecilerin ve gazete sahiplerinin ağır cezalara çarptırılacağını belirtti. Basına sansür uygulanmasının yanısıra, sürgün ve göçettirme politikasına muhalefet partilerin liderleri Demirel ve İnönü bile karşı çıktı. Ama Özal hemen bir zirve gerçekleştirerek bu politikanın sadece ülkenin bütünlüğünü ve güvenliğini korumak amacıyla olduğunu açıklayınca göçettirme, sürgün ve basın sansürü politikasına karşı eleştirilerini durdurdular.

Aktuellt Ultrikes (İsveç) 6 Nisan

Alman "Terör Mahkemesi"nde PKK başarısı

Batı Almanya'da "Terör Mahkemeleri"nde yargılanan Kürtlerin bazıları şimdi serbest. Duruşma dördüncü ayını doldurdu. Batı Almanya polisinin bu davadaki iddiaları, İsveçlilerin "Kürt-izi" iddiası kadar tutarlı sayılır.

PKK'nin Türk askeri rejimine karşı başlattığı saldırıdan hemen bir ay sonra, Avrupa tarihinde PKK'ye karşı büyük bir saldırı başlatıldı. Bu alanda İsveç birinciydi. Bu saldırılar, İsveç'in terörist kanununda yaptığı yeni değişikliklerle kolayca yürütülüyordu. Daha 1984 yılının sonlarında PKK'ye sempati duydukları gerekçesiyle dokuz Kürt "kommunarrest" denilen belediye sınırlarını terketmemeye yaptırımına tabi tutuldu. Uluslararası emperyalizmin PKK'yi kriminal, adi suçlu bin örgütmüş gibi gösterme çabalarının ilk atağıydı bu. Özünde de bu, tüm anti-emperyalist silahlı halk kurtuluş mücadelesi veren güçleri hedefliyordu.

Daha da kötüsü yapılacaktı. Kürtler kısıktırılıp avlanacaklardı. Holmer ne yapacağını iyi biliyordu. PKK'nin terörist bir örgüt olduğunu iddia ediyor ve bir çok cinayet işlemiş olduğunu söylüyordu. Ve ayrıca Holmer PKK'nin Olof Palme'yi öldürdüğünü iddia ediyor ve, "Silah tutan elin kimin eli olduğunu biliyoruz!" deniliyordu.

Holmer sonradan kendine hayıflanıp bir kitap yazıyor. Bu kitabında, tüm Avrupa'da işlenmiş 12 cinayeti sayıyor ve bunları PKK'ye yüklüyordu. Kimse'nin bu "tehlikeli örgüte" yönelmediğine şaşıyor. Ve şimdi Batı Almanya bu işi yapmaya cesaret ediyordu. Holmer ve Ebbe Carlsson'dan saldırı manevralarını devralan savcının adı, Kurt Rebmann. Holmer'in Kürtlere yönelik planladığı büyük baskın, 1987 yılının yazında Batı Almanya'da gerçekleşiyordu. 40 şehirdeki Kürt ev ve dernekleri polis tarafından arandı. Hiçbir terörist faaliyet için delil diye bir şey yoktu ortada. Bu baskınlarda alıkonulan Kürtlerin tümü sorgulamalardan sonra serbest bırakıldı. Ele geçirilen adres ve dokümanların bir kopyesi Almanya müttefiği olan Türkiye'ye ulaştırılıyordu. 2,5 milyon Kron tutarındaki para ise, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'ye tekrar geri verildi. Skandallar

birbirini izliyordu. Eski bir Alman geleneği gereği bu, Almanlar için pek fazla bir şey sayılmazdı. Bütün çabalar heba oluyordu ki, 1988'de Alman değirmen çarklarına taze su ulaşıyor ve çarklar yeniden dönmeye başlıyordu. Birden bire gökten zembille inen adam misali iki baş şahit sahneye çıkıyor: Nusret Aslan ve Hasan Doğan. Bir kez daha PKK içinde sözümona canalcı deliller elde edilmiş sayılıyordu artık. Ve bir kez daha PKK'den, PKK'nin iç işleyiş merkezinden ayrılmış kişilerden söz ediliyordu.

Bu defa kendilerine tam güveniyorlardı. Sonuçta 19 PKK'li Kürdün tutuklanmasına gidiliyor ve Rebmann'ın da belirttiği gibi İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en büyük "Terör Mahkemesi"nin başlatılması oluyordu bu. Holmer'in sözünü ettiği PKK cinayetleri burada da işlenmek üzere ele alınıyor. Yargılanmakta olanlar arasında Hasan Hayri Güler diye birisi de var. Holmer ve Türk gazetesi Hürriyet'in yalanla ve kasıtlı olarak Olof Palme'nin katili diye tanıttıkları adamın kendisiydi bu.

Baş şahit Nusret Aslan elindeki tüm sermayesini cömertçe harcamaktan geri kalmıyor. Hatta PKK Genelsekreteri Abdullah Öcalan ile akrabalığının olduğunu dahi iddia ediyor. Kürdistan dağlarında gerillacılık yapmış olduğunu, Mayıs 1987'de partiden ayrıldığını, yaya olarak Kürdistan kenti Gaziantep'e gittiğini, bir akrabasının yardımıyla Almanya'ya kadar ulaştığını, orada PKK tarafından Köln'de ölüme mahkum edilmek üzere kaçırılıp rehin tutulduğunu ve sonunda PKK cellatlarının elinden kaçıp kurtulduğunu anlatmaktadır. Kürt avına çıkmış olan Rebmann için hayal edilmeyecek kadar güzel bir hikaye!

Kürtlerin avukatları bunlara karşılık olarak Aslan'ın başından sonuna kadar yalan söylediğini belirtiyorlar. Avukatların düşünce ve izlenimlerine göre, Eylül 1987'de hala bir PKK üssünde bulunup Ocak 1988'e kadar da PKK liderliği ile ilişki içindeydi. Sahte kimlik bildiriminde bulunup, Alman polisi ile daha önce olan ilişkilerini saklayıp yalan söyledi. Türk ordu güçlerince kendisine yardım edilerek Almanya'ya geldiği konusunda itiraf yapmak zorunda kaldı. Bu da, kesinkes görev üslenmeden yapılabilecek bir yardım asla değildir. 1987'nin sonlarında kaynağı meçhul bir yerden Türkiye'de 32.000 Kron karşılığı bir para alıyor. Kürdistan dağlarından Gaziantep'e kaçmakta olan yalnız başına aç, yorgun ve endişeli bir gerillanın cebine bu kadar çok bir paranın girmesi biraz tuhaf değil mi? Aslan'ın cevabı İsveçlilerin doğrular hakkındaki eski bir önyargılı hicivlerinin karikatürü türünden bir şey: Bu kadar parayı "fıstık satarak" kazandım.

Aslan, dramatik bir şekilde Batı Almanya'da nasıl rehin alındığını anlatıyor. Gündüz ortası iki PKK üyesi sırtına bir tabanca dayıyorlar, elini, ayağını ve gözlerini bağlayıp bir arabaya yerleştiriyorlar. Herhalde oldukça zor bir iş olacak, çünkü araba sadece iki kapısı olan bir BMW. Oysa söz konusu rehin alma yeri şehrin göçmen kabul bürosunun kapıcı nöbetçileri tarafından gözetlenen bir yer. Ayrıca yakında

bulunan apartmandan tamamen gözetlenebilecek bir alan. Ve bu apartman Alman polisine ait bir bina olduğu gibi, Aslan'ın ölüme mahkum edilmek üzere kaçırıldığını söylediği yer ise, Alman polisine ait bir oto parktır. Aslan, polis sorgusu sırasında: "PKK'nin kendisinden ayrılanı vurduğunu genelde bilinen bir şeydir" diyor.

İddia edildiği üzere rehineyi kaçıranlar, şehir dışındaki ilk uygun benzin istasyonunda duruyorlar. Oldukça kalabalık bir müşterisi olup işçiler tarafından servis yapılan bir benzin istasyonu üstelik burası. Benzin istasyonu kasasında görevli kişi, arka sırada eli ve gözü bağlı kaçırılmış birinin içinde bulunduğu bir PKK arabası hakkında hatırlayacağı hiçbir şey yoktur. Görevli, o gün Aslan denilen kişinin nasıl arabanın dışında durup arabanın ön koltuğunda oturan iki kişiyle sohbet ettiğini hatırladığını söylüyor.

Aynı şeyi, hemen yakında bulunan binaların penceresinden bakarak gördüklerini söyleyen iki trafik polisi de anlatmaktadır. Biraz sonra Aslan sakın sakın yürüyerek bu iki polise doğru gidiyor ve el işaretleriyle kaçırıldığını anlatıyor. O günden bu yana Aslan, savcının PKK'ye karşı kullandığı baş şahittir.

Batı Alman sorgulama polisleri, Aslan'ın harikulade macerası ve anlattıkları hakkında oldukça düşüncelidirler. MIT'le ilişkisinin olup olmadığı konusundaki direkt bir soru üzerine, Aslan inkara başvuruyor. Polisin, Aslan'ın cevabına tepkisi: "Buna inanmıyoruz" oluyor.

Hemen hemen iki yıl boyunca izolasyon hücrelerinde tutulan Kürtlerin, bu süre zarfında yürütülen araştırmalar neticesinden sonra mahkeme duruşmaları başlatıldı. Mahkeme binası, polis kaşasının ortasına kurulmuş bomba korumalı bir yapıdır.

Duruşmalar şimdi tam dört aydır devam etmektedir. Savcı, hakim ve avukatlar hergün sımsıkı ve tıkabasa dolu izleyici sandalyelerinde sıkışan insanlarla yüzgöz oluyorlar. Her duruşma günü tutsaklar cam kafeslere götürülüp getirilirlerken, bu izleyicilerin alkışları eşliğinde oluyordu. Tutsaklar, mahkemenin duruşmaları esnasında söylenenlerin ekseriyetinin çevirisininin yapılmaması dolayısıyla protesto mahiyetinde, Yasemin Gedik dışında, ayağa kalkıyorlar. Yasemin Gedik, Türk hapisanelerinde beş yıl süreyle gördüğü işkencelerden bel ağrısına tutulduğundan ayakta uzun süre duramıyor. Daha mahkeme başlamadan 40.000 sayfadan fazla mahkeme belgesi mevcuttu. Ve bu güne kadar, iddianame bile hala okunup bitirilememiştir.

Duruşma şimdiye kadarki en yüksek doruğuna ulaşmıştır. Haftalarca süren kavga-döğüş sonunda mahkeme, cam duvarın kaldırılmasına karar verdi. İki Kürde karşı açılan dava düşürüldü. Böylece yalnız yedi Kürt tutuklu bulunmaktadır.

Şimdiye kadar sansasyonel bir şekilde gelişmekte olan bu tedbirlerin sonucu hakkında kesin birşey söylemek oldukça zor. PKK'nin Köln'de gizli bir mahkemesinin olduğu konusundaki suçlamalar, yargılamanın merkez nok-

Devamı 24. sayfada

20 Mayıs günü İsrail, işgali altındaki Filistin topraklarında yeni bir katliam yaptı. Rishan Le Zian kasabesindeki "köle pazarı"nda iş bekleyen Filistinliler üzerine ateş açan İsraili bir asker, 8 Filistinliyi katletti, 15'ini de yaraladı. Bu katliam üzerine sokaklara dökülen Filistinlilerle İsrail askerleri arasında meydana gelen çatışmalardan 5 Filistinli daha öldü, en az 500 kişi de yaralandı.

İsrail, işgal altındaki topraklar olan Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde sokağa çıkma yasağı ilan etti ve bölgeye yeni askeri birlikler gönderdi. İsrail'in aldığı bu olağanüstü önlemlere rağmen 1,7 milyonun üzerindeki Filistinli intifadayı sürdürüyor, askeri karakollar ve asker taşıyan araçlara saldırılar düzenliyor. Bu gösteri ve eylemlerde çocuklar ve gençler yine etkin rol oynuyorlar. İşgalci İsrail askerlerinin direnen halkın üzerine ateş açması ölü ve yaralı sayısının sürekli artmasına neden oluyor. Son olaylarda ölenlerin sayısı 20'yi aşarken, 1500'ün üzerinde Filistinli de yaralandı.

İsrail saldırılarına karşı halkın protestoları da giderek yoğunlaşıyor. İşgal altındaki topraklarda bulunan intifada liderleri açık grevine başladılar. Açlık grevinin talepleri arasında, İsrail saldırılarına karşı uluslararası korumanın sağlanması da yer alıyor. Yine, işgal altındaki topraklarda 3 günlük genel yas ilan edildi. 3 günlük genel grev sırasında Filistinlilere ait tüm dükkanların kepenkleri indirildi.

İşgal altındaki topraklarda yapılan katliamı protesto etmek için sürgünde bulunan Filistinli-

ler de eyleme geçti. 22 Mayıs'ta Ürdün'deki göçmen kamplarında bulunan binlerce Filistinli İsrail'i protesto gösterileri yaptılar. Başkent Amman'ın kuzey-

yinde bulunan göçmen kampında göstericilerle Ürdün askerleri arasında çatışma çıktı ve 4 Filistinli yaralandı. Ayrıca bütün göçmen kamplarında 3 günlük yas ilan edildi. Öte yandan dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış Filistinliler de gösteriler yapıyorlar. Uluslararası alanda da İsrail'i kınayan hükümet ya da örgütler mesajlar yayınladılar.

Yaser Arafat, Filistin Devlet Başkanı sıfatıyla, sorunun, görüşülmesi için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni toplantıya çağırdı. Bu çağrı üzerine BM Güvenlik Konseyi 26 Mayıs'ta Cenevre'de olağanüstü toplandı. Burada yaptığı konuşmada Arafat, İsrail'e ekonomik yaptırım-

ların uygulanmasını talep ederken işgal altında olan Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nin kontrolünün BM'e verilmesini de istedi.

Son katliam İsrail'in uzun dö-

nemdir hazırlayıp uygulamaya koyduğu provokasyonların bir parçasıdır. Emperyalizm desteğinde İsrail, Sovyetler Birliği'nden göçettirdiği Yahudileri işgal altındaki Filistin topraklarına yerleştirmektedir. Bundaki amaç; Gazza Şeridi ve Batı Şeria'da Yahudi nüfus yoğunluğunu arttırmaktır. Giderek çeşitli provokasyon ve katliamlarla Filistinlileri göçe zorlayıp bu toprakları Yahudileştirmeyi hedeflemektedir. Böylece Filistinlilerden arınmış bir İsrail yaratmayı planlamaktadır. Çünkü işgal altında yaşayan Filistinliler 29 aydır yükselttikleri intifadayla siyonist İsrail devleti için en büyük tehlikeyi oluşturmaktadırlar. Bu teh-

like, İsrail'in bölgede saldırgan ve yayılcı emellerini gerçekleştirmesine olanak tanımadığı gibi, devlet olarak varlığını sürdürmesini bile oldukça zorlamaktadır. Nitekim Filistin halkının yürüttüğü intifada, siyonist İsrail'in uluslararası alanda teşhir ve tecritini hızlandırıp, onu güçsüz düşürmüştür. Bu yüzden İsrail bölgede işgal ve istilalarını geliştiremiyor, saldırganlığının hızı kırılmıştır.

Bu engellerden kurtulmak amacıyla İsrail son dönemlerde yeni komplolar geliştirdi. Açık ki bu komplo ve provokasyonlarında emperyalistler de ortaklık etmektedir. Öncelikle Yahudi milliyetçiliği ve şovenizmini güçlendirmek için İsrail, Fransa ve Kanada'da Yahudi mezarlıklarına saldırılar düzenlendi. Bizzat emperyalist güçlerin arkasında bulunduğu bu saldırılar Filistinlilere yüklenilmeye çalışılarak Yahudi şovenizmi körüklenip Filistin düşmanlığı ve bu temelde İsrail saldırganlığı geliştirilmek istenmektedir. Nitekim bu komplolar sonucu kamuoyunu lehine çevirmeyi hedefleyen İsrail, son katliama baş vurdu. Rison Le Zion katliamı İsrail askeri üniforması gidirilmiş bir Yahudiye yapıldı. Ardından katliamı gerçekleştiren serser, İsrail tarafından deli ve serseri olarak tanımlanarak adi bir olay gibi gösterilmeye çalışıldı. Katliamı protesto etmek için sokaklara dökülen Filistinliler üzerine İsrail askeri a-

teş açıyor ve yeni katliamlar geliştiriyor. Bu dahi geliştirilen provokasyonların altında İsrail parmağının olduğunu hiç tartışmasız gösteriyor.

Bu katliam ve provokasyonlarla planlanan, Filistinlileri dünyanın çeşitli alanlarına sürgün ettirmek, İsrail işgali altında kalan Gazze ve Batı Şeria'da boşalacak topraklara başta Sovyet Yahudilerin olmak üzere diğer ülkelerdeki Yahudileri yerleştirmektedir. Böylece Filistin toprakları Filistinlilerden arındırılıp, bir bütün olarak İsrail'e maledilmek istenmektedir. Açık ki güçlenen İsrail, bölge halkları üzerinde daha büyük bir tehdit unsuru olacaktır. Yeni işgal ve istilalara yönelecektir. Bu durum da emperyalizmin etkinliğinin daha da artması olacağından bölgedeki dengelerin gerici lehine bozulmasını ifade eder. Dolayısıyla İsrail'in yeni yönelimi sadece Filistinlilerin kurtuluş sorununu boğmayı amaçlamıyor. Bölge halklarının kurtuluşlarını da ağırlaştıran özellikler taşıyor. Bu aynı zamanda bölge gericiğinin de güçlenmesine bir vesiledir. Siyonist kılıcın yeni bir atağı olan ve Ortadoğu halkları açısından sinsi bir planın parçasını teşkil eden bu katliam ve provokasyonları boş çıkarmak, ancak ortak mücadeleyi yükseltmekle mümkündür. Halkların emperyalizm, siyonizm, sömürgecilik ve her türlü bölge gericiğini yenme mücadelesi şimdi çok daha güçlüdür. Dolayısıyla emperyalizmin saldırılarının bölgemizde sonuç alması kolay olmayacaktır. Gelecek, Ortadoğu halklarının zaferi ile yaratılacaktır.

Romanya'da yapılan genel seçimleri Ulusal Selamet Cephesi kazandı ve İliescu yeniden devlet başkanı oldu

Romanya'da Nicolai Çavușescu'nun 22 Aralık 1989 tarihinde bir darbeyle devrilmesinden sonra ilk genel seçimler yapıldı. Çavușescu, yönetiminin devrilmesinde ordu etkin rol oynamıştı. Daha sonra yönetime gelen Ulusal Selamet Cephesi, şaibeli bir

lerden 11,25 milyonu oy kullandı. Buna göre; Ulusal Selamet Cephesi'nin adayı olan İon İliescu, oyların %85,07'sini alarak yeniden devlet başkanı seçildi. Diğer iki adaydan Ulusal Liberal Parti'nin adayı %10,04 ve Ulusal Köylü Parti'sinin adayı da %4,29

yargılama sonucu Çavușescu ve eşini kurşuna dizmiş ve geçici devlet başkanlığına da İon İliescu getirilmişti. Fakat Romanya'da karışıklıklar yine de durmadı. Emperyalizmin yoğun kışkırtmalarıyla ülke çalkantılı bir dönem yaşadı, hala da bu çalkantı devam etmektedir. Bu yüzden de Romanya'nın geleceğinin ne olacağı merak konusudur.

20 Mayıs 1990 günü yapılan genel seçimlerde devlet başkanı meclis ve senato üyeleri belirlendi. Devlet başkanlığı için 3 aday yarışırken, meclis ve senato üyelikleri için 70'in üzerinde parti ve ittifak adayları yarıştı. 16 milyon olan seçmen-

oy aldılar.

Milletvekili seçim sonuçları da şöyledir: Ulusal Selamet Cephesi oyların %66,31'ini alarak 233 milletvekili çıkardı ve iktidara geldi. Parlamentoya giren diğer güçler; Romanya Macar Demokratik Birliği 29, Ulusal Liberal Parti 29, Ekolojik Hareket 12, Ulusal Köylü Partisi 12, Romanların Birliği için İttifak 10 ve diğerleri ise toplam 23 milletvekili ile temsil edilmektedirler.

Öte yandan senato seçim sonuçlarında ise Ulusal Selamet Cephesi, 119 sandalyeden 92'sini kazandı. Diğer sandalyeleri de öteki parti ve ittifaklar bölüştü.

Yapılan seçimler geçici olma-

özelliği taşıyor. Önündeki asıl görev: anayasayı hazırlama ve bu temelde Romanya'yı yeni bir seçime götürmedir. Ulusal Selamet Cephesi ezici olarak seçimleri kazansa da, sorunları çözme gücünden oldukça uzaktır. Muhalefet yeni yönetime karşı yıpratma kampanyası yürütüyor. Bu kampanya da başta ABD olmak üzere emperyalistler tarafından destekleniyor.

Emperyalizm diğer Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, Romanya'da da daha sağ yönetimlerin işbaşına gelmesinden yanadır. Bu yüzden seçim öncesi İliescu yönetimini yıpratma kampanyası yürütüldü. Bu kampanyanın odağına da Ulusal Selamet Cephesi'nin eski komünistlerden oluştuğu propagandası oturtuldu. Fakat bu propaganda sonuç vermedi ve Ulusal Selamet Cephesi seçimi kazandı.

Emperyalizmin Romanya seçimlerinin üzerinde bu düzeyde durmasının nedeni; hemen kapitalizmin restorasyonunun istenmesidir. Ayrıca Romanya'nın Varşova Pakti'nden kopması hedeflenmektedir. Ulusal Selamet Cephesi ise, serbest pazar ekonomisine geçişi sağlamak için bir geçiş sürecinin gerekli olduğunu savunmaktadır. Nitekim Ulusal Selamet Cephesi 1993 yılına kadar ülke ekonomisinin %70'ini özelleştirmeyi planlamaktadır.

Devlet Başkanı İliescu seçim sonuçları açıklandıktan sonra yaptığı basın toplantısında 3 yıllık planlarını değerlendiren ser-

best piyasa ekonomisine ani geçişin zararlı olduğuna işaret etti. İç ve dış dengeler hesaba katılmadan birdenbire piyasa ekonomisine geçilmesinin sosyal patlamalara neden olacağını savundu. Varşova Pakti ve COMECON üyeliklerini de sürdürmekten yana olduklarını açıkladı.

Emperyalistlerin desteklediği Ulusal Köylü Partisi ile Ulusal Liberal Parti ise, hemen kapitalizme geçilmesini ve Varşova Pakti'nden ayrılmayı savunmaktadırlar.

Seçim propagandalarına bu iki eğilim damgasını vurdu. Her iki eğilim de kapitalist restorasyondan yanadır. Sadece zamanlamada bir farklılık ortaya çıkmaktadır. Yine, Ulusal Selamet Cephesi İsveç modeli bir ekonomik yapıyı savunmaktadır. Dolayısıyla emperyalist-kapitalist sistemin beklentilerine tam cevap vermediğinden Ulusal Selamet Cephesi anti-propagandaya hedef olmaktadır.

Romanya seçimleri sonucunda, emperyalistlerin diğer Doğu Avrupa ülkelerinde elde ettikleri avantajların aksine, yeterince tatmin olmadıkları bir sonuç çıktı. Onların destekledikleri güçler, çok düşük oy aldılar ve fazla bir varlık gösteremediler. Ancak sonuçlar böyle olsa da, işbaşına gelenler de sağlıklı bir seçenek oluşturmuş değillerdir. Önümüzdeki yıllarda Romanya halkı büyük sorunlarla karşı karşı gelecektir. Kapitalist pazara ve özel teşebbüscülüğe adım adım geçmekle birlikte işsizlik ve hayat pahalılığı kendisini gösterecektir. Nitekim diğer Doğu Avrupa ülkelerinde henüz sınırlı oranda geçerli olmaya başlayan özel işletmecilik sonucu milyonlarca işçi işsiz kaldı ve sosyal

haklarını yitirmeye başladı. Romanya'da da benzeri gelişmeler kaçınılmazdır. Ekonomide kapitalist ilişkilerin gelişmeye başlaması çelişkileri yoğunlaştıracak ve bu sosyal bünyedeki çelişkilerin daha da şiddetlenip çatışmalara dönüşmesine kaçınılmaz olarak yol açacaktır. Çünkü işyerlerini kaybeden işçiler yoksullukla karşı karşıya kalacaklardır. Kapitalizmin tüm çirkinlikleri de burada görüleceğinden toplumu yeni arayışlara götürecektir. Her ne kadar reel sosyalizm Romanya'da iyi bir seçenek olamamış ve halkın beklentilerine gerekli cevabı vermemişse de, en azından halka belli sosyal güvenceler sağlamıştı. Kapitalizm ise bunu dahi verebilecek durumda değildir. Dolayısıyla Romanya'da kapitalizmin geliştirilmesi yolundaki her adım daha fazla sorun birlikte getirecek ve toplumda var olan çelişkileri daha da keskinleştirecektir. Bu durum da Romanya işçi sınıfının reel sosyalizm uygulamadan doğru dersler çıkarıp bilimsel sosyalizme sağlıklı yönelmesi sonucunu doğuracaktır. Nitekim seçim sonuçları emperyalizmin Romanya'da istediği adımları atamada meydana boş bulamayacağına işaret etmektedir. Emperyalizmin hummalı bir tarzda yürüttüğü kampanyaya rağmen, Romanya halkı kapitalizme bütünü teslim olmayı onaylamamış; fakat kendi gerçek seçeneğini yaratamadığından dolayı da, kapitalizme daha yavaş geçişi planlayan Ulusal Selamet Cephesi'ni desteklemek durumunda kalmıştır. Bu da halkın öyle iddia edildiği gibi, kapitalizme hayranlık duymadığını ortaya koymaktadır.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Üretim, yoğun yerleşim ve uygarlıkların tarih oluşturduğu bir beldemiz

MELETİ

(Malatya)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Malatya adının, Hititler döneminden kalma olduğu en gerçekçi ihtimaldir. Hititler burayı yerleşim alanı olarak kullandıklarında, yöreyi Maldiya olarak adlandırmışlar. Maldiya adı, Asur ve Urartu kaynaklarında olduğu gibi farklı yazılış biçimleriyle kullanılmıştır. Söz konusu kaynaklarda Malatya, "Melitea", "Melid", "Melide", "Meliddu" ya da "Malita" olarak kullanılmıştır.

Kürdistan halkı ise Malatya'yı, "Melid" ya da "Meletî" olarak bilir.

KISA TARİHÇESİ

Malatya, tarihi en zengin olan Kürdistan beldelerinden biridir. Onlarca imparatorluğun kuruluşuna ve yıkılışına tanık olmuş bir alandır. Eski Malatya olarak bilinen bucaktaki tarihi kalıntılar, bu gerçeğin doğruluğunu ortaya koyuyor. Coğrafik olarak, üretime ve yerleşime uygun oluşu, uygarlıkların savaşımına sahne olmasında önemli rol oynamıştır.

Malatya'nın geçmişi, yazılı tarih öncesine dayanır.

Yapılan bir araştırmaya göre, Malatya'da en eski yerleşmenin Neolitik dönemde gerçekleştiği belirtilmektedir. Şehrin doğusundaki Arslantepe Höyüğü ve Hititler döneminde kalma bir sarayın kalıntıları, Malatya'nın tarihine ışık tutmaktadır.

Malatya, tarihte bir kent devleti olarak yer alır. O dönemdeki adıyla Milidia, M.Ö. 2000 ve 1000 yılları arasında bir kent devleti olarak önce Asurlara ve sonra da Urartulara yenilir. M.Ö. 743 yılında Urartuları yenerek Van yöresine sürmeyi başaran Asur İmparatorluğu, bir kez daha Malatya'yı topraklarına dahil eder.

Kimmer ve İskitlerin M.Ö. 714-690 yılları arasında gerçekleştirdikleri akınlarla Asurlar gittikçe zayıflar. Bu dönemde Medler de M.Ö. 612 yılında toplu bir ayağa kalkışla Asur İmparatorluğu'nu yıkarlar. Malatya, yarım yüzyıl kadar Medlerin denetiminde kalır. Daha sonra Medlerin Perslere yenilmesiyle birlikte, Malatya da Pers İmparatorluğu topraklarına katılır. Ancak Perslerin egemenlik döneminde sık sık iç ayaklanmalar gerçekleşir. Persler, bu ayaklanmaları bastırabilse de gittikçe zayıflamaktan kurtulamazlar. Son darbeyi Büyük İskender'den alan Persler yıkılır.

Büyük İskender'in ölümü ardından Malatya, onun komutanları arasında birkaç kez el değiştirir.

M.Ö. 170 yılında, Pontos kralarının desteği ile onlara bağlı yerel beylikler Malatya'nın yönetimini ele geçirirler. 50 yıl sonra

ise, Malatya Pontos devleti sınırlarına dahil edilir.

M.Ö. 66 yılında Romalı komutan Pompeius, Pontos Kralı Mitridates'i yenilgiye uğratarak Malatya'yı Roma eyaleti durumuna getirir...

VI. yüzyılda Malatya Bizans İmparatorluğu'na bağlanır. VII. yüzyıldan X. yüzyıla kadar Malatya kenti çeşitli aralıklarla Arap ordularının akınlarına uğrar. Bu süre içerisinde Malatya, birçok kez Bizanslılar ve Araplar arasında el değiştirmek durumunda kalır.

1101 yılında Malatya bu kez, Danişmendler denetimine geçer. 4 yıl gibi kısa bir süre sonra, Anadolu I. Kılıç Arslan tarafından Selçuklu topraklarına katıldığında Danişmendler direnişe geçerler. Ancak başarılı olamazlar. 1399'da yöreyi Yıldırım Beyazıt ele geçirir. 2 yıl sonra ise Malatya, Timur ordularının saldırıları sonucu yağmalanır. Timur, belli bir süre sonra geri çekildikten sonra, bu kez Malatya'nın ele geçirilmesi için Memluklarla Osmanlılar arasında savaş çıkar. Bu savaş döneminde Memlukların egemenliğinde yarı bağımsız yaşayan Dulkadiroğulları da Osmanlılara karşı cephe alırlar. Bunun üzerine Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim 1515'te Dulkadiroğullarına yönelerek beyliklerine son verir. Dolayısıyla Malatya'nın ele geçirilmesi savaşından galip ayrılan Osmanlılar Malatya'yı da kendi imparatorluklarına dahil ederler.

Malatya, Osmanlı İmparatorluğu'na katıldıktan sonra bir sancak merkezi statüsüne alınır. Önce Maraş ve ardından da Diyarbakır'a bağlanır.

Malatya'nın merkez yerleşim alanı daha önceleri Eski Malatya olarak bilinen Bucakta kuruluydu. 1839 yılından başlayarak, halk şimdiki Malatya merkezine taşındı. Eski Malatya'daki konaklara büyük askeri birlikler yerleştirilmesi, halkın bu göçüne yol açtı.

Malatya, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla il statüsüne alındı. Daha önceleri 1954 yılına kadar Adıyaman, Kahta ve Besni ilçeleri ile birlikte Malatya'ya bağlıydı.

COĞRAFİK KONUMU

Malatya Fırat Havzası'nın Yukarı Fırat bölümünde kurulmuştur. Denizden 900 metre yükseklikte kurulan Malatya, doğudan Elazığ'ın Sivrice, Baskil, Keban ve Ağın, kuzeyden Erzincan'ın Kemaliye, kuzey ve kuzeybatıdan Sivas'ın Divriği ve Kangal, batıdan Maraş'ın Elbistan, Pazarcık ve Sivas'ın Gürün, güneyde Adıyaman'ın Gölbaşı, Besni, Merkez, Kahta ve Gerger, güneydoğudan ise Diyarbakır'ın Çüngüş ilçeleri ile sınırdır.

Düz bir ovada yerleşik olan Malatya, batıda Kürdistan'ın Türkiye ile sınır olan şehridir.

Belde topraklarında, hemen

hemen tüm yeryüzü şekilleri mevcuttur. Bununla birlikte ağırlıkta olan plato ve dağlardır. Bunlardan sonra ağırlıkta olan ovalar ve vadilerdir.

Dağlar:

Belde topraklarının büyük bölümü dağlarla kaplıdır. Güneydoğu Toroslar'ın kolları, Malatya'nın güneyini bir baştan bir başa kaplarlar. Güneyde daha düzenli sıralar haline dönüşen bu dağlar, batı ve kuzeyde aşınmaya uğrayarak platolara dönüşürler.

Bu dağların en önemlilerinden biri olan Malatya Dağları, Kapıdere Boğazı'ndan sonra birkaç kola ayrılır. Malatya Dağları Besni, Adıyaman, Kahta ve Malatya Ovası'nın arasını doldurur. Yüksek ve çok dalgalı olan Malatya Dağları, birçok noktada akarsularla parçalanmıştır. Bu dağların en yüksek noktası 2545 metre ile Şillan Tepe (Bey Dağı) oluşturur.

Nurhak Dağları, Maraş topraklarından Malatya sınırlarına uzanır. Güneydoğu Toroslar'ın kuzeye açılan koludur. Fazla düzenli sıralar oluşturmaz ve yer yer tek dağlar halinde yükselir. 2428 metre ile en yüksek noktasını Derbent Dağı oluşturur. Volkanik kaynaklı olan Nurhak Dağları; Malatya Ovası, Tahma Vadisi, Darende ve Doğanşehir ilçelerinin arasındaki boşlukları dolduran yükseltiler durumundadır. Etekleri kimi noktalarda sarp ve dik. Bu dağların işgal ettiği alanlarda önemli ovalar bulunduğu için nüfus seyrek. Nurhak Dağları'nda kışları sert, yazları serin geçer.

Akçababa Dağları, Nurhak Dağları'nın kuzeydoğuya doğru açılan uzantıları halindedir. Genel-

likle çıplak olan ve düzenli sıralar oluşturmayan Akçababa Dağları pek yüksek değildir. En yüksek noktası 2164 metre ile Akçababa Tepe'dir.

Yama Dağı, Sivas'tan uzanan ve Malatya'nın kuzeyini bütünüyle kaplayan bir dağdır. Yüksekliği genellikle 1500 metrenin üstündedir. Batıda Kuruçay Vadisi'ne ve güneydoğuda ise Fırat Vadisi'ne dek uzanır. Uzantıları daha çok volkanik yapıdadır. Genellikle zengin çayırarla kaplı ve suyu boldur. Bu konumuyla hay-

miştir. Ancak, hayvancılık için elverişli olan bu platoların başlıcaları, Akçadağ çevresinde bulunan Büyük Kuruca ve Küçük Kuruca yaylarıdır.

Kuzey platoları, Malatya'nın en önemli platolarıdır. Yama Dağı'nın eteklerinde sıralanırlar. Yama Platoları olarak da anılan bu platoların büyük çoğunluğunun yükseltisi 1500 metrenin üstündedir. Su kaynakları ve çayır bakımdan oldukça zengin olan kuzey platolarına yaz aylarınca, otlatılmak üzere sürüler çıkarılır.

Akarsular:

Malatya, akarsu bakımından Kürdistan'ın en zengin beldelerinin başında gelir. Nitekim, Kürdistan ve Türkiye çapında en büyük havza olan Fırat Havzası üzerinde kurulmuştur. Şehir içindeki camilerin önünde sürekli su akar. Bu sular, sıcak ve yazın ise soğuk akarlar. Bunun yanı sıra, şehir merkezinin güneyindeki tepelik olan Kernek mahallesinden kuzeye doğru 1-2 metre genişliğindeki bir kanaldan dolu dolu su akar.

Malatya topraklarındaki en önemli akarsu Fırat Irmağı'dır. Fırat, Malatya-Elazığ karayolunun keskin virajlı bölümünde iki şehrin sınırlarını çizer. Kömürhan Köprüsü'nün bulunduğu bu noktada oldukça derin bir vadiden, birkaç köyün yer aldığı ovaya açılır. Kömürhan Köprüsü'nün altından çıktıktan sonra güney istikametine doğru akan Fırat, burada Malatya-Diyarbakır sınırını çizer. Diyarbakır'ın Çüngüş ilçesi yakınında Fırat üzerinde kurulan, önceleri adı Karakaya olan ve daha sonraları askeri cunta tarafından adı Atatürk Barajı olarak değiştirilen baraja şimdilerden su depolanmaktadır.

Fırat dışında, Tohma Suyu, Kuruçay ve Sürgü Çayı Malatya'da bilinen akarsulardır.

Ovalar ve vadiler:

Malatya'da vadi ve ovalar da önemli bir yer işgal eder. Bütün vadiler Fırat Vadisi'ne açılır. Fırat, belde topraklarındaki en büyük vadi durumundadır. Oldukça sarp ve derin olan Fırat Vadisi, Kuzey Kürdistan'ın en büyük vadisidir.

Fırat vadisi dışındaki diğer bir önemli vadi de Tohma Vadisi'dir. Sivas topraklarından iki kol halinde Malatya topraklarına açılır. Bu kollar Darende ilçesi yakınında genişlemeye başlar ve doğusunda birleşirler.

Beldedeki en önemli ova Malatya Ovası'dır. Genişliği 830 kilometrekare olan ovanın yüksekliği ortalama 900 metredir. Küçük akarsuların açtıkları derinlikler sonucu hafif dalgalı durumdaki Malatya Ovası genellikle düzdür.

Malatya Ovası dışında, Doğanşehir Ovası ve İzoli Ovası beldenin önemli olan diğer iki ovasıdır.

Sürecek

ÇAND PIŞE TORE-KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

1990 ERNK Newroz kutlamalarına katılan Ozan Şah Turna ve Ozan Şiar devrimci türkülerle halkı coşturmuş, hemde geniş kitlenin beğenisini kazanmış. Devrimci türkülerini Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin direnişçi ruhu ile birleştiren Ozan Şah Turna izlenimlerini, düşüncelerini ve duygularını Hamburg Berxwedan muhabirimize şöyle anlattı.

“Komünist, Demokrat ve Yurtsever Olmanın Ölçütü; Ülkesinde Gelişen Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesini Desteklemektir”

Berxwedan Muhabiri: Sizinle ve çalışmalarınızla ilgili bir kaç sorumuz olacak. Devrimci bir ozan olarak kendinizi tanıtmırsınız?

Şah Turna: Ben Sivas'ta 1957'de doğdum. 3 yaşındayken geçirdiğim hastalıktan dolayı iki gözümü de kaybettim. 10 yaşında saz çalmaya başladım. Daha sonra kendi yapıtlarımla plak-kaset yaptım

Berxwedan Muhabiri: Kürdistan'daki gelişmeler hakkında görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Şah Turna: Ben Kürdistan'da iken Kürdistan'ın sömürge olduğu ve bağımsız devlet kurulması yönünde bir düşüncem yoktu. Ancak yurtdışına çıktıktan sonra, Kürdistan'ın kurtuluşu için mücadele edilmesi gerektiğini görüyorum.

Berxwedan Muhabiri: Kürdistan'daki halk ayaklanmaları konusunda düşünceleriniz nedir?

Şah Turna: Ayaklanmalar, önderliğin rolünün büyük olduğu gerçeğini gösteriyor. Türkiye halkı açısından olsun, Kürdistan halkı açısından olsun; mutlaka bir önderlik doğrultusunda iktidara yürünmelidir. Söz konusu gelişmeler kendiliğinden olan gelişmeler değil, devrimci hareketin önderliğidir. PKK, benim düşünceme göre doğru bir önderlik yaparak halkını ayağa kaldırıyor. Burada şu konuya da değinmek istiyorum. Türkiye halkı, Kürdistan halkından daha bilinçlidir. Fakat Türkiye'de kendisine önderim diyen sol örgütlerin iyi önderlik yapmaması ve dolayısıyla önderliğin olmaması nedeniyle Türkiye işçi sınıfı ve halkı ayağa kalkmamaktadır.

Bugün Kürdistan'da büyük bir mücadele varsa, Kürt halkı ayağa kalkıyorsa bunu PKK'nin önderliğine bağlamak gerekir. Ben bir sanatçı olarak şunu söyleyebilirim; PKK'li değilim ama, bu gerçeği gözden kaçırın bence devrimci ve yurtsever değildir.

Berxwedan Muhabiri: Avrupa alanındaki yaşantı tarzına karşı görüşünüz, gözlemleriniz nedir? Ülkesinden kopan birinin yaşantısı nasıl olabilir?

Şah Turna: Buraya, 1978 yıllarında tedavi olmak için geldim. Tedavi olduktan sonra tekrar Türkiye'ye dönmek istiyordum. Hakkımda tutuklama kararı alındı. 1983'te "Şu tarihte dönmezseniz yurttaşlıktan çıkarılacaksınız" diye çağrı yaptılar. Tedavi olmak için geldiğime dair bir rapor yolladım, raporu kabul etmediler. "Burada da doktorlar var, tedavi olabilirsiniz" dediler. Raporum kabul görmeyince ilticaya başvurdum.

Buradaki yaşamı kendi açımdan değerlendirdiğimde; yurtdan, ülkemden kopuk olarak yaşıyorum, ama ülkeden atılmama rağmen ben ülkemin, halkımın mücadele heyecanı ile yaşıyorum. Gecelerde, TV programlarında her yerde ülkemin durumunu dile getiriyorum. Diğer insanların da nasıl yaşadığını gerçekten bilemiyorum.

Berxwedan Muhabiri: Düsseldorf davasına ilişkin görüşlerinizi alabilir miyiz?

Şah Turna: Benim düşünceme göre Alman devletiyle Türk devleti iç içe çalışıyor. PKK'nin yapmış olduğu hareket onlara büyük bir ders oldu. 700 bin DM'yi büyük mücadele sonucu aldı. Politik olarak mücadele edildiği zaman her şeyin kazanıldığı bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Berxwedan Muhabiri: Biraz önce Türkiye konusuna değinmiştik. Bugün Türkiye devriminin gelişmesinin nedenini önderlik sorunu olarak koydunuz, bu konuyu biraz daha değerlendirebilir misiniz?

Şah Turna: Birçok nedenleri vardır. Halk önderleri, tahlillerinde Türkiye ve Kürdistan'ı birbirine karıştırıyorlar. Çoğu Kürdistan'ı da katarak Türkiye'yi "yarı-sömürge ve yarı feodal" olduğu biçiminde algıladılar. Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısı ve şekillenmeleri başkadır, Türkiye'nin koşulları ve şekillenmesi başkadır.

Bunun dışında önderlik rolünün tam oynanmaması politik nedenlere bağlı. Şimdiye kadar, gerekli inceleme ve araştırma yapılmadan, kolay yollara başvurarak, daha çok da alıntılara dayanarak bölük-pörçük şeyler yapıldı. Yani teoriyi Türkiye geneline indirgemedikleri, devrim sorununu, stratejik ve taktik sorunlarını doğru bir temelde koymadıkları ve Türkiye halkını iyi tanımadıklarından dolayı önderlik rolü oynanmamıştır.

Berxwedan Muhabiri: Sizce İntifada'ların, Türk toplumu üzerindeki etkisi nasıl olacak? Bu konuda değerlendirmeye yapabilir misiniz?

Şah Turna: Mücadele uzun vadeli kılınıp, halkın ilgisini toplayabilir. Bu da demin açıkladığımız gibi önderlik düzeyindeki hareketlerin ve şahsiyetlerin yaklaşımlına bağlıdır. Şimdiye kadar hep "PKK bitti-bitecek, yok edeceğiz" diyorlardı. Hani bir deyim vardır, "Balık susuz yaşayamaz" diye. Halkta bir denizdir, içindeki balıklar da mücadele eden, direnenlerdir. Bugün gerçekler gösteriyor ki suyun içindeki insanlar mücadele ediyor ve suyla birlikte gidiyor.

Berxwedan Muhabiri: Sizler Hunerkom'un düzenlediği bir çok geceye katıldınız, güç katınız. Saygı duyulacak bir destektir. Gecelerin sizin üzerinizde yarattığı etkiyi anlatırmısınız?

Şah Turna: Geceler benim için büyük önem taşıyordu. Bunun için rahatsızlığımı bir yana bırakarak gecelere katıldım. Gecelerde gerçekten çok şey öğrendim. Halkın savgisini ve saygısını daha coşkulu hissettim. Katıldığım diğer gecelerden daha heyecanlı, daha güzel ve daha anlamlıydı. Dayanışma amacıyla bu gecelere geliyoruz ve söylediğimiz yapıtlarda buna hizmet ediyor. O bakımdan desteğimizi, sazımızı, sözümüzü, yüreğimizi olarak gösteriyoruz. Yaklaşımımız yüzeysel değildir.

Berxwedan Muhabiri: Kadın sorunu; özellikle Kürdistan kadını hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Şah Turna: Kürdistan kadınının daha çok direnmesi ve daha çok mücadele etmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü onlar daha fazla eziliyorlar. Kürdistan kadını feodal yapıdan, düzenden hem de her yönlü eziliyor. Erkeklerin tek başına mücadele etmesiyle bir şey kazanılmaz. Kadinsız devrim olmaz. Kadınlar daha fazla katılmalı ve direnmeliler. Kadinsız devrim sorunu çözümlenmez.

Berxwedan Muhabiri: Kürdistan kadınına ayrıca çağrınız var mı?

Şah Turna: Ben gerçekten, Kürdistan kadınının gelişen mücadeleye destek vermesini istiyorum. Bizler burada gücümüzün yettiği kadar destek veriyoruz. Onlar da burada desteklerini korkusuzca yapmalıdırlar. Direnmelerini ve özgürleşmelerini istiyorum.

Berxwedan Muhabiri: Bunların dışında gazetemiz aracılığıyla Avrupa'daki kitlemize iletmek istediğiniz mesajınız varmıdır?

Şah Turna: Biz Avrupa'da yaşıyoruz. Ama burası bizim için toz pembe değildir. Gideceğimiz yer yine kendi ülkemizdir. Onun için benim yurtdışındaki insanlara çağrım ve inancım şudur: Mücadeleye maddi-manevi yönden destek vermeleri gerekir.

Burda yozlaşmak, buraya kendimizi kaptırmak hiç bir zaman kurtuluş değildir. Bizim kurtuluşumuzun tek yolu ülkedeki mücadeleye omuz vermek, destek vermektir. Bir sanatçı olarak sürekli burada kalmayı düşünmüyorum. Tüm sanatçılara ve halka da böyle sesleniyorum.

Berxwedan Muhabiri: Şiar arkadaş; eşinizin belirttiklerine ekliyeceğiniz veya bunların dışında belirteceğiniz şeyler varmı?

Ozan Şiar: Tabi, Şah Turna'nın da değindiği gibi bir komünist olmanın, yurtsever ve demokrat olmanın ölçütü, ülkesinde var olan mücadeleyi desteklemektir. Önemle şunu vurgulamak da istiyorum. Türk-solu halen üzerine düşen görevi yerine getirmiyor. Ben şu kanıdayım, halen kısır döngü içerisinde ve aşiretçi çekişmelerden kendisini alamamıştır. Sözde tahliller yaparak yeryüzündeki ülkelerin üstelik Afganistan gibi gerici temellerde ayağa kalkan -ki ona ayağa kalkma da denmez -ABD'nin, Pakistan'ın Türkiye'nin desteklediği Afganistan'ı destekliyor. Dünyanın öbür ucundaki halkı destekliyor, ama burnunun dibindeki 20 milyondan fazla nüfusu olan bir ülkenin halkı savaş veriyor, intifadalar kalkıyor ve kurtuluş destanları yaratıyor, bunu görmemezlikten geliyorlar. Bence bu tavır siyasi arenada dürüstlük değildir. Zaten kendi çırpınışları da boşunadır, zira var olan taban bunları zorluyor, mücadele istiyor. Ben diyorum ki; bir yurtsever, bir devrimci olarak en azından Kürdistan'da gelişen ve yükselen savaş desteklesinler, desteklemiyorlarsa da dürüstlük gösterebilirler. Desteklemiyorlarsa Türk-solunun Kürdistana bakış açısı nedir? Bunu ortaya koysunlar. Onların tabanlarında çok dürüst insanlar da vardır. Ayrıca Kürdistan'da olduğunu iddia eden örgütlere sesleniyorum. Nerede savaşınız, ne yapıyorsunuz onlar için?

Türk solunda Türkiye proletaryasına ışık tutabilecek adına parti denebilecek bir örgütün bir partinin varlığına inanmıyorum, zira onlar Kürdistan proletaryasından daha geridirler. Halk kendiliğinden de olsa bir önder bekliyor fakat önder yok. Şah Turna konunun başında değindi, Türkiye halkı ve işçi sınıfı, Kürdistan halkından daha ileridedir. Çünkü Kürdistan halkının kültürü, dili, edebiyatı yasaklanmış, eğitimi verilmemiş mahrum bırakılmıştır. Buna nazaran Türkiye halkı biraz gıdasını almış ama ayaklanamıyor neden?

Şah Turna: Benim Kuzey Kürdistan'daki örgütlere diyeceğim; devletle oturarak, anlaşarak, mücadelesiz, savaşız Kürdistan kurtulmaz. Yani reformlarla bir takım değişimlerle bu imkansız. Özgürlük ve bağımsızlık savaşarak, mücadele ederek kazanılır.

HALK SANATÇISI HALKIN İÇİNDEN GELİR

Biz Türk solunun bir çok gecesine katıldık, bunların psikolojik yapılarını yaşadık. PKK'nin gecelerine geldiğimizde halkın sevgisini ve coşkusunu da gördük. Çok önemli bir konunun altını çizmek istiyorum; şu bir gerçek ki PKK, sanatçıların ismini kullanmadan da kitleleri gecele- re getirebiliyor. Yani, sahneye bir çocuk da koysalar salon yine dolar. PKK, kültür sanat konusuna olgun yaklaştığından dolayı değerli sanatçılara yer vererek, O sanatçıları halkla bütünleştiriyor.

Şunu açıkça söylüyorum, Türk solunun tabanı olduğuna inanmıyorum. Madem kendilerine güveniyorlar, gecelerinde Şah Turna'nın ve diğer sanatçıların adını kullanmasınlar. Gelişmeler isimlerin önemli olmadığını gösteriyor. Önemli olan o isme de layık olmaktır.

PKK kültür sanat cephesinde savaşan insanlara kapısını açmış. Örneğin biz gecelerinde çıkıyoruz, Türkçe çalıp söylüyoruz. Hiç bir kısıtlama ve sansür yoktur. Devrimci ve dürüstlük temelinde gelenlere kapısını açmıştır. Ne güzel bir olay. Diğer örgütler de bürokratik hakim olduğundan, şahsi çıkarlar ve tekkeci anlayışla gelen insanlarla çabuk kaynaşıp, dürüst insanları dışlıyorlar. Çünkü onlar devrim çıkarlarını değil, başka şeyleri amaçlıyor. Tabi Türk solu yalnız değil; karalamak ve kötülemek istemiyorum, içlerinde çok değerli insanlar ve örgütler de var. Fakat ben genel olarak söylüyorum.

Evet bir halk sanatçısı halkın içinden gelir, halkın içinde beslenir ve yükselir. Gıdasını halktan alır. Halkının sorunlarını dile getirir. Bilindiği gibi halkın sorunları çok çeşitlidir. Halk var sadece ekonomik olarak ezilir, dolayısıyla o sanatçının görevi ekonomik sorunu dile getirmektir. Halk var hem ekonomik hemde kültürel olarak ezilir, vatanı dahi yoktur. Bunu Kürdistan halkında daha açık olarak görüyoruz. Dünyada Kürdistan halkı kadar ezilen, sömürülen başka bir halk yoktur. Demek ki Kürdistan sanatçılarının görevi daha fazla oluyor. Sosyal sorunlara parmak basılınca, bağımsızlık sorununa da parmak basmak gerekiyor. Her sanatçı ülkesinin sorunlarını dile getirmeli, bu sadece teoride değil, pratikte de ona layık olmalı. Zaten sanatçı halkı ile yaşıyor, geliyorsa halk onu bağrına basar, yozlaşıyorsa halk onu kabul etmez.

Ozan Şiar

Uzun yürüyüşçüler ile görüştük

Baştarafı 12. sayfada

Türk ve Alman emperyalizmi diğer Avrupa ülkeleriyle işbirliği içine girerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğup PKK'yi de terörist ilan etmeye çalıştığını Partimle birlikte görüp tanık olduk. PKK'yi kötöleme çabalarına karşı Partimle birlikte PKK'nin vermiş olduğu özgürlük mücadelesini her zaman destekleyeceğimizi bir daha belirtmek isterim.

Berxwedan Muhabiri: *Türkiyeli bir dayanışmacı olarak yürüyüş hakkında görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Ayşe: Emperyalizmin ve dünya gericiliğinin saldırılarının yoğunlaştığı günümüzde ulusal kurtuluş mücadeleleri büyük önem taşımaktadır. Devrimci düşünceye sahip olduğum için bu yürüyüşe katıldım. Açılan mahkeme, sadece siyasi bir mahkeme değildir. Emperyalizmin devrimci mücadeleyi bastırma girişimlerinden biridir. Bu davayı sadece PKK davası olarak görmüyorum. Tüm devrimci insanlığın davası olarak görüyorum.

Berxwedan Muhabiri: *Yaşlı bir Alman dayanışmacı olarak yürüyüşe katıldınız. Yürüyüş üzerine düşüncelerinizi açıklar mısınız?*

Doris: Ben PKK'nin Kürdistan'daki mücadelesini destekliyorum ve haklı buluyorum. Ben de Düsseldorf'taki davaya karşıyım. Çünkü mahkeme önüne çıkarılan Kürt politikacılar PKK için, Kürt halkı için mücadele eden insanlardır. Alman ceza davasının 129 a maddesinden terörist olarak yargılanmak isteniyorlar. Bu neden dahi yürüyüşe katılmam için yeterli değil mi? Bence, yürüyüş amacına ulaştı.

Berxwedan Muhabiri: *Bağımsızlık mücadelesinde şehit düşen bir devrimcinin babası olarak yürüyüşe katıldınız. İsminizi, şehit düşen çocuğunuzun ismini ve yürüyüş hakkındaki izlenimlerinizi öğrenebilir miyiz?*

Süleyman: İsmim Süleyman. 50 yaşındayım ve şehit **Behiye YAŞIT**'in babasıyım. Amacımız, buradaki tutuklularla dayanışmak, Alman ve Türk emperyalizmini protesto etmek, mücadelemizi sonuna kadar yürütmektir.

Berxwedan Muhabiri: *Siz de bir şehit babası olarak kendinizi tanıtır mısınız? Çocuğunuzun ismini ve yürüyüş hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Bayram: İsmim Bayram. Şehit **Seyit ŞENPINAR**'ın babasıyım. Yürüyüşümüzün amacı biliniyor. Burada şunu belirtmek istiyorum, halkım ile birlikte bağımsızlık savaşına sonuna kadar bağlı kalacağım.

Berxwedan Muhabiri: *Alman polisinin yürüyüş boyunca tavrını açıklar mısınız?*

Cuma: Değişik bölgelerde, değişik polis tavırlarıyla karşılaştık. Eylemimizi Dortmund'ta dağıtmaya çalıştılar. Özel birlikleri çağırma tehditlerinde bulundular. Bir yerde elektriğimizi kestiler. Başka yerde elektrik almamızı da polis engelledi.

Berxwedan Muhabiri: *Türk ve Kürt örgütlerinin ilgi ve tepkisi hakkında bilgi verir misiniz?*

Cuma: Bielefeld'ten Düsseldorf'a kadar yapılan yürüyüşte Türk ve Kürt sol örgütlerinden bir katılım ve dayanışma olmadığını söyleyebiliriz. Sadece Duisburg alanında bir karşılama ve dayanışma eylemi gördük.

Berxwedan Muhabiri: *Dağıtılan yayınlar hakkında bilgi verir misiniz?*

Cuma: Elimizde olan 30.000 bildiriden geriye 500 tane kaldı. Çok sayıda da yayın satıldı.

Berxwedan Muhabiri: *Sizin yürüyüş hakkındaki görüşleriniz nedir?*

Bir Yurtsever: Yol boyunca Alman ve yurtseverlerden büyük ilgi gördük. Arkadaşların topladığı bağışlar, dağıtılan bildiriler ve satılan yayınlardan Almanların bizi desteklediğini görmekteyiz.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe katılan bir yurtsever olarak sizlerin de görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Başka Yurtsever: Yürüyüşü-

Avrupa basınında Kürdistan ulusal...

tasını oluşturmaktadır. Bu konuda suçlananların bazıları, "mahkemenin hakimi" olduğu iddia edilen Yasemin Gedik dahil, serbest bırakıldılar. Tabiki bundan sonra da davanın maddi dayanakları çok zayıflamıştır. Savcı Gerhard Völz'ün dava maddelerini güçlendirebilmesi için, çok değişik bir durumun ortaya çıkmasını beklemesi gerekir. Buna rağmen, halen tüm dava maddeleri ve iddialar hakkında direktme var.

Ve durum böyle gideceğe de benziyor. Hans Holmar ve Ebbe Carlsson'un eski bir dostu, Batı Alman Federal Savcısı'na kestaneleri ateşten kaldıracak. Bu, namı "Kaynak-A" yani katil Ali Çetiner'dir.

Çetiner Berlin'deki Murat Bayraklı cinayetini üstleniyor. Batı Almanya'da PKK'ye karşı güçlü bir şekilde şahitlik yapması durumunda, bu cinayetin gerektirdiği cezadan muaf tutulacağı sözünü almış. Fakat mahkeme bu hızla devam ederse, onun şahitliği ancak 1991 yılında dinlenebilecek.

1977 yılında Avrupa ülkeleri "Trevi" denilen çok uluslu emniyet teşkilatını kurmuşlardı. 1984'ten bu yana PKK, dünyanın en tehlikeli terör örgütü olarak tanıtılıyor. Bundan bir ay önce Batı Avrupa içişleri bakanları Stokholm'de toplandılar. Bu defa da PKK gündemi oluşturmaktaydı. Alman ve Türk devletleri, tüm hükümetleri bu Kürt örgütü ve sempatizanlarına sert davranmaya çağırdılar. Hatta Türk İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, "Teröristleri destekleyenleri Avrupa'da terörist olarak ilan edeceğiz" dedi.

Düsseldorf mahkeme binası ö-

müz olumlu bir şekilde sonuçlandı. Attığımız sloganlardan ve el çırpmalı yürüyüşümüzden Alman bir bayanın duyulanıp ağladığına tanık olduk. 4-5 km. kadar bizimle yürüyenler de oldu.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşün iç eğitimi hakkında bilgi verir misiniz?*

Birönder: Her sabah 5.30'da kalkıyorduk. 6.30'a kadar sabah sporu yapıyorduk. Yol boyunca iki kez seminer verildi. Akşam yemeklerinden sonra değerlendirme toplantıları yapıyorduk.

Berxwedan Muhabiri: *Yürüyüşe katılan bir Kürdistanlı bayan olarak sizin de düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?*

Dilan: İlk günden son güne kadar istekli ve düzenli bir şekilde yürüdük. Yürüyüş esnasında arkadaşlar birbirlerinden çok şeyler öğrendi. Yaşam biçimi, arkadaşlık ilişkileri vb. hakkında. Bu yürüyüş hepimiz için iyi bir deney oldu.

Berxwedan Muhabiri: *Amanınıza ulaştığınızı söyleyebilir misiniz?*

İzzet: Bir takım aksiliklerin olmasının rağmen, sesimizi kamuoyuna duyurduk. Tüm dikkatleri bir kez daha ulusal kurtuluş mücadelemize çektiğimizi söyleyebiliriz.

Baştarafı 20. sayfada

nünde kitlesel durmakta olan Kürtlerden biri direkt konuya girdi: "Bu normal bir duruşma değildir. Büyük bir politik oyun sözkonusudur. Ne pahasına olursa olsun PKK'yi tecrit etmek istiyorlar. Çünkü cidden korkmaya başladılar. Fakat burada cıvık çorba pişiriyorlar, tutmuyor." Evet çorbada üç taş bulunmakta. Herkesin sorduğu büyük soru şu: Rebmann'ın iddia edeceği başka bir şeyi kaldı mı?

L'illustré (İsviçre) 2 Mayıs

Bir ulusun doğuşu

İlk kez bu son haftalarda Türk egemenliğine karşı, Kürt şehirleri caddelerinde "Kürdistan" ke-limesi yankılandı.

Yokedilmek istenen bir halkın ülkesine seyahat:
Bir halk ki bugün ulus olduğunun bilincine varıyor

Zekiye ALKAN 24 yaşında, biçimli çenesi ve dolgun yüzüyle güzel bir kadındı. Bir akşam Diyarbakır'ın ("Siyah şehir" de denilen bu kentin antik çağa ait bazaltlı surları vardır) bir caddesinde kendini kurban etti. Takvim 21 Mart'ı, yani bir bahar gününü **Newroz** gününü gösteriyordu. İsviçre'de 1 Ağustos'ta olduğu gibi, Kürtler de **Newroz** gününde ateşler yakarlar. Bu gelenek, bundan 2.602 sene önce **Demirci Kawa**'nın Asur Tiran'ı üzerindeki zaferinden beri devam etmektedir. Bu seneki bay-

ram (Newroz), bu güne kadar görülmemiş bir şekilde, Türk egemenliğine karşı meydan okumaya dönüştürüldü. Bir düzine şehirde genel grev yapıldı. Caddelerde binlerce insan, "**Yaşasın Kürdistan**" diye sloganlar atarak gösteriler yaptı. Bu, tarihinde sürekli bölünüp parçalanmış olan Kürtlerin ortak ulusal duygularının ani patlamasıydı.

Vücudunun %90'ı yanmış olan Zekiye, bir kaç gün sonra, hastahane de öldü. Bu Kürt militanı, onurlu ve sessiz bir şekilde oturup üzerine benzin döküp yakmadan önce şunları söyledi: "**Newroz'u bu şekilde kutlayacağım.**"

Genç militanların söylediklerine göre, polis onu ajan olarak kullanmak istemiş. Üzerinde sürekli tutuklama ve işkence tehditleri varmış.

Zekiye, tarihinden ve kimliğinden dahi yoksun buralolmak istemiş, ülkesi haritadan 1923 uluslararası Lozan Antlaşması'yla silinmiş bir halkın kahramanlar galerisine katılmıştır.

Hint-Avrupa kökenli Kürtlerin, XI. yy.'da Orta-Asya bozkırlarından gelen Türk boyları ile ortak hiç bir yönleri yoktur. 1924'ten beri diileri yasaktır. Kanunda şöyle belirtilmiş: Türk vatandaşlarının anadili Türkçedir. Bu biraz da "Romands"ların kanun yoluyla Almanlaşınmasına benziyor. Kürtçe yazmak veya şarkı söylemek 8 ila 15 sene hapis ile cezalandırılabilir. **Çocuklar her sabah okulda "Ne Mutlu Türküm Diyene" sözünü tekrarlamak zorunda bırakılıyorlar. Fakat çoğu dışlarını sıkıp içlerinden "Kürdüm" diyorlar.**

Burada, Anadolu'nun bu köşesinde asimilasyon politikası iflas etmiştir. İşte ispatı: Caddelerde kendilerini Kürt olarak tanıttıktan sonra elleriyle zafer işareti yapan liseliler; pırıltil gözleleriyle Diyarbakır'ın ana caddesinde "**Kürdistan maydonozu**" diye bağran küçük satıcılar; otobüsteki 30'a yakın yolcusuna alırdmadan Kürt mücadelesinin zaferini anlatan müzik kasetini koyan yolcu otobüsü şoförü. Bundan 2-3 sene önce hayal bile edilmeyecek bir sahne: Ayaklanmanın kalbi Cizre'de bir kahvehanedeyiz. Çay masasının etrafında oturan esmer tenli genç insanlar yandaki masada şüpheli bir askerin oturmuş olmasına rağmen bize ekmeğin, beyaz peynirin, domatesin Kürtçe isimlerini izah ediyorlardı. Askerin sinirli bir şekilde kahvehaneyi terketmesinden sonra masadakiler, bize şehirdeki ayaklanmayı anlatıyorlar.

Cizre, Dicle Nehri'nin (İncil'de bahsedilen nehir) kıyısında düz bir alana kurulmuş. At arabalarının geçtiği tozlu caddeleri var. Durumun gergin olduğu şehirde, ordu her an savaşa hazır halde tutuluyor ve askerler sürekli devriye geziyor. Uzaktan direnişin sembolü Cudi Dağı'nın karlı doruklarını gözlüyoruz. Burada, bir kaç bin gerilla ile PKK (Kürdistan İşçi Partisi) orduya karşı saldırılar düzenleniyor. 1984'ten beri süren silahlı mücadele, 2.000'den fazla kayıp verdirdi. 21 Mart Newroz günü, binlerce gösterici

lastik tekerleri yakarak, Kürt bayrağını dalgalandırıp polisleri taşıyarak caddeleri doldurdu. Tam bir "İntifada". Filistinliler gibi. Polis kalabalığa etkili kurşun sıkamadı, ama gene de 4 ölü var. 139 gösterici tutuklanıp kaçınılmaz işkence seansları için Diyarbakır'a götürüldü. İşte onlardan biri olan Ahmet: "**Gözlerimi bağlayıp dövdüler. Bir hücrenin içinde çömelmiş vaziyette, yemek yemeksizin 8 gün geçirdim. Diğerleri gibi ben de Kürdüm ve Kürdistan'ı istiyorum dedim. Ben suçsuzum.**" Bir şey elde edemeyeceğini anlayan yetkililer onu serbest bıraktı.

Herşey 15 Mart'ta Suriye ile sınırı olan Nusaybin'de başladı. Bir semtin belediye başkanının oğlu olan bir gerillanın cenaze töreni bir ayaklanmaya dönüştü. 18 yaşında bir genç öldürüldü. Dükkanlar 4 gün boyunca kapatıldı. Olaylar diğer şehirlere sıçradı. Bölgeye giden Türk parlamenterleri şaşkınlıkla, "halkın bağımsızlık istediğini" müşahade ettiler. Bağımsızlığın yakın olduğuna inanmış gençler, değişikliği "artık korkmuyoruz" diye açıklıyorlar.

Oldukça ari ve Marksist-Leninist nutuklarına rağmen PKK, uzun bir çalışmanın ürünü olarak halkın tam desteğini sağlamış bulunuyor. Türk egemenliği altında ezilen Kürt halkı için bütün sorunların (sefalet, işsizlik vb.) sorumlusu Türk devletidir. Türk devletine karşı olana ise sempati ile bakılıyor. Ayaklanma bugün en yüksek noktasına ulaşmış bulunuyor. Ankara artık sadece terörizmden değil, bölücü tehditinden de bahsediyor ve çok sert önlemler alıyor; sansür, basının Güneydoğu'ya girişi yasağı, şüphelilerin sürgünü, cezalarını ikiye katlanması vb. gibi. Başbakan Yıldırım Akbulut, "**Silahla ezeceğiz**" diye açıklama yaptı. Keyfi tutuklamalar artık günlük sıradan olaylardandır. Yakin zamanda serbest bırakılan bir muhasebeci iç çekerek, "Her ailede en az bir kişi işkence görmüştür" diyordu.

Daha sonra dinlediğimiz bir çok kişi bunu doğruladı. Gece baskınları, kaybolanların rakamsal artışı gün geçtikçe çoğalıyor. Yüzlerce köy zorla göç ettirilmiş durumda. Fakat bütün bunlar hareketi yok etmeye muhtemelen yetmeyecektir. Türkiye'ye daha radikal çözümlere yönelmek kalıyor; ya komşu Irak'ın kendi Kürtlerine karşı kimyasal silah kullanması ya da bundan 75 yıl önce Ermenilere yaptığı gibi, toplu sürgün. **Yaz sıcak geçeceğe benziyor.**

Bir halk; dört ülke

Kürtlerin yoğun yaşadıkları bölgeler 1923'ten beri 4 ülke tarafından paylaşılmış durumda. Tahminlere göre Türkiye'de sayıları 10-15 milyon, İran'da 5-6 milyon, Irak'ta 3-4 milyon ve Suriye'de ise yaklaşık 1 milyondur. Komşu Sovyetler Birliği'nde yaşayan 300 bin Kürdü de eklemek gerekir. Kürtler, Irak ve İran'da onlarca yıldan beri silahlı mücadele yürütüyorlar.

Impressum
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickbron

Yazışma adresi
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 fl.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80. £.
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

LI PÊŞBERÊ TÊKOŞÎNA LI KURDISTANÊ PÊŞVE DIÇE HEMÛ XEBATÊN DAGÎRKERÊN TIRK DI AVÊ DE DIÇIN

Du meh ji ser derxistina Biryarnameya 28'ê Adarê derbas bûne. Dewleta Tirk bi vî biryarnameyê armanc dikir, ku bersiva gehinekê şerê me yê rizgariyê ku xwe gihandîye serihildanê bide. Ji roja danezana biryarnameyê pêve artêşa Tirkan, bê perwazîr şerê taybetî lezand. Weke Serokê SHP (Partiya Sosyal Demokrat a dewleta Tirk) Înonu ji gotî, êdî "bi çekan bersiva çekan" wê bihata dayîn. Wateya vî ew bû, ku dagirkerên Tirk hemû saziyên xwe yên leşkerî, ramyarî, civakî û çandî li dijî gel bîajota şerî. Bi gotîneka dinê, dewleta Tirk bi şereki dagirkerî yê tevayî bersiva şerê gelê Kurdistanê yê tevayî û di bin rêberîya PKK de, da. Li kêleka zêdekirina karinê û berpirsiariyên waliyê dagirkeriyê, serleşkeriya gelemperî ji bi tevayî tevli serkêşîya şerî bû. Dewleta Tirk di vî domana nuh de ku biryarnamêyaka wîlo derxistiye, di xwest û dixwaze heya zivistana li pêşîya me hêzên pêşengî yê tîkoşîna me ya rizgariya netewî PKK, ERNK û ARGK bi tevayî tune bike an ji bi kêmasî, serdestiya wan jar bike. He-defa ku serê dewleta Tirk pir nekeve nava eş û anihandinê danibû û daniye pêşîya xwe. Lê biserketîneke di vir de, nayê wê wateyê, ku pîrs li gora berjewendiyên dewleta Tirk werin verisandin û helkîrin. Ji ber ku, bîriyên serxwebûn û azadiyê, hişyariya ji bo jiyaneka bi vî nolê û daxwaza li ser vî bîngehê, xwe di hemû hucreyên gelê me de êdî bi cih kirine. Hişyariya Kurdaiyîyê, peydakirina kesbûna xwe, bi azadî xwe naskirin û nimandin, bi azadî nav li xwe kirin û ketina nava jiyaneka li ser vî rîyê bûye giyan û rewanekî her diçe bi naveroka xwe xurttir dibe. Gelê Kurd ê li ser vî bîngehê rabûye û hişyar e, zanabûna xwe ya netewî û civakî ji bo xwe gihandina daxwazên pîroz diajo livbaziyan û datîne holê. Ger mirin ji hebe, her babê fîdekari û biryarê kiriye sixleta xwe. Niha êşkere ye: kuştîna vî rewanê tu caran ne bi derfet û gengaz e. Tenê rîyekî rawestandina vî hişyarî û raperîne heye. Ew ji, tune kirina neteweyekî bi 30 milyon e. Ji bo tiştêkî wusa ji, ne hima dewleta Tirk heye û ne ji ûştên hundurî û derveyî delîvê didin.

Dewleta Tirk niha dixwaze aliyê duwemî ê biryarnamêyê bixê berdestê xwe, ku hina ronahî nekiriye ka çî di vî çarçivê de hene. Lê kin bî gotin ev ji eve: Bi şikandina PKK û jarkirina wê, paşê wê muxtarîya zîman û çandî mina veristîneka pîrsê bi gel bide pejirandin! Bîrê planê kin bî gotin weha ye: "Li cem me Kurd hene. Dikarin bi zîmanê xwe bîpeyivîn. Dîkarin ji xwe re malbendan (înstîtû) avahîkin û çanda xwe hîrbîkolî, lêbîgerîn." Logîka planê wîlo ye, bi vî, ew inkarkirina çavkîr wê were berdan. Lê di karvaniyê de guhartîneka rewşê ya bi ra û radikal çênabe. Tenê hinde guhartînen bîreyî yê dagirkerîya Tirkan wê derkevin holê û dewleta Tirk bi vî dimenê, wê bixwaze gelê Kurdistanê ber bi aliyê berjewendiyên xwe ve bizivîrine. Xebat tenê wê bibe ev. Helbet hinek derdorên xwespar û hevxebehatkar hene, ku ji par û pêrêr ve amadeyê tiştêkî wîlo ne. Di rewşeka weha de ev wê destên xwe biavêjin def û xîlxalan û ji xwe re rabin govendê. Ev derdorên rewanê xwe fîrotîne dagirkerên Tirk, hema bi lez wê ji bi hevxebehatkarîyê amade bibin. Ji xwe ji mêj e, tûr û baxolên xwe amade kirine û li benda îşareta dewleta Tirk mane. Bi bangeka wîlo, hema tev wê vegerin Ankara û wê xwe biavêjin himbêza dijminên jiyana Kurd û Kurdistanê. Dewleta Tirk, wan daxwazên di bir-

yarnamêyê de danibû pêşîya xwe, li Kurdistanê bi lez derbasî karvaniyê kir. Zor û koteka xwe bi navgînên pêşketîtir bikaranî û bîreki mezin ji artêşa xwe kişand Kurdistanê û ajot şerê dagirkeriyê. Lê herçiqasî du meh in derbas bûne ji, em dev jê berdin, ku bikaribe şerê me yê rizgariyê bixê nava peyvajoya tunebûnê, ew bi xwe berûpaşveçûnê bêhtir bi lezin dije. Li çar layên Kurdistanê yekeniye pîşmergeyan livbazi û êrişên welê pêkdîhênin, ku gelek caran ji dema bihurî xurttirin û xwediyê taybetiyên bi naverok in. Di demeka kin a vî dawiyê de bi dehan êriş çûn ser baregehên leşkerî, qîşle û qerekolan. Di domana van êrişan de pêşmergeyên ARGK baregehên dijmin tevli rokêtan bi çekên giran nermijandin. Dijmin giha xusarên diravî yê mezin û hejmara mûriyên ji rêzên dijmin giha gelek sedan. Disa bi dehan êriş çûn ser bajarên. Hebûna yekeniye artêşa dewleta Tirk di van bûyeran de dakete pîvana nebûnê. Bi piranî bi tîrs û bizdanê di qîşleyên xwe de asê man û li benda êrişên yekeniye ARGK rawestî. Êdî artêşa Tirk nema dikare operasyonan ji, gava dilê wê dixwaze pêkbîne. Gava operasyon çêbibin ji, tevli bi hezaran esker, endamên komên xweser û cerdevanan derdikevin operasyonan. Herçiqasî wusa bi tevdir derdikevin operasyonan ji, disa ji lêdanên xedar digirin û weha vedigerin hêlinên xwe. Pêşemîn li Botanê artêşa Tirk, di karvaniyê de rûberê tengezariyeka mezin bûye. Hima dijmin a li bajarên bi cih bûye, da li navenda ji serdestî û kontrolê ji destê xwe demexîne, keferateka mezin dike. Ji aliyekê ji xelkê bajarên hatiye rabîrîn (tecrît bûye) û di qîşleyên xwe de asê bûye, ji aliyê din li van deran ji ne di vehesînê de (ne rihete) ye. Bi berdewamî rasti êrişên pêşmergeyan dibe û lêdanên giran digire. Heke rasti were gotin, niha artêşa Tirkan li Kurdistanê mina mîşka ketî dafê li benda nêçîra xwe ye. Ev dimen şanî dike, ku Biryarnameya 28'ê Adarê ji aliyê leşkerî ve têkdîce û bersiva xwe digire. Bîli hemû xebatên dewleta Tirk ên ji bo weşartin, niximandin û bervajî kirinê, bi rasti ji bi seranserî û tevayî bi vî nolê ye; eve rewşa heyî. Bi danezana biryarnamêyê domana serjêr diçû zû jiya, jar ket û ji aliyê leşkerî ve têkçû (îflas kir). Lewma dangê waliyê dagirkeriyê Hayrî Kozakçıoğlu ji demakeve; zivîriye bilbîlekî tû-xwarî; êdî nema wê himê ji di xwe de bibîne, ku daxweyanîyekê bide. Lê belê gava biryarnamê hatibû danezana kirin, ev kes weke serfirazî bi dest ketibe, daxweyanîyekê li ser daxweyanîyekê belav dikir, beyanan pêşkêş dikir û tehdîtan dibarand. Ev rewşa Kozakçıoğlu bi xwe, rind dide nasîn, ku dewleta Tirk tevli Biryarnameya 28'ê Adarê şerî hunda kiriye.

Biryarnameya ku ji aliyê leşkerî ve têkçûnê dije, ji aliyê ramyarî ji xwe li Kurdistanê nedikari hebûna xwe serdest bike. Ger çêlik mirî ji zabûbüya, nekari biwelidîne. Li gora planên "dîzî", ku di biryarên daxweyan bûne de cih negirtine, lê di serî de ji aliyê serokê komarê T. Ozal û ji aliyê gelek berpirsiyarên Tirk bi her delîvekê berzîman bûne, piştî "perçîqandîna" PKK wê mafên zîman û çandî bidin Kurdan. Di van planên "dîzî" de ev raman hene û bangeşîya vî tiştî dihe kirin. Serêkî partiyên "hêlwest (mûxalîf)" Înonu û Demîrel bi vî armançê çûn Kurdistanê. Li hemû derên ev çûnê, pêwîstîyeke taybetî dan vî pîrsê û li ser rawestî. Ji ber ku partiya hikumetê vî tiştî nake, wê dan ber rexneyên xwe. Ji gelê Kurdistanê xwestin ku sebr û hedar hebe. Mina

ku bigirîn û hêviyan ji gelê me bikin, xwestin bibêjin gelê me, gava ew werin ser kar wê hemû pîrsgirekan biverisînin û hemû tengasî û diltengî wê bigihin dawîya xwe. Lê gelê me bal û serîncî xwe neda gîlî û girîna wan. Herweha li dijî wan rabû û hêrsa xwe ji dani pêşîya çavan. Tenê zarokên Kurdan baş bala xwe dan Înonu. Bala zarokan ji, ji bo wî dayîna ber kevîran, "yuhh"-gotîne û bibêjin "bi-qeşîte ji welatê me" bû. Ji xwe, ji ber ku ji gelê me baş ditîrsin, tenê karin li kêleka yekeniye leşkerî li bajarên Kurdistanê bigerin.

Înonu, di seknoka gera xwe ya dawiyê de li bajarê Wanê civînekê ji bo şaxên weşanan çêkir. Di civînê de li ser rawestî, ew rewş gelekî nebaş e û dibîzdine. Piştî vî şîrove kirinê, weke ku di binê biryarnamêyê de imzeyî wî ji tune be, wusa got: "Nehîştîna peyivîna bi zîmanê zîkmakî, cewsandîneke giyanî ye. Divê ev reng pikolî bi lez were rakirîn. Li hemberê PKK, rakirîna vî pikolîyê, em mina konsesiyonekê (tawîzekê) napejîrin. Dîtinî mirovên bi Kurdî dipeyivîn minî kesên bi xeter, hevkarîyeke wîlo dide PKK, ku bi xwe ji bawer nedikir û di xewnê xwe de nedidit. Em li dijî vî tiştî ne..."

Rojnamevan Oktay Ekşi, ku ji bo vî livî Înonu li çepikan dixê, welê dibêje: "Parastîna bikaranîna mafê zîmanê zîkmakî ji aliyê mirovekî, nayê maneya veqetîna xwaziye an ji kêrikariyê; mirov bûn, girêdana xwe bi 'mendenî' bûnê ve heye... Dev jê berdin bila ew bi zîmanê dîzanî bîpeyivîn. Dev jê berdin, bila derdên xwe bi zîmanê dîzanî deynîn holê. Heke ew bixwazî xwe bigihinîn we, bixwazî zîmanê we hinbibîn, berdin bila ew xwe me mecbur bizanibîn." (Rojnameya "Hürriyet", 8. Gulanê 1990). Oktay Ekşi bi van gotînen xwe, alî û berê nêzîkbûn û nêrina ramyarî ya dewleta Tirk datîne holê. Ango ramyarîya nuh berzîman dike.

Ev keferatên dewleta Tirk bi tevayî tîkçûnê ronahî dikin. Lêdana ku Înonu di gera xwe ya li Kurdistanê di vî dawiyê de girti, di rastîniyê de lêdan-xwarîna TBMM (Meclîsa Netewî ya Mezîna Tirkiyê) bi xwe ye. Ji ber ku Înonu û partiya ku ew serokê wê ye, endamên artêşê ne. Partiya wî partiyeke artêşê ye. Înonu ji aliyê navenda serkêşîya artêşa Tirk hate şîyandin, da li Kurdistanê veristîna ramyarîya nuh a artêşê ji gelê me re bibêje û gel bi gotînen xwe bixapîne. Ew ji çû, rewşê dît û xebîtî daxwaza dilê xwe bibêje. Lê rasti dij-rabûn û hêrseke mezin bû. Mirovên me wî dan ber bangên minî "yuhh", ber kevîran û rasti qerînen weke "bi-qeşîte!" bû. Lewma begav ma, ku di daxweyanîyên xwe de bibêje, "Rewş gelekî dibîzdine û bi xeter e." Di rastîniyê de kurê bavê xwe Înonu, ji gelekî nêzîk ve nasê vî rastîyê bû:

Gelê Kurdistanê êdî hêviya xwe ji hemû tiştên dewleta Tirk birriye. Bi mafdarî rik, hêrs û nîfrîna xwe ya bi rûmet li dijî wan dihe zîmên. Êdî bûye dijminêkî her tiştê dewleta Tirk. Ev dijminahî ji bêman e. Çî posîdeyeke parlamentoya Tirkan li ser gelê Kurd nemaye. Herweha bi şîk û gumaneke mezin ji li pêşniyarên "veristîne" dinêre, ku ji aliyê kes û partiyên vî dewletê pêşkêş dibin. Gelê me, baş dizane û dibîne, çîma ev pêşniyarên veristîna pîrsê di TBMM de dihe amade kirin: ew kîjan armancan datînin pêşîya xwe. Her mirovekî Kurdistanê, ji heft salî heya heftê salî, baş dizane ku ew encamên tîkoşîneke bi rûmet û pîroz in, lê herweha ew nêzîkbûnê wusa ne, ku dixwazî vî tîkoşîne bîfîtisînin. Dewleta Tirk bi van nêzîkbûnên xwe, dixwaze gelê me û pêşengî wî bixenîqîne; paşê serî bide hinde guhartînen xwerû û dildarî û bendewariyê bîngeh bike, vî bûyerê bide pejirandin. Maneya dij-bûna gelê Kurdistanê li hemberê Înonu bi vî naverokê ye. Sedemên ku Înonu heya bî gotin acîz kirin ew bi xwe bûn. Înonu, di kesbûna SHP de ku li Kurdistanê tune bûye, tunebûna dewleta Tirk jiya û heya ava hestuyên xwe agahdarî vî rastîyê bû.

Vî rojê li Kurdistanê êdî du rasti hene: Yek ji wan, tîkoşîna serxwebûna netewî ya gelê me ye, ku PKK pêşengîya wê dike; ya din ji, doliwgerîya dewleta Tirk e ku berpirsiyarîya xwe di artêşa Tirk de peyda dike. Li ser vî bîngehê du xetên stur û reş çêbûne. Hemû mirov, bi livî xwe ya karvanî û li pêşberê van rêz-xetan, dihe pîvandî û nîrxandin. Êdî tiştên din ên dihe gotin û kirin, baş nayîn ditin. Nêrinên bi şîk û guman ji bo wan hene û wê hebin. Li ser vî bîngehê tîkoşîna serxwebûnê her rojê kozên nuh dike payî xwe û ber bi azadiyê ve pêşvedihêre. Li kêleka vî doliwgerîya Tirkan dihilweşe û hebûna wê ber bi tunebûnê ve diçe.

Rojnamevan Yalçın Dogan vî rewşê weha dinîrxîne: "Niha ji li başûrê-rojhîlat (li Kurdistan) biyereke gelekî û gelekî berçav xwe dide şanî kirin. Li başûrê-rojhîlatê dewlet heye. Li başûrê-rojhîlatê PKK heye. Nexwe li başûrê-rojhîlatê hilbijartîneke li derveyî herduyan tune ye... Mirov dibêje, hilbijartîneke sêwemîn hema tune ye... Ramyarîya ku dewlet li ser şopa wê diçe, 'zanabûna ramyarî ya bi partiye ve girêdayî jar dike' Xusara mezintirîn a ji vî ji, SHP dibîne.

Li başûrê-rojhîlatê êdî cih ji bo pîrsên weke, 'Tu dixwazê SHP, tu dixwazê DYP, tu dixwazê ANAP î?' nemaye. Pîrsa li başûrê-rojhîlatê êdî weke, 'Tu aligirê dewletê an aligirê PKK î?' bi cih bûye. Ev liv di partiyên ramyarî de, ji wir ji rast û rast di demokrasîyê bi xwe de, birînen wusa vedîkin, ku mirov nekariye bawerîya

wan bike..." (Rojnameya "Milliyet", 12. Gulanê 1990).

Hebûna dewleta Tirk li Kurdistanê bûye hebûna leşkerî bi xwe. Gava rewş wusa be, tiştên dihe gotin ji baş zelal in. Rejîma Tirkan li Kurdistanê bi vî pîvanê tenê maye. Piştî xwe dide artêşa xwe û tenê bi vî mecbur dibe, ku bibêje "ez hina heyî me." Ev ji mûkûrhata û îtirafa rûxin û hilweşîna avahîya dagirkerî bi xwe ye. Biryarnamê, di meha duwemîn a bikaranîna xwe de, ji aliyên xwe yê leşkerî û ramyarî giha rewşekî nekariye rolekî bîleyîze. Êşkereye ku di vir de, pêşengîya rast a Partiya me PKK, lêdana bi qehremanî ya pêşmergeyên ARGK û serihildana bi mîrxasî ya gelê me ku di nava rêzên ERNK de xwe kiriye yek, rola pêşemîn leyistîne. Gelê me bi serihildana xwe ya berdewamî, di vî domanê de ji, bi gelek şeweyan livbaziye xwe pêşvebir. Li Amedê, li Êlihê karker grevan çêdîkin. Disa, li Nîsêbinê, li Kerboranê, li Amedê, li Êlihê gîrsên gel grevên xwebirçîhiştîne çêdîkin. Bi hezaran mirov, livbaziye hevkarîya van pêşvedibin. Xwendekar boykotên di dibistanan de pêkdîhênin. Li Cîzîra Botan deh-hezar derdikevin şeqman. Dîliyên di zindanan de, li hemberê xîstîna di hûcreyên yekkesî de û ji bo protesto kirina biryarnamêyê, greva xwebirçîhiştîne bilind dîkin. Çendê pêşmerge li dewleta Tirk dixin hindê ji gelê me dixwêş dibe, yekîtiya xwe avadike û berê xwe dide livbaziyan. Ji xwe, nenaskirin û nepejîrandîna dewleta Tirk, nepejîrandîna hemû hoy, ûşt û prensîbên wê, şanîkirîna bêîtaatê, êdî ji bo mirovê Kurd bûye şeweyeke jiyanê ku dev jê nekariye were berdan.

Niha jiyan li Kurdistanê pîr xweş û bedew e. Mirov bi rûmet in, serbîlînd in. Hatîr ronî ye, tîji hêvî û bawerî ye. Ji bo xwe gihandîna vî, rê diyar e. Tiştên ku divê her kesek bike zelal in. Hebûna dewleta Tirk heya bî gotin jar ketiye, hatiye bi tîxûb kirin. Me tîrsê bi tevayî şikand. Lê dewleta Tirk, tîrsa mirîne li ser patîka xwe dibîhîse. Li hemberê gelê me bi kûrahi dilerîze, direcîfe. Nexwe, tiştê divê were kirin çîye? Xwe-amadekirîna her mirovekî Kurdistanê ji bo lêdana dawiyê, bi-cih-anîna daxwaz û pêdiviyên vî, delameten welatparêzî ne. Di vî barê de her mirovekî Kurd, divê tiştê dikeve ser wî, tam û bê kêmasî pêkbîne. Derfet û gengazên kirîne ji, heya bî gotin hene. Li ser vî bîngehê, li ser rîya ku PKK ronahî dike, em xwe di nava rêzên ERNK û ARGK de bi rê bîxin! Ji bo hilkişandîna û avêtîna dewleta Tirk ji Kurdistanê, ji bo derxistin û qeşitandîna wê ji axa pak û ciwan, bi hemû kesbûn û hebûna xwe, em şerê xwe bikin!

Serfiraziye bikin rûmeta Kurd û Kurdistan, pîroziya niştîmana xwe!

Li Cizîra Botan dîsa Serîhîldan: 10 hezar kes meşîyan

Roja 15'ê Gulanê 1990'an şeniyê Cizîra Botan ê welatperwer disa rapêrî û serî hilda. Disa şehideki şoreşa me bûbû sedama Serihildana Geli ya girseyî. Di şîna pêşmergeyeki ARGK ê bi navê Emin ... de, ku li navçeya Qilaban di şereki de şehid ketibû, deh-hezar xwe gihandin hevûdu. Bili hemû tehdît û qedexekirinên dijmin, gelê me xwedî li şehidê xwe derket. Bi xwepêşdaneke mezin gelê me şehidê xwe da axê. Tevli kal û ciwanan, jin û zarokan bêhtiri deh-hazar Ciziri tevli xwepêşdana şinê bûn. Şeniyê Cizirê, girêdana xwe ya bi şerê rizgariya netewî re, bi bangina dirûşmeyan careka din anî zimên. Li pêşiya dagirkeran rik, hêrs û nîfrîna xwe qirand û barand ser wan. Hêzên şerê taybeti yên dagirkeran, ji ber lîva bi biryar a girsên gel, newêrin xwe tevli bûyerê bikin û êrişan pekbînin. Lê dagirker tehdîtên xwe yên li ser gel, bi şeweyên babêti didominin. Di vê dema dawiyê de dagirker, yeko yeko diavêjin ser malan. Bi hiceta ku "piştigiri" û "alî-karî" dikin, welatparêzan digirin.

Cizîra Botan, di berbangên Cejna Newrozê de, Serihildana ku li Nisêbinê destpêkiribû, hema bi lez geştir kiribû. Bi raperîna xwe Serihildana Geli gihandibû koçberên pêşketitir û rabûnê hilperandibû. Bi lîva xwe ya pîroz, ku di şîna şehidê me yê dawiyê de dani holê, herweha Biryarnamêya 28'ê Adarê ya dagirkeran ji çîrand û avêt aliyekê. Bi vê, carek din bi dewleta Tirk da zanin, ku li Cizîra Botan giyana berxwedanê û biryara ji bo serketinê, gelek ciwantir û zindetir e.

Roja 10'ê Gulanê pêşmerge, di navbera navçeyên Şîmex û Cizîra Botan de li Geliya Qesrikê, dafek vedan pêşiya hêzên dagirkeran. Ji hêzên dagirkeran ên ketibûn dafê, heşt serbaz û deh cerdevan hatin kuştin. Herweha heşt navgînên ku bûjenên xwarinê ji dijmin re dibiran, hatin şewitandin. Piştî vê lêdana xwarin, yekeniye şerê taybeti operasyonê dan destpêkirin. Di domana operasyonê de ji şerên çekdari yên pêwîst çêbûn. Di van şeran de ji dijmin, rasti hundabûnên pêwîst bû. Lê sê pêşmergeyên ARGK ji bi qehremani şehid ketin.

Li Şaxê cerdevanî dîmire: Dijmin lêdan li ser lêdanê digire

Yek ji deverên ku şerê me yê rizgariyê li wir tund dibe, navçeya Şaxê êrdima Wanê û derdorên vê navçeyê ye. Dagirker, bi armanca rawestandina bilindbûna şerê şoreşgerî û her biçe tunekirina vi şerî li vê deverê, bi berdewami hêzên xwe yên leşkerî li vê deverê komdikin û xwe tîkûz dikin. Di nivê meha Gulanê de, destpêkirin ku yekeniye ji asmanan daketina erdê ji bajarê Eskişehirê û yekeniye komando ji bajarê Bolu, bikişînin navçeya Şaxê. Disa, pêşemîn ji salekê vir ve, pêwîstiyê taybeti didin pêşvebirina cerdevaniyê ji. Ji bo vê yekê ji, dagirker piştî xwe didin hêzên weke axayên hevxebatkar. Di serê van de ji, serekê SHP li Wanê yê bi navê **Abdurrahman Ozbek Axa** û **Sadun Seylan Axa** hene. Di bin rêberiya wan kesan de dagirker, dixebitin ku cerdevaniyê rêxistî bikin û bi kotekê dixwazin bi gundiyan bidin pejirandin, ku çekan bigirin û bibin cerdevan. Gundiyên girtina çekan napejirinin ji, dihên koçber kirin

datinin pêşiya xwe.

Yek ji van şeran roja 21'ê Gulanê çêbû. Şer, di navbera navçeyên Şax, Elkê û Berwarî de, li nêzîkî gundê Farkînîş (Ovecek) li Çiyayê Kato çêbû. Hêzên dijmin ji sê "bolûk" serbaz û "bolûk"ek cerdevanan bûn. Di vi şerê bi dirêjahiya rojê doma de, weke saloxên pêşemîn gihane me, çawişek û du serbaz hatine kuştin. Lê gava em berfirehiya şerî binin pêşiya çavên xwe, ji ber xwe êşkere dibe, ku hejmara hundabûnên ji dijmin bêhtir û mezintir e.

Li Çelê yekeniye dagirkeriyê bi lêdanên rêzblîrêz gēj dîbin

Roja 5'ê Gulanê, yekeniye dagirkeran ên bi kêmasî ji 600 kesan, ku ji komên xweser, serbaz û cerdevanan çêbûn, êrişekê birin ser qempeki ARGK yê li devera bi navê Bêgavê navçeya Çelê.

Dagirker dixwestin xwe bigihînin wê encamê, ku di meha Nisanê de li dorhêlên Komatan ketibû destê wan. Lê vê carê daxwaza wan di qorika wan de ma. Vê carê pêşmerge, ji bo êrişê ve nola amade bûn.

Herçiqasî ji aliye hejmarî ve yekeniye dijmin serdesttir ji bûn, mîna çelîkan berûpaş ve hatin revandin. Herweha bi kêmasî 50 serbaz û cerdevan ji hatin kuştin. 11 ji birindar ketin. 10 ji ketin destê pêşmergeyan û bû dîl.

Hîna yekeniye dagirkeran gēj-bûna ji ber vê lêdanê ji ser xwe neavêtibûn, vê carê ji di hêlîna xwe ya li êrdimê de lêdaneke mezin girtin.

Roja 10'ê Gulanê yekeniyeke pêş-

û dîr kirin. Herweha dagirker diravan ji didin pêşmêrên cerdevanan. Gava ev mirovekî bikin cerdevan xelatên xwe digirin. Ji bo çekirîna her cerdevanekî, dagirker 100 hezar Lîrên Tirkî didin van bêbextan. Bi vi awahî çekirîna cerdevaniyê ji zivirandine kehnîyên serwetê û dewlemend bûnê. Ji ber vê yekê û ji ber ku her babêt gengaza pikoliya pêşkêş û serokên cerdevanan li ser gel hatine naskirin, ev ji xwe dixin nava bikaranîneka bê perwa û bê tixûb.

Bi tehditan, pikolî û tirsandina bi koçber kirinê, niha dagirker li Şaxê û derdorên wê çek dane dora 2.000 kesan. Lê agahî ronahî dikin, ku ji van tenê 300 kes bi dilxwazî çekên dijmin standine, yê din vi tîştî na-xwazin û dijmin bi kotekê çek daye wan. Bilî van hemû bikaranînan, heçî çek negirin dihên koçber kirin. Ji ber vê yekê di meha Gulanê de gundiye gundê Urulu ku ji eşîra Gewdan in, bi tevayî hatin koçber kirin û gund hate vala kirin. Hecî dihên koçberkirin û wan dişînin navenda navçeya Şaxê, bajarê Wanê û bajarê İzmirê.

Dagirker, bilî vi şerê taybeti ku bi hovîtî diajon, nikarin alîkariyê gel ên ji bo tîkoşînê birawestînin. Pêşmergeyên ku piştî xwe didin gel, lêdanên dijwar hem li cerdevaniyê û hem ji li hêzên şerê taybeti dixin. Di tîkoşîna li hemberê cerdevaniyê de, heya niha gelek kes hatinê beçekkîrin. Di serê van de ji "parêzkarên" cehş ên eşîra Xelîlan hene, ku di meha Gulanê de birekî pêwîst ji van hate beçekkîrin.

Li Şaxê, şerê berfireh û mezin ji di navbera hêzên şerê taybeti û hêzên ARGK de çêdibin. Pêşemîn ji meûjûya 10'ê Gulanê vir ve, ev şer diwartir bûnê. Di van şeran de dagirker rasti hundabûnên ji dîl bûnê. Caran dagirker, riyên diçin û dihên navçeyê ji dixin bin kontrola xwe û çûyin û hatinê qedexê dikin. Bi vi awahî armanca veşartina hundabûnên xwe,

mergeyên ARGK li navenda Çelê dora "tabur"ekê pêça û zivirand. "Tabur"a hatibû zivirandin kete ber roketan. Di vê bizava dorpêçanê de, ku hêzên dijmin tîrs û bizdaneke mezin jiyan, avahiyên "tabur"ê hatin şewitandin. Ger ji ber mayîna bin kaviîlên avahiyên hilweşin, ger ji ji ber avêtîna roketên bi destê pêşmergeyan, leşkerên dagirkeran gelek mirî û birindar dan. Ji ber ku ev livbazi di navenda bajêr de lêdaneke xurt li dijmin xist, di nava gel de moral û şahiyê mezin dagerand û bû kehnîya dilxweşiyê.

Roja 12'ê Gulanê ji li dora gundê Kadişê şerek çêbû. Şer, demekî kin doma. Disa dagirker lêdanê xwarin. Di vi şerî de çar kes ji serbazên dagirkeran hatin kuştin.

Disa, di nivê meha Gulanê de pêşmergeyên ARGK li nêzîkî gundê Marufan (Kurudere) navçeya Çelê dafek vedan. Hêzên şerê taybeti ketin dafê û hatin perçiqandin. Li vi cihî diimîn, her demê daf li pêşiya pêşmergeyan vedigirt. Le ve care çewta we çêbû. Berî dijmin pêşmerge, li vi cihî dafa xwe vedan. Gava hêzên dijmin ji bo vedana dafekê hatin, ketin dafa pêşmergeyan. Di bin barandîna berikan de dijmin gēj û mat ma. Ji ber êrişa pêşmergeyan rind şaş bû. Bizdaneke mezin jiya. Nekarî bersiva êrişê bide. Mîna çelîkan belav bû û şikest. Di encama vê lêdana xurt a pêşmergeyan de, 10 serbaz, "üstegmen"ek du endamên komên taybeti, tev bi hev re 14 kes ji dijmin hatin kuştin.

Disa, roja 18'ê Gulanê pêşmergeyên ARGK êrişeka din a duwemîn birin ser "tabur"a dijmin ya di navenda navçeya Çelê. Di domana vê êrişê de ji 25 serbazên dijmin hatin kuştin û gelek ji birindar ketin. Avahiyên "tabur"ê ji heya birekî herî pêwîst hilweşin. Depoya avê ya "tabur"ê ji bi tevayî hate tune kirin.

Herweha weke agahiyeka vê dawiyê giha me, roja 1'ê Heziranê dora nivrojê, disa li dora gundê Marufan şereki dijwar çêbû. Zelal bû, ku lêdneka din a mezin li dijmin hatiye xistin. Di vi şerê duwemîn de ji, bi kêmasî 6 serbazên dijmin ji aliye pêşmergeyên ARGK hatine kuştin.

Ji aliye din dagirker, mayînan û narinçokan li dora gundiye ku "parêzkariyê" napejirinin rêzdikin û dibin sedemê qirkirinan. Bi vi awahî ji dixwazin gelê me ceza bikin û ji hemû aliyan bitirsînin.

Di vê meha dawiyê de di encama peqîna mayî û narinçokan li dora du gundan de, sê kes mirin, heft kes ji birindar ketin. Li gundê Marufan navçeya Çelê komekî ji zarokan narinçokek (bombeyek) peyda kirin. Di encama peqînê de, gundiye bi navê Hîkmet Demîr ku 15 salî bû mir, heft zaro ji birindar bûn. Li gundê Çayirli navçeya Çelê ji gundiye bi navên Şerîf Keskin û Eyup Korkmaz pêl mayinekê kirin. Di encama peqînê de giyana xwe hunda kirin. Dagirker, bi qirkirinên xwe yên bi vê

riyê, sixletên xwe û rûçikê xwe yê derî-mirovahi careke din datinin pêşiya çavan. Bi vi awahî dixwazin Kurdistanê bilî çend xayinên hevxebatkar ji bo mirovan bizivîrinin welatekî ku jiyan li wir ne bi derfet be. Lê ew serî bidin kîjan riyê bila bidin, Kurdistan wê ji bo dagirkeran û hevxebatkarên wan bibe goristan.

Li Çiyayê Mamostan şer: Bî kêmasî neh kes ji dijmin mirin

Li nêzîkî gundê Garê (Tekelî) navçeya Şemzînan, roja 23'ê Gulanê şereki mezin di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagirkeriyê de derket. Pêşmerge li nêzîkî gund li Çiyayê Mamostan li ciheki stratejîkî dafek vedan. Hêzên dijmin ketin dafa pêşmergeyan. Şer bi berik barandîna pêşmergeyan destpêkir û biqasî çar saetan doma. Dagirker lêdanên giran girtin. Weke nûçeyên pêşemîn gihane me, 15 mirî û gelek ji birindarên dijmin hene. Helikoptereka dijmin ku di vi şerî de birin girtibû li gundê Berê Kaşê li erde ket. Dijminê ku vê lêdana mezin girtibû, bû weke dîna û sê rojan hêldorê da ber agirê topan. Herweha dihê gotin, ku dagirker bi helikopteran bi berdewamî mirî û birindaran dibin bajarê Wanê. Ev ji şanî dike, ku hejmara hundabûnên ji dijmin gelekî bilind û mezin e.

Ji aliye din pêşmergeyên ARGK êrişeka dijwar birin ser cerdevanên li gundê Dê (Samanlî) navçeya Şemzînan. Ev livbazi roja 14'ê Gulanê pêkhatiye û du cerdevan bi mirinê hatine cezakirin.

Pêşmerge êrişeka duwemîn ji birine ser qereqoleke. Di encama vê êrişê de qereqol hate tune kirin û ji serbazên di qereqolê de gelek hatin kuştin an ji birindar kirin.

Li Avalê lêdan li cerdevaniyê ket: Du cerdevan hatin kuştin

Yekeniyeke ARGK, li gundê Aval (Tunekpînar) navçeya Dihê civinek çekir. 300 mal di vi gundî de hene. Civin roja 10'ê Gulanê çêbû. Pêşmerge cerdevaniyê rabirrin û pişange (teşhîr û tecrit) kirin. Hemû "parêzkarên" li vi gundî hatin beçekkîrin. Du "parêzkarên" ku suc û gunehên wan giran bûn, bi mirinê hatin cezakirin û kuştin.

Li Kerşafê qirkirîna dagirkeran bê bersiv nema

Li gundê Kerşafê (Budaklî) navçeya Midyadê êrdima Mêrdinê, xwinrijên dagirker qirkirineke nuh pêk anin. Qirkirîna ku 21'ê Gulanê pêkhatiye, wusa serpê hatiye: Welatparêzekî bi navê **Beşîr Algan** piştî nimêja beyanê ji bo biçe cohtê xwe bîajo, ji gund derdikeve. Lê berî hingê dagirker dora gund girtibûn. Hema li derveyî gund dagirker berikan dibarînin ser **Beşîr Algan**. Bi xîzî wi dikujin. Paşê bi armanca veşartina qirkirîna xwe û da bibêjin di şer de hatiye kuştin, dixwazin cendekê welatparêzî bibin çiyê. Lê gundiye welatparêz dengê çekan dibihîsin. Vê plana dagirkeran a bi xîzî xîra dikin. Gundi xwedî li cendekê welatparêzê

hati kuştin derdikevin. Cendek nadin dijmîn. Jin û zaro leşkerên dagirkeran didin ber kevîran. Li hemberê biryardariya xelkê gund, serbazên dijmîn newêrin rast û rast bireşînin ser gundiyan. Berikên xwe berdidin asmanan û dixwazin gundiyan belav bikin. Lê disa ji gundi belav nabin û destur ji nadin ku dagirker cendeki bibin.

Gundiyeên ku li pêşberê êrişbazîya dijmîn baş bi hêrs û rik bûbûn, ber bi aliyê bajarê Midyadê ve dest bi rêveçûnekê dikin. Gundi gihan heya ber deriyên bajêr. Li wir rasti barikaten komên xweser, leşker û polîsan bûn. Dijmîn, ji bo rawestandina berfirehbûna Serhildanê, serokê belediyê li Midyadê dixebitine. Piştî axaftîneke serokê belediyê, gundi razi dibin û vedigerin gundê xwe. Lê gundi ji bo pişange kirina qirkirinê dijmîn, cendeka welatparêzî demeke dirêj ji erdê ranakin û radiwestinin.

Li gundê Kerşafê 150 mal dimînin. Tev ji welatparêz in. Ev gund, gundê şehîdê me **Mustafa BÎLMEN** e. Gund, ji ber vê rewşa xwe ya baş û taybetiyên xwe yê welatparêziyê, herweha girêdana xwe ya bi têkoşînê re, her demê bûye hêdeki dagirkeran.

Dagirker, ji bo bi dest xwe ve anîna gundiyan, ji berê ve serî didan hinde komployan. Gava ev encamê nedan wan, vê carê ji bi qirkirinan, bi tirsandina gundiyan dixwazin wan koçber bikin. **Beşîr Algan** ji bi vê armancê, bi hovîti hate kuştin. Lê biryardarî û girêdana gundiyan bi têkoşîna me re, ev leystoka dijmîn ji di avê de bir. Dijmîn hate rabirîn û pişange bû.

Li Misricê sê pêşmergeyên ARGK lêdaneke mezin li dijmîn xistin û şehîd ketin

Li derdorên navçeya Misricê êrdima Sêrtê, sê pêşmergeyên ARGK ku diçûn xebata xwe bikin, ketin dafêke dijmîn. Cihê vegirtina vê dafê, li gundê Sarîbê (Kayatepe) deverê bi navê Helerê bû. Pêşmerge roja 13'ê Gulanê ketin dafê. Di navbera pêşmergeyan û hêzeki dijmîn ê hejmar bilind de şerek çêbû, ku demekî dirêj doma. Pêşmergeyên ARGK ji aliyê hejmarî ve gelekî hindik bûn. Bili hemû hoyên xwe yê ne baş, heya berika xwe ya dawî şerê xwe kirin û lêdanên mezin li dijmîn xistin. Di vi şerî de, çar endamên komên xweser û şeş serbaz hatin kuştin. Li hemberê vê lêdan-xwarîna dijmîn, hersê pêşmerge ji bi hogirî têkoşîn û tevli kerwanê şehîdan bûn.

Pêşmergeyên şehîd ketine ev in: **Xalîl BALTA** (ji Misricê, malbata wî li Êlihê xebatê karkeriyê dike), **Ali AGAL** (ji navçeya Qubînê gundê Bazîvan-Kumgêçit). Navê şehîdê sêwemîn ê xef ji **Kendal** e, navê esehî hîna ji aliyê me nehatiye zanîn.

Dijmîn bi xîzî erîşî cendekên şehîdan kir. Cendek hatin perçe kirin. Bi vi awahî çavso, dirîndetî û barbarîya xwe careka din şanî kir. Ji hersê cesedên hatibûn perçe kirin, dijmîn tenê cendekê **Xalîl BALTA** da malbata wî. Dijmîn hersê pêşmergeyan birindar girtibû. Bi hovîti îşkence li pêşmergeyên xedar birindar ketibûn kir û bi perçekirina laşên wan, wan kuşt. Ev bûyer di nava welatparêzan de bi berfirehî dihe gotin û mirov bi vi rengî li ser bûyerê dipeyivin.

Gelê me carek din xwedî li şehîdên xwe derket. Welatparêz kom bi kom diçûn serdana malbatên şehîdan. Bi serbilîndî dibêjin, ku ji ber berxwedana wan a leheng him û hêz, û rûmeteka pîroz digirin.

Bajar çekîrîn û weke baregeheka şerê taybetî avakîrîna Êlih û Şîrnexê, nîkare dewleta Tirk ji rûxînê rîzgar bike

Dijmîn Êlihê dizivîrîne baregeheka şerê taybetî. Bi Biryarnamêya 28'ê Adarê dijmîn, navçeyên Êlih û

Şîrnexê kire bajar. Bi çi armancê dijmîn vî tiştî kir, niha rind ronahî bûye. Weke dihe zanin, li Şîrnexê şerê me yê şoreşgerî behtirîn xwe gihandiye pîvan û gehinekên bilind. Dijmîn li gund û çiyayên Şîrnexê, hima xwe bi tevayî hunda kiriye. Di navenda bajêr de bi tevayî asê bûye. Dijmîn li vir xwe parastî nabîne. Pêşmergeyên ARGK heya niha bê hejmar car erîşî Şîrnexê kirine, avêtine ser bargê û garnizonên leşkerî. Di dimana van erîşan de bi sedan leşkerên dijmîn hatine kuştin, herwusa bi sedan ji birindar ketine û li dervê şer mane. Di dawiyê de êdî hima şer a dijmîn nekari li Şîrnexê xwe li ser piyan bigire. Bi bajar çekirîna Şîrnexê dijmîn li gora xwe, plana rawestandina serjêr-çûna xwe datîne. Avakirîna Şîrnexê di nava statuyeka bajarî ji aliyê dijmîn, xebateke, ji bo yekeniye leşkerî yê mezintir li vir werin bi cih kirin. Bajar çekirîna Şîrnexê ji, xebateke, ji bo amadekirîna çarîkeka zagonî ya vê daxwazê. Herweha bi biryarnamêyê 50 hezar memur û 40 hezar karker ji bo Kurdistanê amade dike. Birekî pêwîst ji van kadroyan, wê li Êlih û Şîrnexê werin bi cih kirin, ku nuh çêbûne bajar. Sixlet û taybetiyên van kadroyên ku li Kurdistanê dest bi karê xwe bikin, diyar e. Ev kadro ji wan kesan wê werin hilbijartin, ku bi şovenîzma Tirkîyatî hatine dagirtin, xwediyê giyanekî hov û xwînrî in û dijmînê Kurdan in. Lewma ev 90 hezar kes, artêşeke nuh e, ku bi şeweyên babetî li diji têkoşîna me wê bikeve nava cengê.

Êlih ji navendekî karkerên Kurdistanê ye. Berî 12'ê Êlûnê Partiya me li vir ji xwe re ji karkeran bingehek avakiribû. Partiya me li Êlihê evqasî xurtbûbû, heya bikaribe rêheval **Edîp SOLMAZ** ji bo serîkê belediyê bide hilbijartin. Piştî ku hevrê **Edîp** bû serokê belediyê û bi 28 rojan, ji aliyê cerdevanên û xîzîzên feodal-komprodor ên hevxeberkarên dewleta Tirk

hate kuştin. Piştî vê kuştinê gelê Êlihê behtir xwe li dora PKK hişk civand. Lewma rayên Partiya me li Êlihê gelekî kûr dageriyane û piştî xwe didin demên berê. Nemaze di Newroza 1990'an de gelê Êlihê ji him da Serhildana ku destpêkiribû. Destkar dergehên firotgehên xwe bi biryarî anibûn xwarê. Gel, şerê hêzên taybetî kiribû. Li Kurdistanê karkerên zanatî li Êlihê ne. Ev ji dibe sedemek, ku Êlih li Kurdistanê xwediyê giraniyeka ramyarî be. Ji ber ku Êlih aligirîya têkoşîna me dike, bi taybetî ev ji dibe sedemek, da bajar û cihên rûniştinê yê derdorê ji liveka weha şanî bikin. Êlih di vir de posideyên baş û pêwîst diafrîne.

Dewleta Tirk, ku vê rastiyê baş dizane û ji ber pêşveçûnê de dawiyê

Çar xebatkar û berbirsîyarên trênan, ku li ser banga pêşmergeyan nesekînin û dest bi revê kirin, bi mirînê hatin ceza kirin.

Li Mazra lêdaneke gîran li komeka taybetî ket: 10 endamên komên taybetî mirin

Li derdorên navçeya Pali êrdima Mazra şereki mezin derket. Şer roja 20'ê Gulanê çêbû û bi saetan doma.

Di vi şerî de pêşmergeyên ARGK karvaniyeka şerî ya serketî û serdest şanî kirin. Dagirker rasti hundabûnên mezin bûn. Weke nûçeyên pêşemîn gihane me, êşkere dibe, ku şeş endamên komên taybetî hatine kuştin, gelek ji birindar ketine.

Ji aliyeka din, di nivê meha Gulanê de li derdorên navçeya Depê ji şereki mezin derketiye. Li vir ji pêşmerge hêzên dijmîn perçiqandine. Di vi şerî de ji çar endamên komên xweser hatine kuştin.

Dewletan Tirk li êrdimên Mazra û Çewlikê, ji bo şikandina posideyên şerê me yê gerilla ku xwe li ser gelê me dagerandiye, herweha ji bo dûrkirîna gelî ji têkoşînê, koçberiyê dipalîne. Bi vê armancê, bi pikolî û îşkenceyan xebatên valakirîna gundan lezandiye. Dagirker diavêjin ser gundan û gundiyan dişînin penahiyê. Di encama vê de, niha hinde gund bi tevayî vala bûne.

Li Serê Kehniyê pênc endamên komên taybetî hatin kuştin

Roja 15'ê Gulanê li derdorên navçeya Serê Kehniyê êrdima Ruhayê pêşmergeyên ARGK êrişekê birin ser hêzên dagirkeran. Di vê erîşê de, "tegmen"ek, du polîs û serbazek hatin kuştin. Livbazi posideyên baş li ser gel hişt. Pêşmerge bê hundabûn xwe dan paş. Ev ji dilxweşiyekê di nava gel de afirand.

Hêzên dagirkeran, roja 23'ê Gulanê operasyonêkê birin ser gundê Ribîn (Taşlîdere) navçeya Serê Kehniyê. Ji ber ku di van demên dawiyê de li Serê Kehniyê operasyonên leşkerî yê dijmîn zêde dibin, pênc welatparêzên xebatkarên Eniya me çûbûn gund. Gava dijmîn agahî digire ku welatparêz çûne vi gundî, leşker diavêjin ser gund. Di navbera welatparêzan û dagirkeran de şerek derdi-

keve. Di şerê çêbûyî de endamekî komên taybetî hate kuştin, çar ji birindar ketin. Herweha ji koma welatparêzan, ku berê xwe dabû çîyan, welatparêzê bi navê **Bişar AKBAŞ** (Bişar Xoce) û welatparêzek din ku hîna em navê wî nizanin şehîd ketin. Bişar AKBAŞ demeke dirêj di girtigehê de mabû. Piştî ji girtigehê derketî, li Serê Kehniyê disa di xebatan de cih girtibû û dest bi xebata şoreşê kiribû. Gava operasyonên leşkerî yê dijmîn zêde dibin, bi armanca parastina xwe û xwe-gihandina pêşmergeyan, tevli welatparêzên li dora xwe diçe gundê Ribînê. Li wir, di şerê derketî de cih digire.

Di vi şerê li hemberê dagirkeran de, guman heye, ku pêşmerge ji cih girtibin; ji ber ku ev şer demekî gelekî dirêj domaye û lêdanên xurt li dijmîn ketine. Lê heya niha hîna agahiyên berfireh li ser vi şerî negihane me.

Li Gilîdan 18 endamên şerê taybetî hatin tunekirin

Roja 17'ê Gulanê di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmîn de şereki mezin çêbû. Ev şer li navçeya Bazîdê çêbû û bi saetan doma. Di vi şerî de ji serî heya dawiyê serperîştî (însiyatîf) di deste pêşmergeyan de bû. Dijmîn tirseke seranser û perçiqîneke mezin jiya. Di encama lêdana pêşmergeyan a serdest de, sê endamên komên taybetî û 15 serbaz hatin kuştin. Pênc serbaz ji hunda bûn. Guman heye ku pêşmerge wan tevli xwe biribin. Sê pêşmerge ji bi hogirî şer kirin û şehîd ketin.

Pêşmergeyên bi mîrxasî şehîd bûne, ev in: Ji navçeya Idirê êrdima Serhedan (Qers) **Ekrem KAYALI** (Seîd), ji navçeya Golan (Mêrdenîk) êrdima Serhedan **Enver GUNGOR** (Ferhan) û ji Gogsi êrdima Erziromê **Aydin ... (Ali)**.

Ji aliyê din, roja 6'ê Nisanê li Gilîdan (Agirî) şerek çêbû. Di şer de lêdanên mezin li dijmîn hatine xistin. Pêşmergeyê ARGK hevrê **Zeyyat KAYA (Îhsan)** ji şehîd ket.

Disa, roja 21'ê Gulanê li êrdima Serhedan navçeya Idirê pêşmergeyên ARGK, di şereki derketî de, pênc endamên komên taybetî kuştin.

Erîşeke duwemîn çû ser kargeha şekirî li Elbîstanê

Pêşmergeyên ARGK erîşeke nuh birin ser kargeha şekirî li navçeya Elbîstan êrdima Gurgumê (Mereş). Ev livbazi roja 21'ê Gulanê pêkhat. Kargeh (fabrika) heya birekî pêwîst hate rûxandin. Xusarên diravî yê mezin gihan dijmîn. Herweha pênc kes ji birindar ketin, ku ji aliyê dewleta Tirk ji bo parastina kargehê hatibûn bi cih kirin. Ev kargeh berî niha ji rûberê erîşeka pêşmergeyan bûbû û hingê ji xusarên diravî yê mezin gihabûn dijmîn.

Herweha weke agahî û nûçeyên gihane me, li derdorên Gurgumê e Pirînê, di van çend rojên dawiyê de gelek cehş û hevxeberkarên dijmîn, ji aliyê pêşmergeyên ARGK ve hatine cezakirin. Lê heya niha nûçeyên berfireh berdestê me nehiya.

Li Licê "parêzkariya" gundan dimire

Li navçeya Licê êrdima Amedê avahiya "parêzkaran" heya pîvaneka

pêwîst bê rol hate hiştin. Agahi digî-hin me, ku pêşmergeyên ARGK di xebatên bêçekkirina “parêzkaran” de serketinên mezin bi destê xwe ve anîne. Di van demên dawiyê de, di encama xebateka vê nolê de, gelek “parêzkar” hatine bêçekkirin. Herweha pêşmerge dest ji danîne ser gelek çekan.

Daweyên Serîhildana me ya gelî destpêkirin

Pirsyariya welatparêzên Kurdistanê ku di Serihildana me ya Geli de hatibûn girtin, li bajarê Amedê di dadgehe DGM (Dedgeha Parastina Dewletê) de, destpêkir.

Piştî ku 200 welatparêzên di Seri-hildana Cizîra Botan de hatibûn girtin, ji hingavtin û îşgenceyên demeka dirêj hatin derbas kirin, niha ji wan 129 kes hatin berdan. 77 welatprêzên hatine girtin ji, roja 21’ê Gulanê derêxistin pêşiya dadgehê. Ji van ji 44 welatparêz hatin berdan. Gava pirs-yariya **Abdullah Canerê** 14 salî dihat kirin, hemû guhdarên di ewwana dad-gehê de ji eywanê hatin derxistin. Demekê li derveyî dadgehê man. Herçiqasi gelek girtiyên welatparêz Tirkî nedizanin ji, pirsyariya wan bi zimanê Tirkî hate kirin. Pirsyari niha ji bo 6’ê Heziranê hatin hiştin. Di dadgehê de welatparêz, liv û tevge-reka bi biryar şanidikin. Pirsyari wê berdewam bikin.

Ji 175 welatparêzên ku di Serihil-dana Nisêbinê de hatibûn girtin, 145 hatin berdan. 30 welatparêz ji xistin girtigehan. Di rojên pêşiya me de, guman heye, ku van welatparêzan derêxinin pêşiya dadgehê.

Herweha şêş xwendekaren Zanin-gaha Tîr (Dicle) li Amedê, bi hiceta tevli piroziyên Cejna Nerozê bûne, hatin girtin.

Li Stanbolê Hakî KARER û Çar-şehîd hatin bîranîn

Şoreşgerê internasyonalist hevrê **Hakî KARER**, di 13 saliya şehid-bûna xwe de, li bajarê Stanbolê taxa Beyazîtê, roja 18’ê Gulanê bi livba-ziyeka bê destur, hate biranin. Bêhtirî 200 welatparêzên Kurdistanî komekê çêkirin û li taxa Beyazîtê xwepêşda-nek pêkanin. Livbazîkar bi dirûş-meyên xwe yên dibangin, girêdana xwe bi biranina **Hakî KARER û Çar-şehîd**ên bi agirî tevli rêzên nemî-ran bûna, anin zimên. Herweha dew-leta Tirk ji dan ber barana nifrinê. Ev livbazi ji şanî kir, ku mirovên Kurdis-tanê li ku derê bin biranina şehidan ji bir nakin û girêdana xwe ya bi dozê re danezane dikin.

Êrîşeke dîn çû ser “tabur”a li navçeya Çelê

Şeva 13’ê Gulanê ARGK êrîşek pêkani. Avahiyên “tabur”ê ketin ber rokêt û barana berikan. Leşkerên dagirkeran ên di avahiyên rind hatine parastin û baragehên xwe de, tenê karin bi kori bireşinin rast û çepa xwe. Teviya şênîyê navçeyê rind sa-loxdar û agahdari vi şerî bû. Şer qasî çend saetan doma.

Dagirker, disa mina her demê, qala vê êrîşê û miriyên xwe nekirin. Lê nekarin avahiya hilweşî ya “tabur”ê û mirî û birindarên bi helikopteran rakirin, ji şênîyê navçeyê veşêrin.

Bi vê êrîşa dawiyê, bi kêmasî şêş caran ji sala 1984’an vir ve, “tabur”a li navçeya Çelê bû hedefa êrîşên pêşmergeyên ARGK.

Li Mûşê lêdaneka mirinê li cardevananan ket

Di rojên 20 û 22’ê Gulanê de li hêldora di navbera Mûş û Sasunê (Qabilcewaz) de, bi kêmasî pênc “parêzkarên” gundan ên xwinrij bi mirinê hatin cezakirin. Her li vê hêldorê gelek “parêzkarên” gundan ên cahş ji hatin bêçekkirin.

Li Erdîşê mayineka pêşmergeyan peqî: Çar serbaz mirin

Li nêzîkî navçeya Erdîşê êrdîma Wanê, pêşmerge mayinekê li ser rîya qereqolekê vedan. Navginên yekê-niyên dagirkeran ji ser mayinê derbas bûn. Di encama peqîna mayinê de, çar kesên di navginên dijmin de mirin. Her çar ji endamên leşkerî bûn, lê heya niha em nizanin ku ew xwediyê çî fonksiyonî ne; serbaz bûn an ji serleşker.

Yekenyên faşîst bê hundabûnên mezin nikarin li Bestan bigerin

Roja 11’ê Gulanê li geliyeke hêl-dora Bestan ku şaxekî Ava Hêzilê jê diherikê, ango li navçeya Şîmexê, yekenyên dagirkeran ên ji komên taybetî, leşker û cardevanan dixwazin operasyonekê pêkbinin. Lê dikevin dafekî pêşmergeyên ARGK. Şer bi-qasî çend saetan li ser erdeki berfîreh doma. Di şer de “üstegmen”ek û şêş serbaz hatin kuştin. Gava ji dijmin heft kes hatin kuştin, di vi şerî de çî hundabûnek ji pêşmergeyan çênebû.

Weke nûçeyên bi telefonê ji bajarê Sêrtê gihane me, êşkere dibe, ku bê rawestan bi helikopteran dijmin bi-rindarên xwe dihêne nexweşxaneyâ dewletê ya li bajarê Sêrtê. Helikopter ber aliyê Botanê, car caran ji ber aliyê Bêdlisê ve difirin. Dagirker gel ji xwe dûr digirin û dixwazin wusa hindabû-nên xwe veşartî bihêlin. Ev xebata wan, herçiqasî ji aliyê veşartina hej-mara kuştîyên wan hindekî digihe armancên xwe ji, êşkere dibe ku lêdanên mezin girtine. Weke bange-şîya ku gel ji dike, herweha gel bawer dike, ku hejmara kuştîyên ji hêzên dijmin her diçe mezintir dibe. Lewma em dibêjin, xebatên sansurê yên dij-mîn, bi tevayî wê bê encam bîminin û dimînin ji. Ji ber ku ew nema dikarin mûçeyên afetê yên di şer de bi çî rengî veşêrin. Ji xwe rastiyeka cengê ya çend sedsalan e, ku nûçeyên afetê nikarin werin veşartin.

Li Kerboranê “bînbaşî”yekî bi hovîtiya xwe navdêr û heşt serbaz hatin kuştin

Li navçeya Kerboranê (Dargêçit), ku bi biryarnameyeka bi hikmê za-

gonî bûye navçe, dagirker bi armanca rawestandina livbaziyên pêşmerge-yan û hişyarbûna rizgariya netewî ya girseyî, li navenda navçeyê û li gun-dên wê, operasyonên xwe yên leşkerî dijwar dikin û dilezinin.

Roja 25’ê Gulanê pêşmergeyên ARGK, rêberên şapajotên pêş ên şaxekî operasyonên dijmin xistin dafa xwe. Di encama barandîna berikan ji çep û rastê ji aliyê pêşmergeyan de, serbazên dagirkeran ber bi çar alîyan ve revin û pejilin. Di vê dafa pêşmer-geyan a jêhati de, “bînbaşî”yek û heşt serbaz, tev bi hev re neh endamên artêşa dijmin hatin kuştin. “Binba-şî”yê hati kuştin, di van çend salên dawiyê de li vê derdorê dixebiti. Xwinrij û hovekî wusa bû, ku destê xwe di xwîna gelek mirovên Kurd de gerandibû û nimûneyên hovitiya wi bê hejmar in.

Tevli vê livbaziyê, tenê li Ker-boranê di meha Gulanê de du lêda-nên mezin li dagirkeran hatin xistin. Ev ji, bû bersivêke ronak ji bo planên dagirkeran ku li gora biryarnameyên xwe dixwestin li vê deverê pêkbinin.

Li Gercewsê operasyonên artêşa dagîrkeran nagihin armancên xwe

Ji destpêka nivê meha Gulanê pê-ve, yekenyên leşkerî yên girêdayê “tugay”a artêşa dagirkeran ku beri niha li Gercewsê hatibûn bi cih kirin, li derdorên Hêzbînî nêzîkî navçeya Piranê operasyonan birêvedibin. We-ke nûçeyên ji navçeyê gihane me, êşkere dibe, ku pêşmergeyên ARGK çend caran şerê yekenyîyan operas-yonê kirinê. Di encama daf û êrîşên ji nişkan ve de, gelek serbaz hatine kuştin. Bi vi awahî operasyonên ar-têşa dagirkeran ji di avê de çûn û negihane armancên xwe.

Êrîşeke pêşmergeyan li vê navçeyê li nêzîkî gundê Xirabê Bênan çûye ser yekenyên dagirkeran. Du navginên leşkerî ji ser mayineka pêşmergeyan derbas bûn. Herdu navginên dijmin bi tevayî zivirin kavîlan. Piraniya serbazên di navgînan de ji mirin an ji birindar bûn.

Li Gêverê êrîşeke pêşmergeyan çû ser axayê bi navê Mustafa Zeydan. Hemû serekên cerdevanan li Wan û Çolamergê ketin nava tîrsa mirinê

Şeva 31’e Gulanê li navçeya Gê-verê pêşmergeyên ARGK êrîşekê bi-rin ser qesra Mustafa Zeydan, ku ji aliyê gelek tîrşikvanên wi dihat paras-tin. Êrîş biqasî çend saetan bi dijwari doma. Pêşmerge rokêtan bikaranin. Bersiv-dayîna cerdevanan çî encamek neda. Qesra bebextî bi tevayî hat hilweşandin.

Mustafa Zeydan niha disa bedenê xwe yê gemar rizgar kir. Lê ev êrîşa pêşmergeyan tîrs berda dilê hemû bêbext, welatfiroş û xayinan. Pêş-

merge êrîşa xwe ne tenê birin ser qesra Mustafa Zeydan, herweha ava-hiyên dagirkeran ên leşkerî ji dan ber agirê rokêtan.

Weke dihê zanin Mustafa Zeydan li navçeyê, destekê dagirkeran ê me-zintir û xurttir e. Mustafa Zeydan serekê eşîra Pinyanişên Jorê ye. Di-roka xulamtiya wi ya ji bo dagirkeran geleki kevin e. Hemû demên wi yên dihên nasin bi xulamtiyê dagirti ne. Diroka wi reş e, diroka çêşiti û xalamtiyeke gemar e. Mustafa Zey-dan xîzmet û karguzariya her tiştê ku li diji gele Kurd be, dike.

Di dema nêzik de gava dagirker dixwazin li derdorê cerdevaniyê rêk-xistî bikin, disa Mustafa Zeydan ser-kêşiyê dike. Di bihara 1985’an de Mustafa Zeydanê çehş û berpirsiya-rekî dewleta Tirk ê bi navê Ferit Melen, li navçeyê civînan tevli axan çêkirin. Çehşên girgire taktikên xwe nasi dagirkerên ezbeniyên xwe kirin. Ji wê mêjüyê heya niha Zeydanî di karvaniyê de cerdevaniyê dikin. Xwe, weke pivaneka xulamtiya xwe, mina “Tirkan” şanî dikin.

Berî niha ji êrîşên pêşmergeyan çûbûn ser vê koma xayinan. Êrîşa çûyî ser Mustafa Zeydan, weke salo-xên ji êrdimê gihane me, di nava axayên serkêşên cerdevanên din de li êrdimê bûyê sedema tîrs û bizdaneka mezin. Gelek axayên cerdevan xa-niyên xwe yên li Wanê difiroşin û tevdîrên xwe dikin ku birevin bajarên Tirkîyê yên mezin.

Li Xelîlan gundî li hemberê artêşa dagîrkeran xweragirtin

Yekenyên dagirkeran ên ji komên xweser û leşkeran, bi armanca cezaki-rîna gundiyan, roja 28’ê Gulanê avê-tin ser gundê Xelîlan navçeya Ker-boranê. Hicet ev bû: Gundi çek nagirin û piştgiriya PKK dikin.

Dagirkerên xwinrij merên gund di qada gund de civandin. Dest bi lêdan û hingavtînan kirin. Li ser hinde welatparêzan pîvana îşkencê wusa dijwar kirin, ku di encamê de bi kêmasî du welatparêz jiyana xwe hunda bikin. Ji ber vê yekê hemû jin û zarikên gund êrîşî îşkencekaran kirin. Bi kêmasî serê 20 serbazen bi keviran şîkest.

Dagirkerên hov û xwinrij, li hem-berê berxwedana girseyî ya gundê Xelîlan, neçare man ku xwe paş ve bikişînin.

Ev büyera dawî ji şanî dike, ku gelê Kurd êdî li hemberê hovitiya dagirke-riyê bêdeng namîne. Gelê me êdî rind têgihîştîye, ku di her hoyê de, bedela wê çî be bila be, berxwedan bizaveke bi secer û rûmet e. Nemaze gundiyeên Xelîlan paşê çûn Kerboranê û vê carê li diji biryarnameya bi hikmê zagonî tevli livbaziya greva xwebirçihîştinê ya girseyî bûn û berxwedana xwe wu-sa domandin.

Li Gêverê ARGK dafek li pêşîya hêzên dijmin veda

Roja 24’ê Gulanê li deverê bi navê Esendere navçeya Gêverê pêşmerge dafekê vedan. Leşkerên dijmin ketin dafa ARGK. Ji serbazên dijmin heft mirin, çar ji birindar ketin. Serbazên dijmin bi tevayî di nava tîrsê de man. Ji ber tîrsa ketî dilê wan hinek ji serbazên dijmin xwe avêtin çemeki, da derbasî aliyê din bibin û birevin. Lê çendek ji wan nekarin avjeniyê bikin û di avê de xeniqin. Serbazên

karin birevin ji, perîşan bûn û bi vi rengî xwe rizgar kirin.

Li Hîlalê pêşmerge êrîşeke bi rokêtan bîrin ser yekenyeka dagîrkeran

Şeva 28’ê Gulanê pêşmergeyên ARGK bi rokêtan êrîşek birin ser qereqola li Hilalê. Di vê qereqola dijmin de bi pîrani komên xweser bi cih bûne. Êrîş, bi kêmasî saetek doma. Di vê êrîşê de çî hindabûneka pêşmergeyan nebûye. Heya niha hina diyar nebûye, ka dijmin kîjan lêdanê girtiye û çend kes ji rêzên dijmin hatine kuştin.

Dagîrkerên xwinrij tengezariya xwe bi kuştina mirovên Kurd ên bêguneh dixwazîn veşêrin

Ronahî bû, ku li gundê Kevzengê (Dolunay) navçeya Midyadê êrdîma Mêrdînê keçikeye 13 salî ji aliyê komeka taybetî bi berikan hate kuştin. Cendekê keçikê, li nêzîkî gund di birekê de hate peyda kirin.

Disa, li gundê Dêrikê navçeya Midyadê gundiyekeî welatparêz ê bi navê **Êhmed**, her bîvi rengî hate kuştin. Xwinrijên hov xwestin cen-dekê wi ji hunda bikin. Piştî ku gundi cendek peyda kirin, êşkere bû, ku komên taybetî ve kuştinê çêkirine.

Di hefteya dawiyê ya meha Gulanê de cerdevanên Mala Beyrê li gundê Hilalê, gundiye 60 salî yê bi navê **Mihê Heydo Eli (Mihemed Kara)** kuştin. Ev büyer li derdorê nîfrîneke mezin birêvexist. Welatparêzê hati kuştin, birayek bû ji çar biran, ku temenê wan nêzîkî hev in. Ev çar birayên dirust û dilsoz, bili temenê xwe yê mezin, hina nezewicîne. Li gund û li derdorê mina nişana aşitiya hundurî û birayetiye dihên zanin û nasin. Cerdevan bi vê hicetê vi welat-parêzê kal kuştine: “Li çîyan nan dida pêşmergeyên ARGK”

Disa, di dawîya meha Gulanê de li gundê Mijîn (Akdamar) li nêzîkî Hilalê navçeya Qîlaban, gundiyeke ji aliyê cerdevanên Mala Beyrê hati kuştin, ku hevxebatkariya dagirkeran dikin. Dagirker rokêtan datînin ser cendekê welatparêzê hati kuştin û wêneyên wi dikişînin. Paşê dixebitin, ku wi mina pêşmergeyeki PKK di weşan û rojnameyên xwe de bidin naskirin. Bi vê lîva xwe xwestin careka din rûçikê xwe yê xwinrij û dirinde bi çarîkan binixîminin.

Roja 31’ê Gulanê, dora nivrojê, li gundê Dikmena Jorê navçeya Elbakê êrdîma Wanê, gundeyeki 40 salî yê welatparêz bi navê **Faris Demir**, ji aliyê komeka taybetî hate birindar kirin. Welatparêzê birindar rakirin nexweşxaneyâ bajarê Wanê. Ji navina xwe jêr ve felç bûye. Da nepeyive, di nexweşxaneyê de ji, di bin pikoliyên giran û tehdîtan de ye.

Ev nimûneyên me dan naskirin, bilancoyeke rojenin ên piçûk in, ji pikolî û qirkirînen artêşa hovitiyê. Ji van mirov baş dikare bibîne, ka xwin-rijên dagirker li diji gelê me seri didin çî. Ev qirkirînen rejîma faşîst û dagir-ker, encamên tengezariya mirîna xwe yên berçavî û zelal in.

Bersiva gelê Kurdistanê ji bo Biryarnameya bi Hikmê Zagonî zelal e: DIJ-RABÛN, SERÎ-NEDANÎN Û BERXWEDANA GIRSEYÎ

Brûsk û tirêjên berxwedanê ji dîliyen şer hatin

Diliyên şer endamen PKK berxwedanê dan destpêkirin. Hemû girtiyên endamên hêzên di Platforma Yekîtiya Şoreşgeri de, di karvaniyê de tevli berxwedanê bûn. Girtiyên din ên endamên komên çep ji, cih bi cih hevkarîya xwe danin holê. Tev bi hev re, bi armanca protestokirina Biryarnameya bi Hikmê Zagonî û ramyariyên şerên taybeti yên di girtigehan de li ser dîliyên şer, berxwedana xwe pêkanin. Beri greva xwebirçîhiştinê ya ji bo hefteyekê, dîliyên şer armancên livbaziya xwe daxweyanê awira giştî û şaxên weşanan kirin.

Daxweyaniya dîliyên şer ên di girtigeha Amedê de weha ye:

"Ji bo awira gelemperi.

Gele me li Nisêbinê. Cizîra Botan, Kosarê (Tîlebyad), Amedê, Farqînê, Êlihê û li bajar û navçeyên din, li diji nîrê, zîlmê, îşkencê û kedxwariyê tevgerêke serihildanê pêkani. Di hemû qadên jiyane de gelê me, çarenivîsa xwe bi destê xwe pêşvedibe. Bi armanca avakirina civakeke aza radipere. Li hemberê tevgera serihildana gele me seriyên deri hemdemi û sedsali, ketine nava tîrs û xema bizdanê. Bi Biryarnameyê bi hejmara 424'an, zagonêke 'Takrir-î Sukun' a nuh, paldidin ser gelê me. Herweha dixwazin, têkoşîna çîna karkerên Tirkîyê ya bilind dibe ji, biperçiqînin.

"Armanca wê biryarnameyê, disa min berê, rawestandina bi azadi tavinkirina çarenivîsa gelê me ye; dixwaze tenê rîyekî deyne pêşîya gelê me, weke ku bili serî-çemandinê rîyekî din hiç nebe; dixwaze dengê soresger û demokratên Tirkîyê bibirre.

"Em, girtiyên di zindanan de, bang li awîra gelemperi dikin, ku dengê xwe hilde û li pêşîya van bikaranînen deri-serdemi seriyê xwe neçemîne. Herweha, em dixwazin xwedî li girtiyên di zindana Eskişehirê de were derketin, ku dagirker wan dixin hûcreyên yek-mirovî yên ji yek-şeweyî.

"Weke berzimananîneke ronak a wê daxwaza me, ji bo protestokirina Biryarnameya bi Hikmê Zagonî ya bi hejmara 424'an û di girtigeha Eskişehirê de xistina girtiyan di hûcreyan de, ji roja 24'ê Gulanê pêve em dest bi grevêka xwebirçîhiştinê ya ji bo hefteyekê dikin. (Bi navê girtiyên di zindana Amedê de Remzî AVCI)"

Dîliyên şer ên di girtigeha Ceyhanê de bi navê "PKK" û "THKP-C (Acilciler)" daxweyaniyekê çekirin. Van delametên hevkarîyê danin pêşîya komên şorşger û awira gelemperi:

"- Divê berxwedana di girtigehan de û armancên wê berxwedanê bi şeweyêke berfirahtirîn werin bihistandin. Ji bo we:

"a- Daxweyaniyên rojenin ku wê ji girtigehan werin şiyandin, divê di roja xwe de bigihin weşanan û werin belavkirin. Di rojnameyên heft-rojî, kovarên heft-rojî û yek-mehî de ajiltasyon û propangandaya berxwedana me divê were kirin.

"b- Divê hinde pesnekar û civinên ji bo weşanan werin rexistîn kirin, ku wê destekê bidin berxwedana me ya di zindanan de.

"- Ji bo hevkarîya berxwedana me, merivên me yên nêzik û malbatên me li Ankara, Stanbol, Ruha û Amedê wê grevêka xwebirçîhiştinê bidin destpêkirin. Ev livbazi, divê bi tevlibûnên nuh werin xurtkirin. Livbaziya malbatan û sedemên livbaziyê, divê di serî de, di weşanên sosyalist de, di hemû weşanên rojane de, werin belavkirin û

xebatek ji bo wê hebe.

"- Divê xebatek hebe, da weşanên sosyalist werin cem hevûdu. Ji bo protestokirina biryarnameyê, divê dev bi paçikeke reş werin girtin û civinên ji bo rojname û weşanan wusa werin çekirin.

"- Ji weşanên sosyalist komîsyonek were avakirin û ev komîsyon biçe cem hemû rojnameyan, bi wan re bipêyive û hwd. Bi wê rîyê divê li ser rojnameyan posîde werin avakirin.

"- Heke şaxên weşanan bédeng biminin, divê li pêşîya avahiyyên rojnameyan kombûn çêbibin û nîşanên reş werin danin an ji livbaziya rûniştinê were kirin.

"- Divê xebatek hebe, da rêxistinên girseyî yên demokratîkî (sandîkat, komele, sazîyên destkaran û hwd.) tevli kampanyayê bibin. Ji bo wê yekê li ser van rawestan dikare hebe:

a- Li cihên rêxistinî hebe, çekirina boykotên sistkirina kar, nexwarina xwarinê û hwd.

b- Çekirina grevên xwebirçîhiştinê di avahiyyên ÎHD (Komeleya Mafên Mirovan), SP (Partiya Sosyalist) û sazîyên destkaran de. Bi rîya da-xweyani, civinên ji bo weşanan û hwd, ku biryarnameyê protesto dikin, avakirina bala awira gelemperi bi firehî.

c- Divê xebat hebe, da ciwanên xwendekar grevên xwebirçîhiştinê, form û xwepêşdanên curbicur çêbikin.

"- Heva derfet hebin, divê telgrafên protestoyê herin TBMM (Meclîsa Netewîya Mezîna Tirkîyê).

"- Bi rîya xwepêşdanên, belavokan û hinde navgînên şewereng, divê biryarname were pişange klirin.

"- Li pêşîya balîyoxaneyan (konso-losiyan), divê livbaziyên rûniştinê çêbibin."

Dîliyên şer armancê dikin, ku girsên gelê rakin berxwedanêka rotasyonî lê bi berdewami. Livbaziya protestokirina biryarnameyê ya dîliyên şer, şeva 30'ê Gulanê giha armancên xwe û dawî bû. Mesaja girtiyên di zindana Amedê de roja 31'ê Gulanê di civîneka ji bo weşanan de bi awira gelemperi hate nasdan. Bepirsîyarên sandikatan û büroyên destkaran ên demokratîkî, ku hevkarîya greva xwebirçîhiştinê kirin û bi xwe ji tevli grevê bûn, civinê dirust kiribûn û di civinê de mesajê bi xwe xwendin û dan bihistandin.

Mesaj bi navê Remzî Avcî hate xwendin, ku wî ji bi navê hemû girtiyan gihandibû derveyî girtigehê.

Greva xwebirçîhiştinê ya merivên girtiyan li Amedê, zivirî berxwedandeka girseyî

Bi kêmasî 300 kes ji meriv û malbatên girtiyan, roja 25'ê Gulanê di avahiya SP (Partiya Sosyalist) de li Amedê dest bi grevêka xwebirçîhiştinê kirin. Hejmar, hina di roja yekeymîn de zêde bû û giha 700 kesan. Di nava kesên dest bi greva xwebirçîhiştinê kiribûn de jin, di piraniyê de bûn. Herweha di nava wan de zaro, ciwan, rewşenbir, karker û gundi ji hebûn.

Pasaja "Güçlü" ku avahiya naven-da SP li bajarê Amedê ji li wir e, bi mirovan tîji bû. Li hersê rêzên jorê kesên di greva xwebirçîhiştinê de bi cih bûbûn. Li rêzên avahiyê yên din hevkar û serdankar nedikarin bi cih bibin û dirêji heya şeqem û kolanan dibûn.

Dagirker, nekarin wê gehineka girseyî ya greva xwebirçîhiştinê tehemul bikin. Gelek dilteng bûbûn. Tevli polisên Êlih û Sêrte bi kemasi 2.000

polisên dagirkerîyê bê cudahi di nava jin û meran, mezin û piçûkan bikin êrişî gelê kirin. Bi kevîr û kulman pevçûnek çêbû ku bi saetan doma. Girsên gelê dirûşme bangin û li hemberê êrişê polîsan xweragirtin. Polis, rast û rast bi fermana Wezîrê Karên Hundurî Abdulkadir Aksu û Wezîrê Dewletê Kamran İnan êriş kirin, ku wê rojê bi xwe ji li Amedê bûn. Di wê êrişê de piraniya wan jin û zar, bi kêmasî 80 kes birindar ketin. Behîrî 300 kes ji hatin girtin. Heya roja 1'ê Hezîranê, ji yên hatibûn girtin 24 kes, hina nehatibûn berdan.

Ji ber êrişê polîsan di şeva eynî rojê de (şeva 28'ê Gulanê bi 29'ê Gulanê ve girêdide), bepirsîyarên şaxên sandikatan bi navên "Petrol-İş" (şaxên Êlih û Amedê), "Belediye-İş" "Yol-İş Hejmar 2", "Tez-İş" û bepirsîyarên büroyên destkaran ên karên "Avahiyan", "Ziraetî" û "Mihendisên Mekîneyan", herweha bepirsîyarên şaxên "Yekîtiya Advokatan" û "Yekîtiya Dermanfirotan" li Amedê civinê ji bo rojname û weşanan çekirin. Di civinê de biryara protestokirina êrişê polîsan û piştgiyîya greva xwebirçîhiştinê standin. Bepirsîyarên van sazîyan bi xwe ji tevli greva xwebirçîhiştinê bûn. Herweha bang li hemû endamên xwe kirin ji bo boykota xwarinê û sistkirina kar. Ji wan xwestin ku livbaziyên protestoyê yên bi wê nêlê pêkbinin.

Êrişê polîsan bû sedemek, da behîrî mirov tevli greva xwebirçîhiştinê bibin û livbaziyên protesto yên din ji berfirehtir bibin, ji aliyê behîrî mirovan werin bilindkirin. Grevê xwebirçîhiştinê ya ji bo sê rojan zivirî ji bo heşt rojan. Bi şeweyê girseyî heya roja 31'ê Gulanê hate domandin.

Bi telefonê em bi kesên di greva xwebirçîhiştinê de peyivin. Ji ber şahî, biryardarî û zanabûna wan em dîlxweş bûn. Bîlî em hevîyên serketinê ji wan re bixwazin, me nekari tiştêkî din bibêjin an bikin.

Mesaja wan, ku ew bi rîya rojnameya me Berxwedan dixwazin bigihînin hemû welatparêzan, bi vî awahî ye:

"Wê zelal binivîsinin. Livbaziya me li diji biryarnameyên bi hejmarên 413 û 424'an e. Grevê me ya xwebirçîhiştinê ramyarî ye. Ji grevên xwebirçîhiştinê yên berê cuda ye. Em, bi rengê gel, di livbaziyê de ne. Em natîrsin. Livbaziya me tenê destpêkeke û ji bo balkişandinê ye. Em biryarnameyan bi girseyî birindar dikin û li diji wan radibin. Bê gotin, emê biryarnameyan di avê de bibin. Livbaziyên me wê berfireh bibin û bidomin. Em silavên bi biryari yên gelê xwe yê li ber xwe dide û hişyar dibe digihînin hemû mirovên me û dostên me yên li derveyî welat."

Di greva xwebirçîhiştinê ya girseyî de, li Nisêbinê zanabûn û biryardarî serdest e

Grevê xwebirçîhiştinê ya li Nisêbinê roja 29'ê Gulanê destpêkir heya roja 2'ê Hezîranê doma. Li vir, pirani jin bûn. Hejmar her tim li ser 200 kesan bû. 80 karkerên petrolê yên li navçeyê ji tevli greva xwebirçîhiştinê bûn.

Weke em bi mirovên di greva xwebirçîhiştinê yên li Amedê peyivin, bi yên Nisêbinê re ji em bi telefonê peyivin. Pêşî me nasnekirin. Lewma agahî nedan me. Me hin nas xist di nava xwe wan de. Pêşî bawer kirine, ku em ji rojnameya "Kurdistan Press" in. Lew-

ma ji bersivên pirsên me nedidan.

Piştî ku me hevûdu naskirî, me pirsî wan bersiv dan:

"Di grevê de jin pirani ne. Lê ji her temenî û ji her birên gelê mirov hene. Gundi ji tevli me dibin. Cihê me gelekî teng e. Lewma em zarokan, kesên gelekî kal û nexweşan vedigerînin malên wan. Heke cihê me hebûya, bi kêmasî 5.000 kes wê tevli livbaziyê bûbûyana. Bajar bi tevayî rabûye ser piyan. Gundi kom bi kom dihen serdana me. Destkar, pasaja xwe xistine bi xizmeta me. Heva niha bi kêmasî 10 hezar kes bi armanca hevkarîyê hatin serdana me.

"Me agahî da weşanên Tirkîyê. Lê tiştêk nenivîsin. Em sedema wê hina nizanin. Ji rojnameyên 'Newsweek' û 'Le Monde' du rojnameyan hatibûn. Polîsên ramyarî wan bi dehfan û kotekê ji vir diir kirin, birin. Di roja pêşemîn de polîs serê me gelek êşandin. Lê li hemberê biryardariya me ya girseyî, bégav man, ku gavên paş ve biavêjin.

"Meyla me ewe, ku em livbaziya xwe bidominin. Hina em nuh germ dibin. Em ne rast dibinin, ku hinde kesên li bajar û navçeyên ciran hima xwe dikişînin bajarê Amedê. Ji ber ku, ev livbazi li hemû navçeyan dikarin werin dirustkirin û pêşvebirin.

"Me hinde fêr û ders ji serihildana xwe ya meha Adarê derxistîye. Ji heft salî heya heftê salî em tev bi livbaziya xwe zana ne û em dîzanin çi dikin, emê çi bikin. Şahî, zanabûn, biryardarî û têkoşîn serdestê me tevan in. Em natîrsin. Em silavên xwe li we tevan dikin."

Li Kerboranê ala berxwedana tevayî li diji biryarnameya dagirkeriyê

Roja 30'ê Gulanê bi kemasi 200 jin li pêşîya avahiya hikumetê ya li navçeyê dest bi grevêka xwebirçîhiştinê kirin. Hina çend saet derbas nebûbûn, komên xweser dest bi êrişan û girtina mirovan kirin.

Ev hovîtiya komên taybetî, rê ji bo rabûna gelê a tevayî vekir. Xwendekarên dibistanên bîngehî û navin û jin, ji bo berdana kesên hatibûn girtin, meşîyan ser "tugay"ê. Dagirker li dora "tugay"ê çembereka ji leşkeran û tankan avakiribûn. Komên xweser û leşker berik barandin ser gel, ku tev bê çekbûn û piraniya wan jin û zaro bûn. Lê gel netirsiya. Bi dirûşmeyên awazî dagirkeriyê, biryarnameya qir-kirinê û hovîtiya komên xweser protesto kir. Gel, kom bi kom xwe li dora

"tugay"ê civand. Dirûşme bangî. Li hemberê wê dagirker şaş û gēj bûn. Bi kêmasî 50 jinên Kurd bi navgînên leşkerî revandin bajarê Mêrdînê.

Ev bûyer hêrsa gel mezintir kir. Destkar dergehên firotgehên xwe anin xwarê. Bîlî hemû tehdîtan hemû dikan sê rojan girti man. Rewşa germ li Kerboranê hina didome. Gel xwedî biryar e, bi berdewami li ber xwe bide.

Hevkarîya karker û rewşenbîran

Bijîşkên li Amed û Nisêbinê di rojên 30 û 31'ê Gulanê de pêşmalên xwe li xwe nekirin û tevli livbaziya protestoyê bûn. Advokat ji du rojan neketin dadgehên û tevli mehkemeyan nebûn. Karkerên petrolê, oca-xên komirî, belediyê û karên rîyan ên li Amed, Nisêbin, Qilaban, Şîrnex, Elkê û Dihê boykota nexwarina xwarinê çekirin. Karê xwe sist kirin. Bi vî awahî tevli kampanya protestoya biryarnameya bi hejmara 424'an bûn.

Kampanya protestoya biryarnameya dagirkeriyê ku ji bo hefteyekê hatibû plan kirin, rê ji bo berxwedanên nuh vekir û li ser wê bîngehê bi serkeftinî giha dawîya xwe. Kampanya protestoyê fêrên hinkar derxist holê:

Girsên bajaran êdî di karvaniyê de û bi girseyî cihê xwe di têkoşîna rizgariya netewî de girtine. Her livbaziyek xwe digihîne pivanên girseyî. Her mirovên ji birên civaka gel; ji karkeran, rewşenbîran, zarokan heya kalan, tevli her livbaziyekê bi misagorî dibin.

Di her livbaziyê de azineyên têkoşinê yên nuh bi nuh dihen pêşvebirin. Dihê şanikirin, ku gelê me xwediyê potansiyeleki têkoşinê ye dewlemend û afirandkar e. Livbaziyên wê dawiyê nimûneyên çêtirîn in ji bo beîtaatiya sivil a girseyî li hemberê dagirkeriyê.

Li cem girsên bajaran tîrs miriye û tune bûye. Zanabûna rizgariya netewî gihaye bilindahi û banderên xwe. Her kesek baş dizane çi dike û armanç çîye. Tiştê bûye serdestê hisên gel, berxwedana berdewami ye. Girêdana gelê Kurd a hundurî bi kozên ramyarî yên li Tirkîyê gihayê dawîya xwe. Gel dev ji parlamentoya dagirkeran berdaye. Gel, ji bo rizgariyê berê xwe daye hundurî, kehniyên xwe yên resen, hima xwe ya zikmakî û mader û têkoşîna xwe. Gel, tenê berê xwe ne ji parlamentoya burjuwaziya Tirkîyan zivirandiye. Ev tişt, ji bo sandikatan, büroyên destkaran û şaxên weşanan ji wusa ye. Di van livbaziyên dawiyê de hemû şaxên li Amedê yên sandikatan û büroyên destkaran, li hemberê navendên xwe yên giştîyî rabûn. Herçiqasî navendên wan ên giştîyî li dij rawestîn ji şax, biryara tevlibûna livbaziyan standin. Gelê Kurd, di demeka kin de wê bi rîyên eşkere û dîzî (legal û illegal) weşan û navgînên agahdariyê (komunikasyonê) yên hundurî biafirîne û avabike. Li ser wê bîngehê wê sansura dagirkeran ji biçirrine.

Gelê me bi girseyî li hemberê biryarnameya bi hejmara 424'an radibe û wê birindar û bê ferman dike. Tiştên dibin tenê destpêkek in ji bo balkişandinê. Tiştên bûn tenê tevgerêke germbûnê bûn. Dagirker êdî bila amade bin. Berxwedanên girseyî yên mezintir li ber derî ne û bi şahî dihen.

Ji ber ku, gelê Kurdistanê êdî bi hemû hebûnên xwe ji bo xwe diranmine. Zimanê xwe bê tîrs dipeyive û ji bo xwe ditêkoşe, şer dike.

Bi armanca protestokirina daweya PKK a li bajarê Dusseldorfê Almanyay Rojava, meşa dirêj roja 19'ê Gulanê ji bajarê Bielefeldê destpêkirin û roja 29'ê Gulanê, piştî 10 rojan, li bajarê Dusseldorfê li pêşiya avahiya dadgehê (mehkemeyê) bi mîtingekê dawî bû. Welatparêzên tevli meşa dirêj bûbûn, bêhtirî 200 km bi piyan rêveçûn û livbaziya xwe bi şahî û xweşî biserxistin.

130 piştgirên ERNK û dido ji wan Alman û dido ji Tirk, tev bi hev re çar hevkar ji, bi sazendi tevli meşa dirêj bûn. Lê hejmara livbazikaran ne tenê ev bû. Bi dirêjahiya riyên ku livbazîkar jê derbas dibûn, welatparêzên Kurdistanê û hevkarên Almanî kom bi kom piştgiriya xwe datanin holê û meşa dirêj xurt dikiran.

Li bajarên weke Gutersloh, Beckum, Hamm, Dortmund, Bochum, Essen û Duisburgê, ku livbazîkar li van bajaran hindeki vedihesin, rêzên rêveçûnê hevkarîyeke mezin girtin û bala mirovên van bajaran kişandin ser xwe. Komên hevkarîyê yên cûrbecûr serî didan livbazikaran û livbzîkar tu caran bê serdan û alîkari neman. Li navendên bajaran hinde civin çêbûn, ku heryekê ji wan ziviri mîtingekê. Di peyvajoya civînan de armancên livbaziye bi axiftinên bi zimanê Almanî bi mirovan hatin guhdari dan û gelek mirov ji baş haydarê pirsê bûn. Her bi vî armancê bi hezaran belavok, namîk, kovar û rojname hatin belavkirin. Hunermendên Hunerkomê yê stranbêj, dengbêj, helbestvan û gevendkêşên gelêrî tevli hemû civînan bûn. Ev ji bala awira giştî ya li ser meşa dirêj û livbaziye xurttir kir.

MEŞA DIRÊJ BI SERKEFTINÎ GIHA DAWIYA XWE

Meşa dirêj, ji aliyên rêxistinî û bizmîti (disiplinî) heya bê gotinê baş derbas bû. Komên berpirsiyarên yekitiyên jinan, ciwanan û karkeran tevli meşa dirêj bûbûn. Kesên tevli rêveçûnê bûbûn kom kom rêz bûbûn. Her komek bi navê şehideki avabûbû. Welatparêzên dimeşin, li hemû deverên ku vedihesin, meşa xwe ya wê rojê dinirxandin û rewşa xwe ji ber çavan derbas dikiran. Herweha pirsên ramyarî dikiran naverokên mijûlî û axiftinên xwe. Di domana meşa dirêj de du

caran seminar ji hatin pêşkêş kirin: yek li ser "Serhildana Geli li Kurdistanê" û yek jû li ser "Çima daweya PKK li Almanyay Rojava çêdibe?" Bi vî awahî meşa dirêj giha xebateka perwerdeyî ya hundurî ji. Meşa dirêj li ser vî bingehe, rola dibistanekê ji leyist û nasi prensîbên û dilsoziyeke şoreşgerî ji bû.

Dewleta Almanyay Rojava xwest bi riya polisên xwe hinde provokasyonan derxîne pêşiya meşa dirêj. Şaxên weşanan, radyo û televizyonan ji

livbaziye dîr girtin, hehiştin ku xwe nêzik bikin. Gelek caran cihên veheşin û razanê nedan û xwestin ku livbazîkar di nivê şeqeman de bimin. Çeperên vî nolê dixwestin bikin gelsên mezin. Li hinde deran ji, komên faşist ên Almanî û Tirk ku dihatin tevgerandin, xwestin provakasyonan li pêşiya meşa dirêj avabikin. Bi van leyistokan, dixwestin ku rêveçûn biserkeftinî negihe dawîya xwe.

Lê welatparêzên dimeşin haydar û agahdarê van êrişan bûn. Bili hemû

çeperên dihatin avakirin, xwedîyê wê biryarîyê bûn, ku livbaziya xwe biserbixin. Nemaze encam ji wusa çêbû. Hemû çeperên dihatin danin, nekarin bibin diwarek li pêşiya helezîya awîra gelemperî ya ji bo meşa dirêj.

Meşa dirêj, weke ku hatibû plankirin, roja 29'ê Gulanê li pêşiya avahiya dadgehê bi mîtingekê dawî bû. Ji çar aliyên Almanyay Rojava welatparêzên Kurdistanê bi otobusan hatibûn pêşiya dadgehê. Welatparêzên ku ji destpêkê heya dawîyê tevli meşa dirêj bûbûn û di nava dilxweşiya serkeftinê de dijiyan, bi rengê komên mezin derbasi eywana dadgehê bûn. Eywana dadgehê û derveyî avahiyê bi dirûşmeyan rasti çinginiyeka awazî û dijiwar bûn. Bi kûrani rind lerizin.

Welatparêzên meşa dirêj ku ketibûn hundurê dadgehê, gulên sor dan endamên PKK ên girti. Herweha nameyeka piştgiriye ji gihandin wan. Nameyeka protestoyê ji dan serokê dadgehê.

Hinde dengbêj, awazxwend û goranibêj û komên govendê yê Hunerkomê tevli xwepêşdanên li pêşiya avahiya dadgehê bûn.

Kin bê gotin, meşa dirêj giha armancên xwe. Bi mîtingeke dawîyê hat kutandin. Di domana mîtinga dawîyê de axafek hat pêşkêş kirin. Di axafê de hat gotin, ku imperyalizma Almanyay Rojava tu caran nikare di vî komploya xwe de biserkeve û jêhati be. Ev rasti bi pewistî carek din hate berziman kirin.

Mîting û xwepêşdana roja dawîyê, bi dirûşmeyên berxwedan û hevkarîyê, dora êvarî dawî bû û her kesek bi dilxweşî û hêviyên geştir kirina xebatê vegeriya cihê xwe.

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 5 -

“Feraheng û çand (kultur)”

Mehabad Kurdi

Bêguman her gelêk xawen dab û nerit û ferheng û folklor û çandî taybetî xoyetî. Geli Kurdişman xawen samanekî here dewlemend û be nîrxê le goranî millî û folklor û pendî pêşinan û zoritir ke le berebeyanî meşûyewe le bapiraniyewe boy mawetewê û heta êşaş be dil û giyan parastûyeti. Helbete roşinbiri û kulturî milletekeman le parçeyekî dabeşkirawî niştîman bo parçeyekî tir hiç ciyawaziyekî ewtoyan niye legel yektir, çünke millet yeke û ziman yeke û xak yeke. Rejîmî dagirkerekani Kurdistan her le seretawe mişûrî eweyan xîwardûye ke nawi Kurd û Kurdistan le reg û rişewe derkêşin. Ferhengî netewayeti gelekeman bitewtênin. Folklorî konî gel bidizin û biken be malî xoyan û bergî Turkî ya Farisî leber bikim. Be kurtî kesetî mirovî Kurd bitewênnewe le nêw butqe û şuşey kesetî mirovî Turk û Faris û Erebb da. Belam debê ewêş bilêyn dujminan herçende ewey le destîyan hatibê kirdûyene û deyken. Lê neyan tiwanîwe û natiwanin xewne dêrinekey Kurd ke ewîş azad ye lenêw biben. Lê reda namewê ziyatîr le ser em base birom, çünke lem beşeda demewê kurte basêk derbarey jiyani roşinbiri û kulturî geli Kurdman le Kurdistanî Bakur da pêşkêş be xîwêneran bikem.

Lam wabê dirindeyetî rejîmî Turkîyay faşist lay hemû Kurdêkî dilsoz û niştîmanperwer şarrawe niye, belku zor rûnû aşkiraye. Dewletêk ke dan bebûnî milletekî pazde milyoni nenê û be “Turkî şaxawî” le qelemîyan bidat, axo em dewlete çî le reşaw dekrê? Xo axaftin be zimani zikmak “Kurdi” her le bîneretewe qedexe kirawe û be giwêrey zagon (qanun, yasa) ew mirovaney ke le Turkiya dejin hemûyan Turk in. Ca wek dezanin bêcge le Kurd, Laz û Erebb û Çerkess û kêmnetewayetî tiriş hen, belam zimani resmi hikumet Turkiye û hawniştîmanan giştîyan Turk in û bes. Wek aşkiraye ziman diyardeyekî komelayetîye û le heman katiş da birbirey piştî her milleteke. Eger gelêk ziman û ferhengî we kulturî şewênra yaxud dizra wate ew gelê birbirey

piştî şika. Pazde milyon mirov mafî eweyan niye be zimani xoyan le dayrekani resmi dewlet da bidwên, belku heta le malewêş, eme be giwêrey zagonay kemalistaney Turke dagirkerani gewretirin parçey welate şirînekeman. Bêguman geşekirdinî ferheng û kulturî her gelêk le pêş hemû şîtêkewe bestirawe be zimani zikmakî ew gelewe. Carê le caran be hiç şeweyek basî govend û dawet û xû û rewîştî Kurdan le televizyonî dewlet da nakrê, belam kemesele dête ser azerî ke ewaniş le bineçe û reşelek legel Turk da yek degimewe, eme şîtêkî tire. A lem xale da nijadperestî rejimaman bo derdekewê. Heta lazekaniş be cil û bergî millîyanewe le televizyon nişandedrên û semay taybetî xoyan deken, belam bo Kurd nehatûye û nabê. Le hemûy ser şûrhêner tir ewey hemû dezgakani rageyandinî rejim basî zilm û zorî Bulgaristan dekat derheq be milyonê Turk ke lewê dejin, belam diyare Ozal⁽¹⁾ û dar û destekêy çawyan pazde milyon mirov nabinê ke le sexittirin hal û merc da guzeran deken. Çapemenî Kurdi nek her qedexeye (yasaxe) belku eger le destî kesêka bigirê ewa em kese xoy le zindane tarik û nutekekani faşistekanda debînetewe. Rolekani geli Kurd we be taybetî daniştîwani nawçekani ser sinorî Ermenistan û Kurdistanî Rojhilat zor be perêşewe hemû rojê giwê le dengî radiyoy Kurdi Erivan⁽²⁾ degrin. Eger çî em radiyoye zor basî deng û basî tazey Kurdistan nakat, belam zor le goraniye kon û niwêye millîyekani nêw Kurdewarî lê dedat û kar dekenê ser dil û meşki mirovî çewsawey Kurd lem beşey Kurdistan da. Bilwekirawe û rojnamey partiye siyasiye Kurdistanîyekan we le serûy hemû yanewe hi PKK eger be her rêgayek bê degene destî ew kesaney ke

deyanewê be destî bixen.

Debê eweman le bir neçê ke musîka û goranî millî rolêkî zor bala degêrin le parastin û netewtani kultur û ferhengî her gelêk da. Eger çî cil û bergî netewayetî Kurdan lembeşey Kurdistan da be tewawî qedexe kirawe, belam xo rejîmek natwanê dil û derûnî milyoneha mirov kontrol bikat. Zor car le kati şayî û helperkêy millî û dawet û zemawend da, teniya ewende ye be bergî Kurdiyewe xelk şayî nakat, dena hemû şîtêk birtîye le kultur û folklor û dabî Kurdane. Min xom zemawendî şîwênêkim bîni û zor pêş xoşhal bûm û heta sitrani ramyarî û netewayetîşî têda witra ca çî le kuni zumawe bû bê ya le demî dengbêjewe⁽³⁾. Ew kasête niwêyaney ke le Ewropa bilaw dekrênawe be zûtirin kat degenewe Kurdistan. Lêre da zor rêga heye bo geyandinewey ew berhe mane bo nêw cergey welat, le serûy hemûyanewe be hoy bûnî xebatî çekdarane û hoşiyar bûnewey giştî gel. Tenanet rojname û pirtuk û hewal û zor şîti tir be her carêk be degeyêrnewe welat, le katêk da le Turkiya da nawi Kurd û Kurdistan her be carê qedexen. Herçende ke zimani şîrîni Kurdi qedexeye, belam xelk qedexey kemalistekan dexene jêr pêwe û eme be zorî le şaroçekan û dehatekan da bedî dekrê. Şewani zivistan le zor hawçey Kurdistan da zor xoş debrête ser. Heta êşaş betaybetî le gundekan da heyranbêj û beyitbêj û dengbêj her mawin. Zor car le şewani sardî zivistan da komele piyawêk le malî yekêk gird debnewe û meqambêj dest dexate bin giwêy û be yadkirdinewey rojani rabirdû û lawetî da dest dekat be çîrîni meqam û heyranî zor xoş û hestbizwên ke kîze dexene cergî helqirçawî dildaran û dilsûtawan. Leber ewey ke zimani Kurdi azad niye û her

zimani Turkî bawe, xelk katê ke depeyvîn zor wişey Turkî be zimane Kurdiyeyekawewe ra diyare û hestî pê dekrê, belam wişey Kurdiş heye le zimani Turkî da. Le hemûy naxoştîr dizîni folklorî resenî Kurdiyey le layen zor lew goranibêjaney ke be reşelek Kurdi û xîzmetî huner û edebî milleti serdestî Turk deken. Ewane dên sitrane Kurdiyekan be awazêkî Kurdi û be zimani Turkî deçîrin. Bêguman eme xoy le xoy da gewretirin hapakiye le gelêk ke kultur û ferhengekey dedîrê û dekrê be hî milletekî tir. Ewaney bem kareş ra debîni pêwîste morî napakî le nêwçewaniyan da bidrê⁽⁴⁾. Hemûman dezanîni û le Kurdistanîş em wite ye zor bawe ke debêjin: Turk dizekin... dizek! Helbete mebestîyan lemê dizîni hemû şîtêke, her le dagirkirdinî welatewe heta degote zimani daykî rolekani gelêk lem parçeyey niştîman da, ke jîmareyan eger le 15 milyon ziyatîr nebê kemtîriş niye.

Le kati axaftîni Kurdan zor pendî pêşinan û qisey nesteq û demeteqêy Kurdane dekew ne ber giwê ke le bab û bapiranewe becê mawîn. Resenêti û parastîni zimani Kurdi le şîwênêkewe bo şîwênêkî tir lem parçeyey Kurdistan da kemêk ciyawazî têda bedî dekrê, çünke nawçe heye dujminî dagirker zor kari leser niye û xelk teniya be Kurdi dedwên û belku zor hen be taybetî besalaçîwekan wişeyek Turkî çîye nayzanîni. Bo nimûne ademîzad detwanê zor be asanî em karlêkirdîne le ser xelkî şarî Qars⁽⁵⁾ be ciya bibînê wek le ser xelkî şarî Bazîd⁽⁶⁾. Cema-werî şarî yekem zor be kemî be Kurdi depeyvîn, belam hî şarî dûwem bigre le dayerekaniş be Kurdi qise deken. Bêguman nawçekani Botan⁽⁷⁾ û Diyarbekir (Amed) û Wan û zor cêgay tîr her le berebeyanî meşûyewe xawen kultur û ferhengêkî resen û pakî Kur-

dane bûne û ta êşaş em diyardeye her pêyanewe diyare.

Lêreda pêş ewey kotayî bem base bînim demewê şîtêkî zor gîring bînmewe yad ke peywendî rastewxoy be basekewe heye, ewîş ewey ke her milletek eger xawenî qewarey neteweyî serbexo û azad bû ewe bê sê û dû detwanê nek her kultur û ferhengî xoy belku bûnî xoy biparêzê, le ber ewe kultur û ferheng û zimani Kurdi û dabû neritî Kurdewarî û folklorî millî û zorî tir hemûyan bendîni be bûnî Kurdistanekî azad, serbexo û demokratîk ke rolekani gel têda be kameranî guzeran biken bo serberzêti Kurd û Kurdistan.

Jêderekan:

(1) Le zor Kurdim bist ke Ozal “Kurde”. Helbete İsmet İnönü “Kurd” bû û yekek bû lewaney ke rolêkî se-rekî gêra le damirkandinewey bizûti-newey azadixwazî Kurdistan!

(2) Hemû rojê le katjîmêr şeşî eware ta şeşî niwêyeware be kati nêwxoy Turkiya bernamekani be Kurdi pêşkêş dekat.

(3) Lem dawete da goranî (Muxtarro) gutra ke be hemûy yek dû mang bû em kasêtey ke em goraniyey têdaye le layen Hunerkom derçû bû le Alman-yay Rojava nek le Kurdistan! Herweha dengbêj Zeh... beşdari kird le heman dawet da.

(4) Bo nimûne goranibêje here nasrawekani imroy Turkiya zorbeyan Kur-din û le Kurdistanîşa gewre bûne: İb-rahîm Tatlıses, Mahmut Tuncel, Selahattin Alpay û gelêkî tir.

(5) Şarêkî 70-80 hezari Kurdistanî Bakure û dekwête ser sinorî Ermenis-tanî Sowyetî.

(6) Şarêkî 40 hezari Kurdistanî Ba-kure û dekwête ser sinorî Kurdistanî Rojhilat.

(7) Le zor nawçey Botan êşa şerî partîzanî berdewame be taybetî le şaroçekani Şîmex û Cizira Botan û Çîyay Cudi û heremî tir. Roj niye le televizyonî Turkiya da basî şarî Şîr-nex nekrê.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi berhemên xwe yên dîrokî û dewlemend dihê nasîn

RUHA

- II -

REWŞA ERDNÎGARÎ LI ÊRDIMA RUHAYÊ

Li bakurê Kurdistanê êrdima ku ji aliyê erdi ve mezintirin, êrdima Ruha ye. Ji aliyê rojhilat ve bi navçeyên Mêrdinê yên bi navên Dêrika Çiyayê Mazi, Şemrex û Kosarê (Tilerman); ji aliyê bakur ve bi erdê bajarê Amedê û navçeyên Amedê yên bi navên Çinar, Erxeni û Çermukê; disa bi navçeyên Pirrinê (Semsûr) ên bi navên Kerker, Kolik, Şemîzad, Bêhiştî û êrdê bajarê Pirrin; ji aliyê rojava ve bi navçeyên Dilûkê yên bi navên Ereban û Belkisê ve girêdayî ye û ji aliyê van bajar û navçeyan ve êrdima Ruhayê hatiye zivirandin. Li aliyê başûr ji, erdê başûr-rojavayê Kurdistanê heye. Ev perçeya Kurdistanê bi Ruhayê re tixûbê dagirkeran datine.

Êrdima Ruhayê bi berhemên xwe yên dîrokî û bi erdê xwe ye bi xêr û bêr dihê nasin. Deştê Harranê ji bo Kurdistanê embara dext û zadê ye. Saziya Hilbirinê ya Dewleta Tirk ku li navçeya Serê Kehni hatiye avakirin, bi armanca talankirina hilbirinê çandini û lawiri (heywanî) yên li êrdimê hatiye avakirin. Dagirkeriya Tirkan, bi riya vê saziyê, talan û tajaneka mezin bikardihene.

Ji erdê êrdimê ji sedî 98.3, ji bo çandiniyê (ziraetê) rêda û destdayî ye. Bireki mezin ji erdê êrdimê, weke ji sedî 61.7, bi platoyan niximi ye. Deverên bi çîyan û çiyagêr li êrdimê hindik in. Ji sedî 22, ji erdê erdimê çiyagêr e. Cihê deştan ji biqasî ji sedî 16.3 ye. Rêl û rêlistan (daristan) ji heya bê gotin kêmtir in.

Birê êrdimê yê li aliyê bakur, bi kendalên birên başûr ên navina Çiyayên Torosen Başûrê-Rojhilat hatiye niximandin. Li birê başûr deştên berfireh hene.

Bilindahiya çîyan heya bê gotin hindik e. Li vê êrdimê çiyayên bilind û asê, ku nekaribin werin li şûn hiştin û ne rêdar bin, tune ne. Çiyayên ku di nava wan de xakerastên firah ji hene, bi gelemperî ber bi aliyên bakur û başûr ve dirêj dibin. Bilindahiya çîyan, çiqasî ber bi aliyê başûr ve dirêj dibin, kêmtir dibe. Çiyayên êrdimê yên pewist ev in: Çiyayê Qerej, Çiyayên Tektekê, Çiyayên Beavê, Çiyayên Germuşê, Çiyayên Nemrudê û Çiyayên Aradê.

Çiyayê Qerej: Çiyaki volkanî yê vemirî ye. Dikeve bakurê-rojhilatê êrdimê. Bi bilindahiya xwe ya ji 1.919 metran, çiyayê mezintirîn û bilindtirîn e li ser erdê vê êrdimê. Çiya, mîna hekekek xweya dike. Çiyayê Qerej, bi kevirên "bazalt" ên bi rengê tarî niximi ye. Li ser çiyayî gelek gir û bilindahiyên bi serê xwe hene. Berfê ku di zivistanê de dibare ser vi çiyayî, gelek kehnîyên avê xurt û boş dike. Birekî ji avên ku ji vi çiyayî diherikin, ji gelî û newalên dirêj û kûr derbas dibin û paşê tevli Ava Feradê dibin.

Çiyayên Tektekê: Di navbera Deştê Harranê û Deştê Wêranşarê dimînin. Çiyayên Tektekê 801 metre bilind in. Ber bi aliyên bakur û başûr ve dirêj dibin. Rêzekî fireh û bi çîyan avadikin. Bi xakerastên xwe yên pêl bi pêl, mîna niv-deştekek xweya dikin. Ji tixûbên Ruha û Mêrdinê derbas dibin û xwe dirêji başûr-rojavayê

SÎSIYÊN KEÇEL LI NAVÇEYA BEREÇUKÊ

Navê Sisîyên Keçel (Sisiyankên Keçel an jî Teyrên Henik) ê zanyarî (ilmi) "Geronticus Eremita" ye. Nijadê (neslê) van çûkan (an teyran) li cihanê her diçe kêmtir dibe û ev çûk jî cihanê tune dibin. Li Kurdistanê niha, tenê li navçeya Bereçukê êrdima Ruhayê hene û dijin.

Ji ber ku serî û gerdenê van çûkan bê perr û pirt in, bi navê Sisîyên Keçel hatine navdan û nimandin. Bejn û dirêjahiya van çûkan biqasî 70-75 cm ye.

Ev çûk bi bingehi li welatên Fas û Cezayirê dijin. Ev herdu welat, warên van çûkan in. Lê li gora hinde çavkehnîyan ev çûk li welatên Suri, Yemen û Etiyopya (Hebeşistan) jî hene û li van welatan jî dikarin zêde bibin.

Sisîyên Keçel li navenda navçeya Bereçukê li ser û di nava hinde lat û tehtên zinaran de dijin, ku ji aliyê avahiyan hatine zivirandin û pêçandin. Herweha ev çûk, çûkên koçê ne jî. Di mehên zivistanê de difirîn welatên Etiyopya û Madagaskarê. Ji meha Sibatê pêve disa vedigerin navçeya Bereçukê.

Di meha Newrozê (Adarê) de dest bi çêkirina hêlinên xwe dikin. Bi pirani hêlinên Sisîyên Keçel li kêleka hevûdu ne, weke ku bi hev girêdayî bin. Di meha Gulanê de 2-3 civikên (çûkikên) Sisîyên Keçel çêdibin. 28 rojan li ser hêkan dimînin. Piştî 45-50 rojan civik, dest bi firrîne dikin. Çûkên dê û bav, pêşî xwarinê di devên xwe de dicûn û paşê çend caran serên xwe pêş ve dibin, şûn ve dikişînin û bi vi rengî xwarinê dixin devê civikan.

miya klimaya êrdimê di vir de rolekî dileyize. Di mehên barinê de, di gelî û newalan de av peyda dibe. Lê di mehên zuwa de, avên di gelî û newalan de yan bi tevayî diçikin an jî dihên ber keviya zuwabûnê. Ev rewşa bêavi, hilbirina çandini ya êrdimê ji aliyê negatîfî ve dixê bin posideyên xwe.

Ava Feradê: Ji rêbaza Geliyê Mektelan qopaniya Serê Çîyan navçeya Girê Sor dikeve erdê êrdima Ruhayê. Ber bi aliyê başûr-rojava ve diherike û tixûbên êrdimê Ruha û Pirrinê (Semsûrê) çêdike. Birê Ava Feradê yê dimîne di nava tixûbên erdê Ruhayê de, 270 km dirêj e. Ava Feradê di mehên biharê de gava barin xurtidibe, boş dibe û xwe digihîne pivanên xwe yên bilind ji aliyê pîrbûna avê. Pira Bereçukê, ku ji pîrên li bakurê Kurdistanê yên dirêj e, li ser Ava Feradê avabûye û çûyin û hatinê bi

Kurdistanê dikin. Çiqasî ber aliyê başûr ve dirêj dibin, evqasî jî nizmtir dibin. Çiyayên Tektekê heya bê gotin berfireh in. Gîrên van çîyan ên pewist ev in: Girê Sifrê, Girê Şikestî, Girê Hello-Hello, Girê Heco, Girê Cînas û Girê Tokî. Ev gîrê çîyan ê berfireh Deştê Harranê û Deştê Wêranşarê jî hevûdu vediqetîne. Kehniyên avê yên van çîyan nîn in.

Çiyayên Beavê: Çiyayên Beavê ji girseki çîyan ên berfireh in. Li bakurê-rojavayê Çiyayên Tektekê kevanekê dixizîn û dirêj dibin. Bilindahiya Çiyayên Beavê 817 metre ye. Ev çiya, ji aliyê avê hêjar û xizan in.

Çiyayên Takur-Tukur: 1.222 metran bilind in. Dikevin rojavayê Çiyayê Qerej. Li ser gîrê çîyan, rêzên "kalker"ê (kîlsê) serdest in.

Çiyayên Germuşê: Ev çiya li bakurê navenda Ruhayê kevanekê dixizîn û dirêj dibin. Xwediyê kehnîyên avê yên dewlemend in. Li cihê ku ev av tûnd û boş dibin, gundê Germuşê avabûye. "Kalker"ê li van çîyan di demê de hişk û sert bûye, di encamê de rêzên mermerê çêbûne. Ev mermer niha bi firehî dihê şixulandin û deranin. Kendalên van çîyan, ku bi-

qasî 250-300 metran bilind in, mîna deşteki xweya dikin.

Çiyayên Nemrudê: Bilindahî nêzîkî 800 metran e. Çiyayên Nemrudê, dikevin başûrê navenda Ruhayê. Ev çiya ji xwediyê avabûnê "kalker"î ne. Çiya, xwediyê rewşekî rast, fireh û latên asêgir in. Ji aliyên bakur û başûr ve jî erdê êrdimê derdikevin.

Çiyayên Toreyan: Ev çiya li navçeya Pîrsûs êrdima Ruhayê ne. Ev ji xwediyê avahiyekê "kalker"î ne. Ji aliyê giyayî ve xizan in. Bilindahiya van çîyan 750 metre ye.

Çiyayên Aradê: Çiyayên Aradê hema li keviya Ava Feradê bilind dibin. Di navbera navçeyên Pîrsûs û Bereçukê de dirêj dibin. Ev çiya, ji "kalker"ên nerm çêbûne. Xala bilindtirîn a van çîyan 771 metre ye.

Li derveyî van çiyayên pewist, li ser erdê Ruhayê çiyayên bi navên Çiyayê Pilingan, Çiyayê Remo, Çiyayê Bello, Çiyayê Guharan, Çiyayê Sor û Çiyayê Kalazan jî hene.

Êrdima Ruhayê, ji aliyê avan û kehnîyan êrdimeke ne dewlemend e. Bili Ava Feradê: avek, çemek an jî rûbarekî her diherike tune ye. Ger-

derfêr dike.

Ava Culavê: Li bakurê-rojhilatê êrdimê, li nêzîkî gundê "Diphisar" û "Gurpinar" za dibe. Ber aliyê başûr ve diherike, tevli du çemên piçûk dibe û paşê navê Ava Culavê distîne. Dirêjahî 60 km ye. Ji bakurê Deştê Harranê derbas dibe û tevli Çemê Bêlihê dibe. Ji vir paşê dirije Ava Feradê. Di newala ku Ava Culavê jê diherike de, darên Spindaran û zeviyan çeltîkê (birincê) hene.

Çemê Reşmihan: Gava di mehên zivistan û biharan de xurt barin hebe, ev çem jî dibe xwedî av û diherike. Kendalên newala ku ev çem jê diherike jî "kalker"ê çêbûne.

Ava Çavsakê: Li bakurê-rojavayê navenda Ruhayê li gundê Çavsakê za dibe. Gelek kehnîyên avê hene. Ji navenda bajarê Ruhayê derbas dibe û paşê tevli Ava Bamyân dibe.

Ava Bêlihê: Li başûrê Deştê Harranê li nêzîkî navçeya Gir-Xezal (Kehniya Xezalan) û gundê "Eyn-El-Arus" za dibe. Hinde şaxên avê jî Çiyayên Tektekê dihên. Li başûr-rojavayê Kurdistanê tevli Ava Feradê dibe.

Ava Xeburê: (Li bakurê Kurdistanê du avên bi navê "Xebur" hene.

Yek li êrdima Ruhayê şaxekî Ava Feradê ye, yek jî li êrdima Botanê şaxekî Ava Tir e.) Li bakurê-rojhilatê navçeya Wêranşarê li kendalên Çiyayê Qerejê za dibe. Ji av, çem û rûbarên Ruhayê yên pewist e. Ava Xeburê 350 km dirêj e. Ji du alîyan, bi rengê du şaxan ber bi aliyê başûr-rojhilatê ve diherike. Şaxekî jî şaxên Ava Feradê yê pewist e.

Çemê Zengeçurê: Çemê Zengeçurê jî Çiyayê Qerej za dibe. Kehniya vi çemî ya pewist û mezintirîn li nêzîkî gundê Fakê ye. Ev çem, ji aliyê gelek kehnîyên piçûk ve dihê xwedî û xurt kirin. Ber bi aliyê rojava ve diherike û li başûrê Girê Gewr tevli Ava Geldikan dibe û paşê Çemê Zengeçurê çêdibe. Le nêzîkî gundê Kazo diherike Ava Feradê.

Li Ruhayê du golên avê yên mezin hene. Herdu gol jî, ji aliyê gelê êrdimê pîroz dihên nasin. Navên van golan ev in: Gola Xelîl-El-Rehman û Gola Eyn-El-Zelîxa. Ev herdu golên avê jî aliyê gelek kehnîyan dihên xwedî kirin. Li derveyî van, golên bi navên Gola Mezin û Gola Piçûk jî hene.

Gola Xelîl-El-Rahman: Navekî din, bi rengê Gola Peyambar (Pêxember) Brahim dihê nasin. Weke dihê gotin, qralekî di demekê de komeke êzingan li vir komdike. Agir berdide êzingan û ji bo şewitandina Peyambar Brahim wî diavêje nava agirî. Bi yekcarê ew agirê gurr, dizivire golekî avê.

Dirêjahiya vê golê 150, firehî jî 30 metre ye. Ava golê şêrin e. Kûrbûn ji biqasî 3-4 metran e, di navbera 3-4 metran diguhure. Di avê de masiyên ava şêrin hene. Lê ji ber ku pîroz dihên nasin, nayin girtin. Masivaniya li vir qedexe ye.

Gola Eyn-El-Zelîxa: Biqasî 3 metran kûr e. Dirêjahî biqasî 50 û firehî biqasî 30 metran e. Ev gol, bi avên bînerdî xwedî dibe. Ava golê şêrin e û di avê de masiyên 15-40 cm dirêj hene. Lê ev masî ji pîroz dihên nasin û tu kes wan naxwe.

Gola Mezin: Dirêjahî 400, firehî 100 û kûranî jî biqasî 3 metran e. Avên zêde bi şaxekî vala dibin û ji golê diherikin der. Bi gelek kehnîyên avê û bi ava birekî xwedî dibe.

Gola Piçûk: Dirêjahî 250 û firehî 50 metre ye. Ev gol di nava giran de asê ye û mîna zerîkekê xweya dike. Kûrî jî biqasî 1,5 metre ye. Bi avên kehnîyan xwedî dibe. Ava vexwarinê ya navçeya Hewengê jî vir dihê pêkanin.

Deştên li Ruhayê xwediyê wê sixletê ne, ku li ser wan hilbirina ziraetê xwe tûnd kiriye. Lê ji ber nebûna avê û zuwabûnê mirov nikarin ji van deştan biqasî dixwazin zadê hilînin. Deştên pewist li êrdimê ev in: Deştê Harranê, Deştê Wêranşarê, Deştê Pîrsûsê û Deştê Curnê Reş (Hilwanê).

Deştê Harranê: Deştê Ruhayê ya nizmtirîn e. Bilindahî biqasî 375 metran e. ango evqasî jî deryayê bilindtir e. Deşteki gelekî bi xêr û bêr e, lê çî çem an avek li vê deşte tune ne. Barin ji gelekî kêmtir e. Dewleta Tirk a dagirker, bi "Projeya Başûrê-Rojhilatê Anatoliya-GAP" dixwaze Deştê Harranê jî bo talan û kedxwariya xwe veke. Pivana deştî 2.725 km² ye. Rengê axê sor e.

Deştê Wêranşarê: Deştê pêl bi pêl e, xwediyê girên piçûk e. Pivana deştî 1.200 km² ye. Dikeve rojhilatê Deştê Harranê. Deşteki bi xêr û bêr e. Di bingeheş vi deştî de rêzên "kalker"ê hene. Ber bi aliyê başûr ve vedibe. Li vir jî erdên Saziya Hilbirinê ya Dewletê li Wêranşarê dirêj dibin.

Deştê Pîrsûsê: Dikeve rojavayê Deştê Harranê. Pivana deştî 700 km² ye. Ax sor e. Xwediyê axên gelekî dewlemend, bi xêr û bêr e.

Deştê Curnê Reş: Bi gelemperî deşteki xakerast e. Ev deşt jî bi "kalker" e. Rengê axê ji sor e.

Raman ji Berxwedan

SOSRETA HIQUQÊ DI DAWEYA PKK DE Li Dusseldorfê komployeka nuh hate zelal kirin

Roja 30'ê Gulanê 1990'an "navgîn"êkî sawcî û hakimîan ê mezintirîn anihûn mehkemeyê. Weke kesekî mûkûrhata (itirafkir) Hasan Dogan'ê bêbext, "derewkar" û "du-rû" anihûn.

Bi rengî sernîzm, piştîkîf û weke nexweşên mirî di eywanê de rûnişt. Çend caran hakimîan deng li wî kir, lê nekari wusa dengbîlînd bipeyîve heya ku gotinên wî werin fahmkirin. Nêhat bira wî ka çend salî ye, temenê wî jî çiyê? Bi dirêjahîya şeş kadîmaran (saetan) bi berdewamî seriyê wî li ber, mîna hîzan hema li xaleyekê dinêrî. Weke robotekî çend gotinan jî ber kiribû, hema wan gotinan vedigerand û bê ku serê xwê hilde, gotinan jî devê xwe dirîjand.

Hasan Dogan nîmûneyekî herî baş e, jî bi kesên ketî, sernîzm, hiz, bêbext û welatfiroş. Li gora gotinên dadgehê mîna şahidekî hatibû. Lê weke gunehkar û tewanbarekî (xwedî-sucekî) rûniştibû eywanê.

Kesê di rewşa tewanbarîyê de tenê ev malîrat bû. Sawcî û hakimîan daweyê û advokatê rûreşê hîquqê yê Hasan Dogan jî, di vê rewşê de bûn.

Lewma tev, keliyeka xwe ya çetin dijiyan. Komploya wan wê ronahî bûbûya. Derfet nedîma ku vê komploya xwe binixîminin.

Kiye ev Hasan Dogan? Ev navgînê di destê dijminan de, di meha Sibatê sala 1988'an de, senaryoyeka revandinê jî xwe re dirustkiribû. Bi gotinên xwe yê jî bo sawciyan, bû sedama dili-ketina bi kêmasî deh şoreşger û welatparêzên Kurd. Paşê pisporên BKA (Daireya Krimînalî ya Almanya Rojava) agahdar bûn, ku ev navgîn tirsonek e, bê bawerî ye û derewkar e. Rengê kesbûna (şexsiyeta) wî zû fahmdîkî û hema bi lez daxwazên xwe bi wî didin pejirandin û îfadeyekê jî bo wî amade dikin. Pisporên BKA bi xwe jî dem bi dem mecbur dimînin ku li ser gotinên wî bisekinin, jî ber ku bi gotinên xwe diket nava nakokîyan. Ango gotinên wî hevûdu nedigirtan. Bêbext, xwediyê taybetî û sixletên nola Van der Lubbe bi xwe ye. Ji bo jiyaneke erzan û xwerû, her cure pejmurdeyî û gemari dike rastiya xwe. Kesbûnêka vê nolê bûye rastiya wî. Dibeje sawciyan û polisên pirsyariyê, "Min bi hemû gotinên we kir, we ez xapandim. Heke hûn min berdin, heya dawîya jiyana xwe ezê li wê derê bîminim, li dera ku hûn min bi cih bikin. Ezê di ferman û xîzmeta polîsan de bîminim."

Berî niha pesnekani jî bo wî hate kirin, weke ku Hasan Dogan jî mîna herdu bêbextên din, li pêşiya awîra gelmperî wê hinde daxweyanîyên pêwîst çêbike. Ji bo hemû xerckirina diravan, amadekari û girtinan ev weke sedemekê dihat şani kirin.

Divibû ev nemîrov di dadgehê de devê xwe vekira û gotinên xwe li pêşiya hakimîan û awîra gelmperî bikira. Mekanîzmayeka huquqî ya paşmayitir jî, vî tiştî divê.

Lê rewşa di dadgeha Dusseldorfê de, rast û rast bû bervajîya vê bûyerê. Ev tişt, di dadgeha Almanya Rojava de dibe, ku jî xwe re dibêje, "Ez welatekî demokrasîyê me". "Hîmmeta min jî mafên mirovan re heye." Hakim û sawciyên daweyê, nehiştin "şahid" devê xwe veke. Ji ber ku ev bêbext û advokatê wî jî berê ve hatine amade kirin, bi hesanî bi gotinên ezbenîyên xwe dikin, ew ezbenîyên ku hevsaerên wan di destê xwe de hema hîşk digirin.

Hakim û sawcî benda 55'an a hîquqa cezayî ya Almanya Rojava jî xwe re hicet hilbijartin. Li gora vê bendê, herweha kesê "tewanbar" jî dikare weke "şahid"êkî were guhdar kirin û ev jî weke "mafekî zagonî" dihê şani kirin. Heke li dermafê "tewanbarî" daweyek jî hebe, ev ev disa jî "maf"ek e.

Lê Hasan Dogan tu caran nebûye tewanbarek. Di iddiyanameyê de jî tenê yek tewanek li ser wî tune ye. Berî her tiştî ev bêbext, di destpêkê de jî bo were berdan li ser xwe jî dibêje û xwe bi xwe jî gunehbar dike. Pisporên BKA û saziya sawciyan li ser gotinên wî hûrdîkolîn û dibînin, ku derewan dike. Tewanên li dermafê wî hîna di meha Adarê sala 1988'an de dihên malaştin. Sawcî û hakimî tirsîyan, ku wê di dadgehê de bipeyîve. Hingê derewên wî û komploya saziya sawciyan wê ronahî bûbûya. Ji bo wan a qenc ew bû, ku Hasan Dogan devê xwe venekê. Du rê jî bo vî tiştî hebûn: Ji aliyekê Hasan Dogan bi daweyeka li diji wî wê bihata tirsandin; jî aliyê din, jî bûyerê re "çankek" wê bihata peyda kirin û perdeya hîquqî jî bo daweyê wê bihata amade kirin. Tiştên danibûn pêşiya xwe bi tevayî bi vê nolê bû. Daweyeka ku tu caran nebû, mîna bîngehekê hate şanîkirin, da derfeta nepeyîvîna Hasan Dogan were avakirin.

Di vê domanê de sosreteke hîquqî derkete holê, ku li cihanê nîmûneyên wê hema nebin. Girtî û advokatên girtiyan xwestin Hasan Dogan gotinên xwe disa bibêje. Encumana dadgehê jî bi şewekî ruswa, jî bo nepeyîvîna Hasan Dogan sedemên hîquqî li pey hev rêz kirin.

Li pêşiya daxweyanîyan sawcî dengê xwe demexîst, bédengiyê jî xwe re hilbijart. Sucên hakimîan jî, bi yekcare berçavî bûn. Biryarekê dan der, ku di bîngeha xwe de seranser polîtîkî ye. Lê bi çarîkeka hîquqî jî berî niha û bi gelek mehan amade bûbû. Niha jî di karvaniyê de pêkdihênin.

Li gora vê ne giring e ku Hasan Dogan bipeyîve. Rastbûna gotinên wî, bi şahidiya pisporên BKA wê were mohr kirin. Ji xwe pirsyariya wî jî, jî aliyê van pisporan hatiye kirin û kesên mirov "bawerî" bi wan bine, tenê ev in(!)

Basê! Niha em dipirsin! Çi maneya mehkemeya li Dusseldorfê heye? Çima bi vê çend formalîteyên hîquqî? Çima cilên sawcî û hakimîan li ser bejnan? Li ku derê maye serxwebûna hîquqê? Li ku ne mafên mirovan? Ma gelo logîk (mantîk) û bikaranîna li pêşiya çavan, jî paşverûtiya faşîst jî ne li pêştir e? Çima evqas mirov, bê guneh dihên girtin? Çiye ev leyistoka li ser mirovan? Çiye maneya terorîst şanîkirina mirovên bê guneh? Ma gelo ev pîrs tev bersiva rewşê nadin?

Tiştên bûne tenê bi şeweyekê dikarin wênn şîrove kirin: Tiştê dibe cerdevaniyeka mîna di behrê de ye. Di dadgeha Dusseldorfê de hîquq, bi yekcarê tune ye. Maf û dadwerî hîç tune ye: Tenê bê sincî û paşverûtiyeka împeryalist heye. Çarîka hîquqê ya li ser rûçîkê endamên dadgehê hema bi tevayî li aliyekê maye. Ev daweyê polîtîkî ye. Biryar jî dereka din dihên. Heke mirov wusa werin mehkûm kirin, kolan û şeqem bi derewkarên nîzm ên mîna Hasan Dogan tijî ne!

Ne, heke hakim û sawcî hîna jî dibêjin ev daweyeka cezayî ya hîquqî ye, hingê bila baş bizanibin, ku di destê wan de çi derfetek nemaye! Komplot hatiye zelal kirin. Li Dusseldorfê şerek li diji gelê Kurdistanê û pêşengê wî PKK li dar e. Di vê daweya mîna bûyerêka cerdevanî de, her biryara were dayin, wê polîtîkî be û jî bo girtiyan ne xwediyê çî maneyekê ye.

Welatparêzên guhdar ên di dadgehê de jî, jî ber zanîna vê rastîyê, bersiva xwe bi dirûşmeya, "Bijî berxwedan, bîmîre xwesparî" qirandin û bi vê lîva xwe, carek din dadgeha cerdevan pîrsyar kirin!

Dewleta împeryalist Almanya Rojava, xulam û hevalbendên wê çî bikin bila bikin, gelê Kurdistanê, bê şik û guman, wê di şerê xwe yê dadi û mafdar de biserkeve.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

LI PÊŞBERÊ TÊKOŞÎNA LI KURDISTANÊ PÊŞVE DIÇE HEMÛ XEBATÊN DAGÎRKERÊN TIRK DÎ AVÊ DE DIÇIN

CIZÎRA BOTAN: Dîsa Serîhildan, 10 hezar meşîyan / **ŞAX:** Cerdevanî dimire, dijmin lêdanan digire / **ÇEL:** Yekeniye dagîrker bi lêdanên rêzberêz gēj dibin / **ŞEMZÎNAN:** Li Çiyayê Mamostan neh endamên dijmin di şer de hatin kuştin / **DIH:** Lêdan li cerdevanan dikevin / **MIDYAD:** Qirkirina dagîrkeran bê bersiv nema / **MISRIÇ:** Pêşmerge li dijmin xistin / **ÊLIH:** Karker rabûn livbaziyan / **ÇEWLIK:** Ala ERNK hat pêldan / **MAZRA:** Deh endamên komên taybetî hatin kuştin / **SERÊ KEHNÎ:** Pênc serbazên xweser mirin / **GILÎDAN:** 18 endamên şerê taybetî hatin tune kirin / **ELBISTAN:** Êriş çû ser kargeha şekirî / **LICÊ:** Parêzkariya gundan dimire / **MÛŞ:** Cehş perçiqîn / **ERDÎŞ:** Mayinên pêşmergeyan peqîn / **ŞIRNEX:** Dijmin lêdanên giran digire / **KERBORAN:** Gel rabû ser xwe, ARGK tevî serleşkerekî bilind neh serbaz kuşt / **GERCEWS:** Operasyonên artêşa dagîrkeran bê encam man / **GÊVER:** Gerilla êriş bir ser serekê cehşan Mustafa Zeydan / **WAN û ÇOLAMERG:** Serekên hevxeatkaran di tîrsa mirinê de ne / **XELÎLAN:** Xweragirtin li hemberê artêşa dagîrkeran / **QILABAN:** Yekeniye dagîrkeran bûn hedefên roketan

Nivîs di rûpelên 26, 27 û 28'an de

Bersiva gelê Kurdistanê ji bo Biryarnamê ya bi Hikmê Zagonî zelal e: DIJ-RABÛN, SERÎ-NEDANÎN Û BERXWEDANA GIRSEYÎ

Ji bo protestokirina biryarnamê ya nîr, koçberî û sansurê, diliyên şer ên di zindanan dagîrkariyê de livbaziya balkişandinê dan destpêkirin. Di navbera rojên 24 û 31'ê Gulanê de greveka xwebirçîhiştinê ya jî bo hefteyekê çêbû. Bêhtirî 1.000 girtiyan ramyarî yê di girtigehên Amed, Erxeni, Bismil, Ruha, Ceyhan, Dilûk, Aydin, Bartin, Nazilli û Çanakkale tevî grevê bûn.

Roja 25'ê Gulanê jî li bajarê Amedê meriv û malbatên girtiyan greveka xwebirçîhiştinê dan destpêkirin. Livbazi zivirî berxwedaneka girseyî, ku bi hezaran mirov tevî bûn. Bi hezaran polis êrişî mirovên di greva xwebirçîhiştinê de û xwepêşdakarên hevkarîyê kirin. Bu kêmasî 50 kes birindar ketin. Bêhtirî 300 kes jî hatin girtin. Di nava kesên birindar ketin û hatine girtin de, zaroyên 10 salî û jinên 60 salî jî hene.

Şaxên Amedê yê sandikatan û büroyên destkarên civînekê jî bi weşan û rojnemeyan çekirin. Êrişa polîsan protesto kirin. Û jî roja 29'ê Gulanê pêve, tevî berpirsiyarên xwe dest bi greva xwebirçîhiştinê kirin.

Li bajarê Nisêbinê jî greva xwebirçîhiştinê di navbera rojên 29'ê Gulanê û 2'ê Heziranê de çêbû. Bi kêmasî 10 hezar piştgir hevkarîyeka berdewamî danin holê. Ev livbaziya li

Nisêbinê şahî, serbilindî, têkoşin û mejidari belav kir. Bû ronahiyeke raperînê.

Li Kerboranê komên xweser êrişî jinên di greva xwebirçîhiştinê de kirin. Gelê me bi bangîna dirûşmeyan meşî ser "tugay" a leşkerî. Leşker berik barandin ser gel. Destkar sê rojan dergehên firotgehên (dikanên)

xwe anin xwarê.

Li Amed û Nisêbinê hemû advokat, bi armanca protestoyê neketin daweyên di dadgehan de. Bijişkan (doktor) jî pêşmalên xwe yê sipî li xwe nekirin. Li Qilaban, Şirnex, El-kê, Dih, Nisêbin û Amedê karkeran boykoteke nexwarina xwarinê çekirin û karê xwe sist kirin.